།། ནམོ ཏསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ།།

སཾཡུཏྟནིཀཱཡོ

སགཱཐཱཝགྒོ

༡. དེཝཏཱསཾཡུཏྟཾ

༡. ནལཝགྒོ

༡. ཨོགྷཏརཎསུཏྟཾ

༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརཱ དེཝཏཱ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – ““ཀཐཾ ནུ ཏྭཾ, མཱརིས, ཨོགྷམཏརཱི’ཏི? ‘ཨཔྤཏིཊྛཾ ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཨནཱཡཱུཧཾ ཨོགྷམཏརི’ནྟི། ‘ཡཐཱ ཀཐཾ པན ཏྭཾ, མཱརིས, ཨཔྤཏིཊྛཾ ཨནཱཡཱུཧཾ ཨོགྷམཏརཱི’ཏི? ‘ཡདཱསྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, སནྟིཊྛཱམི ཏདཱསྶུ སཾསཱིདཱམི ; ཡདཱསྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཨཱཡཱུཧཱམི ཏདཱསྶུ ནིབྦུཡ྄ཧཱམི [ནིཝུཡ྄ཧཱམི (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)]། ཨེཝཾ ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཨཔྤཏིཊྛཾ ཨནཱཡཱུཧཾ ཨོགྷམཏརི’”ནྟི།

“ཙིརསྶཾ ཝཏ པསྶཱམི, བྲཱཧྨཎཾ པརིནིབྦུཏཾ།
ཨཔྤཏིཊྛཾ ཨནཱཡཱུཧཾ, ཏིཎྞཾ ལོཀེ ཝིསཏྟིཀ”ནྟི།། –

ཨིདམཝོཙ སཱ དེཝཏཱ། སམནུཉྙོ སཏྠཱ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ སཱ དེཝཏཱ – “སམནུཉྙོ མེ སཏྠཱ”ཏི བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༢. ནིམོཀྑསུཏྟཾ

༢. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརཱ དེཝཏཱ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཛཱནཱསི ནོ ཏྭཾ, མཱརིས, སཏྟཱནཾ ནིམོཀྑཾ པམོཀྑཾ ཝིཝེཀ”ནྟི?

“ཛཱནཱམི ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, སཏྟཱནཾ ནིམོཀྑཾ པམོཀྑཾ ཝིཝེཀ”ནྟི།

“ཡཐཱ ཀཐཾ པན ཏྭཾ, མཱརིས, ཛཱནཱསི སཏྟཱནཾ ནིམོཀྑཾ པམོཀྑཾ ཝིཝེཀ”ནྟི?

“ནནྡཱིབྷཝཔརིཀྑཡཱ [ནནྡིབྷཝཔརིཀྑཡཱ (སྱཱ. ཀཾ.)], སཉྙཱཝིཉྙཱཎསངྑཡཱ, ཝེདནཱནཾ ནིརོདྷཱ ཨུཔསམཱ – ཨེཝཾ ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཛཱནཱམི སཏྟཱནཾ ནིམོཀྑཾ པམོཀྑཾ ཝིཝེཀ”ནྟི།

༣. ཨུཔནཱིཡསུཏྟཾ

༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨུཔནཱིཡཏི ཛཱིཝིཏམཔྤམཱཡུ,
ཛརཱུཔནཱིཏསྶ ན སནྟི ཏཱཎཱ།
ཨེཏཾ བྷཡཾ མརཎེ པེཀྑམཱནོ,
པུཉྙཱནི ཀཡིརཱཐ སུཁཱཝཧཱནཱི”ཏི༎

“ཨུཔནཱིཡཏི ཛཱིཝིཏམཔྤམཱཡུ,
ཛརཱུཔནཱིཏསྶ ན སནྟི ཏཱཎཱ།
ཨེཏཾ བྷཡཾ མརཎེ པེཀྑམཱནོ,
ལོཀཱམིསཾ པཛཧེ སནྟིཔེཀྑོ”ཏི༎

༤. ཨཙྩེནྟིསུཏྟཾ

༤. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨཙྩེནྟི ཀཱལཱ ཏརཡནྟི རཏྟིཡོ,
ཝཡོགུཎཱ ཨནུཔུབྦཾ ཛཧནྟི།
ཨེཏཾ བྷཡཾ མརཎེ པེཀྑམཱནོ,
པུཉྙཱནི ཀཡིརཱཐ སུཁཱཝཧཱནཱི”ཏི༎

“ཨཙྩེནྟི ཀཱལཱ ཏརཡནྟི རཏྟིཡོ,
ཝཡོགུཎཱ ཨནུཔུབྦཾ ཛཧནྟི།
ཨེཏཾ བྷཡཾ མརཎེ པེཀྑམཱནོ,
ལོཀཱམིསཾ པཛཧེ སནྟིཔེཀྑོ”ཏི༎

༥. ཀཏིཚིནྡསུཏྟཾ

༥. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཀཏི ཚིནྡེ ཀཏི ཛཧེ, ཀཏི ཙུཏྟརི བྷཱཝཡེ།

ཀཱཏི སནྡྲཱུཏིཪྻོ ཧྲིཏྲཱུ, ཨོཾཀྲཱཏིཀྵེཏི ཕུཊྚཱི”ཏི།།

“པཉྩ ཀོཊི པཉྩ ཛཱཏི, པཉྩ ཙཎྜཱརི ཟླཕཡེ།
པཉྩ སནྡྲཱུཏིཪྻོ ཧྲིཏྲཱུ, ཨོཾཀྲཱཏིཀྵེཏི ཕུཊྚཱི”ཏི།།

༦. ཛྙོགརསུཏྲཾ

༦. སླཕཏྲིནིདླཾ། ཨེཀམཏྲཾ ཚིདླ ཁོ སླ དེཕདླ ཟླགཕཪྟོ སཏྟིཀ ཨིམཾ གླུཔཾ ཨཕླུསི –

“ཀཱཏི ཛྙོགརཏྲཾ སུཏྲ, ཀཱཏི སུཏྲེསུ ཛྙོགཏྲ།
ཀཱཏིཏྲི [ཀཱཏྲིཏི (སླི༹)] རཛྙཱུདེཏི, ཀཱཏིཏྲི [ཀཱཏྲིཏི (སླི༹)] པརིསུཛྙཱུཏྲི”ཏི།།

“པཉྩ ཛྙོགརཏྲཾ སུཏྲ, པཉྩ སུཏྲེསུ ཛྙོགཏྲ།
པཉྩཏྲི [པཉྩཏི (སླི༹)] རཛྙཱུདེཏི, པཉྩཏྲི [པཉྩཏི (སླི༹)] པརིསུཛྙཱུཏྲི”ཏི།།

༧. ཨཔྤཏིཔིདིཏསུཏྲཾ

༧. སླཕཏྲིནིདླཾ ། ཨེཀམཏྲཾ ཚིདླ ཁོ སླ དེཕདླ ཟླགཕཪྟོ སཏྟིཀ ཨིམཾ གླུཔཾ ཨཕླུསི –

“ཡེསཾ ཀྵསླ ཨཔྤཏིཔིདིཏླ, པརཕླདེསུ ནླཡརེ [ནིཤྲེ (ཀ༹)]།
སུཏླ ཏེ ནཔྤཔུཏྜཏེ, ཀླཡོ ཏེསཾ པཔུཏྜེཏུ”ཏི།།

“ཡེསཾ ཀྵསླ སུཔྤཏིཔིདིཏླ, པརཕླདེསུ ན ནླཡརེ།
ཏེ སམྦུདླ སམྤདཏླ, ཙརཏི ཕིསམེ སམ”ཏི།།

༨. སུསམྦུདླསུཏྲཾ

༨. སླཕཏྲིནིདླཾ། ཨེཀམཏྲཾ ཚིདླ ཁོ སླ དེཕདླ ཟླགཕཪྟོ སཏྟིཀ ཨིམཾ གླུཔཾ ཨཕླུསི –

“ཡེསཾ ཀྵསླ སུསམྦུདླ, པརཕླདེསུ ནླཡརེ།
སུཏླ ཏེ ནཔྤཔུཏྜཏེ, ཀླཡོ ཏེསཾ པཔུཏྜེཏུ”ཏི།།

“ཡེསཾ ཀྵསླ ཨསམྦུདླ, པརཕླདེསུ ན ནླཡརེ།
ཏེ སམྦུདླ སམྤདཏླ, ཙརཏི ཕིསམེ སམ”ཏི།།

༩. མནཀཱམསུཏྲཾ

༩. སླཕཏྲིནིདླཾ། ཨེཀམཏྲཾ ཚིདླ ཁོ སླ དེཕདླ ཟླགཕཪྟོ སཏྟིཀ ཨིམཾ གླུཔཾ ཨཕླུསི –

“ན མཱནཀཱམསྶ དམོ ཨིདྷཏྠི,

ན མོནམཏྠི ཨསམཱཧིཏསྶ།

ཨེཀོ ཨརཉྙེ ཝིཧརཾ པམཏྟོ,

ན མཙྩུདྷེཡྻསྶ ཏརེཡྻ པཱར”ནྟི།།

“མཱནཾ པཧཱཡ སུསམཱཧིཏཏྟོ,

སུཙེཏསོ སབྦདྷི ཝིཔྤམུཏྟོ།

ཨེཀོ ཨརཉྙེ ཝིཧརཾ ཨཔྤམཏྟོ,

ས མཙྩུདྷེཡྻསྶ ཏརེཡྻ པཱར”ནྟི།།

༡༠. ཨརཉྙསུཏྟཾ

༡༠. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨརཉྙེ ཝིཧརནྟཱནཾ, སནྟཱནཾ བྲཧྨཙཱརིནཾ།

ཨེཀབྷཏྟཾ བྷུཉྫམཱནཱནཾ, ཀེན ཝཎྞོ པསཱིདཏཱི”ཏི།།

“ཨཏཱིཏཾ ནཱནུསོཙནྟི, ནཔྤཛཔྤནྟི ནཱགཏཾ།

པཙྩུཔྤནྣེན ཡཱཔེནྟི, ཏེན ཝཎྞོ པསཱིདཏི”།།

“ཨནཱགཏཔྤཛཔྤཱཡ, ཨཏཱིཏསྶཱནུསོཙནཱ།

ཨེཏེན བཱལཱ སུསྶནྟི, ནལོཝ ཧརིཏོ ལུཏོ”ཏི།།

ནལཝགྒོ པཋམོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཨོགྷཾ ནིམོཀྑཾ ཨུཔནེཡྻཾ, ཨཙྩེནྟི ཀཏིཚིནྡ ཙ།

ཛཱགརཾ ཨཔྤཊིཝིདིཏཱ, སུསམྨུཊྛཱ མཱནཀཱམིནཱ།

ཨརཉྙེ དསམོ ཝུཏྟོ, ཝགྒོ ཏེན པཝུཙྩཏི།།

༢. ནནྡནཝགྒོ

༡. ནནྡནསུཏྟཾ

༡༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “བྷིཀྑཝོ”ཏི། “བྷདནྟེ”ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨཉྙཏརཱ ཏཱཝཏིཾསཀཱཡིཀཱ དེཝཏཱ ནནྡནེ ཝནེ ཨཙྪརཱསངྒྷཔརིཝུཏཱ དིབྦེཧི པཉྩཧི ཀཱམགུཎེཧི སམཔྤིཏཱ སམངྒཱིབྷཱུཏཱ པརིཙཱརཡམཱནཱ [པརིཙཱརིཡམཱནཱ (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)] ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ན ཏེ སུཁཾ པཛཱནནྟི, ཡེ ན པསྶནྟི ནནྡནཾ།
ཨཱཝཱསཾ ནརདེཝཱནཾ, ཏིདསཱནཾ ཡསསྶིན”ནྟི།།

“ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷིཀྑཝེ, ཨཉྙཏརཱ དེཝཏཱ ཏཾ དེཝཏཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསི –

“ན ཏྭཾ བཱལེ པཛཱནཱསི, ཡཐཱ ཨརཧཏཾ ཝཙོ།
ཨནིཙྩཱ སབྦསངྑཱརཱ [སབྦེ སངྑཱརཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)], ཨུཔྤཱདཝཡདྷམྨིནོ།
ཨུཔྤཛྫིཏྭཱ ནིརུཛྫྷནྟི, ཏེསཾ ཝཱུཔསམོ སུཁོ”ཏི།།

༢. ནནྡཏིསུཏྟཾ

༡༢. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ནནྡཏི པུཏྟེཧི པུཏྟིམཱ,
གོམཱ [གོམིཀོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] གོཧི ཏཐེཝ ནནྡཏི།
ཨུཔདྷཱིཧི ནརསྶ ནནྡནཱ,
ན ཧི སོ ནནྡཏི ཡོ ནིརཱུཔདྷཱི”ཏི།།

“སོཙཏི པུཏྟེཧི པུཏྟིམཱ,
གོམཱ གོཧི ཏཐེཝ སོཙཏི།
ཨུཔདྷཱིཧི ནརསྶ སོཙནཱ,
ན ཧི སོ སོཙཏི ཡོ ནིརཱུཔདྷཱི”ཏི།།

༣. ནཏྠིཔུཏྟསམསུཏྟཾ

༡༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ནཏྠི པུཏྟསམཾ པེམཾ, ནཏྠི གོསམིཏཾ དྷནཾ།
ནཏྠི སཱུརིཡསམཱ [སུརིཡསམཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཨཱབྷཱ, སམུདྡཔརམཱ སརཱ”ཏི།།

“ནཏྠི ཨཏྟསམཾ པེམཾ, ནཏྠི དྷཉྙསམཾ དྷནཾ།
ནཏྠི པཉྙཱསམཱ ཨཱབྷཱ, ཝུཊྛི ཝེ པརམཱ སརཱ”ཏི།།

༤. ཁཏྟིཡསུཏྟཾ

༡༤. “ཁཏྟིཡོ དིཔདཾ སེཊྛོ, བལིབདྡོ [བལཱིཝདྡོ (སཱི° པཱི°), བལཱིབདྡོ (སྱཱ° ཀཾ° ཀ°)] ཙཏུཔྤདཾ།

ཀོམཱརཱི སེཊྛཱ བྷརིཡཱནཾ, ཡོ ཙ པུཏྟཱན པུབྦཛོ”ཏི༎

“སམྦུདྡྷོ དིཔདཾ སེཊྛོ, ཨཱཛཱནཱིཡོ ཙཏུཔྤདཾ།
སུསྶཱུསཱ སེཊྛཱ བྷརིཡཱནཾ, ཡོ ཙ པུཏྟཱནམསྶཝོ”ཏི༎

༥. སཎམཱནསུཏྟཾ

༡༥. “ཋིཏེ མཛ྄ཛྷནྷིཀེ [མཛ྄ཛྷནྟིཀེ (སབྦཏྠ)] ཀཱལེ, སནྣིསཱིཝེསུ པཀྑིསུ།

སཎཏེཝ བྲཧཱརཉྙཾ [མཧཱརཉྙཾ (ཀ° སཱི° སྱཱ° ཀཾ° པཱི°)], ཏཾ བྷཡཾ པཊིབྷཱཏི མ”ནྟི༎

“ཋིཏེ མཛ྄ཛྷནྷིཀེ ཀཱལེ, སནྣིསཱིཝེསུ པཀྑིསུ།
སཎཏེཝ བྲཧཱརཉྙཾ, སཱ རཏི པཊིབྷཱཏི མ”ནྟི༎

༦. ནིདྡཱཏནྡཱིསུཏྟཾ

༡༦. “ནིདྡཱ ཏནྡཱི ཝིཛམྦྷིཏཱ [ཏནྡཱི ཝིཛམྦྷིཀཱ (སཱི° པཱི°)], ཨརཏཱི བྷཏྟསམྨདོ།

ཨེཏེན ནཔྤཀཱསཏི, ཨརིཡམགྒོ ཨིདྷ པཱཎིན”ནྟི༎

“ནིདྡཾ ཏནྡིཾ ཝིཛམྦྷིཏཾ, ཨརཏིཾ བྷཏྟསམྨདཾ།
ཝཱིརིཡེན [ཝིརིཡེན (སཱི° སྱཱ° ཀཾ° པཱི°)] ནཾ པཎཱམེཏྭཱ, ཨརིཡམགྒོ ཝིསུཛ྄ཛྷཏཱི”ཏི༎

༧. དུཀྐརསུཏྟཾ

༡༧. “དུཀྐརཾ དུཏྟིཏིཀྑཉྩ, ཨབྱཏྟེན ཙ སཱམཉྙཾ།

བཧཱུཧི ཏཏྠ སམྦཱདྷཱ, ཡཏྠ བཱལོ ཝིསཱིདཏཱི”ཏི༎

“ཀཏིཧཾ ཙརེཡྻ སཱམཉྙཾ, ཙིཏྟཾ ཙེ ན ནིཝཱརཡེ།
པདེ པདེ ཝིསཱིདེཡྻ, སངྐཔྤཱནཾ ཝསཱནུགོ”ཏི༎

“ཀུམྨོཝ ཨངྒཱནི སཀེ ཀཔཱལེ,
སམོདཧཾ བྷིཀྑུ མནོཝིཏཀྐེ།

ཨནིསྶིཏོ ཨཉྙམནཱུཔཧཙྩ,

པརིནིབྦུཏོ ནཱུཔཝདེཡྻ ཀཉྩཱི”ཏི།།

༨. ཧིརཱིསུཏྟཾ

༡༨. “ཧིརཱིནིསེདྷོ པུརིསོ, ཀོཙི ལོཀསྨིཾ ཝིཛྫཏི།

ཡོ ནིནྡཾ ཨཔབོདྷཏི [ཨཔྤབོདྷཏི (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)], ཨསྶོ བྷདྲོ ཀསཱམིཝཱ”ཏི།།

“ཧིརཱིནིསེདྷཱ ཏནུཡཱ, ཡེ ཙརནྟི སདཱ སཏཱ།

ཨནྟཾ དུཀྑསྶ པཔྤུཡྻ, ཙརནྟི ཝིསམེ སམཱ”ཏི།།

༩. ཀུཊིཀཱསུཏྟཾ

༡༩. “ཀཙྩི ཏེ ཀུཊིཀཱ ནཏྠི, ཀཙྩི ནཏྠི ཀུལཱཝཀཱ།

ཀཙྩི སནྟཱནཀཱ ནཏྠི, ཀཙྩི མུཏྟོསི བནྡྷནཱ”ཏི།།

“ཏགྒྷ མེ ཀུཊིཀཱ ནཏྠི, ཏགྒྷ ནཏྠི ཀུལཱཝཀཱ།

ཏགྒྷ སནྟཱནཀཱ ནཏྠི, ཏགྒྷ མུཏྟོམྷི བནྡྷནཱ”ཏི།།

“ཀིནྟཱཧཾ ཀུཊིཀཾ བྲཱུམི, ཀིཾ ཏེ བྲཱུམི ཀུལཱཝཀཾ།

ཀིཾ ཏེ སནྟཱནཀཾ བྲཱུམི, ཀིནྟཱཧཾ བྲཱུམི བནྡྷན”ནྟི།།

“མཱཏརཾ ཀུཊིཀཾ བྲཱུསི, བྷརིཡཾ བྲཱུསི ཀུལཱཝཀཾ།

པུཏྟེ སནྟཱནཀེ བྲཱུསི, ཏཎྷཾ མེ བྲཱུསི བནྡྷན”ནྟི།།

“སཱཧུ ཏེ ཀུཊིཀཱ ནཏྠི, སཱཧུ ནཏྠི ཀུལཱཝཀཱ།

སཱཧུ སནྟཱནཀཱ ནཏྠི, སཱཧུ མུཏྟོསི བནྡྷནཱ”ཏི།།

༡༠. སམིདྡྷིསུཏྟཾ

༢༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཏཔོདཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི རཏྟིཡཱ པཙྩཱུསསམཡཾ པཙྩུཊྛཱཡ ཡེན ཏཔོདཱ ཏེནུཔསངྐམི གཏྟཱནི པརིསིཉྩིཏུཾ། ཏཔོདེ གཏྟཱནི པརིསིཉྩིཏྭཱ པཙྩུཏྟརིཏྭཱ ཨེཀཙཱིཝརོ ཨཊྛཱསི གཏྟཱནི པུབྦཱཔཡམཱནོ། ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརཱ དེཝཏཱ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཏཔོདཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཝེཧཱསཾ ཋིཏཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སམིདྡྷིཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨབྷུཏྭཱ བྷིཀྑསི བྷིཀྑུ, ན ཧི བྷུཏྭཱན བྷིཀྑསི།

བྷུཏྭཱན བྷིཀྑུ བྷིཀྑསྶུ, མཱ ཏཾ ཀཱལོ ཨུཔཙྩགཱ”ཏི།།

“ཀཱལཾ ཝོཧཾ ན ཛཱནཱམི, ཚནྣོ ཀཱལོ ན དིསྶཏི།
ཏསྨཱ ཨབྷུཏྭཱ བྷིཀྑཱམི, མཱ མཾ ཀཱལོ ཨུཔཙྩགཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ སཱ དེཝཏཱ པཐཝིཡཾ [པཐཝིཡཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] པཏིཊྛིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སམིདྡྷིཾ ཨེཏདཝོཙ – “དཧརོ ཏྭཾ, བྷིཀྑུ, པབྦཛིཏོ སུསུ ཀཱལ༹ཀེསོ, བྷདྲེན ཡོབྦནེན སམནྣཱགཏོ, པཋམེན ཝཡསཱ, ཨནིཀྐཱི༹ལིཏཱཝཱི ཀཱམེསུ། བྷུཉྫ, བྷིཀྑུ, མཱནུསཀེ ཀཱམེ; མཱ སནྡིཊྛིཀཾ ཧིཏྭཱ ཀཱལིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱི”ཏི།

“ན ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, སནྡིཊྛིཀཾ ཧིཏྭཱ ཀཱལིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱམི། ཀཱལིཀཉྩ ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཧིཏྭཱ སནྡིཊྛིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱམི། ཀཱལིཀཱ ཧི, ཨཱཝུསོ, ཀཱམཱ ཝུཏྟཱ བྷགཝཏཱ བཧུདུཀྑཱ བཧུཔཱཡཱསཱ; ཨཱདཱིནཝོ ཨེཏྠ བྷིཡྻོ། སནྡིཊྛིཀོ ཨཡཾ དྷམྨོ ཨཀཱལིཀོ ཨེཧིཔསྶིཀོ ཨོཔནེཡྻིཀོ པཙྩཏྟཾ ཝེདིཏབྦོ ཝིཉྙཱུཧཱི”ཏི།

“ཀཐཉྩ, བྷིཀྑུ, ཀཱལིཀཱ ཀཱམཱ ཝུཏྟཱ བྷགཝཏཱ བཧུདུཀྑཱ བཧུཔཱཡཱསཱ, ཨཱདཱིནཝོ ཨེཏྠ བྷིཡྻོ? ཀཐཾ སནྡིཊྛིཀོ ཨཡཾ དྷམྨོ ཨཀཱལིཀོ ཨེཧིཔསྶིཀོ ཨོཔནེཡྻིཀོ པཙྩཏྟཾ ཝེདིཏབྦོ ཝིཉྙཱུཧཱི”ཏི?

“ཨཧཾ ཁོ, ཨཱཝུསོ, ནཝོ ཨཙིརཔབྦཛིཏོ ཨདྷུནཱགཏོ ཨིམཾ དྷམྨཝིནཡཾ། ན ཁོ [ན ཁྭཱཧཾ (སཱི. པཱི.)] སཀྐོམི ཝིཏྠཱརེན ཨཱཙིཀྑིཏུཾ། ཨཡཾ སོ བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཏཔོདཱརཱམེ། ཏཾ བྷགཝནྟཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏམཏྠཾ པུཙྪ། ཡཐཱ ཏེ བྷགཝཱ བྱཱཀརོཏི ཏཐཱ ནཾ དྷཱརེཡྻཱསཱི”ཏི།

“ན ཁོ, བྷིཀྑུ, སུཀརཾ སོ བྷགཝཱ ཨམྷེཧི ཨུཔསངྐམིཏུཾ , ཨཉྙཱཧི མཧེསཀྑཱཧི དེཝཏཱཧི པརིཝུཏོ། སཙེ ཁོ ཏྭཾ, བྷིཀྑུ, ཏཾ བྷགཝནྟཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏམཏྠཾ པུཙྪེཡྻཱསི, མཡམྤི ཨཱགཙྪེཡྻཱམ དྷམྨསྶཝནཱཡཱ”ཏི། “ཨེཝམཱཝུསོ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི ཏསྶཱ དེཝཏཱཡ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨིདྷཱཧཾ , བྷནྟེ, རཏྟིཡཱ པཙྩཱུསསམཡཾ པུབྦུཊྛཱཡ ཡེན ཏཔོདཱ ཏེནུཔསངྐམིཾ གཏྟཱནི པརིསིཉྩིཏུཾ། ཏཔོདེ གཏྟཱནི པརིསིཉྩིཏྭཱ པཙྩུཏྟརིཏྭཱ ཨེཀཙཱིཝརོ ཨཊྛཱསིཾ གཏྟཱནི པུབྦཱཔཡམཱནོ། ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, ཨཉྙཏརཱ དེཝཏཱ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཏཔོདཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེནཱཧཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཝེཧཱསཾ ཋིཏཱ མཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“ཨབྷུཏྭཱ བྷིཀྑསི བྷིཀྑུ, ན ཧི བྷུཏྭཱན བྷིཀྑསི།
བྷུཏྭཱན བྷིཀྑུ བྷིཀྑསྶུ, མཱ ཏཾ ཀཱལོ ཨུཔཙྩགཱ”ཏི།།

“ཨེཝཾ ཝུཏྟེ ཨཧཾ, བྷནྟེ, ཏཾ དེཝཏཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསིཾ –

“ཀཱལཾ ཝོཧཾ ན ཛཱནཱམི, ཚནྣོ ཀཱལོ ན དིསྶཏི།
ཏསྨཱ ཨབྷུཏྭཱ བྷིཀྑཱམི, མཱ མཾ ཀཱལོ ཨུཔཙྩགཱ”ཏི།།

“ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, སཱ དེཝཏཱ པཐཝིཡཾ པཏིཊྛིཏྭཱ མཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘དཧརོ ཏྭཾ, བྷིཀྑུ, པབྦཛིཏོ སུསུ ཀཱལ༹ཀེསོ, བྷདྲེན ཡོབྦནེན སམནྣཱགཏོ, པཋམེན ཝཡསཱ, ཨནིཀྐཱི༹ལིཏཱཝཱི ཀཱམེསུ། བྷུཉྫ, བྷིཀྑུ, མཱནུསཀེ ཀཱམེ; མཱ སནྡིཊྛིཀཾ ཧིཏྭཱ ཀཱལིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱི’”ཏི།

“ཨེཝཾ ཝུཏྟཱཧཾ, བྷནྟེ, ཏཾ དེཝཏཾ ཨེཏདཝོཙཾ – ‘ན ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, སནྡིཊྛིཀཾ ཧིཏྭཱ ཀཱལིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱམི; ཀཱལིཀཉྩ ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཧིཏྭཱ སནྡིཊྛིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱམི། ཀཱལིཀཱ ཧི, ཨཱཝུསོ, ཀཱམཱ ཝུཏྟཱ བྷགཝཏཱ བཧུདུཀྑཱ བཧུཔཱཡཱསཱ; ཨཱདཱིནཝོ ཨེཏྠ བྷིཡྻོ། སནྡིཊྛིཀོ ཨཡཾ དྷམྨོ ཨཀཱལིཀོ ཨེཧིཔསྶིཀོ ཨོཔནེཡྻིཀོ པཙྩཏྟཾ

ཝེདིཏབྦོ ཝིཉྙཱུཧཱི’”ཏི།

“ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷནྟེ, སཱ དེཝཏཱ མཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ཀཐཉྩ, བྷིཀྑུ, ཀཱལིཀཱ ཀཱམཱ ཝུཏྟཱ བྷགཝཏཱ བཧུདུཀྑཱ བཧུཔཱཡཱསཱ; ཨཱདཱིནཝོ ཨེཏྠ བྷིཡྻོ? ཀཐཾ སནྡིཊྛིཀོ ཨཡཾ དྷམྨོ ཨཀཱལིཀོ ཨེཧིཔསྶིཀོ ཨོཔནེཡྻིཀོ པཙྩཏྟཾ ཝེདིཏབྦོ ཝིཉྙཱུཧཱི’ཏི? ཨེཝཾ ཝུཏྟཱཧཾ, བྷནྟེ , ཏཾ དེཝཏཾ ཨེཏདཝོཙཾ – ‘ཨཧཾ ཁོ, ཨཱཝུསོ, ནཝོ ཨཙིརཔབྦཛིཏོ ཨདྷུནཱགཏོ ཨིམཾ དྷམྨཝིནཡཾ, ན ཏཱཝཱཧཾ སཀྐོམི ཝིཏྠཱརེན ཨཱཙིཀྑིཏུཾ། ཨཡཾ སོ བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཏཔོདཱརཱམེ། ཏཾ བྷགཝནྟཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏམཏྠཾ པུཙྪ། ཡཐཱ ཏེ བྷགཝཱ བྱཱཀརོཏི ཏཐཱ ནཾ དྷཱརེཡྻཱསཱི’”ཏི།

“ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷནྟེ, སཱ དེཝཏཱ མཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ན ཁོ, བྷིཀྑུ, སུཀརོ སོ བྷགཝཱ ཨམྷེཧི ཨུཔསངྐམིཏུཾ, ཨཉྙཱཧི མཧེསཀྑཱཧི དེཝཏཱཧི པརིཝུཏོ། སཙེ ཁོ ཏྭཾ, བྷིཀྑུ, ཏཾ བྷགཝནྟཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏམཏྠཾ པུཙྪེཡྻཱསི, མཡམྤི ཨཱགཙྪེཡྻཱམ དྷམྨསྶཝནཱཡཱ’ཏི། སཙེ, བྷནྟེ, ཏསྶཱ དེཝཏཱཡ སཙྩཾ ཝཙནཾ, ཨིདྷེཝ སཱ དེཝཏཱ ཨཝིདཱུརེ”ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, སཱ དེཝཏཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སམིདྡྷིཾ ཨེཏདཝོཙ – “པུཙྪ, བྷིཀྑུ, པུཙྪ, བྷིཀྑུ, ཡམཧཾ ཨནུཔྤཏྟཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏཾ དེཝཏཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨཀྑེཡྻསཉྙིནོ སཏྟཱ, ཨཀྑེཡྻསྨིཾ པཏིཊྛིཏཱ།
ཨཀྑེཡྻཾ ཨཔརིཉྙཱཡ, ཡོགམཱཡནྟི མཙྩུནོ༎

“ཨཀྑེཡྻཉྩ པརིཉྙཱཡ, ཨཀྑཱཏཱརཾ ན མཉྙཏི།
ཏཉྷི ཏསྶ ན ཧོཏཱིཏི, ཡེན ནཾ ཝཛྫཱ ན ཏསྶ ཨཏྠི།
སཙེ ཝིཛཱནཱསི ཝདེཧི ཡཀྑཱ”ཏི [ཡཀྑེཏི (སྱཱ. ཀ.)]༎

“ན ཁྭཱཧཾ, བྷནྟེ, ཨིམསྶ བྷགཝཏཱ སངྑིཏྟེན བྷཱསིཏསྶ ཝིཏྠཱརེན ཨཏྠཾ ཨཱཛཱནཱམི། སཱདྷུ མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཏཐཱ བྷཱསཏུ ཡཐཱཧཾ ཨིམསྶ བྷགཝཏཱ སངྑིཏྟེན བྷཱསིཏསྶ ཝིཏྠཱརེན ཨཏྠཾ ཛཱནེཡྻ”ནྟི།

“སམོ ཝིསེསཱི ཨུད ཝཱ [ཨཐ ཝཱ (སཱི. པཱི.)] ནིཧཱིནོ,
ཡོ མཉྙཏི སོ ཝིཝདེཐ [སོཔི ཝདེཐ (ཀ.)] ཏེན།
ཏཱིསུ ཝིདྷཱསུ ཨཝིཀམྤམཱནོ,
སམོ ཝིསེསཱིཏི ན ཏསྶ ཧོཏི།
སཙེ ཝིཛཱནཱསི ཝདེཧི ཡཀྑཱ”ཏི༎

“ཨིམསྶཔི ཁྭཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ སངྑིཏྟེན བྷཱསིཏསྶ ན ཝིཏྠཱརེན ཨཏྠཾ ཨཱཛཱནཱམི། སཱདྷུ མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཏཐཱ བྷཱསཏུ ཡཐཱཧཾ ཨིམསྶ བྷགཝཏཱ སངྑིཏྟེན བྷཱསིཏསྶ ཝིཏྠཱརེན ཨཏྠཾ ཛཱནེཡྻ”ནྟི།

“པཧཱསི སངྑཾ ན ཝིམཱནམཛ྄ཛྷགཱ, ཨཙྪེཙྪི [ཨཙྪེཛྫི (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)] ཏཎྷཾ ཨིདྷ ནཱམརཱུཔཾ།

ཏཾ ཚིནྣགནྠཾ ཨནིགྷཾ ནིརཱསཾ, པརིཡེསམཱནཱ ནཱཛ྄ཛྷགམུཾ།
དེཝཱ མནུསྶཱ ཨིདྷ ཝཱ ཧུརཾ ཝཱ, སགྒེསུ ཝཱ སབྦནིཝེསནེསུ།
སཙེ ཝིཛཱནཱསི ཝདེཧི ཡཀྑཱ”ཏི།།

“ཨིམསྶ ཁྭཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ སངྑིཏྟེན བྷཱསིཏསྶ ཨེཝཾ ཝིཏྠཱརེན ཨཏྠཾ ཨཱཛཱནཱམི –

“པཱཔཾ ན ཀཡིརཱ ཝཙསཱ མནསཱ,
ཀཱཡེན ཝཱ ཀིཉྩན སབྦལོཀེ།
ཀཱམེ པཧཱཡ སཏིམཱ སམྤཛཱནོ,
དུཀྑཾ ན སེཝེཐ ཨནཏྠསཾཧིཏ”ནྟི།།

ནནྡནཝགྒོ དུཏིཡོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ནནྡནཱ ནནྡཏི ཙེཝ, ནཏྠིཔུཏྟསམེན ཙ།
ཁཏྟིཡོ སཎམཱནོ ཙ, ནིདྡཱཏནྡི ཙ དུཀྐརཾ།
ཧིརཱི ཀུཊིཀཱ ནཝམོ, དསམོ ཝུཏྟོ སམིདྡྷིནཱཏི།།

༣. སཏྟིཝགྒོ

༡. སཏྟིསུཏྟཾ

༢༡. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སཏྟིཡཱ ཝིཡ ཨོམཊྛོ, ཌཡ྄ཧམཱནོཝ [ཌཡ྄ཧམཱནེཝ (སྱཱ)] མཏྠཀེ།
ཀཱམརཱགཔྤཧཱནཱཡ, སཏོ བྷིཀྑུ པརིབྦཛེ”ཏི།།

“སཏྟིཡཱ ཝིཡ ཨོམཊྛོ, ཌཡ྄ཧམཱནོཝ མཏྠཀེ།
སཀྐཱཡདིཊྛིཔྤཧཱནཱཡ, སཏོ བྷིཀྑུ པརིབྦཛེ”ཏི།།

༢. ཕུསཏིསུཏྟཾ

༢༢. “ནཱཕུསནྟཾ ཕུསཏི ཙ, ཕུསནྟཉྩ ཏཏོ ཕུསེ།
ཏསྨཱ ཕུསནྟཾ ཕུསཏི, ཨཔྤདུཊྛཔདོསིན”ནྟི།།

“ཡོ ཨཔྤདུཊྛསྶ ནརསྶ དུསྶཏི,

སུདྡྷསྶ པོསསྶ ཨནངྒཎསྶ།
ཏམེཝ བཱལཾ པཙྩེཏི པཱཔཾ,
སུཁུམོ རཛོ པཊིཝཱཏཾཝ ཁིཏྟོ”ཏི།།

༣. ཛཊཱསུཏྟཾ

༢༣. “ཨནྟོ ཛཊཱ བཧི ཛཊཱ, ཛཊཱཡ ཛཊིཏཱ པཛཱ།
ཏཾ ཏཾ གོཏམ པུཙྪཱམི, ཀོ ཨིམཾ ཝིཛཊཡེ ཛཊནྟི།།

“སཱིལེ པཏིཊྛཱཡ ནརོ སཔཉྙོ, ཙིཏྟཾ པཉྙཉྩ བྷཱཝཡཾ།
ཨཱཏཱཔཱི ནིཔཀོ བྷིཀྑུ, སོ ཨིམཾ ཝིཛཊཡེ ཛཊཾ།།

“ཡེསཾ རཱགོ ཙ དོསོ ཙ, ཨཝིཛྫཱ ཙ ཝིརཱཛིཏཱ།
ཁཱིཎཱསཝཱ ཨརཧནྟོ, ཏེསཾ ཝིཛཊིཏཱ ཛཊཱ།།

“ཡཏྠ ནཱམཉྩ རཱུཔཉྩ, ཨསེསཾ ཨུཔརུཛ྄ཛྷཏི།
པཊིགྷཾ རཱུཔསཉྙཱ ཙ, ཨེཏྠ སཱ ཚིཛྫཏེ [ཝིཛཊཱ (ཀ.)] ཛཊཱ”ཏི།།

༤. མནོནིཝཱརཎསུཏྟཾ

༢༤. “ཡཏོ ཡཏོ མནོ ནིཝཱརཡེ,

ན དུཀྑམེཏི ནཾ ཏཏོ ཏཏོ།
ས སབྦཏོ མནོ ནིཝཱརཡེ,
ས སབྦཏོ དུཀྑཱ པམུཙྩཏི”།།

“ན སབྦཏོ མནོ ནིཝཱརཡེ,
ན མནོ སཾཡཏཏྟམཱགཏཾ།
ཡཏོ ཡཏོ ཙ པཱཔཀཾ,
ཏཏོ ཏཏོ མནོ ནིཝཱརཡེ”ཏི།།

༥. ཨརཧནྟསུཏྟཾ

༢༥. “ཡོ ཧོཏི བྷིཀྑུ ཨརཧཾ ཀཏཱཝཱི,
ཁཱིཎཱསཝོ ཨནྟིམདེཧདྷཱརཱི།
ཨཧཾ ཝདཱམཱིཏིཔི སོ ཝདེཡྻ,

མམཾ ཝདནྟཱིཏིཔི སོ ཝདེཡྻཱ”ཏི།།

“ཡོ ཧོཏི བྷིཀྑུ ཨརཧཾ ཀཏཱཝཱི,
ཁཱིཎཱསཝོ ཨནྟིམདེཧདྷཱརཱི།
ཨཧཾ ཝདཱམཱིཏིཔི སོ ཝདེཡྻ,
མམཾ ཝདནྟཱིཏིཔི སོ ཝདེཡྻ།
ལོཀེ སམཉྙཾ ཀུསལོ ཝིདིཏྭཱ,
ཝོཧཱརམཏྟེན སོ [ས (?)] ཝོཧརེཡྻཱ”ཏི།།

“ཡོ ཧོཏི བྷིཀྑུ ཨརཧཾ ཀཏཱཝཱི,
ཁཱིཎཱསཝོ ཨནྟིམདེཧདྷཱརཱི།
མཱནཾ ནུ ཁོ སོ ཨུཔགམྨ བྷིཀྑུ,
ཨཧཾ ཝདཱམཱིཏིཔི སོ ཝདེཡྻ།
མམཾ ཝདནྟཱིཏིཔི སོ ཝདེཡྻཱ”ཏི།།

“པཧཱིནམཱནསྶ ན སནྟི གནྠཱ,
ཝིདྷཱུཔིཏཱ མཱནགནྠསྶ སབྦེ།
ས ཝཱིཏིཝཏྟོ མཉྙཏཾ [ཡམཏཾ (སཱི°), མཉྙིཏཾ (?)] སུམེདྷོ,
ཨཧཾ ཝདཱམཱིཏིཔི སོ ཝདེཡྻ།།

“མམཾ ཝདནྟཱིཏིཔི སོ ཝདེཡྻ།
ལོཀེ སམཉྙཾ ཀུསལོ ཝིདིཏྭཱ།
ཝོཧཱརམཏྟེན སོ ཝོཧརེཡྻཱ”ཏི།།

༦. པཛྫོཏསུཏྟཾ

༢༦. “ཀཏི ལོཀསྨིཾ པཛྫོཏཱ, ཡེཧི ལོཀོ པཀཱསཏི [པབྷཱསཏི (ཀ° སཱི°)]།
བྷགཝནྟཾ [བྷཝནྟཾ (ཀ°)] པུཊྛུམཱགམྨ, ཀཐཾ ཛཱནེམུ ཏཾ མཡཾ”ཏི།།

“ཙཏྟཱརོ ལོཀེ པཛྫོཏཱ, པཉྩམེཏྠ ན ཝིཛྫཏི།
དིཝཱ ཏཔཏི ཨཱདིཙྩོ, རཏྟིམཱབྷཱཏི ཙནྡིམཱ།།

“ཨཐ ཨགྒི དིཝཱརཏྟིཾ, ཏཏྠ ཏཏྠ པཀཱསཏི།
སམྦུདྡྷོ ཏཔཏཾ སེཊྛོ, ཨེསཱ ཨཱབྷཱ ཨནུཏྟརཱ”ཏི།།

༧. སརསྭཏྟྲཾ

༢༧. “ཀུཪྻེ སདྨ ནིཔཏྟཏྟི, ཀནྟ པཏྟཾ ན པཏྟཏི།
ཀནྟ ནམསྟུ ནྟཔསྟུ, ཨསེསཾ ཤུཔརྟུརྡྡྷྟི”ཏི།།

“ཡནྟ ཤུལྤོ ཙ པབཱལྱི, ཏེཪྻེ ཤུལྤོ ན ཀུནྟཏི།
ཨཪྻེ སདྨ ནིཔཏྟཏྟི, ཨེནྟ པཏྟཾ ན པཏྟཏི།
ཨེནྟ ནམསྟུ ནྟཔསྟུ, ཨསེསཾ ཤུཔརྟུརྡྡྷྟི”ཏི།།

༨. མདནྟྲཀྲསྟྲཾ

༢༨. “མདནྟྲཀྲ མདནྟྲོགྒ, རཉྫཔཏྟྲཔི ཁཏྟིཡྻ།
ཨཏྟམཏྟྲིགིརྡྡྷྟི, ཀྟམེསྟུ ཨནལཀྲཏ།།

“དེསུ ཤུསྶྟཀཱརྡྡེསུ, ཐཔཐོདྟནུསྟརེསུ།
ཀེཧྲ དཧྲཾ [རོཧྲདཧྲཾ (སྱཱ. གཾ.), གེཧྲདཧྲཾ (ཀ.)] པཛྷིསུ [པལྷིསུ (སྱཱ. གཾ. ཀ.)], ཀེ ལོཀསྨིཾ ཨནུསྶཀཱ”ཏི།།

“ཏིཏྟཾ ཨགྒཾ པབྦཛྫཾ, ཏིཏྟཾ པུཏྟཾ པསྶུ པིཡཾ།
ཏིཏྟཾ ཏྟཀཏྟ ཏེསཏྟ, ཨཔིརྡྡྷྟ པིཏྟརྫྫཡ།
ཁྱིཏྟྲསཏྟ ཨརདཏྟེ, ཏེ ལོཀསྨིཾ ཨནུསྶཀཱ”ཏི།།

༩. ཙནྡཙཀྲསྟྲཾ

༢༩. “ཙནྡཙཀྲཾ ནཔཏྟཾ, པུཏྟཾ ལོཧིན སཾཡུཏྟཾ།
པཀྲཏྟཾ མཏྟཔྱཏྟ, ཀཐཾ ཡཏྟ ཐཔིསྶཏྟི”ཏི།།

“ཙེཏྟ ནཏྟཾ ཐརཏྟཏྟ, ཨེཏྟཾ ལོཧྲཏྟ པཏྟཀཾ།
སམྟུལཾ དཏྟམཏྟཡཏ, ཨེཐཾ ཡཏྟ ཐཔིསྶཏྟི”ཏི།།

༡༠. ཨེཀཪཛྫཏྟྲཾ

༣༠. “ཨེཀཪཛྫཾ གིསཾ ཁྱིརཾ, ཨཔྤཏྟརཾ ཨལོལུཔཾ།
སྱིཏཾ པེཀཙརཾ ཏྟགཾ, ཀྟམེསུ ཨནཔེཀྲིནཾ།
ཤུཔསཀྲཏྟ པུཏྟམ, ཀཐཾ དུཀྲཏྟ པསྶུཏྟི”ཏི།།

“པཏྟ ཀྟམཀྟཏྟ ལོཀེ, མཏྟཙཏྟ པཔེཏིཏྟ།

ཨེཏྠ ཚནྡཾ ཝིརཱཛེཏྭཱ, ཨེཝཾ དུཀྑཱ པམུཙྩཏཱི”ཏི།།

སཏྟིཝགྒོ ཏཏིཡོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

སཏྟིཡཱ ཕུསཏི ཙེཝ, ཛཊཱ མནོནིཝཱརཎཱ།
ཨརཧནྟེན པཛྫོཏོ, སརཱ མཧདྡྷནེན ཙ།
ཙཏུཙཀྐེན ནཝམཾ, ཨེཎིཛངྒྷེན ཏེ དསཱཏི།།

༤. སཏུལླཔཀཱཡིཀཝགྒོ

༡. སབྦྷིསུཏྟཾ

༣༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ སཏུལླཔཀཱཡིཀཱ དེཝཏཱཡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ ཨེཀཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ [ཀུབྦཱཐ (ཀ.)] སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སེཡྻོ ཧོཏི ན པཱཔིཡོ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, པཉྙཱ ལབྦྷཏི [པཉྙཾ ལབྷཏི (སཱི. པཱི.)] ནཱཉྙཏོ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སོཀམཛྫྷེ ན སོཙཏཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, ཉཱཏིམཛྫྷེ ཝིརོཙཏཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སཏྟཱ གཙྪནྟི སུགྒཏི”ནྟི||

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སཏྟཱ ཏིཊྛནྟི སཱཏཏ”ནྟི||

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “ཀསྶ ནུ ཁོ, བྷགཝཱ, སུབྷཱསིཏ”ནྟི? སབྦཱསཾ ཝོ སུབྷཱསིཏཾ པརིཡཱཡེན, ཨཔི ཙ མམཔི སུཎཱཐ —

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སབྦདུཀྑཱ པམུཙྩཏཱི”ཏི||

ཨིདམཝོཙ བྷགཝཱ། ཨཏྟམནཱ ཏཱ དེཝཏཱཡོ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡིཾསཱུཏི།

༢. མཙྪརིསུཏྟཾ

༣༢. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ སཏུལླཔཀཱཡིཀཱ དེཝཏཱཡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ ཨེཀཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“མཙྪེརཱ ཙ པམཱདཱ ཙ, ཨེཝཾ དཱནཾ ན དཱིཡཏི [དེཡྻཏི (ཀ॰)]།
པུཉྙཾ ཨཱཀངྑམཱནེན, དེཡྻཾ ཧོཏི ཝིཛཱནཏཱ”ཏི||

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི —

“ཡསྶེཝ བྷཱིཏོ ན དདཱཏི མཙྪརཱི, ཏདེཝཱདདཏོ བྷཡཾ།
ཛིགྷཙྪཱ ཙ པིཔཱསཱ ཙ, ཡསྶ བྷཱཡཏི མཙྪརཱི།
ཏམེཝ བཱལཾ ཕུསཏི, ཨསྨིཾ ལོཀེ པརམྷི ཙ||

“ཏསྨཱ ཝིནེཡྻ མཙྪེརཾ, དཛྫཱ དཱནཾ མལཱབྷིབྷཱུ།
པུཉྙཱནི པརལོཀསྨིཾ, པཏིཊྛཱ ཧོནྟི པཱཎིན”ནྟི||

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི —

“ཏེ མཏེསུ ན མཱིཡནྟི, པནྠཱནཾཝ སཧབྦཛཾ།
ཨཔྤསྨིཾ ཡེ པཝེཙྪནྟི, ཨེས དྷམྨོ སནནྟནོ||

“ཨཔྤསྨེཀེ པཝེཙྪནྟི, བཧུནེཀེ ན དིཙྪརེ།

ཨཔྤསྨཱ དཀྑིཎཱ དིནྣཱ, སཧསྶེན སམཾ མིཏཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“དུདྡདཾ དདམཱནཱནཾ, དུཀྐརཾ ཀམྨ ཀུབྦཏཾ།

ཨསནྟོ ནཱནུཀུབྦནྟི, སཏཾ དྷམྨོ དུརནྭཡོ [དུརནྣཡོ (སྱཱ.)]།།

“ཏསྨཱ སཏཉྩ ཨསཏཾ [ཨསཏཉྩ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)], ནཱནཱ ཧོཏི ཨིཏོ གཏི།

ཨསནྟོ ནིརཡཾ ཡནྟི, སནྟོ སགྒཔརཱཡནཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨེཏདཝོཙ – “ཀསྶ ནུ ཁོ, བྷགཝཱ, སུབྷཱསིཏ”ནྟི?

“སབྦཱསཾ ཝོ སུབྷཱསིཏཾ པརིཡཱཡེན; ཨཔི ཙ མམཔི སུཎཱཐ –

“དྷམྨཾ ཙརེ ཡོཔི སམུཉྫཀཾ ཙརེ,

དཱརཉྩ པོསཾ དདམཔྤཀསྨིཾ།

སཏཾ སཧསྶཱནཾ སཧསྶཡཱགིནཾ,

ཀལམྤི ནཱགྒྷནྟི ཏཐཱཝིདྷསྶ ཏེ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“ཀེནེས ཡཉྙོ ཝིཔུལོ མཧགྒཏོ,

སམེན དིནྣསྶ ན ཨགྒྷམེཏི།

ཀཐཾ [ཨིདཾ པདཾ ཀཏྠཙི སཱིཧལཔོཏྠཀེ ནཏྠི] སཏཾ སཧསྶཱནཾ སཧསྶཡཱགིནཾ,

ཀལམྤི ནཱགྒྷནྟི ཏཐཱཝིདྷསྶ ཏེ”ཏི།།

“དདནྟི ཧེཀེ ཝིསམེ ནིཝིཊྛཱ,

ཚེཏྭཱ ཝདྷིཏྭཱ ཨཐ སོཙཡིཏྭཱ།

སཱ དཀྑིཎཱ ཨསྶུམུཁཱ སདཎྜཱ,

སམེན དིནྣསྶ ན ཨགྒྷམེཏི།།

“ཨེཝཾ སཏཾ སཧསྶཱནཾ སཧསྶཡཱགིནཾ།

ཀལམྤི ནཱགྒྷནྟི ཏཐཱཝིདྷསྶ ཏེ”ཏི།།

༣. སཱདྷུསུཏྟཾ

༣༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ སཏུལླཔཀཱཡིཀཱ དེཝཏཱཡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ ཨེཀཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སཱདྷུ ཁོ, མཱརིས, དཱནཾ།
མཙྪེརཱ ཙ པམཱདཱ ཙ, ཨེཝཾ དཱནཾ ན དཱིཡཏི།
པུཉྙཾ ཨཱཀངྑམཱནེན, དེཡྻཾ ཧོཏི ཝིཛཱནཏཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སཱདྷུ ཁོ, མཱརིས, དཱནཾ།
ཨཔྤཀསྨིམྤི སཱདྷུ དཱནཾ”།།

“ཨཔྤསྨེཀེ པཝེཙྪནྟི, བཧུནེཀེ ན ཨིཙྪརེ།
ཨཔྤསྨཱ དཀྑིཎཱ དིནྣཱ, སཧསྶེན སམཾ མིཏཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སཱདྷུ ཁོ, མཱརིས, དཱནཾ; ཨཔྤཀསྨིམྤི སཱདྷུ དཱནཾ།
ཨཔི ཙ སདྡྷཱཡཔི སཱདྷུ དཱནཾ”།།

“དཱནཉྩ ཡུདྡྷཉྩ སམཱནམཱཧུ,
ཨཔྤཱཔི སནྟཱ བཧུཀེ ཛིནནྟི།
ཨཔྤམྤི ཙེ སདྡཧཱནོ དདཱཏི,
ཏེནེཝ སོ ཧོཏི སུཁཱི པརཏྠཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སཱདྷུ ཁོ, མཱརིས, དཱནཾ; ཨཔྤཀསྨིམྤི སཱདྷུ དཱནཾ།
སདྡྷཱཡཔི སཱདྷུ དཱནཾ; ཨཔི ཙ དྷམྨལདྡྷསྶཔི སཱདྷུ དཱནཾ”།།

“ཡོ དྷམྨལདྡྷསྶ དདཱཏི དཱནཾ,
ཨུཊྛཱནཝཱིརིཡཱདྷིགཏསྶ ཛནྟུ།
ཨཏིཀྐམྨ སོ ཝེཏརཎིཾ ཡམསྶ,
དིབྦཱནི ཋཱནཱནི ཨུཔེཏི མཙྩོ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སཱཏྟུ ཁོ, མཱརིས, ཏྭཾ; ཨཔྤཱགཱམྷིསྨི སཱཏྟུ ཏྭཾ།
སཏྟྭཱཡཔི སཱཏྟུ ཏྭཾ; ཏྨཱམྷཱལཏྟྭཱསྨཱཔི སཱཏྟུ ཏྭཾ།
ཨཔི ཙ ཕིཙོཥྨ ཏྭནྶཱི སཱཏྟུ ཏྭཾ”།།

“ཕིཙོཥྨ ཏྭཾ སུགཏཔྤསནྣོ,
ཡེ དཀྑིཎེཡྻ ཨིཏྲ ཛཱིཝལོཀེ།
ཨེཏེསུ དིནྣནི མཧཔྥལནི,
བཱིཛཱནི ཁེཏྟེནི ཡཐཱ སུཁེཏྟེ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“སཱཏྟུ ཁོ, མཱརིས, ཏྭཾ; ཨཔྤཱགཱམྷིསྨི སཱཏྟུ ཏྭཾ།
སཏྟྭཱཡཔི སཱཏྟུ ཏྭཾ; ཏྨཱམྷཱལཏྟྭཱསྨཱཔི སཱཏྟུ ཏྭཾ།
ཕིཙོཥྨ ཏྭནྶཱི སཱཏྟུ ཏྭཾ; ཨཔི ཙ ཕཱཙེསུཔི སཱཏྟུ སཾཡམོ”།།

“ཡོ ཕཱཙཱཏྟཱཏི [ཕཱཙཱཏྟཱཏེསུ (སཱི॰ ཕཱི॰)] ཨནེཙཡཾ ཙརཾ,
པཏྟུཔཱཥཱ ན གརཧཱི ཕཱཔཾ།
སྟྲཱིཏཾ པསཾསནྟི ན ཏེ ཏཏྱ སྟྲུཾ,
བྷཡཱ ཏེ སནྟོ ན གརཧཱི ཕཱཔ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀསྶ ནུ ཁོ, བྷགཝཱ, སུབྷཱསིཏ”ནྟི?

“སབྦཱསཾ ཝོ སུབྷཱསིཏཾ པརིཡཱཡེན, ཨཔི ཙ མམཔི སུཎཱཐ –

“སཏྟྭཱ ཧི ཏྭཾ བཏྟཱུ པསཏྠཾ,
ཏྭཱ ཙ ཁོ ཏྨཱམྷཔཏཾཝ སེཡྻོ།
པུབྦེ ཙ ཧི པུབྦཏརེ ཙ སནྟོ,
ནིབྦཱནམེཝཱཛྫྷཱགམཾསུ སཔཉྙཱ”ཏི།།

༥. ནསནྟིསུཏྟཾ

༣༥. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ སཏུལླཔཀཱཡིཀཱ དེཝཏཱཡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ ཨེཀཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ན སནྟི ཀཱམཱ མནུཛེསུ ནིཙྩཱ,
སནྟཱིདྷ ཀམནཱིཡཱནི ཡེསུ [ཀཱམེསུ (ཀ༷)] བདྡྷོ།
ཡེསུ པམཏྟོ ཨཔུནཱགམནཾ,
ཨནཱགནྟཱ པུརིསོ མཙྩུདྷེཡྻཱ”ཏི།།

“ཚནྡཛཾ ཨགྷཾ ཚནྡཛཾ དུཀྑཾ།
ཚནྡཝིནཡཱ ཨགྷཝིནཡོ།
ཨགྷཝིནཡཱ དུཀྑཝིནཡོ”ཏི།།

“ན ཏེ ཀཱམཱ ཡཱནི ཙིཏྲཱནི ལོཀེ,
སངྐཔྤརཱགོ པུརིསསྶ ཀཱམོ།
ཏིཊྛནྟི ཙིཏྲཱནི ཏཐེཝ ལོཀེ,
ཨཐེཏྠ དྷཱིརཱ ཝིནཡནྟི ཚནྡཾ།།

“ཀོདྷཾ ཛཧེ ཝིཔྤཛཧེཡྻ མཱནཾ,
སཾཡོཛནཾ སབྦམཏིཀྐམེཡྻ།
ཏཾ ནཱམརཱུཔསྨིམསཛྫམཱནཾ,
ཨཀིཉྩནཾ ནཱནུཔཏནྟི དུཀྑཱ།།

“པཧཱསི སངྑཾ ན ཝིམཱནམཛ྄ཛྷགཱ [ན ཙ མཱནམཛ྄ཛྷགཱ (ཀ༷ སཱི༷), ན ཝིམཱནམཱགཱ (སྱཱ༷ ཀཾ༷)],
ཨཙྪེཙྪི ཏཎྷཾ ཨིདྷ ནཱམརཱུཔེ།
ཏཾ ཚིནྣགནྠཾ ཨནིགྷཾ ནིརཱསཾ,
པརིཡེསམཱནཱ ནཛ྄ཛྷགམུཾ།
དེཝཱ མནུསྶཱ ཨིདྷ ཝཱ ཧུརཾ ཝཱ,
སགྒེསུ ཝཱ སབྦནིཝེསནེསུ”ཏི།།

“ཏཾ ཙེ ཧི ནཱདྡསུཾ ཏཐཱཝིམུཏྟཾ (ཨིཙྩཱཡསྨཱ མོགྷརཱཛཱ),
དེཝཱ མནུསྶཱ ཨིདྷ ཝཱ ཧུརཾ ཝཱ།
ནརུཏྟམཾ ཨཏྠཙརཾ ནརཱནཾ,
ཡེ ཏཾ ནམསྶནྟི པསཾསིཡཱ ཏེ”ཏི།།

“པསཾསིཡཱ ཏེཔི བྷཝནྟི བྷིཀྑུ (མོགྷརཱཛཱཏི བྷགཝཱ),
ཡེ ཏཾ ནམསྶནྟི ཏཐཱཝིམུཏྟཾ།
ཨཉྙཱཡ དྷམྨཾ ཝིཙིཀིཙྪཾ པཧཱཡ,

སངྒཱཏིགཱ ཏེཔི བྷཝནྟི བྷིཀྑཱུ"ཏི།།

༥. ཨུཛ྄ཛྷཱནསཉྙིསུཏྟཾ

༣༥. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ ཨུཛ྄ཛྷཱནསཉྙིཀཱ དེཝཏཱཡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཝེཧཱསཾ ཨཊྛཾསུ། ཝེཧཱསཾ ཋིཏཱ ཁོ ཨེཀཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

"ཨཉྙཐཱ སནྟམཏྟཱནཾ, ཨཉྙཐཱ ཡོ པཝེདཡེ།
ནིཀཙྩ ཀིཏཝསྶེཝ, བྷུཏྟཾ ཐེཡྻེན ཏསྶ ཏཾ།།

"ཡཉྷི ཀཡིརཱ ཏཉྷི ཝདེ, ཡཾ ན ཀཡིརཱ ན ཏཾ ཝདེ།
ཨཀརོནྟཾ བྷཱསམཱནཾ, པརིཛཱནནྟི པཎྜིཏཱ"ཏི།།

"ན ཡིདཾ བྷསྶམཏྟེན, ཨེཀཔདསཝནེན ཝཱ།
ཨནུཀྐམིཏཝེ སཀྐཱ, ཡཱཡཾ པཊིཔདཱ དལ྄ཧཱ།
ཡཱཡ དྷཱིརཱ པམུཙྩནྟི, ཛྷཱཡིནོ མཱརབནྡྷནཱ།།

"ན ཝེ དྷཱིརཱ པཀུབྦནྟི, ཝིདིཏྭཱ ལོཀཔརིཡཱཡཾ།
ཨཉྙཱཡ ནིབྦུཏཱ དྷཱིརཱ, ཏིཎྞཱ ལོཀེ ཝིསཏྟིཀ"ནྟི།།

ཨཐ ཁོ ཏཱ དེཝཏཱཡོ པཐཝིཡཾ པཏིཊྛཧིཏྭཱ བྷགཝཏོ པཱདེསུ སིརསཱ ནིཔཏིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ — "ཨཙྩཡོ ནོ, བྷནྟེ, ཨཙྩགམཱ ཡཐཱབཱལཱ ཡཐཱམཱུལ྄ཧཱ ཡཐཱཨཀུསལཱ [ཡཐཱབཱལཾ ཡཐཱམཱུལ྄ཧཾ ཡཐཱཨཀུསལཾ (སྱཱ)], ཡཱ མཡཾ བྷགཝནྟཾ ཨཱསཱདེཏབྦཾ ཨམཉྙིམྷཱ། ཏཱསཾ ནོ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཨཙྩཡཾ ཨཙྩཡཏོ པཊིགྒཎྷཱཏུ ཨཱཡཏིཾ སཾཝརཱཡཱ"ཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སིཏཾ པཱཏྭཱཀཱསི། ཨཐ ཁོ ཏཱ དེཝཏཱཡོ བྷིཡྻོསོམཏྟཱཡ ཨུཛ྄ཛྷཱཡནྟིཡོ ཝེཧཱསཾ ཨབྦུགྒཉྪུཾ། ཨེཀཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

"ཨཙྩཡཾ དེསཡནྟཱིནཾ, ཡོ ཙེ ན པཊིགཎྷཏི།
ཀོཔནྟརོ དོསགརུ, ས ཝེརཾ པཊིམུཙྩཏཱི"ཏི།།

"ཨཙྩཡོ ཙེ ན ཝིཛྫེཐ, ནོཙིདྷཱཔགཏཾ [ནོ ཙིདྷ ཨཔགཏཾ (སྱཱ. ཀཾ.), ནོཙིདྷཱཔགཏཾ (?)] སིཡཱ།
ཝེརཱནི ཙ སམྨེཡྻུཾ, ཏེནིདྷ [ཝེརཱནི ཙ སམྨེཡྻུཾ, ཏེནཱིདྷ (སཱི.)] ཀུསལོ སིཡཱ"ཏི།།

"ཀསྶཙྩཡཱ ན ཝིཛྫནྟི, ཀསྶ ནཏྠི ཨཔཱགཏཾ།
ཀོ ན སམྨོཧམཱཔཱདི, ཀོ ཙ དྷཱིརོ [ཀོདྷ དྷཱིརོ (སྱཱ. ཀཾ.)] སདཱ སཏོ"ཏི།།

"ཏཐཱགཏསྶ བུདྡྷསྶ, སབྦབྷཱུཏཱནུཀམྤིནོ།

ཏསྶཙྩཡཱ ན ཝིཛྫནྟི, ཏསྶ ནཏྠི ཨཔཱགཏཾ།
སོ ན སམྨོཧམཱཔཱདི, སོཝ [སོདྷ (སྱཱ॰ ཀཾ॰)] དྷཱིརོ སདཱ སཏོ”ཏི།།

“ཨཙྩཡཾ དེསཡནྟཱིནཾ, ཡོ ཙེ ན པཊིགཎྷཏི།
ཀོཔནྟརོ དོསགརུ, ས ཝེརཾ པཊིམུཙྩཏི།
ཏཾ ཝེརཾ ནཱབྷིནནྡཱམི, པཊིགྒཎྷཱམི ཝོཙྩཡ”ནྟི།།

༦. སདྡྷཱསུཏྟཾ

༣༦. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ སཏུལླཔཀཱཡིཀཱ དེཝཏཱཡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ ཨེཀཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སདྡྷཱ དུཏིཡཱ པུརིསསྶ ཧོཏི,
ནོ ཙེ ཨསྶདྡྷིཡཾ ཨཝཏིཊྛཏི།
ཡསོ ཙ ཀིཏྟི ཙ ཏཏྭསྶ ཧོཏི,
སགྒཉྩ སོ གཙྪཏི སརཱིརཾ ཝིཧཱཡཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཀོདྷཾ ཛཧེ ཝིཔྤཛཧེཡྻ མཱནཾ,
སཾཡོཛནཾ སབྦམཏིཀྐམེཡྻ།
ཏཾ ནཱམརཱུཔསྨིམསཛྫམཱནཾ,
ཨཀིཉྩནཾ ནཱནུཔཏནྟི སངྒཱ”ཏི།།

“པམཱདམནུཡུཉྫནྟི , བཱལཱ དུམྨེདྷིནོ ཛནཱ།
ཨཔྤམཱདཉྩ མེདྷཱཝཱི, དྷནཾ སེཊྛཾཝ རཀྑཏི།།

“མཱ པམཱདམནུཡུཉྫེཐ, མཱ ཀཱམརཏིསནྠཝཾ།
ཨཔྤམཏྟོ ཧི ཛྷཱཡནྟོ, པཔྤོཏི པརམཾ སུཁ”ནྟི།།

༧. སམཡསུཏྟཾ

༣༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཀྐེསུ ཝིཧརཏི ཀཔིལཝཏྠུསྨིཾ མཧཱཝནེ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ པཉྩམཏྟེཧི བྷིཀྑུསཏེཧི སབྦེཧེཝ ཨརཧནྟེཧི; དསཧི ཙ ལོཀདྷཱཏཱུཧི དེཝཏཱ ཡེབྷུཡྻེན སནྣིཔཏིཏཱ ཧོནྟི བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ བྷིཀྑུསངྒྷཉྩ། ཨཐ ཁོ ཙཏུནྣཾ སུདྡྷཱཝཱསཀཱཡིཀཱནཾ དེཝཏཱནཾ ཨེཏདཧོསི –

“ཨཡཾ ཁོ བྷགཝཱ སཀྐེསུ ཝིཧརཏི ཀཔིལཝཏྠུསྨིཾ མཧཱཝནེ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ པཉྩམཏྟེཧི བྷིཀྑུསཏེཧི སབྦེཧེཝ ཨརཧནྟེཧི; དསཧི ཙ ལོཀདྷཱཏཱུཧི དེཝཏཱ ཡེབྷུཡྻེན སནྣིཔཏིཏཱ ཧོནྟི བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ བྷིཀྑུསངྒྷཉྩ། ཡཾནཱུན མཡམྤི ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམེཡྻཱམ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ པཙྩེཀཾ གཱཐཾ [པཙྩེཀགཱཐཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] བྷཱསེཡྻཱམཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཏཱ དེཝཏཱ — སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ། ཨེཝམེཝ — སུདྡྷཱཝཱསེསུ དེཝེསུ ཨནྟརཧིཏཱ བྷགཝཏོ པུརཏོ པཱཏུརཧེསུཾ། ཨཐ ཁོ ཏཱ དེཝཏཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ ཨེཀཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“མཧཱསམཡོ པཝནསྨིཾ, དེཝཀཱཡཱ སམཱགཏཱ།
ཨཱགཏམྷ ཨིམཾ དྷམྨསམཡཾ, དཀྑིཏཱཡེ ཨཔརཱཛིཏསངྒྷ”ནྟི༎

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“ཏཏྲ བྷིཀྑཝོ སམཱདཧཾསུ, ཙིཏྟམཏྟནོ ཨུཛུཀཾ ཨཀཾསུ [ཨུཛུཀམཀཾསུ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]།
སཱརཐཱིཝ ནེཏྟཱནི གཧེཏྭཱ, ཨིནྡྲིཡཱནི རཀྑནྟི པཎྜིཏཱ”ཏི༎

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“ཚེཏྭཱ ཁཱིལཾ ཚེཏྭཱ པལིགྷཾ, ཨིནྡཁཱིལཾ ཨཱུཧཙྩ མནེཛཱ།
ཏེ ཙརནྟི སུདྡྷཱ ཝིམལཱ, ཙཀྑུམཏཱ སུདནྟཱ སུསུནཱགཱ”ཏི༎

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“ཡེ ཀེཙི བུདྡྷཾ སརཎཾ གཏཱསེ, ན ཏེ གམིསྶནྟི ཨཔཱཡབྷཱུམིཾ།
པཧཱཡ མཱནུསཾ དེཧཾ, དེཝཀཱཡཾ པརིཔཱུརེསྶནྟཱི”ཏི༎

༨. སཀལིཀསུཏྟཾ

༣༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི མདྡཀུཙྪིསྨིཾ མིགདཱཡེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཏོ པཱདོ སཀལིཀཱཡ [སཀྐལིཀཱཡ (ཀ.)] ཁཏོ ཧོཏི། བྷུསཱ སུདཾ བྷགཝཏོ ཝེདནཱ ཝཏྟནྟི སཱརཱིརིཀཱ ཝེདནཱ དུཀྑཱ ཏིབྦཱ [ཏིཔྤཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཁརཱ ཀཊུཀཱ ཨསཱཏཱ ཨམནཱཔཱ; ཏཱ སུདཾ བྷགཝཱ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨདྷིཝཱསེཏི ཨཝིཧཉྙམཱནོ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཙཏུགྒུཎཾ སངྒྷཱཊིཾ པཉྙཔེཏྭཱ དཀྑིཎེན པསྶེན སཱིཧསེཡྻཾ ཀཔྤེསི པཱདེ པཱདཾ ཨཙྩཱདྷཱཡ སཏོ སམྤཛཱནོ།

ཨཐ ཁོ སཏྟསཏཱ སཏུལླཔཀཱཡིཀཱ དེཝཏཱཡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ མདྡཀུཙྪིཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ ཨེཀཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི — “ནཱགོ ཝཏ, བྷོ, སམཎོ གོཏམོ; ནཱགཝཏཱ ཙ སམུཔྤནྣཱ སཱརཱིརིཀཱ ཝེདནཱ དུཀྑཱ ཏིབྦཱ ཁརཱ ཀཊུཀཱ ཨསཱཏཱ ཨམནཱཔཱ ཨདྷིཝཱསེཏི ཨཝིཧཉྙམཱནོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – “སཱིཧོ ཝཏ, བྷོ, སམཎོ གོཏམོ; སཱིཧཝཏཱ ཙ སམུཔྤནྣཱ སཱརཱིརིཀཱ ཝེདནཱ དུཀྑཱ ཏིབྦཱ ཁརཱ ཀཊུཀཱ ཨསཱཏཱ ཨམནཱཔཱ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨདྷིཝཱསེཏི ཨཝིཧཉྙམཱནོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – “ཨཱཛཱནཱིཡོ ཝཏ, བྷོ, སམཎོ གོཏམོ; ཨཱཛཱནཱིཡཝཏཱ ཙ སམུཔྤནྣཱ སཱརཱིརིཀཱ ཝེདནཱ དུཀྑཱ ཏིབྦཱ ཁརཱ ཀཊུཀཱ ཨསཱཏཱ ཨམནཱཔཱ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨདྷིཝཱསེཏི ཨཝིཧཉྙམཱནོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – “ནིསབྷོ ཝཏ, བྷོ, སམཎོ གོཏམོ; ནིསབྷཝཏཱ ཙ སམུཔྤནྣཱ སཱརཱིརིཀཱ ཝེདནཱ དུཀྑཱ ཏིབྦཱ ཁརཱ ཀཊུཀཱ ཨསཱཏཱ ཨམནཱཔཱ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨདྷིཝཱསེཏི ཨཝིཧཉྙམཱནོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – “དྷོརཡ྄ཧོ ཝཏ, བྷོ, སམཎོ གོཏམོ; དྷོརཡ྄ཧཝཏཱ ཙ སམུཔྤནྣཱ སཱརཱིརིཀཱ ཝེདནཱ དུཀྑཱ ཏིབྦཱ ཁརཱ ཀཊུཀཱ ཨསཱཏཱ ཨམནཱཔཱ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨདྷིཝཱསེཏི ཨཝིཧཉྙམཱནོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – “དནྟོ ཝཏ, བྷོ, སམཎོ གོཏམོ; དནྟཝཏཱ ཙ སམུཔྤནྣཱ སཱརཱིརིཀཱ ཝེདནཱ དུཀྑཱ ཏིབྦཱ ཁརཱ ཀཊུཀཱ ཨསཱཏཱ ཨམནཱཔཱ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨདྷིཝཱསེཏི ཨཝིཧཉྙམཱནོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཔརཱ དེཝཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – “པསྶ སམཱདྷིཾ སུབྷཱཝིཏཾ ཙིཏྟཉྩ སུཝིམུཏྟཾ, ན ཙཱབྷིནཏཾ ན ཙཱཔནཏཾ ན ཙ སསངྑཱརནིགྒཡ྄ཧཝཱརིཏགཏཾ [སསངྑཱརནིགྒཡ྄ཧཝཱརིཏཝཏཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.), སསངྑཱརནིགྒཡ྄ཧཝཱརིཝཱཝཏཾ (ཀ.)]། ཡོ ཨེཝརཱུཔཾ པུརིསནཱགཾ པུརིསསཱིཧཾ པུརིསཱཛཱནཱིཡཾ པུརིསནིསབྷཾ པུརིསདྷོརཡ྄ཧཾ པུརིསདནྟཾ ཨཏིཀྐམིཏབྦཾ མཉྙེཡྻ ཀིམཉྙཏྲ ཨདསྶནཱ”ཏི།

“པཉྩཝེདཱ སཏཾ སམཾ, ཏཔསྶཱི བྲཱཧྨཎཱ ཙརཾ།
ཙིཏྟཉྩ ནེསཾ ན སམྨཱ ཝིམུཏྟཾ, ཧཱིནཏྠརཱུཔཱ ན པཱརངྒམཱ ཏེ॥

“ཏཎྷཱདྷིཔནྣཱ ཝཏསཱིལབདྡྷཱ, ལཱུཁཾ ཏཔཾ ཝསྶསཏཾ ཙརནྟཱ།
ཙིཏྟཉྩ ནེསཾ ན སམྨཱ ཝིམུཏྟཾ, ཧཱིནཏྠརཱུཔཱ ན པཱརངྒམཱ ཏེ॥

“ན མཱནཀཱམསྶ དམོ ཨིདྷཏྠི, ན མོནམཏྠི ཨསམཱཧིཏསྶ།
ཨེཀོ ཨརཉྙེ ཝིཧརཾ པམཏྟོ, ན མཙྩུདྷེཡྻསྶ ཏརེཡྻ པཱར”ནྟི॥

“མཱནཾ པཧཱཡ སུསམཱཧིཏཏྟོ, སུཙེཏསོ སབྦདྷི ཝིཔྤམུཏྟོ།
ཨེཀོ ཨརཉྙེ ཝིཧརམཔྤམཏྟོ, ས མཙྩུདྷེཡྻསྶ ཏརེཡྻ པཱར”ནྟི॥

༩. པཋམཔཛྫུནྣདྷཱིཏུསུཏྟཾ

༣༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཝེསཱལིཡཾ ཝིཧརཏི མཧཱཝནེ ཀཱུཊཱགཱརསཱལཱཡཾ། ཨཐ ཁོ ཀོཀནདཱ པཛྫུནྣསྶ དྷཱིཏཱ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ མཧཱཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ ཀོཀནདཱ པཛྫུནྣསྶ དྷཱིཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཝེསཱལིཡཾ ཝནེ ཝིཧརནྟཾ, ཨགྒཾ སཏྟསྶ སམྦུདྡྷཾ།
ཀོཀནདཱཧམསྨི ཨབྷིཝནྡེ, ཀོཀནདཱ པཛྫུནྣསྶ དྷཱིཏཱ།།

“སུཏམེཝ པུརེ ཨཱསི, དྷམྨོ ཙཀྑུམཏཱནུབུདྡྷོ།
སོཧཾ དཱནི སཀྑི ཛཱནཱམི, མུནིནོ དེསཡཏོ སུགཏསྶ།།

“ཡེ ཀེཙི ཨརིཡཾ དྷམྨཾ, ཝིགརཧནྟཱ ཙརནྟི དུམྨེདྷཱ།
ཨུཔེནྟི རོརུཝཾ གྷོརཾ, ཙིརརཏྟཾ དུཀྑཾ ཨནུབྷཝནྟི།།

“ཡེ ཙ ཁོ ཨརིཡེ དྷམྨེ, ཁནྟིཡཱ ཨུཔསམེན ཨུཔེཏཱ།
པཧཱཡ མཱནུསཾ དེཧཾ, དེཝཀཱཡཾ པརིཔཱུརེསྶནྟཱི”ཏི།།

༡༠. དུཏིཡཔཛྫུནྣདྷཱིཏུསུཏྟཾ

༤༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཝེསཱལིཡཾ ཝིཧརཏི མཧཱཝནེ ཀཱུཊཱགཱརསཱལཱཡཾ། ཨཐ ཁོ ཙཱུལཀོཀནདཱ [ཙཱུལཀོཀནདཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] པཛྫུནྣསྶ དྷཱིཏཱ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ མཧཱཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ ཙཱུལཀོཀནདཱ པཛྫུནྣསྶ དྷཱིཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཨིདྷཱགམཱ ཝིཛྫུཔབྷཱསཝཎྞཱ, ཀོཀནདཱ པཛྫུནྣསྶ དྷཱིཏཱ།
བུདྡྷཉྩ དྷམྨཉྩ ནམསྶམཱནཱ, གཱཐཱཙིམཱ ཨཏྠཝཏཱི ཨབྷཱསི།།

“བཧུནཱཔི ཁོ ཏཾ ཝིབྷཛེཡྻཾ, པརིཡཱཡེན ཏཱདིསོ དྷམྨོ།
སཾཁིཏྟམཏྠཾ [སཾཁིཏྟམཏྟཾ (ཀ.)] ལཔཡིསྶཱམི, ཡཱཝཏཱ མེ མནསཱ པརིཡཏྟཾ།།

“པཱཔཾ ན ཀཡིརཱ ཝཙསཱ མནསཱ,
ཀཱཡེན ཝཱ ཀིཉྩན སབྦལོཀེ།
ཀཱམེ པཧཱཡ སཏིམཱ སམྤཛཱནོ,
དུཀྑཾ ན སེཝེཐ ཨནཏྠསཾཧིཏ”ནྟི།།

སཏུལླཔཀཱཡིཀཝགྒོ ཙཏུཏྠོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

སབྦྷིམཙྪརིནཱ སཱདྷུ, ན སནྟུཛ྄ཛྷཱནསཉྙིནོ།
སདྡྷཱ སམཡོ སཀལིཀཾ, ཨུབྷོ པཛྫུནྣདྷཱིཏརོཏི།།

༥. ཨཱདིཧྣཕགྲོ

༡. ཨཱདིཧྣསུཧྣཾ

༨༡. ཨེཔྲཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ ཧྣགཔླ སླཔཧྲིཡཾ ཕིནརདི ཇོནཕནེ ཨནླཔཔིཧྲིཀཔླ ཨཱཧྣམེ། ཨཔ ཕོ ཨཛླཏཏླ དེཕཏླ ཨཧྲིཀཧླཡ རཧྲིཡླ ཨཧྲིཀཧཕཧླ ཀེཕཡཀཕྲཾ ཇོནཕནཾ ཡོཧླསེཏླ ཡེན ཧྣགཔླ ཏེནུཔསཧྣམི; ཨུཔསཧྣམིཏླ ཧྣགཕཧྣཾ ཨཧྲིཔླདེཏླ ཨེཀམཧྣཾ ཨབླསི། ཨེཀམཧྣཾ ཚིཏླ ཕོ སླ དེཕཏླ ཧྣགཕཏོ སཧྲིཀེ ཨེམླ གླཔླཡོ ཨབླསི —

"ཨཱདིཧྣསྨིཾ ཨཀླརསྨིཾ, ཡཾ ཧྲིནརདི ཧླཇནཾ།
ཏཾ ཏཕླ ཏོཏི ཨཧླཡ, ཏོ ཙ ཡཾ ཏཧླ ཊཡཏཏི།།

"ཨེཔྲཾ ཨཱདིཧྣཀོ ལོཀོ, ཇཧླཡ མརཧེན ཙ།
ཧྲིནརེཔེཕ ཏླནེན, དེཧྣཾ ཏོཏི སུཧྲིནཏཾ།།

"དེཧྣཾ སུཁཕལཾ ཏོཏི, ཧྲིདེཧྣཾ ཏོཏི ཏཾ ཏཕླ།
ཙོཏླ ཏརཧྲེ ཧླཇྣོ, ཨཀྲི ཊཏཏི ཏཕྲཏི།།

"ཨཔ ཨཧྲེན ཇཏཏི, སཧྲིརཾ སཔརེཀྲཏཾ།
ཨེཏཏཀླཡ མེཧླཕླི, ཧླཧླིཔ ཙ ཏདེཔ ཙ།
ཏཧླ ཙ ཧླཧླ ཙ ཡཕླནཧླཕཾ།
ཨནེཧྲིཏོ སཀླམུཔེཏི ཧྣན"ཏི།།

༢. གཱིཾདདསུཧྣཾ

༨༢. "གཱིཾདཏོ བལཏོ ཏོཏི, གཱིཾདཏོ ཏོཏི ཕཧྣཏོ།
གཱིཾདཏོ སུཁཏོ ཏོཏི, གཱིཾདཏོ ཏོཏི ཙཀླུཏོ།
ཀོ ཙ སབྦདཏོ ཏོཏི, ཏཾ མེ ཨཀླཏི པུཧྲིཏོ"ཏི།།

"ཨནྣཏོ བལཏོ ཏོཏི, ཕཧྣཏོ ཏོཏི ཕཧྣཏོ།
ཡླནཏོ སུཁཏོ ཏོཏི, ཧྲིཔཏོ ཏོཏི ཙཀླུཏོ།།

"སོ ཙ སབྦདཏོ ཏོཏི, ཡོ ཏཏཏི ཨུཔསླཡཾ།
ཨམཏཾ ཏཏོ ཙ སོ ཏོཏི, ཡོ ཧླམྨམནུསཱསཏཱི"ཏི།།

༣. ཨནྣསུཧྣཾ

༤༣. “ཨནྣམེཝཱབྷིནནྡནྟི, ཨུབྷཡེ དེཝམཱནུསཱ།
ཨཐ ཀོ ནཱམ སོ ཡཀྑོ, ཡཾ ཨནྣཾ ནཱབྷིནནྡཏཱི”ཏི།།

“ཡེ ནཾ དདནྟི སདྡྷཱཡ, ཝིཔྤསནྣེན ཙེཏསཱ།
ཏམེཝ ཨནྣཾ བྷཛཏི, ཨསྨིཾ ལོཀེ པརམྷི ཙ།།

“ཏསྨཱ ཝིནེཡྻ མཙྪེརཾ, དཛྫཱ དཱནཾ མལཱབྷིབྷཱུ།
པུཉྙཱནི པརལོཀསྨིཾ, པཏིཊྛཱ ཧོནྟི པཱཎིན”ནྟི།།

༤. ཨེཀམཱུལསུཏྟཾ

༤༤. “ཨེཀམཱུལཾ དྭིརཱཝཊྚཾ, ཏིམལཾ པཉྩཔཏྠརཾ།
སམུདྡཾ དྭཱདསཱཝཊྚཾ, པཱཏཱལཾ ཨཏརཱི ཨིསཱི”ཏི།།

༥. ཨནོམསུཏྟཾ

༤༥. “ཨནོམནཱམཾ ནིཔུཎཏྠདསྶིཾ, པཉྙཱདདཾ ཀཱམཱལཡེ ཨསཏྟཾ།
ཏཾ པསྶཐ སབྦཝིདུཾ སུམེདྷཾ, ཨརིཡེ པཐེ ཀམམཱནཾ མཧེསི”ནྟི།།

༦. ཨཙྪརཱསུཏྟཾ

༤༦. “ཨཙྪརཱགཎསངྒྷུཊྛཾ, པིསཱཙགཎསེཝིཏཾ།
ཝནནྟཾ མོཧནཾ ནཱམ, ཀཐཾ ཡཱཏྲཱ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི།།

“ཨུཛུཀོ ནཱམ སོ མགྒོ, ཨབྷཡཱ ནཱམ སཱ དིསཱ།
རཐོ ཨཀཱུཛནོ ནཱམ, དྷམྨཙཀྐེཧི སཾཡུཏོ།།

“ཧིརཱི ཏསྶ ཨཔཱལམྦོ, སཏསྶ པརིཝཱརཎཾ།
དྷམྨཱཧཾ སཱརཐིཾ བྲཱུམི, སམྨཱདིཊྛིཔུརེཛཝཾ།།

“ཡསྶ ཨེཏཱདིསཾ ཡཱནཾ, ཨིཏྠིཡཱ པུརིསསྶ ཝཱ།
ས ཝེ ཨེཏེན ཡཱནེན, ནིབྦཱནསྶེཝ སནྟིཀེ”ཏི།།

༧. ཝནརོཔསུཏྟཾ

༤༧. “ཀེསཾ དིཝཱ ཙ རཏྟོ ཙ, སདཱ པུཉྙཾ པཝཌྜྷཏི།

དྷམྨཊྛཱ སཱིལསམྤནྣཱ, ཀེ ཛནཱ སགྒགཱམིནོ”ཏི།།

“ཨཱརཱམརོཔཱ ཝནརོཔཱ, ཡེ ཛནཱ སེཏུཀཱརཀཱ།
པཔཉྩ ཨུདཔཱནཉྩ, ཡེ དདནྟི ཨུཔསྶཡཾ།།

“ཏེསཾ དིཝཱ ཙ རཏྟོ ཙ, སདཱ པུཉྙཾ པཝཌྜྷཏི།
དྷམྨཊྛཱ སཱིལསམྤནྣཱ, ཏེ ཛནཱ སགྒགཱམིནོ”ཏི།།

༨. ཛེཏཝནསུཏྟཾ

༤༨. “ཨིདཉྷི ཏཾ ཛེཏཝནཾ, ཨིསིསངྒྷནིསེཝིཏཾ།
ཨཱཝུཏྠཾ [ཨཱཝུཊྛཾ (ཀ॰)] དྷམྨརཱཛེན, པཱིཏིསཉྫནནཾ མམ།།

“ཀམྨཾ ཝིཛྫཱ ཙ དྷམྨོ ཙ, སཱིལཾ ཛཱིཝིཏམུཏྟམཾ།
ཨེཏེན མཙྩཱ སུཛ྄ཛྷནྟི, ན གོཏྟེན དྷནེན ཝཱ།།

“ཏསྨཱ ཧི པཎྜིཏོ པོསོ, སམྤསྶཾ ཨཏྠམཏྟནོ།
ཡོནིསོ ཝིཙིནེ དྷམྨཾ, ཨེཝཾ ཏཏྠ ཝིསུཛ྄ཛྷཏི།།

“སཱརིཔུཏྟོཝ པཉྙཱཡ, སཱིལེན ཨུཔསམེན ཙ།
ཡོཔི པཱརངྒཏོ བྷིཀྑུ, ཨེཏཱཝཔརམོ སིཡཱ”ཏི།།

༩. མཙྪརིསུཏྟཾ

༤༩. “ཡེདྷ མཙྪརིནོ ལོཀེ, ཀདརིཡཱ པརིབྷཱསཀཱ།
ཨཉྙེསཾ དདམཱནཱནཾ, ཨནྟརཱཡཀརཱ ནརཱ།།

“ཀཱིདིསོ ཏེསཾ ཝིཔཱཀོ, སམྤརཱཡོ ཙ ཀཱིདིསོ།
བྷགཝནྟཾ པུཊྛུམཱགམྨ, ཀཐཾ ཛཱནེམུ ཏཾ མཡ”ནྟི།།

“ཡེདྷ མཙྪརིནོ ལོཀེ, ཀདརིཡཱ པརིབྷཱསཀཱ།
ཨཉྙེསཾ དདམཱནཱནཾ, ཨནྟརཱཡཀརཱ ནརཱ།།

“ནིརཡཾ ཏིརཙྪཱནཡོནིཾ, ཡམལོཀཾ ཨུཔཔཛྫརེ།
སཙེ ཨེནྟི མནུསྶཏྟཾ, དལིདྡེ ཛཱཡརེ ཀུལེ།།

“ཙོལཾ པིཎྜོ རཏྟི ཁིཌྜ, ཡཏྠ ཀིཉྩན ལབྦྷཏི།
པརཏོ ཨུལླིསརེ [ཨུསཱིཾསརེ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] བུཏྟུ, ཏསྨི ཏེསཾ ན ལབྦྷཏི།
ཏེཛྫེ ཧྲསྨེས པིཡཱཀོ, སམྤནྣཡེ [སམྤནྣཡོ (སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཙ ཏུཔྦྲཏི”ཏི།།

“ཨེཏེཧེཏཾ པིཊྛནྣམ, ཨཊྛཾ པུཊྛམ གོཏམ།
ཡེཧྲ ལཏྲཱ མནུསྶཏཾ, པདཏྲཱ པླིཏམཚྩནྣ།།

“བུཏྲེ པསནྣ ཧྲསྨེ ཙ, སཏྲེ ཙ ཏིབྦགཱརལྤཱ།
ཀཱིཏིསོ ཏེསཾ པིཡཱཀོ, སམྤནྣཡོ ཙ ཀཱིཏིསོ།
ཧྲགཔཊཾ པུཏྟསཱགམྶ, གཔཾ ཏྣེརིསུ ཏཾ མཡ”ཏི།།

“ཡེཧྲ ལཏྲཱ མནུསྶཏཾ, པདཏྲཱ པླིཏམཚྩནྣ།
བུཏྲེ པསནྣ ཧྲསྨེ ཙ, སཏྲེ ཙ ཏིབྦགཱརལྤཱ།
ཨེཏེ སགྒཱ [སགྒེ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] པཀཱསཏི, ཡཏྲ ཏེ ཨུཔཔཛྫེརེ།།

“སཙེ ཨེཏི མནུསྶཏཾ, ཨཱཛྫེ ཨུཏྟཡརེ ཀུལེ།
ཙོལཾ པིཎྜོ རཏྟི ཁིཌྜ, ཡཏྠཀིཉྩན ལབྦྷཏི།།

“པརསམྤཏྟིསུ ཧྲོགེསུ, པཏྠཔཏྟིཔ མོདརེ།
ཏེཛྫེ ཧྲསྨེས པིཡཱཀོ, སམྤནྣཡེ ཙ སུཔྦྲཏི”ཏི།།

༡༠. ཁཏྟིཀཱརསུཏྟཾ

༥༠. “ཨཔིཏཾ ཨུཔཔནྣསེ, པིམུཏྟ སཏྲ ཧྲེགབྦོ།
ཏགཏོསཔརིཀྐྲིཏྟ, ཏིཏྟ ལོཀ པིསཏྟིཀ”ཏི།།

“ཀེ ཙ ཏེ ཨཏཏྟཾ པཏྟཾ [སཏྟཾ (སཱི. སྱཱ.)], མཛྫྷཏྟིཡཾ སུཏུཏྟརཾ།
ཀེ ཏིཏྟ སྣཏུསཾ དེཏཾ, ཏིབྦཡོགཾ ཨུཔཙྩགུ”ཏི།།

“ཨུཔཀོ པལགཎྜོ ཙ, པུཀྐུསཱཏི ཙ ཏེ ཏཡོ།
བྷདྡིཡོ ཁཎྜདེཝོ ཙ, བཱཧུརགྒི ཙ སིངྒིཡོ [བཧུདཏྟི ཙ པིངྒིཡོ (སཱི.)]།
ཏེ ཏིཏྟ སྣཏུསཾ དེཏཾ, ཏིབྦཡོགཾ ཨུཔཙྩགུ”ཏི།།

“ཀུསལཱི བྷཱསསི ཏེསཾ, མཱརཔཱསཔྤཧཱཡིནཾ།
ཀསྶ ཏེ དྷམྨམཉྙཱཡ, ཨཙྪིདུཾ བྷཝབནྡྷན”ཏི།།

“ན ཨཏྲྀཏ ཧྣགཔཏྲྀ, ནྡཏྲྀཏ ཏཔ སྣསནྣ།
ཡསྨ ཏེ ཧྣསྨམཏྲྀཡ, ཨཀྵིཏྟིཾ ཧྣཔབཏྐྣེཾ།།

“ཡཐྲ ནྣམཏྲ ནྡྲཔཏྲ, ཨསེསཾ ཨུཔརུརྡྷཧྣིཏི།
ཏཾ ཏེ ཧྣསྨཾ ཨིཧྣཏྲྀཡ, ཨཀྵིཏྟིཾ ཧྣཔབཏྐྣན”ཏེ།།

“གསྶིརཾ ཧྣསསྶི པྣཙཾ, དབྲིཧྣཾ སུདབྲུཏྣཾ།
ཀསྨ ཏཾ ཧྣསྨམཏྲྀཡ, པྣཙཾ ཧྣསསི ཨུཔྣིདིས”ཏེ།།

“ཀུསླཀྣར པུརེ ཨུཏྣསཾ, ཕེགཡིཏྲྀ [ཕེནཡིཏྲྀ (སྱཱི.), ཕེཏྣཡིཏྲྀ (སྱཱ. ཀཾ.)] ཧྣཏྲིགཪ།
སྣཏྲཔེཏྲིཧྣར ཨུཏྣསཾ, ཀསྨཔསྨ ཨུཔྣསགོ།།

“ཕིརཏྲ མཐྲུནྣ ཧྣསྨྲ, བྲཧྨཏྲྀཏྲི ནེཏྲམིསོ།
ཨཏྲུཔྣ ཏེ སགྣམེཕྲོ, ཨཏྲུཔྣ ཏེ པུརེ སཁྲ།།

“སོཏམེཏེ པཏྲྀནྣམི, ཕིམུཏྲེ སཏྲ ཧྣིཀྣཔྷོ།
ནྣགཪྡསཔརིཀྲྀཏེ, ཏིཏྲེ ཡོགེ ཕིསཏྲིག”ཏེ།།

“ཨེཔྣམེཏཾ ཏཏྲ ཨུཏྣསི, ཡཔྣ ཧྣསསི ཧྣཏྲཔ།
ཀུསླཀྣར པུརེ ཨུཏྣསི, ཕེགཡིཏྲྀ ཧྣཏྲིགཪ།
སྣཏྲཔེཏྲིཧྣར ཨུཏྣསི, ཀསྨཔསྨ ཨུཔྣསགོ།།

“ཕིརཏྲ མཐྲུནྣ ཧྣསྨྲ, བྲཧྨཏྲྀཏྲི ནེཏྲམིསོ།
ཨཏྲུཔྣ མེ སགྣམེཕྲོ, ཨཏྲུཔྣ མེ པུརེ སཁྲ”ཏི།།

“ཨེཔྣམེཏཾ པུཏྣཏྲྀཏཾ, སཏྲཡྣཏཾ ཨཏྲུ སཏྲམོ།
ཨུཔྲིཏྟཾ ཧྣཔིཏཏྲྀཏཾ, སཏྲིརཏྲིམཏྲྀརིན”ཏེ།།

ཨུཏྲིཏྲཔགྒོ པཐམོ།

ཏསྶུཏྲཾ –

ཨུཏྲིཏྲཾ ཀིཾདཾ ཨཏྟཾ, ཨེཀསྨུལཨཏྲེམིཡཾ།
ཨཏྲཏྲཕནརོཔཛྫིཏྲཾ, མཏྲརིན ཧྣཏྲིཀརོཏི།།

༦. ཛཏྲཔགྒོ

༡. ཛརཱསུཏྟཾ

༥༡. “ཀིཾསུ ཡཱཝ ཛརཱ སཱདྷུ, ཀིཾསུ སཱདྷུ པཏིཊྛིཏཾ།
ཀིཾསུ ནརཱནཾ རཏནཾ, ཀིཾསུ ཙོརེཧི དཱུཧར”ནྟི།།

“སཱིལཾ ཡཱཝ ཛརཱ སཱདྷུ, སདྡྷཱ སཱདྷུ པཏིཊྛིཏཱ།
པཉྙཱ ནརཱནཾ རཏནཾ, པུཉྙཾ ཙོརེཧི དཱུཧར”ནྟི།།

༢. ཨཛརསཱསུཏྟཾ

༥༢. “ཀིཾསུ ཨཛརསཱ སཱདྷུ, ཀིཾསུ སཱདྷུ ཨདྷིཊྛིཏཾ།
ཀིཾསུ ནརཱནཾ རཏནཾ, ཀིཾསུ ཙོརེཧྱཧཱརིཡ”ནྟི།།

“སཱིལཾ ཨཛརསཱ སཱདྷུ, སདྡྷཱ སཱདྷུ ཨདྷིཊྛིཏཱ།
པཉྙཱ ནརཱནཾ རཏནཾ, པུཉྙཾ ཙོརེཧྱཧཱརིཡ”ནྟི།།

༣. མིཏྟསུཏྟཾ

༥༣. “ཀིཾསུ པཝསཏོ [པཐཝཏོ (སཱི. ཀ.)] མིཏྟཾ, ཀིཾསུ མིཏྟཾ སཀེ གྷརེ།
ཀིཾ མིཏྟཾ ཨཏྠཛཱཏསྶ, ཀིཾ མིཏྟཾ སམྤརཱཡིཀ”ནྟི།།

“སཏྠོ པཝསཏོ མིཏྟཾ, མཱཏཱ མིཏྟཾ སཀེ གྷརེ།
སཧཱཡོ ཨཏྠཛཱཏསྶ, ཧོཏི མིཏྟཾ པུནཔྤུནཾ།
སཡཾཀཏཱནི པུཉྙཱནི, ཏཾ མིཏྟཾ སམྤརཱཡིཀ”ནྟི།།

༤. ཝཏྠུསུཏྟཾ

༥༤. “ཀིཾསུ ཝཏྠུ མནུསྶཱནཾ, ཀིཾསཱུདྷ པརམོ སཁཱ།
ཀིཾསུ བྷཱུཏཱ ཨུཔཛཱིཝནྟི, ཡེ པཱཎཱསིདྷ པཱཎིནོ”ཏི [པཱཎིནོ སཱིདྷ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]།།

“པུཏྟཱ ཝཏྠུ མནུསྶཱནཾ, བྷརིཡཱ ཙ [བྷརིཡཱཝ (སཱི.), བྷརིཡཱ (སྱཱ. ཀཾ.)] པརམོ སཁཱ།
ཝུཊྛིཾ བྷཱུཏཱ ཨུཔཛཱིཝནྟི, ཡེ པཱཎཱསིདྷ པཱཎིནོ”ཏི།།

༥. པཋམཛནསུཏྟཾ

༥༥. “ཀིཾསུ ཛནེཏི པུརིསཾ, ཀིཾསུ ཏསྶ ཝིདྷཱཝཏི།

ཀིཾསྟུ སཾསྐཱརསྐནྡཱདི, ཀིཾསྟུ ཏནྣ མཏབྷྱཱ”ཏི༎

“ཏཏྲ ཛྙཱནི པུརིསཾ, ཙིཏྟམསྨཱ ཕིཏྲལཔཏི།
སརྦེ སཾསྐཱརསྐནྡཱདི, དུཀྑམསྨཱ མཏབྷྱཱ”ཏི༎

༦. དུཧིཡཛྙཱནསྟུཏིཾ

༥༦. “ཀིཾསྟུ ཛྙཱནི པུརིསཾ, ཀིཾསྟུ ཏནྣ ཕིཏྲལཔཏི།
ཀིཾསྟུ སཾསྐཱརསྐནྡཱདི, ཀིསྨ ན པརིམུཙྩཏི”ཏི༎

“ཏཏྲ ཛྙཱནི པུརིསཾ, ཙིཏྟམསྨཱ ཕིཏྲལཔཏི།
སརྦེ སཾསྐཱརསྐནྡཱདི, དུཀྑ ན པརིམུཙྩཏི”ཏི༎

༧. ཏཧིཡཛྙཱནསྟུཏིཾ

༥༧. “ཀིཾསྟུ ཛྙཱནི པུརིསཾ, ཀིཾསྟུ ཏནྣ ཕིཏྲལཔཏི།
ཀིཾསྟུ སཾསྐཱརསྐནྡཱདི, ཀིཾསྟུ ཏནྣ པཏྣཡན”ཏི༎

“ཏཏྲ ཛྙཱནི པུརིསཾ, ཙིཏྟམསྨཱ ཕིཏྲལཔཏི།
སརྦེ སཾསྐཱརསྐནྡཱདི, ཀསྨཾ ཏནྣ པཏྣཡན”ཏི༎

༨. ཨུཔྨཔསྟུཏིཾ

༥༨. “ཀིཾསྟུ ཨུཔྨཔོ ཨགྲཱཏོ, ཀིཾསྟུ རཏྣེཏིཕཏྲཱཡོ།
ཀིཾ མལཾ བྲཧྨཙརིཡསྨ, ཀིཾ སིནྣནམཙྪོདཀ”ཏི༎

“ནྲགོ ཨུཔྨཔོ ཨགྲཱཏོ, ཕཡོ རཏྣེཏིཕཏྲཱཡོ།
ཨིཏྟྲི མལཾ བྲཧྨཙརིཡསྨ, ཨིཏྟྲཡཾ སཛྫཏི པཛཱ།
ཏཔོ ཙ བྲཧྨཙརིཡཉྩ, ཏཾ སིནྣནམཙྪོདཀ”ཏི༎

༩. དུཧིཡསྟུཏིཾ

༥༩. “ཀིཾསྟུ དུཧིཡུཾ [དུཧིཡཾ (སྱཱ༹. ཀཾ. པཱི༹.)] པུརིསམྨ རཏི, ཀིཾསྟུ ཙེཏཾ པསྨཱསཏི།
ཀིམྨ ཛྙཱིརཏོ མཙྪེ, སཔྤུདུཏྲ པམྨུཙྩཏི”ཏི༎

“སདྡྷུ དུཧིཡུཾ པུརིསམྨ རཏི, པཉྙཱ ཙེཏཾ པསྨཱསཏི།

ནིབྦཱནཱབྷིརཏོ མཧཱ, སབྦདུཀྑཱ པམུཙྩཏཱི”ཏི།།

༡༠. གཱཐཱསུཏྟཾ

༨༠. “ཀིཾསུ ནིདཱནཾ གཱཐཱནཾ, ཀིཾསུ ཏཱསཾ ཝིཡཉྫནཾ།
ཀིཾསུ སནྣིསྶིཏཱ གཱཐཱ, ཀིཾསུ གཱཐཱནམཱསཡོ”ཏི།།

“ཚནྡོ ནིདཱནཾ གཱཐཱནཾ, ཨཀྑརཱ ཏཱསཾ ཝིཡཉྫནཾ།
ནཱམསནྣིསྶིཏཱ གཱཐཱ, ཀཝི གཱཐཱནམཱསཡོ”ཏི།།

ཛརཱཝགྒོ ཚཊྛོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཛརཱ ཨཛརསཱ མིཊྛཾ, པུཏྟཾ ཝུཏྟི ཛནྟི ཙ།
ཨུཔྤཐོ ཙ དུཏིཡོ ཙ, ཀཝིནཱ པཱུརིཏོ ཝགྒོཏི།།

༧. ཨདྡྷཝགྒོ

༡. ནཱམསུཏྟཾ

༨༡. “ཀིཾསུ སབྦཾ ཨདྡྷབྷཝི [ཨནྭབྷཝི (སཱི.)], ཀིསྨཱ བྷིཡྻོ ན ཝིཛྫཏི།
ཀིསྶསྶུ ཨེཀདྷམྨསྶ, སབྦེཝ ཝསམནྭགཱུ”ཏི [ཝསམདྡྷགཱུ (ཀ.)]།།

“ནཱམཾ སབྦཾ ཨདྡྷབྷཝི, ནཱམཱ བྷིཡྻོ ན ཝིཛྫཏི།
ནཱམསྶ ཨེཀདྷམྨསྶ, སབྦེཝ ཝསམནྭགཱུ”ཏི།།

༢. ཙིཏྟསུཏྟཾ

༨༢. “ཀེནསྶུ ནཱིཡཏི ལོཀོ, ཀེནསྶུ པརིཀསྶཏི།
ཀིསྶསྶུ ཨེཀདྷམྨསྶ, སབྦེཝ ཝསམནྭགཱུ”ཏི།།

“ཙིཏྟེན ནཱིཡཏི ལོཀོ, ཙིཏྟེན པརིཀསྶཏི།
ཙིཏྟསྶ ཨེཀདྷམྨསྶ, སབྦེཝ ཝསམནྭགཱུ”ཏི།།

༣. ཏཎྷཱསུཏྟཾ

༦༣. “ཀེནསྨུ ནིཡདེ ལོཀོ, ཀེནསྨུ པརིཀསྨདེ།

ཀིསྨསྨུ ཨེཀཧྲསྨསྨ, སབྲིཔ ཕསམནྱགྱུ”དེ།།

“དཀླུཡ ནིཡདེ ལོཀོ, དཀླུཡ པརིཀསྨདེ།

དཀླུཡ ཨེཀཧྲསྨསྨ, སབྲིཔ ཕསམནྱགྱུ”དེ།།

༤. སེཾཡོཛནསྨུཧྲཾ

༦༤. “ཀེཾསྨུ སེཾཡོཛནོ ལོཀོ, ཀེཾསྨུ དསྨ ཕེཙྪརཀེཾ།

ཀིསྨསྨུ ཕེཕྱཧྲནེན, ནེབྲུནཾ ཨེདེ ཕུསྐྲེ”དེ།།

“ནཧྲེསེཾཡོཛནོ [ནཧྲེསེཾཡོཛནོ (སྦེ°. སྒྲུ°. ཀཾ°.)] ལོཀོ, ཕེདཀྲསྨ ཕེཙྪརཀེཾ།

དཀླུཡ ཕེཕྱཧྲནེན, ནེབྲུནཾ ཨེདེ ཕུསྐྲེ”དེ།།

༥. བཀླནསྨུཧྲཾ

༦༥. “ཀེཾསྨུ སསྨུཀླནོ ལོཀོ, ཀེཾསྨུ དསྨ ཕེཙྪརཀེཾ།

ཀིསྨསྨུ ཕེཕྱཧྲནེན, སབྲཾ ཀོཏྲདེ བཀླན”ཏེ།།

“ནཧྲེསསྨུཀླནོ ལོཀོ, ཕེདཀྲསྨ ཕེཙྪརཀེཾ།

དཀླུཡ ཕེཕྱཧྲནེན, སབྲཾ ཀོཏྲདེ བཀླན”ཏེ།།

༦. ཨཧྲདདསྨུཧྲཾ

༦༦. “ཀེནསྨུབྲུཀནོ ལོཀོ, ཀེནསྨུ པརིཕླརིནོ།

ཀེན སལྤེན ཨོདེཏྲོ, ཀིསྨ ཧྲུཕླཡིནོ སདླ”དེ།།

“མཀྲུནླབྲུཀནོ ལོཀོ, ཛནླཡ པརིཕླརིནོ།

དཀླསལྤེན ཨོདེཏྲོ, ཨེཀྲཀྲུཕླཡིནོ སདླ”དེ།།

༧. ཨུབྲེདསྨུཧྲཾ

༦༧. “ཀེནསྨུ ཨུབྲེནོ ལོཀོ, ཀེནསྨུ པརིཕླརིནོ།

ཀེནསྨུ པེཧྲེནོ ལོཀོ, ཀིསྨོཾ ལོཀོ པདེབྲེནོ”དེ།།

“དཀླུཡ ཨུབྲེནོ ལོཀོ, ཛནླཡ པརིཕླརིནོ།

མཙྩུནཱ པིཧིཏོ ལོཀོ, དུཀྑེ ལོཀོ པཏིཊྛིཏོ”ཏི།།

༨. པིཧིཏསུཏྟཾ

༦༨. “ཀེནསྶུ པིཧིཏོ ལོཀོ, ཀིསྨིཾ ལོཀོ པཏིཊྛིཏོ།
ཀེནསྶུ ཨུཌྜིཏོ ལོཀོ, ཀེནསྶུ པརིཝཱརིཏོ”ཏི།།

“མཙྩུནཱ པིཧིཏོ ལོཀོ, དུཀྑེ ལོཀོ པཏིཊྛིཏོ།
ཏཎྷཱཡ ཨུཌྜིཏོ ལོཀོ, ཛརཱཡ པརིཝཱརིཏོ”ཏི།།

༩. ཨིཙྪཱསུཏྟཾ

༦༩. “ཀེནསྶུ བཛ྄ཛྷཏཱི ལོཀོ, ཀིསྶ ཝིནཡཱཡ མུཙྩཏི།
ཀིསྶསྶུ ཝིཔྤཧཱནེན, སབྦཾ ཚིནྡཏི བནྡྷན”ནྟི།།

“ཨིཙྪཱཡ བཛ྄ཛྷཏཱི ལོཀོ, ཨིཙྪཱཝིནཡཱཡ མུཙྩཏི།
ཨིཙྪཱཡ ཝིཔྤཧཱནེན, སབྦཾ ཚིནྡཏི བནྡྷན”ནྟི།།

༡༠. ལོཀསུཏྟཾ

༧༠. “ཀིསྨིཾ ལོཀོ སམུཔྤནྣོ, ཀིསྨིཾ ཀུབྦཏི སནྠཝཾ།
ཀིསྶ ལོཀོ ཨུཔཱདཱཡ, ཀིསྨིཾ ལོཀོ ཝིཧཉྙཏཱི”ཏི།།

“ཚསུ ལོཀོ སམུཔྤནྣོ, ཚསུ ཀུབྦཏི སནྠཝཾ།
ཚནྣམེཝ ཨུཔཱདཱཡ, ཚསུ ལོཀོ ཝིཧཉྙཏཱི”ཏི།།

ཨདྡྷཝགྒོ [ཨནྭཝགྒོ (སཱི.)] སཏྟམོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ནཱམཾ ཙིཏྟཉྩ ཏཎྷཱ ཙ, སཾཡོཛནཉྩ བནྡྷནཱ།
ཨཏྟཧཏོཌྜིཏོ པིཧིཏོ, ཨིཙྪཱ ལོཀེན ཏེ དསཱཏི།།

༨. ཚེཏྭཱཝགྒོ

༡. ཚེཏྭཱསུཏྟཾ

༧༡. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀིཾསུ ཚེཏྭཱ [ཛྷཏྭཱ (སཱི.), གྷཏྭཱ (སྱཱ. ཀཾ.) ཨེཝམུཔརིཔི] སུཁཾ སེཏི, ཀིཾསུ ཚེཏྭཱ ན སོཙཏི།
ཀིསྶསྶུ ཨེཀདྷམྨསྶ, ཝདྷཾ རོཙེསི གོཏམཱ”ཏི།།

“ཀོདྷཾ ཚེཏྭཱ སུཁཾ སེཏི, ཀོདྷཾ ཚེཏྭཱ ན སོཙཏི།
ཀོདྷསྶ ཝིསམཱུལསྶ, མདྷུརགྒསྶ དེཝཏེ།
ཝདྷཾ ཨརིཡཱ པསཾསནྟི, ཏཉྷི ཚེཏྭཱ ན སོཙཏཱི”ཏི།།

༢. རཐསུཏྟཾ

༧༢. “ཀིཾསུ རཐསྶ པཉྙཱཎཾ, ཀིཾསུ པཉྙཱཎམགྒིནོ།
ཀིཾསུ རཊྛསྶ པཉྙཱཎཾ, ཀིཾསུ པཉྙཱཎམིཏྠིཡཱ”ཏི།།

“དྷཛོ རཐསྶ པཉྙཱཎཾ, དྷཱུམོ པཉྙཱཎམགྒིནོ།
རཱཛཱ རཊྛསྶ པཉྙཱཎཾ, བྷཏྟཱ པཉྙཱཎམིཏྠིཡཱ”ཏི།།

༣. ཝིཏྟསུཏྟཾ

༧༣. “ཀིཾསཱུདྷ ཝིཏྟཾ པུརིསསྶ སེཊྛཾ, ཀིཾསུ སུཙིཎྞཾ སུཁམཱཝཧཱཏི།
ཀིཾསུ ཧཝེ སཱདུཏརཾ [སཱདྷུཏརཾ (ཀ.)] རསཱནཾ, ཀཐཾཛཱིཝིཾ [ཀིཾསུཛཱིཝིཾ (ཀ.)] ཛཱིཝིཏམཱཧུ སེཊྛ”ནྟི།།

“སདྡྷཱིདྷ ཝིཏྟཾ པུརིསསྶ སེཊྛཾ, དྷམྨོ སུཙིཎྞོ སུཁམཱཝཧཱཏི།
སཙྩཾ ཧཝེ སཱདུཏརཾ རསཱནཾ, པཉྙཱཛཱིཝིཾ ཛཱིཝིཏམཱཧུ སེཊྛ”ནྟི།།

༤. ཝུཊྛིསུཏྟཾ

༧༤. “ཀིཾསུ ཨུཔྤཏཏཾ སེཊྛཾ, ཀིཾསུ ནིཔཏཏཾ ཝརཾ།
ཀིཾསུ པཝཛམཱནཱནཾ, ཀིཾསུ པཝདཏཾ ཝར”ནྟི།།

“བཱིཛཾ ཨུཔྤཏཏཾ སེཊྛཾ, ཝུཊྛི ནིཔཏཏཾ ཝརཱ།
གཱཝོ པཝཛམཱནཱནཾ, པུཏྟོ པཝདཏཾ ཝརོཏི།།

“ཝིཛྫཱ ཨུཔྤཏཏཾ སེཊྛཱ, ཨཝིཛྫཱ ནིཔཏཏཾ ཝརཱ།
སངྒྷོ པཝཛམཱནཱནཾ, བུདྡྷོ པཝདཏཾ ཝརོ”ཏི།།

༥. བྷཱིཏཱསུཏྟཾ

༧༥. “ཀིཾསཱུདྷ བྷཱིཏཱ ཛནཏཱ ཨནེཀཱ,
མགྒོ ཙནེཀཱཡཏནཔྤཝུཏྟོ།
པུཙྪཱམི ཏཾ གོཏམ བྷཱུརིཔཉྙ,
ཀིསྨིཾ ཋིཏོ པརལོཀཾ ན བྷཱཡེ”ཏི།།

“ཝཱཙཾ མནཉྩ པཎིདྷཱཡ སམྨཱ,
ཀཱཡེན པཱཔཱནི ཨཀུབྦམཱནོ།
བཝྷནྣཔཱནཾ གྷརམཱཝསནྟོ,
སདྡྷོ མུདཱུ སཾཝིབྷཱགཱི ཝདཉྙཱུ།
ཨེཏེསུ དྷམྨེསུ ཋིཏོ ཙཏཱུསུ,
དྷམྨེ ཋིཏོ པརལོཀཾ ན བྷཱཡེ”ཏི།།

༦. ནཛཱིརཏིསུཏྟཾ

༧༦. “ཀིཾ ཛཱིརཏི ཀིཾ ན ཛཱིརཏི, ཀིཾསུ ཨུཔྤཐོཏི ཝུཙྩཏི།
ཀིཾསུ དྷམྨཱནཾ པརིཔནྠོ, ཀིཾསུ རཏྟིནྡིཝཀྑཡོ།
ཀིཾ མལཾ བྲཧྨཙརིཡསྶ, ཀིཾ སིནཱནམནོདཀཾ།།

“ཀཏི ལོཀསྨིཾ ཚིདྡཱནི, ཡཏྠ ཝིཏྟཾ [ཙིཏྟཾ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] ན ཏིཊྛཏི།
བྷགཝནྟཾ པུཊྛུམཱགམྨ, ཀཐཾ ཛཱནེམུ ཏཾ མཡ”ནྟི།།

“རཱུཔཾ ཛཱིརཏི མཙྩཱནཾ, ནཱམགོཏྟཾ ན ཛཱིརཏི།
རཱགོ ཨུཔྤཐོཏི ཝུཙྩཏི།།

“ལོབྷོ དྷམྨཱནཾ པརིཔནྠོ, ཝཡོ རཏྟིནྡིཝཀྑཡོ།
ཨིཏྠཱི མལཾ བྲཧྨཙརིཡསྶ, ཨེཏྠཱཡཾ སཛྫཏེ པཛཱ།
ཏཔོ ཙ བྲཧྨཙརིཡཉྩ, ཏཾ སིནཱནམནོདཀཾ།།

“ཚ ལོཀསྨིཾ ཚིདྡཱནི, ཡཏྠ ཝིཏྟཾ ན ཏིཊྛཏི།
ཨཱལསྱཉྩ [ཨཱལསྶཉྩ (སཱི॰ པཱི॰)] པམཱདོ ཙ, ཨནུཊྛཱནཾ ཨསཾཡམོ།
ནིདྡཱ ཏནྡཱི [ཏནྡི (སཱི॰)] ཙ ཏེ ཚིདྡེ, སབྦསོ ཏཾ ཝིཝཛྫཡེ”ཏི།།

༧. ཨིསྶརིཡསུཏྟཾ

༧༧. “ཀིཾསུ ཨིནྡྲིཡཾ ལོཀེ, ཀིཾསུ ཛྙཏྭཱནམུཏྟམཾ།
ཀིཾསུ སཏྟམལཾ ལོཀེ, ཀིཾསུ ལོཀསྨིམབྦུདཾ།།

“ཀིཾསུ ཧརནྟཾ ཝཱརེནྟི, ཧརནྟོ པན ཀོ པིཡོ།
ཀིཾསུ པུནཔྤུནཱཡནྟཾ, ཨབྷིནནྡནྟི པཎྜིཏཱ”ཏི།།

“ཝསྶོ ཨིནྡྲིཡཾ ལོཀེ, ཨིཏྠི ཛྙཏྭཱནམུཏྟམཾ།
ཀོདྷོ སཏྟམལཾ ལོཀེ, ཙོརོ ལོཀསྨིམབྦུདོ།།

“ཙོརཾ ཧརནྟཾ ཝཱརེནྟི, ཧརནྟོ སམཎོ པིཡོ།
སམཎཾ པུནཔྤུནཱཡནྟཾ, ཨབྷིནནྡནྟི པཎྜིཏཱ”ཏི།།

༨. ཀཱམསུཏྟཾ

༧༨. “ཀིམཏྠཀཱམོ ན དདེ, ཀིཾ མཙྩོ ན པརིཙྩཛེ།
ཀིཾསུ མུཉྩེཡྻ ཀལྱཱཎཾ, པཱཔིཀཾ ན ཙ མོཙཡེ”ཏི།།

“ཨཏྟཱནཾ ན དདེ པོསོ, ཨཏྟཱནཾ ན པརིཙྩཛེ།
ཝཱཙཾ མུཉྩེཡྻ ཀལྱཱཎཾ, པཱཔིཀཉྩ ན མོཙཡེ”ཏི།།

༩. པཱཐེཡྻསུཏྟཾ

༧༩. “ཀིཾསུ བནྡྷཏི པཱཐེཡྻཾ, ཀིཾསུ བྷོགཱནམཱསཡོ།
ཀིཾསུ ནརཾ པརིཀསྶཏི, ཀིཾསུ ལོཀསྨི དུཛྫཧཾ།
ཀིསྨིཾ བདྡྷཱ པུཐུ སཏྟཱ, པཱསེན སཀུཎི ཡཐཱ”ཏི།།

“སདྡྷཱ བནྡྷཏི པཱཐེཡྻཾ, སིརཱི བྷོགཱནམཱསཡོ།
ཨིཙྪཱ ནརཾ པརིཀསྶཏི, ཨིཙྪཱ ལོཀསྨི དུཛྫཧཱ།
ཨིཙྪཱབདྡྷཱ པུཐུ སཏྟཱ, པཱསེན སཀུཎི ཡཐཱ”ཏི།།

༡༠. པཛྫོཏསུཏྟཾ

༨༠. “ཀིཾསུ ལོཀསྨི པཛྫོཏོ, ཀིཾསུ ལོཀསྨི ཛཱགརོ།
ཀིཾསུ ཀམྨེ སཛཱིཝཱནཾ, ཀིམསྶ ཨིརིཡཱཔཐོ།།

“ཀིཾསུ ཨལསཾ ཨནལསཉྩ [ཀིཾ ཨཱལསྱཱནཱལསྱཉྩ (ཀ॰)], མཱཏཱ པུཏྟཾ པོསཏི།

ཀིཾ བྷཱུཏཱ ཨུཔཛཱིཝནྟི, ཡེ པཱཎཱ པཐཝིསྶིཏཱ”ཏི།།

“པཉྙཱ ལོཀསྨི པཛྫོཏོ, སཏི ལོཀསྨི ཛཱགརོ།
གཱཝོ ཀམྨེ སཛཱིཝཱནཾ, སཱིཏསྶ ཨིརིཡཱཔཐོ།།

“ཝུཊྛི ཨལསཾ ཨནལསཉྩ, མཱཏཱ པུཏྟཾཝ པོསཏི།
ཝུཊྛིཾ བྷཱུཏཱ ཨུཔཛཱིཝནྟི, ཡེ པཱཎཱ པཐཝིསྶིཏཱ”ཏི།།

༡༡. ཨརཎསུཏྟཾ

༨༡. “ཀེསཱུདྷ ཨརཎཱ ལོཀེ, ཀེསཾ ཝུསིཏཾ ན ནསྶཏི།
ཀེདྷ ཨིཙྪཾ པརིཛཱནནྟི, ཀེསཾ བྷོཛིསྶིཡཾ སདཱ།།

“ཀིཾསུ མཱཏཱ པིཏཱ བྷཱཏཱ, ཝནྡནྟི ནཾ པཏིཊྛིཏཾ།
ཀིཾསུ ཨིདྷ ཛཱཏིཧཱིནཾ, ཨབྷིཝཱདེནྟི ཁཏྟིཡཱ”ཏི།།

“སམཎཱིདྷ ཨརཎཱ ལོཀེ, སམཎཱནཾ ཝུསིཏཾ ན ནསྶཏི།
སམཎཱ ཨིཙྪཾ པརིཛཱནནྟི, སམཎཱནཾ བྷོཛིསྶིཡཾ སདཱ།།

“སམཎཾ མཱཏཱ པིཏཱ བྷཱཏཱ, ཝནྡནྟི ནཾ པཏིཊྛིཏཾ།
སམཎཱིདྷ ཛཱཏིཧཱིནཾ, ཨབྷིཝཱདེནྟི ཁཏྟིཡཱ”ཏི།།

ཆེཏྭཱཝགྒོ ཨཊྛམོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཆེཏྭཱ རཐཉྩ ཙིཏྟཉྩ, ཝུཊྛི བྷཱིཏཱ ནཛཱིརཏི།
ཨིསྶརཾ ཀཱམཾ པཱཐེཡྻཾ, པཛྫོཏ ཨརཎེན ཏེ།།

དེཝཏཱསཾཡུཏྟཾ སམཏྟཾ།

༢. དེཝཔུཏྟསཾཡུཏྟཾ

༡. པཋམཝགྒོ

༡. པཋམཀསྶཔསུཏྟཾ

༨༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ ཀསྶཔོ དེཝཔུཏྟོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཀསྶཔོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "བྷིཀྑུཾ བྷགཝཱ པཀཱསེསི, ནོ ཙ བྷིཀྑུནོ ཨནུསཱསན"ནྟི། "ཏེན ཧི ཀསྶཔ, ཏཉྙེཝེཏྠ པཊིབྷཱཏཱུ"ཏི།

"སུབྷཱསིཏསྶ སིཀྑེཐ, སམཎཱུཔཱསནསྶ ཙ།
ཨེཀཱསནསྶ ཙ རཧོ, ཙིཏྟཝཱུཔསམསྶ ཙཱ"ཏི།།

ཨིདམཝོཙ ཀསྶཔོ དེཝཔུཏྟོ; སམནུཉྙོ སཏྠཱ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ ཀསྶཔོ དེཝཔུཏྟོ "སམནུཉྙོ མེ སཏྠཱ"ཏི བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༢. དུཏིཡཀསྶཔསུཏྟཾ

༨༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཀསྶཔོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

"བྷིཀྑུ སིཡཱ ཛྷཱཡཱི ཝིམུཏྟཙིཏྟོ,
ཨཱཀངྑེ ཙེ ཧདཡསྶཱནུཔཏྟིཾ།
ལོཀསྶ ཉཏྭཱ ཨུདཡབྦཡཉྩ,
སུཙེཏསོ ཨནིསྶིཏོ ཏདཱནིསཾསོ"ཏི།།

༣. མཱགྷསུཏྟཾ

༨༤. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ མཱགྷོ དེཝཔུཏྟོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ མཱགྷོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

"ཀིཾསུ ཚེཏྭཱ སུཁཾ སེཏི, ཀིཾསུ ཚེཏྭཱ ན སོཙཏི།
ཀིསྶསྶུ ཨེཀདྷམྨསྶ, ཝདྷཾ རོཙེསི གོཏམཱ"ཏི།།

"ཀོདྷཾ ཚེཏྭཱ སུཁཾ སེཏི, ཀོདྷཾ ཚེཏྭཱ ན སོཙཏི།
ཀོདྷསྶ ཝིསམཱུལསྶ, མདྷུརགྒསྶ ཝཏྲབྷཱུ།
ཝདྷཾ ཨརིཡཱ པསཾསནྟི, ཏཉྷི ཚེཏྭཱ ན སོཙཏཱི"ཏི།།

༤. མཱགདྷསུཏྟཾ

༨༥. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ མཱགདྷོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀཏི ལོཀསྨིཾ པཛྫོཏཱ, ཡེཧི ལོཀོ པཀཱསཏི།
བྷགཝནྟཾ པུཊྛུམཱགམྨ, ཀཐཾ ཛཱནེམུ ཏཾ མཡ”ནྟི།།

“ཙཏྟཱརོ ལོཀེ པཛྫོཏཱ, པཉྩམེཏྠ ན ཝིཛྫཏི།
དིཝཱ ཏཔཏི ཨཱདིཙྩོ, རཏྟིམཱབྷཱཏི ཙནྡིམཱ།།

“ཨཐ ཨགྒི དིཝཱརཏྟིཾ, ཏཏྠ ཏཏྠ པཀཱསཏི།
སམྦུདྡྷོ ཏཔཏཾ སེཊྛོ, ཨེསཱ ཨཱབྷཱ ཨནུཏྟརཱ”ཏི།།

༥. དཱམལིསུཏྟཾ

༨༦. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ དཱམལི དེཝཔུཏྟོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ དཱམལི དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཀརཎཱིཡམེཏཾ བྲཱཧྨཎེན, པདྷཱནཾ ཨཀིལཱསུནཱ།
ཀཱམཱནཾ ཝིཔྤཧཱནེན, ན ཏེནཱསཱིསཏེ བྷཝ”ནྟི།།

“ནཏྠི ཀིཙྩཾ བྲཱཧྨཎསྶ (དཱམལཱིཏི བྷགཝཱ),
ཀཏཀིཙྩོ ཧི བྲཱཧྨཎོ།།

“ཡཱཝ ན གཱདྷཾ ལབྷཏི ནདཱིསུ,
ཨཱཡཱུཧཏི སབྦགཏྟེབྷི ཛནྟུ།
གཱདྷཉྩ ལདྡྷཱན ཐལེ ཋིཏོ ཡོ,
ནཱཡཱུཧཏཱི པཱརགཏོ ཧི སོཔི [སོཏི (སཱི. པཱི. ཀ.), ཏོཏི (སྱཱ. ཀཾ.), སོ (?)]།།

“ཨེསཱུཔམཱ དཱམལི བྲཱཧྨཎསྶ,
ཁཱིཎཱསཝསྶ ནིཔཀསྶ ཛྷཱཡིནོ།
པཔྤུཡྻ ཛཱཏིམརཎསྶ ཨནྟཾ,
ནཱཡཱུཧཏཱི པཱརགཏོ ཧི སོ”ཏི [ཏོཏི (སྱཱ. ཀཾ.)]།།

༦. ཀཱམདསུཏྟཾ

༤༧. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཀཱམདོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “དུཀྐརཾ བྷགཝཱ, སུདུཀྐརཾ བྷགཝཱ”ཏི།

“དུཀྐརཾ ཝཱཔི ཀརོནྟི (ཀཱམདཱཏི བྷགཝཱ),
སེཁཱ སཱིལསམཱཧིཏཱ།
ཋིཏཏྟཱ ཨནགཱརིཡུཔེཏསྶ,
ཏུཊྛི ཧོཏི སུཁཱཝཧཱ”ཏི།།

“དུལླབྷཱ བྷགཝཱ ཡདིདཾ ཏུཊྛཱི”ཏི།

“དུལླབྷཾ ཝཱཔི ལབྷནྟི (ཀཱམདཱཏི བྷགཝཱ),
ཙིཏྟཝཱུཔསམེ རཏཱ།
ཡེསཾ དིཝཱ ཙ རཏྟོ ཙ,
བྷཱཝནཱཡ རཏོ མནོ”ཏི།།

“དུསྶམཱདཧཾ བྷགཝཱ ཡདིདཾ ཙིཏྟ”ནྟི།

“དུསྶམཱདཧཾ ཝཱཔི སམཱདཧནྟི (ཀཱམདཱཏི བྷགཝཱ),
ཨིནྡྲིཡཱུཔསམེ རཏཱ།
ཏེ ཚེཏྭཱ མཙྩུནོ ཛཱལཾ,
ཨརིཡཱ གཙྪནྟི ཀཱམདཱ”ཏི།།

“དུགྒམོ བྷགཝཱ ཝིསམོ མགྒོ”ཏི།

“དུགྒམེ ཝིསམེ ཝཱཔི, ཨརིཡཱ གཙྪནྟི ཀཱམད།
ཨནརིཡཱ ཝིསམེ མགྒེ, པཔཏནྟི ཨཝཾསིརཱ།
ཨརིཡཱནཾ སམོ མགྒོ, ཨརིཡཱ ཧི ཝིསམེ སམཱ”ཏི།།

༧. པཉྩཱལཙཎྜསུཏྟཾ

༤༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ པཉྩཱལཙཎྜོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“སམྦཱདྷེ ཝཏ ཨོཀཱསཾ, ཨཝིནྡི བྷཱུརིམེདྷསོ།
ཡོ ཛྷཱནམབུཛྫྷི [ཛྷཱནམབུདྡྷ (ཀ. སཱི.), ཛྷཱནམབུཛྫྷི (སྱཱ. ཀཾ. པཱི. ཀ.)] བུདྡྷོ, པཊིལཱིནནིསབྷོ མུནཱི”ཏི།།

“སམྦཱདྷེ ཝཱཔི ཝིནྡནྟི (པཉྩཱལཙཎྜཱཏི བྷགཝཱ),
དྷམྨཾ ནིབྦཱནཔཏྟིཡཱ།

ཡེ སཏིཾ པཙྩལནྟིསྶུ,

སམྨཱ ཏེ སུསམཱཧིཏཱ”ཏི།།

༨. ཏཱཡནསུཏྟཾ

༥༩. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ ཏཱཡནོ དེཝཔུཏྟོ པུརཱཎཏིཏྠཀརོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཏཱཡནོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཚིནྡ སོཏཾ པརཀྐམྨ, ཀཱམེ པནུད བྲཱཧྨཎ།

ནཔྤཧཱཡ མུནི ཀཱམེ, ནེཀཏྟམུཔཔཛྫཏི།།

“ཀཡིརཱ ཙེ ཀཡིརཱཐེནཾ, དལྷམེནཾ པརཀྐམེ།

སིཐིལོ ཧི པརིབྦཱཛོ, བྷིཡྻོ ཨཱཀིརཏེ རཛཾ།།

“ཨཀཏཾ དུཀྐཊཾ [དུཀྐཏཾ (སཱི॰ སྱཱ॰)] སེཡྻོ, པཙྪཱ ཏཔཏི དུཀྐཊཾ།

ཀཏཉྩ སུཀཏཾ སེཡྻོ, ཡཾ ཀཏྭཱ ནཱནུཏཔྤཏི།།

“ཀུསོ ཡཐཱ དུགྒཧིཏོ, ཧཏྠམེཝཱནུཀནྟཏི།

སཱམཉྙཾ དུཔྤརཱམཊྛཾ, ནིརཡཱཡུཔཀཌྜྷཏི།།

“ཡཾ ཀིཉྩི སིཐིལཾ ཀམྨཾ, སཾཀིལིཊྛཉྩ ཡཾ ཝཏཾ།

སངྐསྶརཾ བྲཧྨཙརིཡཾ, ན ཏཾ ཧོཏི མཧཔྥལ”ནྟི།།

ཨིདམཝོཙ ཏཱཡནོ དེཝཔུཏྟོ; ཨིདཾ ཝཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶཱ རཏྟིཡཱ ཨཙྩཡེན བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “ཨིམཾ, བྷིཀྑཝེ, རཏྟིཾ ཏཱཡནོ ནཱམ དེཝཔུཏྟོ པུརཱཎཏིཏྠཀརོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེནཱཧཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ མཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱཡནོ དེཝཔུཏྟོ མམ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཚིནྡ སོཏཾ པརཀྐམྨ, ཀཱམེ པནུད བྲཱཧྨཎ།

ནཔྤཧཱཡ མུནི ཀཱམེ, ནེཀཏྟམུཔཔཛྫཏི།།

“ཀཡིརཱ ཙེ ཀཡིརཱཐེནཾ, དལྷམེནཾ པརཀྐམེ།

སིཐིལོ ཧི པརིབྦཱཛོ, བྷིཡྻོ ཨཱཀིརཏེ རཛཾ།།

“ཨཀཏཾ དུཀྐཊཾ སེཡྻོ, པཙྪཱ ཏཔཏི དུཀྐཊཾ།

ཀཏཉྩ སུཀཏཾ སེཊྛོ, ཡཾ ཀཏྭཱ ནཱནུཏཔྤཏི།།

“ཀུསོ ཡཐཱ དུགྒཧིཏོ, ཧཏྠམེཝཱནུཀནྟཏི།
སཱམཉྙཾ དུཔྤརཱམཊྛཾ, ནིརཡཱཡཱུཔཀཌྜྷཏི།།

“ཡཾ ཀིཉྩི སིཐིལཾ ཀམྨཾ, སཾཀིལིཊྛཉྩ ཡཾ ཝཏཾ།
སངྐསྶརཾ བྲཧྨཙརིཡཾ, ན ཏཾ ཧོཏི མཧཔྥལ”ནྟི།།

“ཨིདམཝོཙ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱཡནོ དེཝཔུཏྟོ, ཨིདཾ ཝཏྭཱ མཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡི། ཨུགྒཎྷཐ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱཡནགཱཐཱ; པརིཡཱཔུཎཐ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱཡནགཱཐཱ; དྷཱརེཐ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱཡནགཱཐཱ། ཨཏྠསཾཧིཏཱ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱཡནགཱཐཱ ཨཱདིབྲཧྨཙརིཡིཀཱ”ཏི།

༩. ཙནྡིམསུཏྟཾ

༩༠. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཙནྡིམཱ དེཝཔུཏྟོ རཱཧུནཱ ཨསུརིནྡེན གཧིཏོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ ཙནྡིམཱ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨནུསྶརམཱནོ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ནམོ ཏེ བུདྡྷ ཝཱིརཏྠུ, ཝིཔྤམུཏྟོསི སབྦདྷི།
སམྦཱདྷཔཊིཔནྣོསྨི, ཏསྶ མེ སརཎཾ བྷཝཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཙནྡིམཾ དེཝཔུཏྟཾ ཨཱརབྦྷ རཱཧུཾ ཨསུརིནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཏཐཱགཏཾ ཨརཧནྟཾ, ཙནྡིམཱ སརཎཾ གཏོ།
རཱཧུ ཙནྡཾ པམུཉྩསྶུ, བུདྡྷཱ ལོཀཱནུཀམྤཀཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ རཱཧུ ཨསུརིནྡོ ཙནྡིམཾ དེཝཔུཏྟཾ མུཉྩིཏྭཱ ཏརམཱནརཱུཔོ ཡེན ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ སཾཝིགྒོ ལོམཧཊྛཛཱཏོ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཾ ཁོ རཱཧུཾ ཨསུརིནྡཾ ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀིཾ ནུ སནྟརམཱནོཝ, རཱཧུ ཙནྡཾ པམུཉྩསི།
སཾཝིགྒརཱུཔོ ཨཱགམྨ, ཀིཾ ནུ བྷཱིཏོཝ ཏིཊྛསཱི”ཏི།།

“སཏྟདྷཱ མེ ཕལེ མུདྡྷཱ, ཛཱིཝནྟོ ན སུཁཾ ལབྷེ།
བུདྡྷགཱཐཱབྷིགཱིཏོམྷི, ནོ ཙེ མུཉྩེཡྻ ཙནྡིམ”ནྟི།།

༡༠. སཱུརིཡསུཏྟཾ

༩༡. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སཱུརིཡོ དེཝཔུཏྟོ རཱཧུནཱ ཨསུརིནྡེན གཧིཏོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ སཱུརིཡོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨནུསྶརམཱནོ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ནམོ ཏེ བུདྡྷ ཝཱིརཏྠུ, ཝིཔྤམུཏྟོསི སབྦདྷི།

སམྦཱདྷཔཊིཔནྣོསྨི, ཏསྶ མེ སརཎཾ བྷཝཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སཱུརིཡཾ དེཝཔུཏྟཾ ཨཱརབྦྷ རཱཧུཾ ཨསུརིནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཏཐཱགཏཾ ཨརཧནྟཾ, སཱུརིཡོ སརཎཾ གཏོ།

རཱཧུ སཱུརིཡཾ [སུརིཡཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] པམུཉྩསྶུ, བུདྡྷཱ ལོཀཱནུཀམྤཀཱ།།

“ཡོ ཨནྡྷཀཱརེ ཏམསི པབྷངྐརོ,

ཝེརོཙནོ མཎྜལཱི ཨུགྒཏེཛོ།

མཱ རཱཧུ གིལཱི ཙརམནྟལིཀྑེ,

པཛཾ མམཾ རཱཧུ པམུཉྩ སཱུརིཡ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ རཱཧུ ཨསུརིནྡོ སཱུརིཡཾ དེཝཔུཏྟཾ མུཉྩིཏྭཱ ཏརམཱནརཱུཔོ ཡེན ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ སཾཝིགྒོ ལོམཧཊྛཛཱཏོ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཾ ཁོ རཱཧུཾ ཨསུརིནྡཾ ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀིཾ ནུ སནྟརམཱནོཝ, རཱཧུ སཱུརིཡཾ པམུཉྩསི།

སཾཝིགྒརཱུཔོ ཨཱགམྨ, ཀིཾ ནུ བྷཱིཏོཝ ཏིཊྛསཱི”ཏི།།

“སཏྟདྷཱ མེ ཕལེ མུདྡྷཱ, ཛཱིཝནྟོ ན སུཁཾ ལབྷེ།

བུདྡྷགཱཐཱབྷིགཱིཏོམྷི, ནོ ཙེ མུཉྩེཡྻ སཱུརིཡ”ནྟི།།

པཋམོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

དྭེ ཀསྶཔཱ ཙ མཱགྷོ ཙ, མཱགདྷོ དཱམལི ཀཱམདོ།

པཉྩཱལཙཎྜོ ཏཱཡནོ, ཙནྡིམསུརིཡེན ཏེ དསཱཏི།།

༢. ཨནཱཐཔིཎྜིཀཝགྒོ

༡. ཙནྡིམསསུཏྟཾ

༩༢. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ ཙནྡིམསོ [ཙནྡིམཱསོ (ཀ.)] དེཝཔུཏྟོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཙནྡིམསོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཏེ ཧི སོཏྠིཾ གམིསྶནྟི, ཀཙྪེ ཝཱམཀསེ མགཱ།

ཛྷཱནཱནི ཨུཔསམྤཛྫ, ཨེཀོདི ནིཔཀཱ སཏཱ”ཏི།།

“ཏེ ཧི པཱརཾ གམིསྶནྟི, ཚེཏྭཱ ཛཱལཾཝ ཨམྦུཛོ།

ཛྷཱནཱནི ཨུཔསམྤཛྫ, ཨཔྤམཏྟཱ རཎཉྫཧཱ”ཏི།།

༢. ཝེཎྜུསུཏྟཾ

༩༣. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཝེཎྜུ [ཝེཎྷུ (སཱི.)] དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སུཁིཏཱཝ ཏེ [སུཁིཏཱ ཝཏ ཏེ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] མནུཛཱ, སུགཏཾ པཡིརུཔཱསིཡ།

ཡུཉྫཾ [ཡུཉྫ (སཱི.), ཡུཉྫཱ (སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] གོཏམསཱསནེ, ཨཔྤམཏྟཱ ནུ སིཀྑརེ”ཏི།།

“ཡེ མེ པཝུཏྟེ སིཊྛིཔདེ [སཏྠིཔདེ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] (ཝེཎྷཱུཏི བྷགཝཱ),

ཨནུསིཀྑནྟི ཛྷཱཡིནོ།

ཀཱལེ ཏེ ཨཔྤམཛྫནྟཱ,

ན མཙྩུཝསགཱ སིཡུ”ནྟི།།

༣. དཱིགྷལཊྛིསུཏྟཾ

༩༤. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཨཐ ཁོ དཱིགྷལཊྛི དེཝཔུཏྟོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཝེལུཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ དཱིགྷལཊྛི དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“བྷིཀྑུ སིཡཱ ཛྷཱཡཱི ཝིམུཏྟཙིཏྟོ,

ཨཱཀངྑེ ཙེ ཧདཡསྶཱནུཔཏྟིཾ།

ལོཀསྶ ཉཏྭཱ ཨུདཡབྦཡཉྩ,

སུཙེཏསོ ཨནིསྶིཏོ ཏདཱནིསཾསོ”ཏི།།

༤. ནནྡནསུཏྟཾ

༩༥. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ནནྡནོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“པུཙྪཱམི ཏཾ གོཏམ བྷཱུརིཔཉྙ,

ཨནཱཝཊཾ བྷགཝཏོ ཉཱཎདསྶནཾ།

ཀཐཾཝིདྷཾ སཱིལཝནྟཾ ཝདནྟི,

ཀཐཾཝིདྷཾ པཉྙཝནྟཾ ཝདནྟི།

ཀཐཾཝིདྷོ དུཀྑམཏིཙྩ ཨིརིཡཏི,

ཀཐཾཝིདྷཾ དེཝཏཱ པཱུཛཡནྟཱི”ཏི།།

“ཡོ སཱིལཝཱ པཉྙཝཱ བྷཱཝིཏཏྟོ,

སམཱཧིཏོ ཛྷཱནརཏོ སཏཱིམཱ།

སབྦསྶ སོཀཱ ཝིགཏཱ པཧཱིནཱ,

ཁཱིཎཱསཝོ ཨནྟིམདེཧདྷཱརཱི།།

“ཏཐཱཝིདྷཾ སཱིལཝནྟཾ ཝདནྟི,

ཏཐཱཝིདྷཾ པཉྙཝནྟཾ ཝདནྟི།

ཏཐཱཝིདྷོ དུཀྑམཏིཙྩ ཨིརིཡཏི,

ཏཐཱཝིདྷཾ དེཝཏཱ པཱུཛཡནྟཱི”ཏི།།

༥. ཙནྡནསུཏྟཾ

༩༦. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཙནྡནོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀཐཾསུ [ཀོསུདྷ (སྱཱ.)] ཏརཏི ཨོགྷཾ, རཏྟིནྡིཝམཏནྡིཏོ།

ཨཔྤཏིཊྛེ ཨནཱལམྦེ, ཀོ གམྦྷཱིརེ ན སཱིདཏཱི”ཏི།།

“སབྦདཱ སཱིལསམྤནྣོ, པཉྙཝཱ སུསམཱཧིཏོ།

ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོ, ཨོགྷཾ ཏརཏི དུཏྟརཾ།།

“ཝིརཏོ ཀཱམསཉྙཱཡ, རཱུཔསཾཡོཛནཱཏིགོ།

ནནྡཱིརཱགཔརིཀྑཱིཎོ, སོ གམྦྷཱིརེ ན སཱིདཏཱི”ཏི།།

༦. ཝཱསུདཏྟསུཏྟཾ

༩༧. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཝཱསུདཏྟོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སཏྟིཡཱ ཝིཡ ཨོམཊྛོ, ཌཡ྄ཧམཱནོཝ [ཌཡ྄ཧམཱནེཝ (སབྦཏྠ)] མཏྠཀེ།

ཀཱམརཱགཔྤཧཱནཱཡ, སཏོ བྷིཀྑུ པརིབྦཛེ”ཏི།།

“སཏྟིཡཱ ཝིཡ ཨོམཊྛོ, ཌཡ྄ཧམཱནོཝ མཏྠཀེ།

སཀྐཱཡདིཊྛིཔྤཧཱནཱཡ, སཏོ བྷིཀྑུ པརིབྦཛེ”ཏི།།

༧. སུབྲཧྨསུཏྟཾ

༩༨. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ སུབྲཧྨཱ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“ནིཙྩཾ ཨུཏྲསྟམིདཾ ཙིཏྟཾ, ནིཙྩཾ ཨུབྦིགྒམིདཾ [ཨུབྦིགྒིདཾ (མཧཱསཏིཔཊྛཱནསུཏྟཊཱིཀཱཡཾ)] མནོ།
ཨནུཔྤནྣེསུ ཀིཙྪེསུ [ཀིཙྩེསུ (བཧཱུསུ)], ཨཐོ ཨུཔྤཏིཏེསུ ཙ།
སཙེ ཨཏྠི ཨནུཏྲསྟཾ, ཏཾ མེ ཨཀྑཱཧི པུཙྪིཏོ”ཏི།།

“ནཱཉྙཏྲ བོཛྫྷཱ ཏཔསཱ [བོཛྫྷངྒཏཔསཱ (སཱི° སྱཱ° ཀཾ° པཱི°)], ནཱཉྙཏྲིནྡྲིཡསཾཝརཱ།
ནཱཉྙཏྲ སབྦནིསྶགྒཱ, སོཏྠིཾ པསྶཱམི པཱཎིན”ནྟི།།

“ཨིདམཝོཙ...པེ°... ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱི”ཏི།

༨. ཀཀུདྷསུཏྟཾ

༩༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཀེཏེ ཝིཧརཏི ཨཉྫནཝནེ མིགདཱཡེ། ཨཐ ཁོ ཀཀུདྷོ དེཝཔུཏྟོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཨཉྫནཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཀཀུདྷོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ནནྡསི, སམཎཱ”ཏི? “ཀིཾ ལདྡྷཱ, ཨཱཝུསོ”ཏི? “ཏེན ཧི, སམཎ, སོཙསཱི”ཏི? “ཀིཾ ཛཱིཡིཏྠ, ཨཱཝུསོ”ཏི? “ཏེན ཧི, སམཎ, ནེཝ ནནྡསི ན ཙ [ནེཝ (སཱི° སྱཱ° ཀཾ°)] སོཙསཱི”ཏི? “ཨེཝམཱཝུསོ”ཏི།

“ཀཙྩི ཏྭཾ ཨནགྷོ [ཨནིགྷོ (སབྦཏྠ)] བྷིཀྑུ, ཀཙྩི ནནྡཱི [ནནྡི (སཱི° སྱཱ° ཀཾ°)] ན ཝིཛྫཏི།
ཀཙྩི ཏཾ ཨེཀམཱསཱིནཾ, ཨརཏི ནཱབྷིཀཱིརཏཱི”ཏི།།

“ཨནགྷོ ཝེ ཨཧཾ ཡཀྑ, ཨཐོ ནནྡཱི ན ཝིཛྫཏི།
ཨཐོ མཾ ཨེཀམཱསཱིནཾ, ཨརཏི ནཱབྷིཀཱིརཏཱི”ཏི།།

“ཀཐཾ ཏྭཾ ཨནགྷོ བྷིཀྑུ, ཀཐཾ ནནྡཱི ན ཝིཛྫཏི།
ཀཐཾ ཏཾ ཨེཀམཱསཱིནཾ, ཨརཏི ནཱབྷིཀཱིརཏཱི”ཏི།།

“ཨགྷཛཱཏསྶ ཝེ ནནྡཱི, ནནྡཱིཛཱཏསྶ ཝེ ཨགྷཾ།
ཨནནྡཱི ཨནགྷོ བྷིཀྑུ, ཨེཝཾ ཛཱནཱཧི ཨཱཝུསོ”ཏི།།

“ཙིརསྶཾ ཝཏ པསྶཱམི, བྲཱཧྨཎཾ པརིནིབྦུཏཾ།
ཨནནྡིཾ ཨནགྷཾ བྷིཀྑུཾ, ཏིཎྞཾ ལོཀེ ཝིསཏྟིཀ”ནྟི།།

༩. ཨུཏྟརསུཏྟཾ

༡༠༠. རཱཛགཧནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཨུཏྟརོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“ཨུཔནཱིཡཏི ཛཱིཝིཏམཔྤམཱཡུ,
ཛརཱུཔནཱིཏསྶ ན སནྟི ཏཱཎཱ།
ཨེཏཾ བྷཡཾ མརཎེ པེཀྑམཱནོ,
པུཉྙཱནི ཀཡིརཱཐ སུཁཱཝཧཱནཱི”ཏི༎

“ཨུཔནཱིཡཏི ཛཱིཝིཏམཔྤམཱཡུ,
ཛརཱུཔནཱིཏསྶ ན སནྟི ཏཱཎཱ།
ཨེཏཾ བྷཡཾ མརཎེ པེཀྑམཱནོ,
ལོཀཱམིསཾ པཛཧེ སནྟིཔེཀྑོ”ཏི༎

༡༠. ཨནཱཐཔིཎྜིཀསུཏྟཾ

༡༠༡. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི —

“ཨིདཉྷི ཏཾ ཛེཏཝནཾ, ཨིསིསངྒྷནིསེཝིཏཾ།
ཨཱཝུཏྠཾ དྷམྨརཱཛེན, པཱིཏིསཉྫནནཾ མམ༎

“ཀམྨཾ ཝིཛྫཱ ཙ དྷམྨོ ཙ, སཱིལཾ ཛཱིཝིཏམུཏྟམཾ།
ཨེཏེན མཙྩཱ སུཛྫྷནྟི, ན གོཏྟེན དྷནེན ཝཱ༎

“ཏསྨཱ ཧི པཎྜིཏོ པོསོ, སམྤསྶཾ ཨཏྠམཏྟནོ།
ཡོནིསོ ཝིཙིནེ དྷམྨཾ, ཨེཝཾ ཏཏྠ ཝིསུཛྫྷཏི༎

“སཱརིཔུཏྟོཝ པཉྙཱཡ, སཱིལེན ཨུཔསམེན ཙ།
ཡོཔི པཱརངྒཏོ བྷིཀྑུ, ཨེཏཱཝཔརམོ སིཡཱ”ཏི༎

ཨིདམཝོཙ ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ དེཝཔུཏྟོ། ཨིདཾ ཝཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶཱ རཏྟིཡཱ ཨཙྩཡེན བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི — “ཨིམཾ, བྷིཀྑཝེ, རཏྟིཾ ཨཉྙཏརོ དེཝཔུཏྟོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེནཱཧཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ མཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སོ དེཝཔུཏྟོ མམ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི —

“ཨིདཉྷི ཏཾ ཛེཏཝནཾ, ཨིསིསངྒྷནིསེཝིཏཾ།
ཨཱཝུཏྠཾ དྷམྨརཱཛེན, པཱིཏིསཉྫནནཾ མམ༎

“ཀམྨཾ ཝིཛྫཱ ཙ དྷམྨོ ཙ, སཱིལཾ ཛཱིཝིཏམུཏྟམཾ།
ཨེཏེན མཙྩཱ སུཛྫྷནྟི, ན གོཏྟེན དྷནེན ཝཱ༎

“ཏསྨཱ ཧི པཎྜིཏོ པོསོ, སམྤསྶཾ ཨཏྠམཏྟནོ།
ཡོནིསོ ཝིཙིནེ དྷམྨཾ, ཨེཝཾ ཏཏྠ ཝིསུཛྫྷཏི༎

“སཱརིཔུཏྟོཝ པཉྙཱཡ, སཱིལེན ཨུཔསམེན ཙ།
ཡོཔི པཱརངྒཏོ བྷིཀྑུ, ཨེཏཱཝཔརམོ སིཡཱ”ཏི༎

“ཨིདམཝོཙ, བྷིཀྑཝེ, སོ དེཝཔུཏྟོ། ཨིདཾ ཝཏྭཱ མཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱི”ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “སོ ཧི ནཱུན, བྷནྟེ, ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ དེཝཔུཏྟོ བྷཝིསྶཏི། ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ གཧཔཏི ཨཱཡསྨནྟེ སཱརིཔུཏྟེ ཨབྷིཔྤསནྣོ ཨཧོསཱི”ཏི། “སཱདྷུ སཱདྷུ, ཨཱནནྡ, ཡཱཝཏཀཾ ཁོ, ཨཱནནྡ, ཏཀྐཱཡ པཏྟབྦཾ ཨནུཔྤཏྟཾ ཏཾ ཏཡཱ། ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ ཧི སོ, ཨཱནནྡ, དེཝཔུཏྟོ”ཏི།

ཨནཱཐཔིཎྜིཀཝགྒོ དུཏིཡོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཙནྡིམསོ [ཙནྡིམཱསོ (པཱི. ཀ.)] ཙ ཝེཎྜུ [ཝེཎྷུ (སཱི. ཀ.)] ཙ, དཱིགྷལཊྛི ཙ ནནྡནོ།
ཙནྡནོ ཝཱསུདཏྟོ ཙ, སུབྲཧྨཱ ཀཀུདྷེན ཙ།
ཨུཏྟརོ ནཝམོ ཝུཏྟོ, དསམོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀོཏི༎

༣. ནཱནཱཏིཏྠིཡཝགྒོ

༡. སིཝསུཏྟཾ

༡༠༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ སིཝོ དེཝཔུཏྟོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ སིཝོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སེཡྻོ ཧོཏི ན པཱཔིཡོ༎

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, པཉྙཱ ལབྦྷཏི ནཱཉྙཏོ༎

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།

སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སོཀམཛ྄ཛྷེ ན སོཙཏི།།

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, ཉཱཏིམཛ྄ཛྷེ ཝིརོཙཏི།།

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སཏྟཱ གཙྪནྟི སུགྒཏིཾ།།

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སཏྟཱ ཏིཊྛནྟི སཱཏཏ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སིཝཾ དེཝཔུཏྟཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསི —

“སབྦྷིརེཝ སམཱསེཐ, སབྦྷི ཀུབྦེཐ སནྠཝཾ།
སཏཾ སདྡྷམྨམཉྙཱཡ, སབྦདུཀྑཱ པམུཙྩཏཱི”ཏི།།

༢. ཁེམསུཏྟཾ

༡༠༣. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཁེམོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི —

“ཙརནྟི བཱལཱ དུམྨེདྷཱ, ཨམིཏྟེནེཝ ཨཏྟནཱ།
ཀརོནྟཱ པཱཔཀཾ ཀམྨཾ, ཡཾ ཧོཏི ཀཊུཀཔྥལཾ།།

“ན ཏཾ ཀམྨཾ ཀཏཾ སཱདྷུ, ཡཾ ཀཏྭཱ ཨནུཏཔྤཏི།
ཡསྶ ཨསྶུམུཁོ རོདཾ, ཝིཔཱཀཾ པཊིསེཝཏི།།

“ཏཉྩ ཀམྨཾ ཀཏཾ སཱདྷུ, ཡཾ ཀཏྭཱ ནཱནུཏཔྤཏི།
ཡསྶ པཏཱིཏོ སུམནོ, ཝིཔཱཀཾ པཊིསེཝཏི།།

“པཊིཀཙྩེཝ [པཊིགཙྩེཝ (སཱི.)] ཏཾ ཀཡིརཱ, ཡཾ ཛཉྙཱ ཧིཏམཏྟནོ།
ན སཱཀཊིཀཙིནྟཱཡ, མནྟཱ དྷཱིརོ པརཀྐམེ།།

“ཡཐཱ སཱཀཊིཀོ མཊྛཾ [པནྠཾ (སཱི.), པསྠཾ (སྱཱ. ཀཾ.)], སམཾ ཧིཏྭཱ མཧཱཔཐཾ།
ཝིསམཾ མགྒམཱརུཡ྄ཧ, ཨཀྑཙྪིནྣོཝ ཛྷཱཡཏི།།

“ཨེཝཾ དྷམྨཱ ཨཔཀྐམྨ, ཨདྷམྨམནུཝཏྟིཡ།
མནྡོ མཙྩུམུཁཾ པཏྟོ, ཨཀྑཙྪིནྣོཝ ཛྷཱཡཏཱི”ཏི།།

༣. སེརཱིསུཏྟཾ

༡༠༩. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ སེརཱི དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“ཨནྣམེཝཱབྷིནནྡནྟི , ཨུབྷཡེ དེཝམཱནུསཱ།
ཨཐ ཀོ ནཱམ སོ ཡཀྑོ, ཡཾ ཨནྣཾ ནཱབྷིནནྡཏཱི”ཏི༎

“ཡེ ནཾ དདནྟི སདྡྷཱཡ, ཝིཔྤསནྣེན ཙེཏསཱ།
ཏམེཝ ཨནྣཾ བྷཛཏི, ཨསྨིཾ ལོཀེ པརམྷི ཙ༎

“ཏསྨཱ ཝིནེཡྻ མཙྪེརཾ, དཛྫཱ དཱནཾ མལཱབྷིབྷཱུ།
པུཉྙཱནི པརལོཀསྨིཾ, པཏིཊྛཱ ཧོནྟི པཱཎིན”ནྟི༎

“ཨཙྪརིཡཾ , བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ! ཡཱཝསུབྷཱསིཏམིདཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ —

“ཡེ ནཾ དདནྟི སདྡྷཱཡ, ཝིཔྤསནྣེན ཙེཏསཱ།
ཏམེཝ ཨནྣཾ བྷཛཏི, ཨསྨིཾ ལོཀེ པརམྷི ཙ༎

“ཏསྨཱ ཝིནེཡྻ མཙྪེརཾ, དཛྫཱ དཱནཾ མལཱབྷིབྷཱུ།
པུཉྙཱནི པརལོཀསྨིཾ, པཏིཊྛཱ ཧོནྟི པཱཎིན”ནྟི༎

“བྷཱུཏཔུབྦཱཧཾ, བྷནྟེ, སེརཱི [སེརཱི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ནཱམ རཱཛཱ ཨཧོསིཾ དཱཡཀོ དཱནཔཏི དཱནསྶ ཝཎྞཝཱདཱི། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཙཏཱུསུ དྭཱརེསུ དཱནཾ དཱིཡིཏྠ སམཎ-བྲཱཧྨཎ-ཀཔཎདྡྷིཀ-ཝཎིབྦཀ-ཡཱཙཀཱནཾ། ཨཐ ཁོ མཾ, བྷནྟེ, ཨིཏྠཱགཱརཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏདཝོཙ [ཨིཏྠཱགཱརཱ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏདཝོཙུཾ (ཀ.)] — ‘དེཝསྶ ཁོ [དེཝསྶེཝ ཁོ (ཀ. སཱི.)] དཱནཾ དཱིཡཏི; ཨམྷཱཀཾ དཱནཾ ན དཱིཡཏི། སཱདྷུ མཡམྤི དེཝཾ ནིསྶཱཡ དཱནཱནི དདེཡྻཱམ, པུཉྙཱནི ཀརེཡྻཱམཱ’ཏི། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཏདཧོསི — ‘ཨཧཾ ཁོསྨི དཱཡཀོ དཱནཔཏི དཱནསྶ ཝཎྞཝཱདཱི། དཱནཾ དསྶཱམཱཏི ཝདནྟེ ཀིནྟི ཝདེཡྻ’ནྟི? སོ ཁྭཱཧཾ, བྷནྟེ, པཋམཾ དྭཱརཾ ཨིཏྠཱགཱརསྶ ཨདཱསིཾ། ཏཏྠ ཨིཏྠཱགཱརསྶ དཱནཾ དཱིཡིཏྠ; མམ དཱནཾ པཊིཀྐམི།

“ཨཐ ཁོ མཾ, བྷནྟེ, ཁཏྟིཡཱ ཨནུཡནྟཱ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏདཝོཙུཾ — ‘དེཝསྶ ཁོ དཱནཾ དཱིཡཏི; ཨིཏྠཱགཱརསྶ དཱནཾ དཱིཡཏི; ཨམྷཱཀཾ དཱནཾ ན དཱིཡཏི། སཱདྷུ མཡམྤི དེཝཾ ནིསྶཱཡ དཱནཱནི དདེཡྻཱམ, པུཉྙཱནི ཀརེཡྻཱམཱ’ཏི ། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཏདཧོསི — ‘ཨཧཾ ཁོསྨི དཱཡཀོ དཱནཔཏི དཱནསྶ ཝཎྞཝཱདཱི། དཱནཾ དསྶཱམཱཏི ཝདནྟེ ཀིནྟི ཝདེཡྻ’ནྟི ? སོ ཁྭཱཧཾ, བྷནྟེ, དུཏིཡཾ དྭཱརཾ ཁཏྟིཡཱནཾ ཨནུཡནྟཱནཾ ཨདཱསིཾ། ཏཏྠ ཁཏྟིཡཱནཾ ཨནུཡནྟཱནཾ དཱནཾ དཱིཡིཏྠ, མམ དཱནཾ པཊིཀྐམི།

“ཨཐ ཁོ མཾ, བྷནྟེ, བལཀཱཡོ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏདཝོཙ — ‘དེཝསྶ ཁོ དཱནཾ དཱིཡཏི; ཨིཏྠཱགཱརསྶ དཱནཾ དཱིཡཏི; ཁཏྟིཡཱནཾ ཨནུཡནྟཱནཾ དཱནཾ དཱིཡཏི; ཨམྷཱཀཾ དཱནཾ ན དཱིཡཏི། སཱདྷུ མཡམྤི དེཝཾ ནིསྶཱཡ དཱནཱནི དདེཡྻཱམ, པུཉྙཱནི ཀརེཡྻཱམཱ’ཏི། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཏདཧོསི — ‘ཨཧཾ ཁོསྨི དཱཡཀོ དཱནཔཏི དཱནསྶ ཝཎྞཝཱདཱི། དཱནཾ དསྶཱམཱཏི ཝདནྟེ ཀིནྟི ཝདེཡྻ’ནྟི? སོ ཁྭཱཧཾ བྷནྟེ, ཏཏིཡཾ དྭཱརཾ བལཀཱཡསྶ ཨདཱསིཾ། ཏཏྠ བལཀཱཡསྶ དཱནཾ དཱིཡིཏྠ, མམ དཱནཾ པཊིཀྐམི།

“ཨཐ ཁོ མཾ, བྷནྟེ, བྲཱཧྨཎགཧཔཏིཀཱ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏདཝོཙུཾ — ‘དེཝསྶ ཁོ དཱནཾ དཱིཡཏི; ཨིཏྠཱགཱརསྶ དཱནཾ དཱིཡཏི; ཁཏྟིཡཱནཾ ཨནུཡནྟཱནཾ དཱནཾ དཱིཡཏི; བལཀཱཡསྶ དཱནཾ དཱིཡཏི; ཨམྷཱཀཾ དཱནཾ ན དཱིཡཏི། སཱདྷུ མཡམྤི དེཝཾ ནིསྶཱཡ དཱནཱནི དདེཡྻཱམ, པུཉྙཱནི ཀརེཡྻཱམཱ’ཏི། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཏདཧོསི — ‘ཨཧཾ ཁོ པནསྨི དཱཡཀོ དཱནཔཏི དཱནསྶ ཝཎྞཝཱདཱི། དཱནཾ དསྶཱམཱིཏི ཝདནྟེ ཀིནྟི ཝདེཡྻ’ནྟི? སོ ཁྭཱཧཾ, བྷནྟེ, ཙཏུཏྠཾ དྭཱརཾ བྲཱཧྨཎགཧཔཏིཀཱནཾ ཨདཱསིཾ། ཏཏྠ བྲཱཧྨཎགཧཔཏིཀཱནཾ དཱནཾ དཱིཡིཏྠ, མམ དཱནཾ པཊིཀྐམི།

“ཨཐ ཁོ མཾ, བྷནྟེ, པུརིསཱ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཏདཝོཙུཾ — ‘ན ཁོ དཱནི དེཝསྶ ཀོཙི དཱནཾ དཱིཡཏཱི’ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟཱཧཾ, བྷནྟེ, ཏེ པུརིསེ ཨེཏདཝོཙཾ — ‘ཏེན ཧི, བྷཎེ, ཡོ བཱཧིརེསུ ཛནཔདེསུ ཨཱཡོ སཉྫཱཡཏི ཏཏོ ཨུཔཌྜྷཾ ཨནྟེཔུརེ པཝེསེཐ, ཨུཔཌྜྷཾ ཏཏྠེཝ དཱནཾ དེཐ སམཎ-བྲཱཧྨཎ-ཀཔཎདྡྷིཀ-ཝནིབྦཀ-ཡཱཙཀཱན’ནྟི ། སོ ཁྭཱཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཝཾ དཱིགྷརཏྟཾ ཀཏཱནཾ པུཉྙཱནཾ ཨེཝཾ དཱིགྷརཏྟཾ ཀཏཱནཾ ཀུསལཱནཾ པརིཡནྟཾ ནཱདྷིགཙྪཱམི — ཨེཏྟཀཾ པུཉྙནྟི ཝཱ ཨེཏྟཀོ པུཉྙཝིཔཱཀོཏི ཝཱ ཨེཏྟཀཾ སགྒེ ཋཱཏབྦནྟི ཝཱ། ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ! ཡཱཝ སུབྷཱསིཏམིདཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ —

“ཡེ ནཾ དདནྟི སདྡྷཱཡ, ཝིཔྤསནྣེན ཙེཏསཱ།
ཏམེཝ ཨནྣཾ བྷཛཏི, ཨསྨིཾ ལོཀེ པརམྷི ཙ།།

“ཏསྨཱ ཝིནེཡྻ མཙྪེརཾ, དཛྫཱ དཱནཾ མལཱབྷིབྷཱུ།
པུཉྙཱནི པརལོཀསྨིཾ, པཏིཊྛཱ ཧོནྟི པཱཎིན”ནྟི།།

༤. གྷཊཱིཀཱརསུཏྟཾ

༡༠༥. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ གྷཊཱིཀཱརོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“ཨཝིཧཾ ཨུཔཔནྣཱསེ, ཝིམུཏྟཱ སཏྟ བྷིཀྑཝོ།
རཱགདོསཔརིཀྑཱིཎཱ, ཏིཎྞཱ ལོཀེ ཝིསཏྟིཀ”ནྟི།།

“ཀེ ཙ ཏེ ཨཏརུཾ པངྐཾ, མཙྩུདྷེཡྻཾ སུདུཏྟརཾ།
ཀེ ཧིཏྭཱ མཱནུསཾ དེཧཾ, དིབྦཡོགཾ ཨུཔཙྩགུ”ནྟི།།

“ཨུཔཀོ པལགཎྜོ [ཕལགཎྜོ (ཀ.)] ཙ, པུཀྐུསཱཏི ཙ ཏེ ཏཡོ།
བྷདྡིཡོ ཁཎྜདེཝོ ཙ, བཱཧུརགྒི ཙ སིངྒིཡོ [བཱཧུདནྟི ཙ པིངྒིཡོ (སཱི. སྱཱ.)]།
ཏེ ཧིཏྭཱ མཱནུསཾ དེཧཾ, དིབྦཡོགཾ ཨུཔཙྩགུ”ནྟི།།

“ཀུསལཱི བྷཱསསཱི ཏེསཾ, མཱརཔཱསཔྤཧཱཡིནཾ།
ཀསྶ ཏེ དྷམྨམཉྙཱཡ, ཨཙྪིདུཾ བྷཝབནྡྷན”ནྟི།།

“ན ཨཉྙཏྲ བྷགཝཏཱ, ནཱཉྙཏྲ ཏཝ སཱསནཱ།
ཡསྶ ཏེ དྷམྨམཉྙཱཡ, ཨཙྪིདུཾ བྷཝབནྡྷནཾ།།

“ཡཏྠ ནཱམཉྩ རཱུཔཉྩ, ཨསེསཾ ཨུཔརུཛ྄ཛྷཏི།
ཏཾ ཏེ དྷམྨཾ ཨིདྷཉྙཱཡ, ཨཙྪིདུཾ བྷཝབནྡྷན”ནྟི༎

“གམྦྷཱིརཾ བྷཱསསི ཝཱཙཾ, དུབྦིཛཱནཾ སུདུབྦུདྷཾ།
ཀཾ ཏྭཾ དྷམྨམཉྙཱཡ, ཝཱཙཾ བྷཱསསི ཨཱིདིས”ནྟི༎

“ཀུམྦྷཀཱརོ པུརེ ཨཱསིཾ, ཝེཀལིངྒེ གྷཊཱིཀརོ།
མཱཏཱཔེཏྟིབྷརོ ཨཱསིཾ, ཀསྶཔསྶ ཨུཔཱསཀོ༎

“ཝིརཏོ མེཐུནཱ དྷམྨཱ, བྲཧྨཙཱརཱི ནིརཱམིསོ།
ཨཧུཝཱ ཏེ སགཱམེཡྻོ, ཨཧུཝཱ ཏེ པུརེ སཁཱ༎

“སོཧམེཏེ པཛཱནཱམི, ཝིམུཏྟེ སཏྟ བྷིཀྑཝོ།
རཱགདོསཔརིཀྑཱིཎེ, ཏིཎྞེ ལོཀེ ཝིསཏྟིཀ”ནྟི༎

“ཨེཝམེཏཾ ཏདཱ ཨཱསི, ཡཐཱ བྷཱསསི བྷགྒཝ།
ཀུམྦྷཀཱརོ པུརེ ཨཱསི, ཝེཀལིངྒེ གྷཊཱིཀརོ༎

“མཱཏཱཔེཏྟིབྷརོ ཨཱསི, ཀསྶཔསྶ ཨུཔཱསཀོ།
ཝིརཏོ མེཐུནཱ དྷམྨཱ, བྲཧྨཙཱརཱི ནིརཱམིསོ།
ཨཧུཝཱ མེ སགཱམེཡྻོ, ཨཧུཝཱ མེ པུརེ སཁཱ”ཏི༎

“ཨེཝམེཏཾ པུརཱཎཱནཾ, སཧཱཡཱནཾ ཨཧུ སངྒམོ།
ཨུབྷིནྣཾ བྷཱཝིཏཏྟཱནཾ, སརཱིརནྟིམདྷཱརིན”ནྟི༎

༥. ཛནྟུསུཏྟཾ

༡༠༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ, ཀོསལེསུ ཝིཧརནྟི ཧིམཝནྟཔསྶེ ཨརཉྙཀུཊིཀཱཡ ཨུདྡྷཏཱ ཨུནྣལཱ ཙཔལཱ མུཁརཱ ཝིཀིཎྞཝཱཙཱ མུཊྛསྶཏིནོ ཨསམྤཛཱནཱ ཨསམཱཧིཏཱ ཝིབྦྷནྟཙིཏྟཱ པཱཀཏིནྡྲིཡཱ།

ཨཐ ཁོ ཛནྟུ དེཝཔུཏྟོ ཏདཧུཔོསཐེ པནྣརསེ ཡེན ཏེ བྷིཀྑཱུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏེ བྷིཀྑཱུ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“སུཁཛཱིཝིནོ པུརེ ཨཱསུཾ, བྷིཀྑཱུ གོཏམསཱཝཀཱ།
ཨནིཙྪཱ པིཎྜམེསནཱ [པིཎྜམེསཱནཱ (?)], ཨནིཙྪཱ སཡནཱསནཾ།
ལོཀེ ཨནིཙྩཏཾ ཉཏྭཱ, དུཀྑསྶནྟཾ ཨཀཾསུ ཏེ༎

“དུཔྤོསཾ ཀཏྭཱ ཨཏྟཱནཾ, གཱམེ གཱམཎིཀཱ ཝིཡ།
བྷུཏྭཱ བྷུཏྭཱ ནིཔཛྫནྟི, པརཱགཱརེསུ མུཙྪིཏཱ།།

“སངྒྷསྶ ཨཉྫལིཾ ཀཏྭཱ, ཨིདྷེཀཙྩེ ཝདཱམཧཾ [ཝནྡཱམཧཾ (ཀ.)]།
ཨཔཝིདྡྷཱ ཨནཱཐཱ ཏེ, ཡཐཱ པེཏཱ ཏཐེཝ ཏེ [པེཏཱཝ ཏཐེཝ (སཱི.)]།།

“ཡེ ཁོ པམཏྟཱ ཝིཧརནྟི, ཏེ མེ སནྡྷཱཡ བྷཱསིཏཾ།
ཡེ ཨཔྤམཏྟཱ ཝིཧརནྟི, ནམོ ཏེསཾ ཀརོམཧ”ནྟི།།

༨. རོཧིཏསྶསུཏྟཾ

༡༠༧. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ རོཧིཏསྶོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཡཏྠ ནུ ཁོ, བྷནྟེ, ན ཛཱཡཏི ན ཛཱིཡཏི ན མཱིཡཏི [ན ཛཱིཡྻཏི ན མིཡྻཏི (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)] ན ཙཝཏི ན ཨུཔཔཛྫཏི, སཀྐཱ ནུ ཁོ སོ, བྷནྟེ, གམནེན ལོཀསྶ ཨནྟོ ཉཱཏུཾ ཝཱ དཊྛུཾ ཝཱ པཱཔུཎིཏུཾ ཝཱ”ཏི? “ཡཏྠ ཁོ, ཨཱཝུསོ, ན ཛཱཡཏི ན ཛཱིཡཏི ན མཱིཡཏི ན ཙཝཏི ན ཨུཔཔཛྫཏི, ནཱཧཾ ཏཾ གམནེན ལོཀསྶ ཨནྟཾ ཉཱཏེཡྻཾ དཊྛེཡྻཾ པཏྟེཡྻནྟི ཝདཱམཱི”ཏི།

“ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ! ཡཱཝསུབྷཱསིཏམིདཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ – ‘ཡཏྠ ཁོ, ཨཱཝུསོ, ན ཛཱཡཏི ན ཛཱིཡཏི ན མཱིཡཏི ན ཙཝཏི ན ཨུཔཔཛྫཏི, ནཱཧཾ ཏཾ གམནེན ལོཀསྶ ཨནྟཾ ཉཱཏེཡྻཾ དཊྛེཡྻཾ པཏྟེཡྻནྟི ཝདཱམཱི’ཏི།

“བྷཱུཏཔུབྦཱཧཾ, བྷནྟེ, རོཧིཏསྶོ ནཱམ ཨིསི ཨཧོསིཾ བྷོཛཔུཏྟོ ཨིདྡྷིམཱ ཝེཧཱསངྒམོ། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཝརཱུཔོ ཛཝོ ཨཧོསི; སེཡྻཐཱཔི ནཱམ དལ྄ཧདྷམྨཱ [དལ྄ཧདྷནྭཱ (སབྦཏྠ) ཊཱིཀཱ ཙ མོགྒལླཱནབྱཱཀརཎཉྩ ཨོལོཀེཏབྦཾ] དྷནུགྒཧོ སིཀྑིཏོ ཀཏཧཏྠོ ཀཏཱུཔཱསནོ ལཧུཀེན ཨསནེན ཨཔྤཀསིརེནེཝ ཏིརིཡཾ ཏཱལཙྪཱཡཾ ཨཏིཔཱཏེཡྻ། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཝརཱུཔོ པདཝཱིཏིཧཱརོ ཨཧོསི; སེཡྻཐཱཔི ནཱམ པུརཏྠིམཱ སམུདྡཱ པཙྪིམོ སམུདྡོ། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཝརཱུཔཾ ཨིཙྪཱགཏཾ ཨུཔྤཛྫི – ‘ཨཧཾ གམནེན ལོཀསྶ ཨནྟཾ པཱཔུཎིསྶཱམཱི’ཏི། སོ ཁོ ཨཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཝརཱུཔེན ཛཝེན སམནྣཱགཏོ ཨེཝརཱུཔེན ཙ པདཝཱིཏིཧཱརེན ཨཉྙཏྲེཝ ཨསིཏ-པཱིཏ-ཁཱཡིཏ-སཱཡིཏཱ ཨཉྙཏྲ ཨུཙྩཱར-པསྶཱཝཀམྨཱ ཨཉྙཏྲ ནིདྡཱཀིལམཐཔཊིཝིནོདནཱ ཝསྶསཏཱཡུཀོ ཝསྶསཏཛཱིཝཱི ཝསྶསཏཾ གནྟྭཱ ཨཔྤཏྭཱཝ ལོཀསྶ ཨནྟཾ ཨནྟརཱཝ ཀཱལངྐཏོ།

“ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ! ཡཱཝསུབྷཱསིཏམིདཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ – ‘ཡཏྠ ཁོ, ཨཱཝུསོ, ན ཛཱཡཏི ན ཛཱིཡཏི ན མཱིཡཏི ན ཙཝཏི ན ཨུཔཔཛྫཏི, ནཱཧཾ ཏཾ གམནེན ལོཀསྶ ཨནྟཾ ཉཱཏེཡྻཾ དཊྛེཡྻཾ པཏྟེཡྻནྟི ཝདཱམཱི’”ཏི།

“ན ཁོ པནཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཨཔྤཏྭཱ ལོཀསྶ ཨནྟཾ དུཀྑསྶ ཨནྟཀིརིཡཾ ཝདཱམི། ཨཔི ཙ ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཨིམསྨིཾཡེཝ བྱཱམམཏྟེ ཀལེཝརེ སསཉྙིམྷི སམནཀེ ལོཀཉྩ པཉྙཔེམི ལོཀསམུདཡཉྩ ལོཀནིརོདྷཉྩ ལོཀནིརོདྷགཱམིནིཉྩ པཊིཔདནྟི།

“གམནེན ན པཏྟབྦོ, ལོཀསྶནྟོ ཀུདཱཙནཾ།
ན ཙ ཨཔྤཏྭཱ ལོཀནྟཾ, དུཀྑཱ ཨཏྠི པམོཙནཾ།།

“ཏསྨཱ ཧཝེ ལོཀཝིདཱུ སུམེདྷོ,
ལོཀནྟགཱུ ཝུསིཏབྲཧྨཙརིཡོ།

ལོཀསྶ ཨནྟཾ སམིཏཱཝི ཉཏྭཱ,

ནཱསཱིསཏི ལོཀམིམཾ པརཉྩཱ”ཏི།།

༧. ནནྡསུཏྟཾ

༡༠༨. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ནནྡོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨཙྩེནྟི ཀཱལཱ ཏརཡནྟི རཏྟིཡོ,

ཝཡོགུཎཱ ཨནུཔུབྦཾ ཛཧནྟི།

ཨེཏཾ བྷཡཾ མརཎེ པེཀྑམཱནོ,

པུཉྙཱནི ཀཡིརཱཐ སུཁཱཝཧཱནཱི”ཏི།།

“ཨཙྩེནྟི ཀཱལཱ ཏརཡནྟི རཏྟིཡོ,

ཝཡོགུཎཱ ཨནུཔུབྦཾ ཛཧནྟི།

ཨེཏཾ བྷཡཾ མརཎེ པེཀྑམཱནོ,

ལོཀཱམིསཾ པཛཧེ སནྟིཔེཀྑོ”ཏི།།

༨. ནནྡིཝིསཱལསུཏྟཾ

༡༠༩. ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ནནྡིཝིསཱལོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཙཏུཙཀྐཾ ནཝདྭཱརཾ, པུཎྞཾ ལོབྷེན སཾཡུཏཾ།

པངྐཛཱཏཾ མཧཱཝཱིར, ཀཐཾ ཡཱཏྲཱ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི།།

“ཚེཏྭཱ ནདྡྷིཾ ཝརཏྟཉྩ, ཨིཙྪཱལོབྷཉྩ པཱཔཀཾ།

སམཱུལཾ ཏཎྷམབྦུཡ྄ཧ, ཨེཝཾ ཡཱཏྲཱ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི།།

༩. སུསིམསུཏྟཾ

༡༡༠. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – “ཏུཡ྄ཧམྤི ནོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ རུཙྩཏཱི”ཏི?

“ཀསྶ ཧི ནཱམ, བྷནྟེ, ཨབཱལསྶ ཨདུཊྛསྶ ཨམཱུལ྄ཧསྶ ཨཝིཔལླཏྠཙིཏྟསྶ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ན རུཙྩེཡྻ? པཎྜིཏོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ། མཧཱཔཉྙོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། པུཐུཔཉྙོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཧཱསཔཉྙོ [ཧསུཔཉྙོ (སཱི.)], བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཛཝནཔཉྙོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཏིཀྑཔཉྙོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ནིབྦེདྷིཀཔཉྙོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཨཔྤིཙྪོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། སནྟུཊྛོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། པཝིཝིཏྟོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ།

ཨསཾསཊྛོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཝཏྟཱ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཝཙནཀྑམོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཙོདཀོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། པཱཔགརཧཱི, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཀསྶ ཧི ནཱམ, བྷནྟེ, ཨབཱལསྶ ཨདུཊྛསྶ ཨམཱུལ྄ཧསྶ ཨཝིཔལླཏྠཙིཏྟསྶ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ན རུཙྩེཐ''ཏི?

“ཨེཝམེཏཾ , ཨཱནནྡ, ཨེཝམེཏཾ, ཨཱནནྡ! ཀསྶ ཧི ནཱམ, ཨཱནནྡ, ཨབཱལསྶ ཨདུཊྛསྶ ཨམཱུལ྄ཧསྶ ཨཝིཔལླཏྠཙིཏྟསྶ སཱརིཔུཏྟོ ན རུཙྩེཡྻ? པཎྜིཏོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། མཧཱཔཉྙོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། པུཐུཔཉྙོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ཧཱསཔཉྙོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ཛཝནཔཉྙོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ཏིཀྑཔཉྙོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ནིབྦེདྷིཀཔཉྙོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ཨཔྤིཙྪོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། སནྟུཊྛོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། པཝིཝིཏྟོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ཨསཾསཊྛོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ཝཏྟཱ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ཝཙནཀྑམོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ ། ཙོདཀོ, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། པཱཔགརཧཱི, ཨཱནནྡ, སཱརིཔུཏྟོ། ཀསྶ ཧི ནཱམ, ཨཱནནྡ, ཨབཱལསྶ ཨདུཊྛསྶ ཨམཱུལ྄ཧསྶ ཨཝིཔལླཏྠཙིཏྟསྶ སཱརིཔུཏྟོ ན རུཙྩེཡྻ''ཏི?

ཨཐ ཁོ སུསིམོ [སུསཱིམོ (སཱི.)] དེཝཔུཏྟོ ཨཱཡསྨཏོ སཱརིཔུཏྟསྶ ཝཎྞེ བྷཉྙམཱནེ མཧཏིཡཱ དེཝཔུཏྟཔརིསཱཡ པརིཝུཏོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ སུསིམོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨེཝམེཏཾ , བྷགཝཱ, ཨེཝམེཏཾ, སུགཏ། ཀསྶ ཧི ནཱམ, བྷནྟེ, ཨབཱལསྶ ཨདུཊྛསྶ ཨམཱུལ྄ཧསྶ ཨཝིཔལླཏྠཙིཏྟསྶ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ན རུཙྩེཡྻ? པཎྜིཏོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། མཧཱཔཉྙོ, བྷནྟེ, པུཐུཔཉྙོ, བྷནྟེ, ཧཱསཔཉྙོ, བྷནྟེ, ཛཝནཔཉྙོ, བྷནྟེ, ཏིཀྑཔཉྙོ, བྷནྟེ, ནིབྦེདྷིཀཔཉྙོ, བྷནྟེ, ཨཔྤིཙྪོ, བྷནྟེ, སནྟུཊྛོ, བྷནྟེ, པཝིཝིཏྟོ, བྷནྟེ, ཨསཾསཊྛོ, བྷནྟེ, ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ, བྷནྟེ, ཝཏྟཱ, བྷནྟེ, ཝཙནཀྑམོ, བྷནྟེ, ཙོདཀོ, བྷནྟེ, པཱཔགརཧཱི, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ། ཀསྶ ཧི ནཱམ, བྷནྟེ, ཨབཱལསྶ ཨདུཊྛསྶ ཨམཱུལ྄ཧསྶ ཨཝིཔལླཏྠཙིཏྟསྶ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ན རུཙྩེཡྻ?

“ཨཧམྤི ཧི, བྷནྟེ, ཡཉྙདེཝ དེཝཔུཏྟཔརིསཾ ཨུཔསངྐམིཾ, ཨེཏདེཝ བཧུལཾ སདྡཾ སུཎཱམི – ‘པཎྜིཏོ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ; མཧཱཔཉྙོ ཨཱཡསྨཱ, པུཐུཔཉྙོ ཨཱཡསྨཱ, ཧཱསཔཉྙོ ཨཱཡསྨཱ, ཛཝནཔཉྙོ ཨཱཡསྨཱ, ཏིཀྑཔཉྙོ ཨཱཡསྨཱ, ནིབྦེདྷིཀཔཉྙོ ཨཱཡསྨཱ, ཨཔྤིཙྪོ ཨཱཡསྨཱ, སནྟུཊྛོ ཨཱཡསྨཱ, པཝིཝིཏྟོ ཨཱཡསྨཱ, ཨསཾསཊྛོ ཨཱཡསྨཱ, ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ ཨཱཡསྨཱ, ཝཏྟཱ ཨཱཡསྨཱ, ཝཙནཀྑམོ ཨཱཡསྨཱ, ཙོདཀོ ཨཱཡསྨཱ, པཱཔགརཧཱི ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ'ཏི ། ཀསྶ ཧི ནཱམ, བྷནྟེ, ཨབཱལསྶ ཨདུཊྛསྶ ཨམཱུལ྄ཧསྶ ཨཝིཔལླཏྠཙིཏྟསྶ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ན རུཙྩེཐ''ཏི?

ཨཐ ཁོ སུསིམསྶ དེཝཔུཏྟསྶ དེཝཔུཏྟཔརིསཱ ཨཱཡསྨཏོ སཱརིཔུཏྟསྶ ཝཎྞེ བྷཉྙམཱནེ ཨཏྟམནཱ པམུདིཏཱ པཱིཏིསོམནསྶཛཱཏཱ ཨུཙྩཱཝཙཱ ཝཎྞནིབྷཱ ཨུཔདཾསེཏི།

“སེཡྻཐཱཔི ནཱམ མཎི ཝེལ྄ུརིཡོ སུབྷོ ཛཱཏིམཱ ཨཊྛཾསོ སུཔརིཀམྨཀཏོ པཎྜུཀམྦལེ ནིཀྑིཏྟོ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ; ཨེཝམེཝཾ སུསིམསྶ དེཝཔུཏྟསྶ དེཝཔུཏྟཔརིསཱ ཨཱཡསྨཏོ སཱརིཔུཏྟསྶ ཝཎྞེ བྷཉྙམཱནེ ཨཏྟམནཱ པམུདིཏཱ པཱིཏིསོམནསྶཛཱཏཱ ཨུཙྩཱཝཙཱ ཝཎྞནིབྷཱ ཨུཔདཾསེཏི།

“སེཡྻཐཱཔི ནཱམ ནིཀྑཾ ཛམྦོནདཾ དཀྑཀམྨཱརཔུཏྟཨུཀྐཱམུཁསུཀུསལསམྤཧཊྛཾ པཎྜུཀམྦལེ ནིཀྑིཏྟཾ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ; ཨེཝམེཝཾ སུསིམསྶ དེཝཔུཏྟསྶ དེཝཔུཏྟཔརིསཱ ཨཱཡསྨཏོ སཱརིཔུཏྟསྶ ཝཎྞེ བྷཉྙམཱནེ ཨཏྟམནཱ པམུདིཏཱ པཱིཏིསོམནསྶཛཱཏཱ ཨུཙྩཱཝཙཱ ཝཎྞནིབྷཱ ཨུཔདཾསེཏི།

“སེཡྻཐཱཔི ནཱམ སརདསམཡེ ཝིདྡྷེ ཝིགཏཝལཱཧཀེ དེཝེ རཏྟིཡཱ པཙྩཱུསསམཡཾ ཨོསདྷིཏཱརཀཱ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ; ཨེཝམེཝཾ སུསིམསྶ དེཝཔུཏྟསྶ དེཝཔུཏྟཔརིསཱ ཨཱཡསྨཏོ སཱརིཔུཏྟསྶ ཝཎྞེ བྷཉྙམཱནེ ཨཏྟམནཱ པམུདིཏཱ པཱིཏིསོམནསྶཛཱཏཱ ཨུཙྩཱཝཙཱ ཝཎྞནིབྷཱ ཨུཔདཾསེཏི།

“སེཡྻཐཱཔི ནཱམ སརདསམཡེ ཝིདྡྷེ ཝིགཏཝལཱཧཀེ དེཝེ ཨཱདིཙྩོ ནབྷཾ ཨབྦྷུསྶཀྐམཱནོ [ཨབྦྷུསྶུཀྐམཱནོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.), ཨབྦྷུགྒམམཱནོ (དཱི. ནི. ༢.༢༥༨)] སབྦཾ ཨཱཀཱསགཏཾ ཏམགཏཾ ཨབྷིཝིཧཙྩ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ; ཨེཝམེཝཾ སུསིམསྶ དེཝཔུཏྟསྶ དེཝཔུཏྟཔརིསཱ ཨཱཡསྨཏོ སཱརིཔུཏྟསྶ ཝཎྞེ

བྷཉྙམཱནེ ཨཏྟམནཱ པམུདིཏཱ པཱིཏིསོམནསྶཛཱཏཱ ཨུཙྩཱཝཙཱ ཝཎྞནིབྷཱ ཨུཔདཾསེཏི།

ཨཐ ཁོ སུསིམོ དེཝཔུཏྟོ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ ཨཱརབྦྷ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“པཎྜིཏོཏི སམཉྙཱཏོ, སཱརིཔུཏྟོ ཨཀོདྷནོ།
ཨཔྤིཙྪོ སོརཏོ དནྟོ, སཏྠུཝཎྞབྷཏོ ཨིསཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ ཨཱརབྦྷ སུསིམཾ དེཝཔུཏྟཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསི –

“པཎྜིཏོཏི སམཉྙཱཏོ, སཱརིཔུཏྟོ ཨཀོདྷནོ།
ཨཔྤིཙྪོ སོརཏོ དནྟོ, ཀཱལཾ ཀངྑཏི སུདནྟོ” [ཀཱལཾ ཀངྑཏི བྷཏཀོ སུདནྟོ (སཱི॰), ཀཱལཾ ཀངྑཏི བྷཱཡིཀོ སུདནྟོ (སྱཱ॰ ཀཾ॰), ཀཱལཾ ཀངྑཏི བྷཏིཀོ སུདནྟོ (པཱི॰)] ཏི།།

༣༠. ནཱནཱཏིཏྠིཡསཱཝཀསུཏྟཾ

༡༡༡. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ ནཱནཱཏིཏྠིཡསཱཝཀཱ དེཝཔུཏྟཱ ཨསམོ ཙ སཧལི [སཧལཱི (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] ཙ ནཱིཀོ [ནིངྐོ (སཱི॰ པཱི॰), ནིཀོ (སྱཱ॰ ཀཾ॰)] ཙ ཨཱཀོཊཀོ ཙ ཝེགབྦྷརི ཙ [ཝེཏམྦརཱི ཙ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] མཱཎཝགཱམིཡོ ཙ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཝེལུཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཨསམོ དེཝཔུཏྟོ པཱུརཎཾ ཀསྶཔཾ ཨཱརབྦྷ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨིདྷ ཚིནྡིཏམཱརིཏེ, ཧཏཛཱནཱིསུ ཀསྶཔོ།
ན པཱཔཾ སམནུཔསྶཏི, པུཉྙཾ ཝཱ པན ཨཏྟནོ།
ས ཝེ ཝིསྶཱསམཱཙིཀྑི, སཏྠཱ ཨརཧཏི མཱནན”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ སཧལི དེཝཔུཏྟོ མཀྑལིཾ གོསཱལཾ ཨཱརབྦྷ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཏཔོཛིགུཙྪཱཡ སུསཾཝུཏཏྟོ,
ཝཱཙཾ པཧཱཡ ཀལཧཾ ཛནེན།
སམོསཝཛྫཱ ཝིརཏོ སཙྩཝཱདཱི,
ན ཧི ནཱུན ཏཱདིསཾ ཀརོཏི [ན ཧི ནཱུན ཏཱདི པཀརོཏི (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰)] པཱཔ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ ནཱིཀོ དེཝཔུཏྟོ ནིགཎྛཾ ནཱཊཔུཏྟཾ [ནཱཐཔུཏྟཾ (སཱི॰)] ཨཱརབྦྷ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཛེགུཙྪཱི ནིཔཀོ བྷིཀྑུ, ཙཱཏུཡཱམསུསཾཝུཏོ།
དིཊྛཾ སུཏཉྩ ཨཱཙིཀྑཾ, ན ཧི ནཱུན ཀིབྦིསཱི སིཡཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཱཀོཊཀོ དེཝཔུཏྟོ ནཱནཱཏིཏྠིཡེ ཨཱརབྦྷ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

"པཀུདྷཀོ ཀཱཏིཡཱནོ ནིགཎྛོ,

ཡེ ཙཱཔིམེ མཀྑལིཔཱུརཎཱསེ།

གཎསྶ སཏྠཱར སཱམཉྙཔཏྟཱ,

ན ཧི ནཱུན ཏེ སཔྤུརིསེཧི དཱུརེ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཝེགབྦྷརི དེཝཔུཏྟོ ཨཱཀོཊཀཾ དེཝཔུཏྟཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསི —

"སཧཱཙརིཏེན [སཧཱརཝེནཱཔི (ཀ༷ སཱི༷), སགཱརཝེནཱཔི (པཱི༷)] ཚཝོ སིགཱལོ [སིངྒཱལོ (ཀ༷)],

ན ཀོཊྛུཀོ སཱིཧསམོ ཀདཱཙི།

ནགྒོ མུསཱཝཱདཱི གཎསྶ སཏྠཱ,

སངྐསྶརཱཙཱར ན སཏཾ སརིཀྑོ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཝེགབྦྷརིཾ དེཝཔུཏྟཾ ཨནྭཱཝིསིཏྭཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

"ཏཔོཛིགུཙྪཱཡ ཨཱཡུཏྟཱ, པཱལཡཾ པཝིཝེཀིཡཾ།

རཱུཔེ ཙ ཡེ ནིཝིཊྛཱསེ, དེཝལོཀཱབྷིནནྡིནོ།

ཏེ ཝེ སམྨཱནུསཱསནྟི, པརལོཀཱཡ མཱཏིཡཱ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ, ‘མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ’ ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ, མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསི —

"ཡེ ཀེཙི རཱུཔཱ ཨིདྷ ཝཱ ཧུརཾ ཝཱ,

ཡེ ཙནྟལིཀྑསྨིཾ པབྷཱསཝཎྞཱ།

སབྦེཝ ཏེ ཏེ ནམུཙིཔྤསཏྠཱ,

ཨཱམིསཾཝ མཙྪཱནཾ ཝདྷཱཡ ཁིཏྟཱ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱཎཝགཱམིཡོ དེཝཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨཱརབྦྷ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི —

"ཝིཔུལོ རཱཛགཧཱིཡཱནཾ, གིརིསེཊྛོ པཝུཙྩཏི།

སེཏོ ཧིམཝཏཾ སེཊྛོ, ཨཱདིཙྩོ ཨགྷགཱམིནཾ།།

"སམུདྡོ ཨུདདྷིནཾ སེཊྛོ, ནཀྑཏྟཱནཉྩ ཙནྡིམཱ [ནཀྑཏྟཱནཾཝ ཙནྡིམཱ (ཀ༷)]།

སདེཝཀསྶ ལོཀསྶ, བུདྡྷོ ཨགྒོ པཝུཙྩཏཱི"ཏི།།

ནཱནཱཏིཏྠིཡཝགྒོ ཏཏིཡོ།

ཏསྱུདྣཾ –

སིཔྲོ ཁེམོ ཙ སེཏྣི ཙ, ཀྵཏྣི ཛམྦུ ཙ རོཧིཏོ།

ནཛྫོ ནཛྫིཔིསླལོ ཙ, སུསིམོ ནྣནྣཏིཏྲིཡེན ཏེ དསླཏི།།

དེཝཔུཏྟསཾཡུཏྟཾ སམཏྟཾ།

༣. ཀོསལསཾཡུཏྟཾ

༡. པཋམཝགྒོ

༡. དཧརསུཏྟཾ

༡༡༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "བྷཝམྤི ནོ གོཏམོ ཨནུཏྟརཾ སམྨཱསམྦོདྷིཾ ཨབྷིསམྦུདྡྷོཏི པཊིཛཱནཱཏཱི"ཏི? "ཡཉྷི ཏཾ, མཧཱརཱཛ, སམྨཱ ཝདམཱནོ ཝདེཡྻ 'ཨནུཏྟརཾ སམྨཱསམྦོདྷིཾ ཨབྷིསམྦུདྡྷོ'ཏི, མམེཝ [མམཾ (སབྦཏྠ)] ཏཾ སམྨཱ ཝདམཱནོ ཝདེཡྻ། ཨཧཉྷི, མཧཱརཱཛ, ཨནུཏྟརཾ སམྨཱསམྦོདྷིཾ ཨབྷིསམྦུདྡྷོ"ཏི།

"ཡེཔི ཏེ, བྷོ གོཏམ, སམཎབྲཱཧྨཎཱ སངྒྷིནོ གཎིནོ གཎཱཙརིཡཱ ཉཱཏཱ ཡསསྶིནོ ཏིཏྠཀརཱ སཱདྷུསམྨཏཱ བཧུཛནསྶ, སེཡྻཐིདཾ – པཱུརཎོ ཀསྶཔོ, མཀྑལི གོསཱལོ, ནིགཎྛོ ནཱཊཔུཏྟོ, སཉྩཡོ བེལཊྛཔུཏྟོ, པཀུདྷོ ཀཙྩཱཡནོ, ཨཛིཏོ ཀེསཀམྦལོ; ཏེཔི མཡཱ 'ཨནུཏྟརཾ སམྨཱསམྦོདྷིཾ ཨབྷིསམྦུདྡྷཱ'ཏི པུཊྛཱ སམཱནཱ ཨནུཏྟརཾ སམྨཱསམྦོདྷིཾ ཨབྷིསམྦུདྡྷཱཏི ན པཊིཛཱནནྟི། ཀིཾ པན བྷཝཾ གོཏམོ དཧརོ ཙེཝ ཛཱཏིཡཱ ནཝོ ཙ པབྦཛྫཱཡཱ"ཏི?

"ཙཏྟཱརོ ཁོ མེ, མཧཱརཱཛ, དཧརཱཏི ན ཨུཉྙཱཏབྦཱ, དཧརཱཏི ན པརིབྷོཏབྦཱ། ཀཏམེ ཙཏྟཱརོ? ཁཏྟིཡོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, དཧརོཏི ན ཨུཉྙཱཏབྦོ, དཧརོཏི ན པརིབྷོཏབྦོ། ཨུརགོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, དཧརོཏི ན ཨུཉྙཱཏབྦོ, དཧརོཏི ན པརིབྷོཏབྦོ། ཨགྒི ཁོ, མཧཱརཱཛ, དཧརོཏི ན ཨུཉྙཱཏབྦོ, དཧརོཏི ན པརིབྷོཏབྦོ། བྷིཀྑུ ཁོ, མཧཱརཱཛ, དཧརོཏི ན ཨུཉྙཱཏབྦོ, དཧརོཏི ན པརིབྷོཏབྦོ། ཨིམེ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཙཏྟཱརོ དཧརཱཏི ན ཨུཉྙཱཏབྦཱ, དཧརཱཏི ན པརིབྷོཏབྦཱ"ཏི།

ཨིདམཝོཙ བྷགཝཱ། ཨིདཾ ཝཏྭཱན སུགཏོ ཨཐཱཔརཾ ཨེཏདཝོཙ སཏྠཱ –

"ཁཏྟིཡཾ ཛཱཏིསམྤནྣཾ, ཨབྷིཛཱཏཾ ཡསསྶིནཾ།
དཧརོཏི ནཱཝཛཱནེཡྻ, ན ནཾ པརིབྷཝེ ནརོ།།

"ཋཱནཉྷི སོ མནུཛིནྡོ, རཛྫཾ ལདྡྷཱན ཁཏྟིཡོ།
སོ ཀུདྡྷོ རཱཛདཎྜེན, ཏསྨིཾ པཀྐམཏེ བྷུསཾ།
ཏསྨཱ ཏཾ པརིཝཛྫེཡྻ, རཀྑཾ ཛཱིཝིཏམཏྟནོ།།

"གཱམེ ཝཱ ཡདི ཝཱ རཉྙེ, ཡཏྠ པསྶེ བྷུཛངྒམཾ།
དཧརོཏི ནཱཝཛཱནེཡྻ, ན ནཾ པརིབྷཝེ ནརོ།།

"ཨུཙྩཱཝཙེཧི ཝཎྞེཧི, ཨུརགོ ཙརཏི ཏེཛསཱི [ཏེཛསཱ (སཱི. ཀ.), ཏེཛསི (པཱི. ཀ.)]།
སོ ཨཱསཛྫ ཌཾསེ བཱལཾ, ནརཾ ནཱརིཉྩ ཨེཀདཱ།
ཏསྨཱ ཏཾ པརིཝཛྫེཡྻ, རཀྑཾ ཛཱིཝིཏམཏྟནོ།།

“པཧཱུཏབྷཀྑཾ ཛཱལིནཾ, པཱཝཀཾ ཀཎྷཝཏྟནིཾ།
དཧརོཏི ནཱཝཛཱནེཡྻ, ན ནཾ པརིབྷཝེ ནརོ།།

“ལདྡྷཱ ཧི སོ ཨུཔཱདཱནཾ, མཧཱ ཧུཏྭཱན པཱཝཀོ།
སོ ཨཱསཛྫ ཌཧེ [དཧེ] བཱལཾ, ནརཾ ནཱརིཉྩ ཨེཀདཱ།
ཏསྨཱ ཏཾ པརིཝཛྫེཡྻ, རཀྑཾ ཛཱིཝིཏམཏྟནོ།།

“ཝནཾ ཡདགྒི ཌཧཏི [དཧཏི (ཀ.)], པཱཝཀོ ཀཎྷཝཏྟནཱི།
ཛཱཡནྟི ཏཏྠ པཱརོཧཱ, ཨཧོརཏྟཱནམཙྩཡེ།།

“ཡཉྩ ཁོ སཱིལསམྤནྣོ, བྷིཀྑུ ཌཧཏི ཏེཛསཱ།
ན ཏསྶ པུཏྟཱ པསཝོ, དཱཡཱདཱ ཝིནྡརེ དྷནཾ།
ཨནཔཙྩཱ ཨདཱཡཱདཱ, ཏཱལཱཝཏྠཱུ བྷཝནྟི ཏེ།།

“ཏསྨཱ ཧི པཎྜིཏོ པོསོ, སམྤསྶཾ ཨཏྠམཏྟནོ།
བྷུཛངྒམཾ པཱཝཀཉྩ, ཁཏྟིཡཉྩ ཡསསྶིནཾ།
བྷིཀྑུཉྩ སཱིལསམྤནྣཾ, སམྨདེཝ སམཱཙརེ”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷནྟེ, ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷནྟེ! སེཡྻཐཱཔི བྷནྟེ, ནིཀྐུཛྫིཏཾ [ནིཀུཛྫིཏཾ (?)] ཝཱ ཨུཀྐུཛྫེཡྻ , པཊིཙྪནྣཾ ཝཱ ཝིཝརེཡྻ, མཱུལ྄ཧསྶ ཝཱ མགྒཾ ཨཱཙིཀྑེཡྻ , ཨནྡྷཀཱརེ ཝཱ ཏེལཔཛྫོཏཾ དྷཱརེཡྻ – ‘ཙཀྑུམནྟོ རཱུཔཱནི དཀྑནྟཱི’ཏི; ཨེཝམེཝཾ བྷགཝཏཱ ཨནེཀཔརིཡཱཡེན དྷམྨོ པཀཱསིཏོ། ཨེསཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷགཝནྟཾ སརཎཾ གཙྪཱམི དྷམྨཉྩ བྷིཀྑུསངྒྷཉྩ། ཨུཔཱསཀཾ མཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༢. པུརིསསུཏྟཾ

༡༡༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཏི ནུ ཁོ, བྷནྟེ, པུརིསསྶ དྷམྨཱ ཨཛྫྷཏྟཾ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫནྟི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡཱ”ཏི?

“ཏཡོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པུརིསསྶ དྷམྨཱ ཨཛྫྷཏྟཾ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫནྟི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡ། ཀཏམེ ཏཡོ? ལོབྷོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པུརིསསྶ དྷམྨོ ཨཛྫྷཏྟཾ ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡ། དོསོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པུརིསསྶ དྷམྨོ ཨཛྫྷཏྟཾ ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡ། མོཧོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པུརིསསྶ དྷམྨོ ཨཛྫྷཏྟཾ ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡ ། ཨིམེ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཏཡོ པུརིསསྶ དྷམྨཱ ཨཛྫྷཏྟཾ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫནྟི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡཱ”ཏི། ཨིདམཝོཙ…པེ.…

“ལོབྷོ དོསོ ཙ མོཧོ ཙ, པུརིསཾ པཱཔཙེཏསཾ།
ཧིཾསནྟི ཨཏྟསམྦྷཱུཏཱ, ཏཙསཱརཾཝ སམྥལ”ནྟི [སམྥལནྟི (སྱཱ. ཀཾ.)]།།

༣. ཛརཱམརཎསུཏྟཾ

༡༡༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཏྠི ནུ ཁོ, བྷནྟེ, ཛཱཏསྶ ཨཉྙཏྲ ཛརཱམརཎཱ”ཏི? “ནཏྠི ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཛཱཏསྶ ཨཉྙཏྲ ཛརཱམརཎཱ། ཡེཔི ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཁཏྟིཡམཧཱསཱལཱ ཨཌྜྷཱ མཧདྡྷནཱ མཧཱབྷོགཱ པཧཱུཏཛཱཏརཱུཔརཛཏཱ པཧཱུཏཝིཏྟཱུཔཀརཎཱ པཧཱུཏདྷནདྷཉྙཱ, ཏེསམྤི ཛཱཏཱནཾ ནཏྠི ཨཉྙཏྲ ཛརཱམརཎཱ། ཡེཔི ཏེ, མཧཱརཱཛ, བྲཱཧྨཎམཧཱསཱལཱ...པེ॰... གཧཔཏིམཧཱསཱལཱ ཨཌྜྷཱ མཧདྡྷནཱ མཧཱབྷོགཱ པཧཱུཏཛཱཏརཱུཔརཛཏཱ པཧཱུཏཝིཏྟཱུཔཀརཎཱ པཧཱུཏདྷནདྷཉྙཱ, ཏེསམྤི ཛཱཏཱནཾ ནཏྠི ཨཉྙཏྲ ཛརཱམརཎཱ། ཡེཔི ཏེ, མཧཱརཱཛ, བྷིཀྑཱུ ཨརཧནྟོ ཁཱིཎཱསཝཱ ཝུསིཏཝནྟོ ཀཏཀརཎཱིཡཱ ཨོཧིཏབྷཱརཱ ཨནུཔྤཏྟསདཏྠཱ པརིཀྑཱིཎབྷཝསཾཡོཛནཱ སམྨདཉྙཱཝིམུཏྟཱ, ཏེསཾ པཱཡཾ ཀཱཡོ བྷེདནདྷམྨོ ནིཀྑེཔནདྷམྨོ”ཏི། ཨིདམཝོཙ...པེ॰...

“ཛཱིརནྟི ཝེ རཱཛརཐཱ སུཙིཏྟཱ,
ཨཐོ སརཱིརམྤི ཛརཾ ཨུཔེཏི།
སཏཉྩ དྷམྨོ ན ཛརཾ ཨུཔེཏི,
སནྟོ ཧཝེ སབྦྷི པཝེདཡནྟཱི”ཏི།།

༤. པིཡསུཏྟཾ

༡༡༩. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིདྷ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – ‘ཀེསཾ ནུ ཁོ པིཡོ ཨཏྟཱ, ཀེསཾ ཨཔྤིཡོ ཨཏྟཱ’ཏི? ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཏདཧོསི – ‘ཡེ ཙ ཁོ ཀེཙི ཀཱཡེན དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི, ཝཱཙཱཡ དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི, མནསཱ དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི; ཏེསཾ ཨཔྤིཡོ ཨཏྟཱ’། ཀིཉྩཱཔི ཏེ ཨེཝཾ ཝདེཡྻུཾ – ‘པིཡོ ནོ ཨཏྟཱ’ཏི, ཨཐ ཁོ ཏེསཾ ཨཔྤིཡོ ཨཏྟཱ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཡཉྷི ཨཔྤིཡོ ཨཔྤིཡསྶ ཀརེཡྻ, ཏཾ ཏེ ཨཏྟནཱཝ ཨཏྟནོ ཀརོནྟི; ཏསྨཱ ཏེསཾ ཨཔྤིཡོ ཨཏྟཱ། ཡེ ཙ ཁོ ཀེཙི ཀཱཡེན སུཙརིཏཾ ཙརནྟི, ཝཱཙཱཡ སུཙརིཏཾ ཙརནྟི, མནསཱ སུཙརིཏཾ ཙརནྟི; ཏེསཾ པིཡོ ཨཏྟཱ། ཀིཉྩཱཔི ཏེ ཨེཝཾ ཝདེཡྻུཾ – ‘ཨཔྤིཡོ ནོ ཨཏྟཱ’ཏི; ཨཐ ཁོ ཏེསཾ པིཡོ ཨཏྟཱ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཡཉྷི པིཡོ པིཡསྶ ཀརེཡྻ, ཏཾ ཏེ ཨཏྟནཱཝ ཨཏྟནོ ཀརོནྟི; ཏསྨཱ ཏེསཾ པིཡོ ཨཏྟཱ”ཏི།

“ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ! ཡེ ཧི ཀེཙི, མཧཱརཱཛ, ཀཱཡེན དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི, ཝཱཙཱཡ དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི, མནསཱ དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི; ཏེསཾ ཨཔྤིཡོ ཨཏྟཱ། ཀིཉྩཱཔི ཏེ ཨེཝཾ ཝདེཡྻུཾ – ‘པིཡོ ནོ ཨཏྟཱ’ཏི, ཨཐ ཁོ ཏེསཾ ཨཔྤིཡོ ཨཏྟཱ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཡཉྷི, མཧཱརཱཛ, ཨཔྤིཡོ ཨཔྤིཡསྶ ཀརེཡྻ, ཏཾ ཏེ ཨཏྟནཱཝ ཨཏྟནོ ཀརོནྟི; ཏསྨཱ ཏེསཾ ཨཔྤིཡོ ཨཏྟཱ། ཡེ ཙ ཁོ ཀེཙི, མཧཱརཱཛ , ཀཱཡེན སུཙརིཏཾ ཙརནྟི, ཝཱཙཱཡ སུཙརིཏཾ ཙརནྟི, མནསཱ སུཙརིཏཾ ཙརནྟི; ཏེསཾ པིཡོ ཨཏྟཱ། ཀིཉྩཱཔི ཏེ ཨེཝཾ ཝདེཡྻུཾ – ‘ཨཔྤིཡོ ནོ ཨཏྟཱ’ཏི; ཨཐ ཁོ ཏེསཾ པིཡོ ཨཏྟཱ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཡཉྷི མཧཱརཱཛ, པིཡོ པིཡསྶ ཀརེཡྻ, ཏཾ ཏེ ཨཏྟནཱཝ ཨཏྟནོ ཀརོནྟི; ཏསྨཱ ཏེསཾ པིཡོ ཨཏྟཱ”ཏི། ཨིདམཝོཙ...པེ॰...

“ཨཏྟཱནཉྩེ པིཡཾ ཛཉྙཱ, ན ནཾ པཱཔེན སཾཡུཛེ།
ན ཧི ཏཾ སུལབྷཾ ཧོཏི, སུཁཾ དུཀྐཊཀཱརིནཱ།།

“ཨནྟཀེནཱདྷིཔནྣསྶ, ཛཧཏོ མཱནུསཾ བྷཝཾ།
ཀིཉྷི ཏསྶ སཀཾ ཧོཏི, ཀིཉྩ ཨཱདཱཡ གཙྪཏི།
ཀིཉྩསྶ ཨནུགཾ ཧོཏི, ཚཱཡཱཝ ཨནཔཱཡིནཱི [ཨནུཔཱཡིནཱི (སྱཱ॰ ཀཾ॰ ཀ॰)]།།

“ཨུབྷོ པུཉྙཉྩ པཱཔཉྩ, ཡཾ མཙྩོ ཀུརུཏེ ཨིདྷ།
ཏཉྷི ཏསྶ སཀཾ ཧོཏི, ཏཉྩ [ཏཾཝ (?)] ཨཱདཱཡ གཙྪཏི།
ཏཉྩསྶ [ཏཾཝསྶ (?)] ཨནུགཾ ཧོཏི, ཚཱཡཱཝ ཨནཔཱཡིནཱི།།

“ཏསྨཱ ཀརེཡྻ ཀལྱཱཎཾ, ནིཙཡཾ སམྤརཱཡིཀཾ།
པུཉྙཱནི པརལོཀསྨིཾ, པཏིཊྛཱ ཧོནྟི པཱཎིན”ནྟི།།

༥. ཨཏྟརཀྑིཏསུཏྟཾ

༡༡༧. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིདྷ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – ‘ཀེསཾ ནུ ཁོ རཀྑིཏོ ཨཏྟཱ, ཀེསཾ ཨརཀྑིཏོ ཨཏྟཱ’ཏི? ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཏདཧོསི – ‘ཡེ ཁོ ཀེཙི ཀཱཡེན དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི, ཝཱཙཱཡ དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི, མནསཱ དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི; ཏེསཾ ཨརཀྑིཏོ ཨཏྟཱ། ཀིཉྩཱཔི ཏེ ཧཏྠིཀཱཡོ ཝཱ རཀྑེཡྻ, ཨསྶཀཱཡོ ཝཱ རཀྑེཡྻ, རཐཀཱཡོ ཝཱ རཀྑེཡྻ, པཏྟིཀཱཡོ ཝཱ རཀྑེཡྻ; ཨཐ ཁོ ཏེསཾ ཨརཀྑིཏོ ཨཏྟཱ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? བཱཧིརཱ ཧེསཱ རཀྑཱ, ནེསཱ རཀྑཱ ཨཛ྄ཛྷཏྟིཀཱ; ཏསྨཱ ཏེསཾ ཨརཀྑིཏོ ཨཏྟཱ། ཡེ ཙ ཁོ ཀེཙི ཀཱཡེན སུཙརིཏཾ ཙརནྟི, ཝཱཙཱཡ སུཙརིཏཾ ཙརནྟི, མནསཱ སུཙརིཏཾ ཙརནྟི; ཏེསཾ རཀྑིཏོ ཨཏྟཱ། ཀིཉྩཱཔི ཏེ ནེཝ ཧཏྠིཀཱཡོ རཀྑེཡྻ, ན ཨསྶཀཱཡོ རཀྑེཡྻ, ན རཐཀཱཡོ རཀྑེཡྻ , ན པཏྟིཀཱཡོ རཀྑེཡྻ; ཨཐ ཁོ ཏེསཾ རཀྑིཏོ ཨཏྟཱ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཨཛ྄ཛྷཏྟིཀཱ ཧེསཱ རཀྑཱ, ནེསཱ རཀྑཱ བཱཧིརཱ; ཏསྨཱ ཏེསཾ རཀྑིཏོ ཨཏྟཱ’”ཏི།

“ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ! ཡེ ཧི ཀེཙི, མཧཱརཱཛ, ཀཱཡེན དུཙྩརིཏཾ ཙརནྟི...པེ॰... ཏེསཾ ཨརཀྑིཏོ ཨཏྟཱ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? བཱཧིརཱ ཧེསཱ, མཧཱརཱཛ, རཀྑཱ, ནེསཱ རཀྑཱ ཨཛ྄ཛྷཏྟིཀཱ; ཏསྨཱ ཏེསཾ ཨརཀྑིཏོ ཨཏྟཱ། ཡེ ཙ ཁོ ཀེཙི, མཧཱརཱཛ, ཀཱཡེན སུཙརིཏཾ ཙརནྟི, ཝཱཙཱཡ སུཙརིཏཾ ཙརནྟི, མནསཱ སུཙརིཏཾ ཙརནྟི; ཏེསཾ རཀྑིཏོ ཨཏྟཱ། ཀིཉྩཱཔི ཏེ ནེཝ ཧཏྠིཀཱཡོ རཀྑེཡྻ, ན ཨསྶཀཱཡོ རཀྑེཡྻ, ན རཐཀཱཡོ རཀྑེཡྻ, ན པཏྟིཀཱཡོ རཀྑེཡྻ; ཨཐ ཁོ ཏེསཾ རཀྑིཏོ ཨཏྟཱ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཨཛ྄ཛྷཏྟིཀཱ ཧེསཱ, མཧཱརཱཛ, རཀྑཱ, ནེསཱ རཀྑཱ བཱཧིརཱ; ཏསྨཱ ཏེསཾ རཀྑིཏོ ཨཏྟཱ”ཏི། ཨིདམཝོཙ...པེ॰...

“ཀཱཡེན སཾཝརོ སཱདྷུ, སཱདྷུ ཝཱཙཱཡ སཾཝརོ།
མནསཱ སཾཝརོ སཱདྷུ, སཱདྷུ སབྦཏྠ སཾཝརོ།
སབྦཏྠ སཾཝུཏོ ལཛྫཱི, རཀྑིཏོཏི པཝུཙྩཏཱི”ཏི།།

༦. ཨཔྤཀསུཏྟཾ

༡༡༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིདྷ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – ‘ཨཔྤཀཱ ཏེ སཏྟཱ ལོཀསྨིཾ ཡེ ཨུལཱ༹རེ ཨུལཱ༹རེ བྷོགེ ལབྷིཏྭཱ ན ཙེཝ མཛྫནྟི, ན ཙ པམཛྫནྟི, ན ཙ ཀཱམེསུ གེདྷཾ ཨཱཔཛྫནྟི, ན ཙ སཏྟེསུ ཝིཔྤཊིཔཛྫནྟི། ཨཐ ཁོ ཨེཏེཝ བཧུཏརཱ སཏྟཱ ལོཀསྨིཾ ཡེ ཨུལཱ༹རེ ཨུལཱ༹རེ བྷོགེ ལབྷིཏྭཱ མཛྫནྟི ཙེཝ པམཛྫནྟི , ཙ ཀཱམེསུ ཙ གེདྷཾ ཨཱཔཛྫནྟི, སཏྟེསུ ཙ ཝིཔྤཊིཔཛྫནྟཱི’”ཏི།

“ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ! ཨཔྤཀཱ ཏེ, མཧཱརཱཛ, སཏྟཱ ལོཀསྨིཾ, ཡེ ཨུལཱ༹རེ ཨུལཱ༹རེ བྷོགེ ལབྷིཏྭཱ ན ཙེཝ མཛྫནྟི, ན ཙ པམཛྫནྟི, ན ཙ ཀཱམེསུ གེདྷཾ ཨཱཔཛྫནྟི, ན ཙ སཏྟེསུ ཝིཔྤཊིཔཛྫནྟི། ཨཐ ཁོ ཨེཏེཝ བཧུཏརཱ སཏྟཱ ལོཀསྨིཾ, ཡེ ཨུལཱ༹རེ ཨུལཱ༹རེ བྷོགེ ལབྷིཏྭཱ མཛྫནྟི ཙེཝ པམཛྫནྟི ཙ ཀཱམེསུ ཙ གེདྷཾ ཨཱཔཛྫནྟི, སཏྟེསུ ཙ ཝིཔྤཊིཔཛྫནྟཱི”ཏི། ཨིདམཝོཙ...པེ॰...

“སཱརཏྟཱ ཀཱམབྷོགེསུ, གིདྡྷཱ ཀཱམེསུ མུཙྪིཏཱ།
ཨཏིསཱརཾ ན བུཛ྄ཛྷནྟི, མིགཱ ཀཱུཊཾཝ ཨོཌྜིཏཾ།
པཙྪཱསཾ ཀཊུཀཾ ཧོཏི, ཝིཔཱཀོ ཧིསྶ པཱཔཀོ”ཏི།།

༧. ཨཌྜཀརཎསུཏྟཾ

༡༡༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིདྷཱཧཾ, བྷནྟེ, ཨཌྜཀརཎེ [ཨཊྚཀརཎེ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ནིསིནྣོ པསྶཱམི ཁཏྟིཡམཧཱསཱལེཔི བྲཱཧྨཎམཧཱསཱལེཔི གཧཔཏིམཧཱསཱལེཔི ཨཌྜྷེ མཧདྡྷནེ མཧཱབྷོགེ པཧཱུཏཛཱཏརཱུཔརཛཏེ པཧཱུཏཝིཏྟཱུཔཀརཎེ པཧཱུཏདྷནདྷཉྙེ ཀཱམཧེཏུ ཀཱམནིདཱནཾ ཀཱམཱདྷིཀརཎཾ སམྤཛཱནམུསཱ བྷཱསནྟེ། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཏདཧོསི – ‘ཨལཾ དཱནི མེ ཨཌྜཀརཎེན, བྷདྲམུཁོ དཱནི ཨཌྜཀརཎེན པཉྙཱཡིསྶཏཱི’”ཏི།

“(ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝམེཏཾ མཧཱརཱཛ!) [( ) སཱི. པཱི. པོཏྠཀེསུ ནཏྠི] ཡེཔི ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཁཏྟིཡམཧཱསཱལཱ བྲཱཧྨཎམཧཱསཱལཱ གཧཔཏིམཧཱསཱལཱ ཨཌྜྷཱ མཧདྡྷནཱ མཧཱབྷོགཱ པཧཱུཏཛཱཏརཱུཔརཛཏཱ པཧཱུཏཝིཏྟཱུཔཀརཎཱ པཧཱུཏདྷནདྷཉྙཱ ཀཱམཧེཏུ ཀཱམནིདཱནཾ ཀཱམཱདྷིཀརཎཾ སམྤཛཱནམུསཱ བྷཱསནྟི; ཏེསཾ ཏཾ བྷཝིསྶཏི དཱིགྷརཏྟཾ ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡཱ”ཏི། ཨིདམཝོཙ…པེ.…

“སཱརཏྟཱ ཀཱམབྷོགེསུ, གིདྡྷཱ ཀཱམེསུ མུཙྪིཏཱ།
ཨཏིསཱརཾ ན བུཛ྄ཛྷནྟི, མཙྪཱ ཁིཔྤཾཝ ཨོཌྜིཏཾ།
པཙྪཱསཾ ཀཊུཀཾ ཧོཏི, ཝིཔཱཀོ ཧིསྶ པཱཔཀོ”ཏི།།

༨. མལླིཀཱསུཏྟཾ

༡༡༩. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ མལླིཀཱཡ དེཝིཡཱ སདྡྷིཾ ཨུཔརིཔཱསཱདཝརགཏོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ མལླིཀཾ དེཝིཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཏྠི ནུ ཁོ ཏེ, མལླིཀེ, ཀོཙཉྙོ ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ”ཏི? “ནཏྠི ཁོ མེ, མཧཱརཱཛ, ཀོཙཉྙོ ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ། ཏུཡ྄ཧཾ པན, མཧཱརཱཛ, ཨཏྠཉྙོ ཀོཙི ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ”ཏི? “མཡ྄ཧམྤི ཁོ, མལླིཀེ, ནཏྠཉྙོ ཀོཙི ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ པཱསཱདཱ ཨོརོཧིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིདྷཱཧཾ, བྷནྟེ, མལླིཀཱཡ དེཝིཡཱ སདྡྷིཾ ཨུཔརིཔཱསཱདཝརགཏོ མལླིཀཾ དེཝིཾ ཨེཏདཝོཙཾ – ‘ཨཏྠི ནུ ཁོ ཏེ, མལླིཀེ, ཀོཙཉྙོ ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ’ཏི? ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷནྟེ, མལླིཀཱ དེཝཱི མཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ནཏྠི ཁོ མེ, མཧཱརཱཛ, ཀོཙཉྙོ ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ། ཏུཡ྄ཧཾ པན, མཧཱརཱཛ, ཨཏྠཉྙོ ཀོཙི ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ’ཏི? ཨེཝཾ ཝུཏྟཱཧཾ, བྷནྟེ, མལླིཀཾ དེཝིཾ ཨེཏདཝོཙཾ – ‘མཡ྄ཧམྤི ཁོ, མལླིཀེ, ནཏྠཉྙོ ཀོཙི ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ’”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སབྦཱ དིསཱ ཨནུཔརིགམྨ ཙེཏསཱ,
ནེཝཛ྄ཛྷགཱ པིཡཏརམཏྟནཱ ཀྭཙི།
ཨེཝཾ པིཡོ པུཐུ ཨཏྟཱ པརེསཾ,
ཏསྨཱ ན ཧིཾསེ པརམཏྟཀཱམོ”ཏི།།

༩. ཡཉྙསུཏྟཾ

༡༢༠. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ མཧཱཡཉྙོ པཙྩུཔཊྛིཏོ ཧོཏི, པཉྩ ཙ ཨུསབྷསཏཱནི པཉྩ ཙ ཝཙྪཏརསཏཱནི པཉྩ ཙ ཝཙྪཏརིསཏཱནི པཉྩ ཙ ཨཛསཏཱནི པཉྩ ཙ ཨུརབྦྷསཏཱནི ཐཱུཎཱུཔནཱིཏཱནི ཧོནྟི ཡཉྙཏྠཱཡ། ཡེཔིསྶ ཏེ ཧོནྟི དཱསཱཏི ཝཱ པེསྶཱཏི ཝཱ ཀམྨཀརཱཏི ཝཱ, ཏེཔི དཎྜཏཛྫིཏཱ བྷཡཏཛྫིཏཱ ཨསྶུམུཁཱ རུདམཱནཱ པརིཀམྨཱནི ཀརོནྟི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཝིསིཾསུ། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཨིདྷ, བྷནྟེ, རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ མཧཱཡཉྙོ པཙྩུཔཊྛིཏོ ཧོཏི, པཉྩ ཙ ཨུསབྷསཏཱནི པཉྩ ཙ ཝཙྪཏརསཏཱནི པཉྩ ཙ ཝཙྪཏརིསཏཱནི པཉྩ ཙ ཨཛསཏཱནི པཉྩ ཙ ཨུརབྦྷསཏཱནི ཐཱུཎཱུཔནཱིཏཱནི ཧོནྟི ཡཉྙཏྠཱཡ ། ཡེཔིསྶ ཏེ ཧོནྟི དཱསཱཏི ཝཱ པེསྶཱཏི ཝཱ ཀམྨཀརཱཏི ཝཱ, ཏེཔི དཎྜཏཛྫིཏཱ བྷཡཏཛྫིཏཱ ཨསྶུམུཁཱ རུདམཱནཱ པརིཀམྨཱནི ཀརོནྟཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཨསྶམེདྷཾ པུརིསམེདྷཾ, སམྨཱཔཱསཾ ཝཱཛཔེཡྻཾ ནིརགྒལཾ།
མཧཱཡཉྙཱ མཧཱརམྦྷཱ [ཝཱཛཔེཡྻཾ། ནིརགྒལཾ མཧཱརམྦྷཱ (ཀ.)], ན ཏེ ཧོནྟི མཧཔྥལཱ།།

“ཨཛེལཀཱ ཙ གཱཝོ ཙ, ཝིཝིདྷཱ ཡཏྠ ཧཉྙརེ།
ན ཏཾ སམྨགྒཏཱ ཡཉྙཾ, ཨུཔཡནྟི མཧེསིནོ།།

“ཡེ ཙ ཡཉྙཱ ནིརཱརམྦྷཱ, ཡཛནྟི ཨནུཀུལཾ སདཱ།
ཨཛེལཀཱ ཙ གཱཝོ ཙ, ཝིཝིདྷཱ ནེཏྠ ཧཉྙརེ།
ཨེཏཾ སམྨགྒཏཱ ཡཉྙཾ, ཨུཔཡནྟི མཧེསིནོ།།

“ཨེཏཾ ཡཛེཐ མེདྷཱཝཱི, ཨེསོ ཡཉྙོ མཧཔྥལོ།
ཨེཏཉྷི ཡཛམཱནསྶ, སེཡྻོ ཧོཏི ན པཱཔིཡོ།
ཡཉྙོ ཙ ཝིཔུལོ ཧོཏི, པསཱིདནྟི ཙ དེཝཏཱ”ཏི།།

༡༠. བནྡྷནསུཏྟཾ

༡༢༡. ཏེན ཁོ པན སམཡེན རཉྙཱ པསེནདིནཱ ཀོསལེན མཧཱཛནཀཱཡོ བནྡྷཱཔིཏོ ཧོཏི, ཨཔྤེཀཙྩེ རཛྫཱུཧི ཨཔྤེཀཙྩེ ཨནྡཱུཧི ཨཔྤེཀཙྩེ སངྑལིཀཱཧི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཝིསིཾསུ། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཨིདྷ, བྷནྟེ, རཉྙཱ པསེནདིནཱ ཀོསལེན མཧཱཛནཀཱཡོ བནྡྷཱཔིཏོ, ཨཔྤེཀཙྩེ རཛྫཱུཧི ཨཔྤེཀཙྩེ ཨནྡཱུཧི ཨཔྤེཀཙྩེ སངྑལིཀཱཧཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ན ཧཾ དཀྑཾ བཙྪཱནུཏཱ པྤིནཾ,
ཡདཱཡསཾ དཱཏུཾ པཏྟྗིཏྟཱ།
སཱརཎྜཱརཎྜ མཧིཀཱཎྜལེསུ,
པུཊྛེསུ དཱརེསུ ཙ ཡཱ ཨཔེཀྑཱ།།

“ཨཱཧཾ དཀྑཾ བཙྪཱནུཏཱ པྤིནཾ,
ཨོཏྟཱརིཏཾ སེཋིཡཾ དུཔྤཱསུཏྟཾ།
ཨེཧསྶི ཙེཏྟཱཏ པརིབྦཛྫིཏྟཱ,
ཨནཔེཀྑིནོ ཀཱམསུཁཾ པཧཱཡཱ”ཏི།།

པཋམོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

དཏྟར་ པུརིསོ ཛཊཱ, པིཡཾ ཨཏྟནརཀྑིཏོ།
ཨཔྤཀཱ ཨཊྚཀཱརཾ, མལླིཀཱ ཡཉྙབནྡྷནནྟི།།

༢. དུཏིཡཝགྒོ

༡. སཏྟཛཊིལསུཏྟཾ

༡༢༢. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི པུབྦཱརཱམེ མིགཱརམཱཏུཔཱསཱདེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཱཡནྷསམཡཾ པཊིསལླཱནཱ ཝུཊྛིཏོ བཧིདྭཱརཀོཊྛཀེ ནིསིནྣོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན སཏྟ ཙ ཛཊིལཱ སཏྟ ཙ ནིགཎྛཱ སཏྟ ཙ ཨཙེལཀཱ སཏྟ ཙ ཨེཀསཱཊཀཱ སཏྟ ཙ པརིབྦཱཛཀཱ པརཱུལྷཀཙྪནཁལོམཱ ཁཱརིཝིཝིདྷམཱདཱཡ [ཁཱརིཝིཝིདྷཾ ཨཱདཱཡ (སྱཱ.) དཱི. ནི. ༡.༢༨༠ ཏདཊྛཀཐཱཡཔི ཨོལོཀེཏབྦཾ] བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨཏིཀྐམནྟི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ དཀྑིཎཛཱཎུམཎྜལཾ པཐཝིཡཾ ནིཧནྟྭཱ ཡེན ཏེ སཏྟ ཙ ཛཊིལཱ སཏྟ ཙ ནིགཎྛཱ སཏྟ ཙ ཨཙེལཀཱ སཏྟ ཙ ཨེཀསཱཊཀཱ སཏྟ ཙ པརིབྦཱཛཀཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ ཏིཀྑཏྟུཾ ནཱམཾ སཱཝེསི – “རཱཛཱཧཾ, བྷནྟེ, པསེནདི ཀོསལོ...པེ.... རཱཛཱཧཾ, བྷནྟེ, པསེནདི ཀོསལོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཨཙིརཔཀྐནྟེསུ ཏེསུ སཏྟསུ ཙ ཛཊིལེསུ སཏྟསུ ཙ ནིགཎྛེསུ སཏྟསུ ཙ ཨཙེལཀེསུ སཏྟསུ ཙ ཨེཀསཱཊཀེསུ སཏྟསུ ཙ པརིབྦཱཛཀེསུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཡེ ཏེ, བྷནྟེ, ལོཀེ ཨརཧནྟོ ཝཱ ཨརཧཏྟམགྒཾ ཝཱ སམཱཔནྣཱ ཨེཏེ ཏེསཾ ཨཉྙཏརཱ”ཏི།

“དུཛྫཱནཾ ཁོ ཨེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཏཡཱ གིཧིནཱ ཀཱམབྷོགིནཱ པུཏྟསམྦཱདྷསཡནཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསནྟེན ཀཱསིཀཙནྡནཾ པཙྩནུབྷོནྟེན མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནཾ དྷཱརཡནྟེན ཛཱཏརཱུཔརཛཏཾ སཱདིཡནྟེན – ‘ཨིམེ ཝཱ ཨརཧནྟོ, ཨིམེ ཝཱ ཨརཧཏྟམགྒཾ སམཱཔནྣཱ’”ཏི།

“སཾཝཱསེན ཁོ, མཧཱརཱཛ, སཱིལཾ ཝེདིཏབྦཾ། ཏཉྩ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ, ན ཨིཏྟརཾ; མནསིཀརོཏཱ, ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ; པཉྙཝཏཱ, ནོ དུཔྤཉྙེན། སཾཝོཧཱརེན ཁོ, མཧཱརཱཛ, སོཙེཡྻཾ ཝེདིཏབྦཾ། ཏཉྩ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ, ན ཨིཏྟརཾ; མནསིཀརོཏཱ, ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ; པཉྙཝཏཱ, ནོ དུཔྤཉྙེན། ཨཱཔདཱསུ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཐཱམོ ཝེདིཏབྦོ། སོ ཙ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ, ན ཨིཏྟརཾ; མནསིཀརོཏཱ, ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ; པཉྙཝཏཱ, ནོ དུཔྤཉྙེན། སཱཀཙྪཱཡ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པཉྙཱ ཝེདིཏབྦཱ། སཱ ཙ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ, ན ཨིཏྟརཾ; མནསིཀརོཏཱ, ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ; པཉྙཝཏཱ, ནོ དུཔྤཉྙེནཱ”ཏི།

“ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ བྷནྟེ! ཡཱཝ སུབྷཱསིཏམིདཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ – ‘དུཛྫཱནཾ ཁོ ཨིདཾ, མཧཱརཱཛ, ཏཡཱ གིཧིནཱ ཀཱམབྷོགིནཱ པུཏྟསམྦཱདྷསཡནཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསནྟེན ཀཱསིཀཙནྡནཾ པཙྩནུབྷོནྟེན མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནཾ དྷཱརཡནྟེན ཛཱཏརཱུཔརཛཏཾ སཱདིཡནྟེན – ཨིམེ ཝཱ ཨརཧནྟོ, ཨིམེ ཝཱ ཨརཧཏྟམགྒཾ སམཱཔནྣཱ’ཏི། སཾཝཱསེན ཁོ, མཧཱརཱཛ, སཱིལཾ ཝེདིཏབྦཾ། ཏཉྩ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ, ན ཨིཏྟརཾ; མནསིཀརོཏཱ, ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ; པཉྙཝཏཱ, ནོ དུཔྤཉྙེན། སཾཝོཧཱརེན ཁོ མཧཱརཱཛ, སོཙེཡྻཾ ཝེདིཏབྦཾ། ཏཉྩ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ, ན ཨིཏྟརཾ; མནསིཀརོཏཱ, ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ; པཉྙཝཏཱ, ནོ དུཔྤཉྙེན། ཨཱཔདཱསུ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཐཱམོ ཝེདིཏབྦོ། སོ ཙ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ, ན ཨིཏྟརཾ; མནསིཀརོཏཱ, ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ; པཉྙཝཏཱ, ནོ དུཔྤཉྙེན། སཱཀཙྪཱཡ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པཉྙཱ ཝེདིཏབྦཱ། སཱ ཙ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ, ན ཨིཏྟརཾ; མནསིཀརོཏཱ, ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ; པཉྙཝཏཱ, ནོ དུཔྤཉྙེནཱ”ཏི།

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, མམ པུརིསཱ ཙརཱ ཨོཙརཀཱ ཛནཔདཾ ཨོཙརིཏྭཱ ཨཱགཙྪནྟི། ཏེཧི པཋམཾ ཨོཙིཎྞཾ ཨཧཾ པཙྪཱ ཨོསཱཔཡིསྶཱམི [ཨོཡཱཔཡིསྶཱམི (སཱི.), ཨོཡཱཡིསྶཱམི (སྱཱ. ཀཾ.)]། ཨིདཱནི ཏེ, བྷནྟེ, ཏཾ རཛོཛལླཾ པཝཱཧེཏྭཱ སུནྷཱཏཱ སུཝིལིཏྟཱ ཀཔྤིཏཀེསམསྶཱུ ཨོདཱཏཝཏྠཱ [ཨོདཱཏཝཏྠཝསནཱ (སཱི.)] པཉྩཧི ཀཱམགུཎེཧི སམཔྤིཏཱ སམངྒཱིབྷཱུཏཱ པརིཙཱརེསྶནྟཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ན ཝཎྞརཱུཔེན ནརོ སུཛཱནོ,
ན ཝིསྶསེ ཨིཏྟརདསྶནེན།
སུསཉྙཏཱནཉྷི ཝིཡཉྫནེན,
ཨསཉྙཏཱ ལོཀམིམཾ ཙརནྟི།།

“པཏིརཱུཔཀོ མཏྟིཀཱཀུཎྜལོཝ,
ལོཧཌྜྷམཱསོཝ སུཝཎྞཚནྣོ།
ཙརནྟི ལོཀེ [ཨེཀེ (སཱི. པཱི.)] པརིཝཱརཚནྣཱ,
ཨནྟོ ཨསུདྡྷཱ བཧི སོབྷམཱནཱ”ཏི།།

༢. པཉྩརཱཛསུཏྟཾ

༡༢༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན པཉྩནྣཾ རཱཛཱུནཾ པསེནདིཔམུཁཱནཾ པཉྩཧི ཀཱམགུཎེཧི སམཔྤིཏཱནཾ སམངྒཱིབྷཱུཏཱནཾ པརིཙཱརཡམཱནཱནཾ ཨཡམནྟརཱཀཐཱ ཨུདཔཱདི – “ཀིཾ ནུ ཁོ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ”ནྟི? ཏཏྲེཀཙྩེ [ཏཏྲེཀེ (སཱི. པཱི.)] ཨེཝམཱཧཾསུ – “རཱུཔཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ”ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – “སདྡཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ”ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – “གནྡྷཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ”ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – “རསཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ”ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – “ཕོཊྛབྦཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ”ནྟི། ཡཏོ ཁོ ཏེ རཱཛཱནོ ནཱསཀྑིཾསུ ཨཉྙམཉྙཾ སཉྙཱཔེཏུཾ།

ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཏེ རཱཛཱནོ ཨེཏདཝོཙ — "ཨཱཡཱམ, མཱརིསཱ, ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིསྶཱམ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨིདམཏྠཾ པཊིཔུཙྪིསྶཱམ། ཡཐཱ ནོ བྷགཝཱ བྱཱཀརིསྶཏི ཏཐཱ ནཾ དྷཱརེསྶཱམཱ"ཏི [དྷཱརེསྶཱམཱཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]། "ཨེཝཾ, མཱརིསཱ"ཏི ཁོ ཏེ རཱཛཱནོ རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ པཙྩསྶོསུཾ།

ཨཐ ཁོ ཏེ པཉྩ རཱཛཱནོ པསེནདིཔམུཁཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — "ཨིདྷ, བྷནྟེ, ཨམྷཱཀཾ པཉྩནྣཾ རཱཛཱནཾ པཉྩཧི ཀཱམགུཎེཧི སམཔྤིཏཱནཾ སམངྒིབྷཱུཏཱནཾ པརིཙཱརཡམཱནཱནཾ ཨཡམནྟརཱཀཐཱ ཨུདཔཱདི — 'ཀིཾ ནུ ཁོ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ'ནྟི? ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ — 'རཱུཔཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ'ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ — 'སདྡཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ'ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ — 'གནྡྷཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ'ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ — 'རསཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ'ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ — 'ཕོཊྛབྦཱ ཀཱམཱནཾ ཨགྒ'ནྟི། ཀིཾ ནུ ཁོ, བྷནྟེ, ཀཱམཱནཾ ཨགྒ"ནྟི?

"མནཱཔཔརིཡནྟཾ ཁྭཱཧཾ, མཧཱརཱཛ, པཉྩསུ ཀཱམགུཎེསུ ཨགྒནྟི ཝདཱམི། ཏེཝ [ཏེ ཙ (སཱི. པཱི. ཀ.), ཡེ ཙ (སྱཱ. ཀཾ.)], མཧཱརཱཛ, རཱུཔཱ ཨེཀཙྩསྶ མནཱཔཱ ཧོནྟི, ཏེཝ [ཏེ ཙ (སཱི. པཱི. ཀ.)] རཱུཔཱ ཨེཀཙྩསྶ ཨམནཱཔཱ ཧོནྟི། ཡེཧི ཙ ཡོ རཱུཔེཧི ཨཏྟམནོ ཧོཏི པརིཔུཎྞསངྐཔྤོ, སོ ཏེཧི རཱུཔེཧི ཨཉྙཾ རཱུཔཾ ཨུཏྟརིཏརཾ ཝཱ པཎཱིཏཏརཾ ཝཱ ན པཏྠེཏི། ཏེ ཏསྶ རཱུཔཱ པརམཱ ཧོནྟི། ཏེ ཏསྶ རཱུཔཱ ཨནུཏྟརཱ ཧོནྟི།

"ཏེཝ , མཧཱརཱཛ, སདྡཱ ཨེཀཙྩསྶ མནཱཔཱ ཧོནྟི, ཏེཝ སདྡཱ ཨེཀཙྩསྶ ཨམནཱཔཱ ཧོནྟི། ཡེཧི ཙ ཡོ སདྡེཧི ཨཏྟམནོ ཧོཏི པརིཔུཎྞསངྐཔྤོ, སོ ཏེཧི སདྡེཧི ཨཉྙཾ སདྡཾ ཨུཏྟརིཏརཾ ཝཱ པཎཱིཏཏརཾ ཝཱ ན པཏྠེཏི། ཏེ ཏསྶ སདྡཱ པརམཱ ཧོནྟི། ཏེ ཏསྶ སདྡཱ ཨནུཏྟརཱ ཧོནྟི།

"ཏེཝ, མཧཱརཱཛ, གནྡྷཱ ཨེཀཙྩསྶ མནཱཔཱ ཧོནྟི, ཏེཝ གནྡྷཱ ཨེཀཙྩསྶ ཨམནཱཔཱ ཧོནྟི། ཡེཧི ཙ ཡོ གནྡྷེཧི ཨཏྟམནོ ཧོཏི པརིཔུཎྞསངྐཔྤོ, སོ ཏེཧི གནྡྷེཧི ཨཉྙཾ གནྡྷཾ ཨུཏྟརིཏརཾ ཝཱ པཎཱིཏཏརཾ ཝཱ ན པཏྠེཏི། ཏེ ཏསྶ གནྡྷཱ པརམཱ ཧོནྟི། ཏེ ཏསྶ གནྡྷཱ ཨནུཏྟརཱ ཧོནྟི།

"ཏེཝ, མཧཱརཱཛ, རསཱ ཨེཀཙྩསྶ མནཱཔཱ ཧོནྟི, ཏེཝ རསཱ ཨེཀཙྩསྶ ཨམནཱཔཱ ཧོནྟི། ཡེཧི ཙ ཡོ རསེཧི ཨཏྟམནོ ཧོཏི པརིཔུཎྞསངྐཔྤོ, སོ ཏེཧི རསེཧི ཨཉྙཾ རསཾ ཨུཏྟརིཏརཾ ཝཱ པཎཱིཏཏརཾ ཝཱ ན པཏྠེཏི། ཏེ ཏསྶ རསཱ པརམཱ ཧོནྟི། ཏེ ཏསྶ རསཱ ཨནུཏྟརཱ ཧོནྟི།

"ཏེཝ, མཧཱརཱཛ, ཕོཊྛབྦཱ ཨེཀཙྩསྶ མནཱཔཱ ཧོནྟི, ཏེཝ ཕོཊྛབྦཱ ཨེཀཙྩསྶ ཨམནཱཔཱ ཧོནྟི། ཡེཧི ཙ ཡོ ཕོཊྛབྦེཧི ཨཏྟམནོ ཧོཏི པརིཔུཎྞསངྐཔྤོ, སོ ཏེཧི ཕོཊྛབྦེཧི ཨཉྙཾ ཕོཊྛབྦཾ ཨུཏྟརིཏརཾ ཝཱ པཎཱིཏཏརཾ ཝཱ ན པཏྠེཏི། ཏེ ཏསྶ ཕོཊྛབྦཱ པརམཱ ཧོནྟི། ཏེ ཏསྶ ཕོཊྛབྦཱ ཨནུཏྟརཱ ཧོནྟཱི"ཏི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཙནྡནངྒལིཀོ ཨུཔཱསཀོ ཏསྶཾ པརིསཱཡཾ ནིསིནྣོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ ཙནྡནངྒལིཀོ ཨུཔཱསཀོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — "པཊིབྷཱཏི མཾ བྷགཝཱ, པཊིབྷཱཏི མཾ སུགཏཱ"ཏི། "པཊིབྷཱཏུ ཏཾ ཙནྡནངྒལིཀཱ"ཏི བྷགཝཱ ཨཝོཙ།

ཨཐ ཁོ ཙནྡནངྒལིཀོ ཨུཔཱསཀོ བྷགཝཏོ སམྨུཁཱ ཏདནུརཱུཔཱཡ གཱཐཱཡ ཨབྷིཏྠཝི —

"པདུམཾ ཡཐཱ ཀོཀནདཾ སུགནྡྷཾ,
པཱཏོ སིཡཱ ཕུལླམཝཱིཏགནྡྷཾ།
ཨངྒཱིརསཾ པསྶ ཝིརོཙམཱནཾ,
ཏཔནྟམཱདིཙྩམིཝནྟལིཀྑེ"ཏི॥

ཨཐ ཁོ ཏེ པཉྩ རཱཛཱནོ ཙནྡནངྒལིཀཾ ཨུཔཱསཀཾ པཉྩཧི ཨུཏྟརཱསངྒེཧི ཨཙྪཱདེསུཾ། ཨཐ ཁོ ཙནྡནངྒལིཀོ ཨུཔཱསཀོ ཏེཧི པཉྩཧི ཨུཏྟརཱསངྒེཧི བྷགཝནྟཾ ཨཙྪཱདེསཱིཏི།

༣. དོཎཔཱཀསུཏྟཾ

༡༢༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ དོཎཔཱཀཀུརཾ [དོཎཔཱཀསུདཾ (སཱི.), དོཎཔཱཀཾ སུདཾ (པཱི.)] བྷུཉྫཏི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷུཏྟཱཝཱི མཧསྶཱསཱི ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ བྷུཏྟཱཝིཾ མཧསྶཱསིཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“མནུཛསྶ སདཱ སཏཱིམཏོ,
མཏྟཾ ཛཱནཏོ ལདྡྷབྷོཛནེ།
ཏནུཀསྶ [ཏནུ ཏསྶ (སཱི. པཱི.)] བྷཝནྟི ཝེདནཱ,
སཎིཀཾ ཛཱིརཏི ཨཱཡུཔཱལཡན྄”ཏི༎

ཏེན ཁོ པན སམཡེན སུདསྶནོ མཱཎཝོ རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ པིཊྛིཏོ ཋིཏོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ སུདསྶནཾ མཱཎཝཾ ཨཱམནྟེསི – “ཨེཧི ཏྭཾ, ཏཱཏ སུདསྶན, བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ པརིཡཱཔུཎིཏྭཱ མམ བྷཏྟཱབྷིཧཱརེ (བྷཏྟཱབྷིཧཱརེ) [( ) སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི. པོཏྠཀེསུ ནཏྠི] བྷཱས། ཨཧཉྩ ཏེ དེཝསིཀཾ ཀཧཱཔཎསཏཾ (ཀཧཱཔཎསཏཾ) [( ) སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པོཏྠཀེསུ ནཏྠི] ནིཙྩཾ བྷིཀྑཾ པཝཏྟཡིསྶཱམཱི”ཏི། “ཨེཝཾ དེཝཱ”ཏི ཁོ སུདསྶནོ མཱཎཝོ རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ པཊིསྶུཏྭཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ པརིཡཱཔུཎིཏྭཱ རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ བྷཏྟཱབྷིཧཱརེ སུདཾ བྷཱསཏི –

“མནུཛསྶ སདཱ སཏཱིམཏོ,
མཏྟཾ ཛཱནཏོ ལདྡྷབྷོཛནེ།
ཏནུཀསྶ བྷཝནྟི ཝེདནཱ,
སཎིཀཾ ཛཱིརཏི ཨཱཡུཔཱལཡན྄”ཏི༎

ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཨནུཔུབྦེན ནཱལིཀོདནཔརམཏཱཡ [ནཱལིཀོདནམཏྟཱཡ (ཀ.)] སཎྛཱསི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཨཔརེན སམཡེན སུསལླིཁིཏགཏྟོ པཱཎིནཱ གཏྟཱནི ཨནུམཛྫནྟོ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – “ཨུབྷཡེན ཝཏ མཾ སོ བྷགཝཱ ཨཏྠེན ཨནུཀམྤི – དིཊྛདྷམྨིཀེན ཙེཝ ཨཏྠེན སམྤརཱཡིཀེན ཙཱ”ཏི།

༩. པཋམསངྒཱམསུཏྟཾ

༡༢༩. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ ཨབྦྷུཡྻཱསི ཡེན ཀཱསི། ཨསྶོསི ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ – “རཱཛཱ ཀིར མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ མམཾ ཨབྦྷུཡྻཱཏོ ཡེན ཀཱསཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ རཱཛཱནཾ མཱགདྷཾ ཨཛཱཏསཏྟུཾ ཝེདེཧིཔུཏྟཾ པཙྩུཡྻཱསི ཡེན ཀཱསི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ ཙ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ རཱཛཱ ཙ པསེནདི ཀོསལོ

སངྒཱམེསུཾ། ཏསྨིཾ ཁོ པན སངྒཱམེ རཱཛཱ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ པརཱཛེསི། པརཱཛིཏོ ཙ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ སཀམེཝ [སཀཾཝ (ཀ.)] རཱཛདྷཱནིཾ སཱཝཏྠིཾ པཙྩུཡྻཱསི [པཙྩཱཡཱསི (སཱི. པཱི.)]།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཝིསིཾསུ། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ –

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, རཱཛཱ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ ཨབྦྷུཡྻཱསི ཡེན ཀཱསི། ཨསྶོསི ཁོ, བྷནྟེ, རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ – ‘རཱཛཱ ཀིར མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ མམཾ ཨབྦྷུཡྻཱཏོ ཡེན ཀཱསཱི’ཏི། ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ རཱཛཱནཾ མཱགདྷཾ ཨཛཱཏསཏྟུཾ ཝེདེཧིཔུཏྟཾ པཙྩུཡྻཱསི ཡེན ཀཱསི། ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, རཱཛཱ ཙ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ རཱཛཱ ཙ པསེནདི ཀོསལོ སངྒཱམེསུཾ། ཏསྨིཾ ཁོ པན, བྷནྟེ, སངྒཱམེ རཱཛཱ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ པརཱཛེསི། པརཱཛིཏོ ཙ, བྷནྟེ, རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ སཀམེཝ རཱཛདྷཱནིཾ སཱཝཏྠིཾ པཙྩུཡྻཱསཱི”ཏི།

“རཱཛཱ, བྷིཀྑཝེ, མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ པཱཔམིཏྟོ པཱཔསཧཱཡོ པཱཔསམྤཝངྐོ; རཱཛཱ ཙ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, པསེནདི ཀོསལོ ཀལྱཱཎམིཏྟོ ཀལྱཱཎསཧཱཡོ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐོ། ཨཛྫེཝ [ཨཛྫཏཉྩ (སཱི. པཱི.), ཨཛྫེཡཾ (སྱཱ. ཀཾ.)], བྷིཀྑཝེ , རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཨིམཾ རཏྟིཾ དུཀྑཾ སེཏི པརཱཛིཏོ”ཏི། ཨིདམཝོཙ…པེ…

“ཛཡཾ ཝེརཾ པསཝཏི, དུཀྑཾ སེཏི པརཱཛིཏོ།
ཨུཔསནྟོ སུཁཾ སེཏི, ཧིཏྭཱ ཛཡཔརཱཛཡ”ནྟི།།

༥. དུཏིཡསངྒཱམསུཏྟཾ

༡༢༦. [ཨིདྷ “ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ རཱཛཱནཾ མཱགདྷཾ ཨཛཱཏསཏྟུཾ ཝེདེཧིཔུཏྟཾ ཨབྦྷུཡྻཱསཱི”ཏི ཨུཔརི པཱཋེན བྷཝིཏབྦཾ། ཨཊྛཀཐཱཡཾ ཧི “ཨབྦྷུཡྻཱསཱིཏི པརཱཛཡེ ཀཱཏུཾ…པེ… ཝུཏྟཛཡཀཱརཾ ཉཏྭཱ ཨབྷིཡུཡྻཱསཱི”ཏི ཝུཏྟཾ] ཨཐ ཁོ རཱཛཱ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ ཨབྦྷུཡྻཱསི ཡེན ཀཱསི། ཨསྶོསི ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ – “རཱཛཱ ཀིར མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ མམཾ ཨབྦྷུཡྻཱཏོ ཡེན ཀཱསཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ རཱཛཱནཾ མཱགདྷཾ ཨཛཱཏསཏྟུཾ ཝེདེཧིཔུཏྟཾ པཙྩུཡྻཱསི ཡེན ཀཱསི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ ཙ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ རཱཛཱ ཙ པསེནདི ཀོསལོ སངྒཱམེསུཾ། ཏསྨིཾ ཁོ པན སངྒཱམེ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ རཱཛཱནཾ མཱགདྷཾ ཨཛཱཏསཏྟུཾ ཝེདེཧིཔུཏྟཾ པརཱཛེསི, ཛཱིཝགྒཱཧཉྩ ནཾ ཨགྒཧེསི། ཨཐ ཁོ རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཀིཉྩཱཔི ཁོ མྱཱཡཾ རཱཛཱ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཨདུབྦྷནྟསྶ དུབྦྷཏི, ཨཐ ཙ པན མེ བྷཱགིནེཡྻོ ཧོཏི། ཡཾནཱུནཱཧཾ རཉྙོ མཱགདྷསྶ ཨཛཱཏསཏྟུནོ ཝེདེཧིཔུཏྟསྶ སབྦཾ ཧཏྠིཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ ཨསྶཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ རཐཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ པཏྟིཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ ཛཱིཝནྟམེཝ ནཾ ཨོསཛྫེཡྻ”ནྟི [ཨོསྶཛྫེཡྻནྟི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]།

ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ རཉྙོ མཱགདྷསྶ ཨཛཱཏསཏྟུནོ ཝེདེཧིཔུཏྟསྶ སབྦཾ ཧཏྠིཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ ཨསྶཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ རཐཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ པཏྟིཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ ཛཱིཝནྟམེཝ ནཾ ཨོསཛྫི [ཨོསྶཛི (སཱི.), ཨོསྶཛྫི (སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཝིསིཾསུ། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ –

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, རཱཛཱ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ ཨབྦྷུཡྻཱསི ཡེན ཀཱསི། ཨསྶོསི ཁོ, བྷནྟེ, རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ – ‘རཱཛཱ ཀིར མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ མམཾ ཨབྦྷུཡྻཱཏོ ཡེན ཀཱསཱི’ཏི། ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཙཏུརངྒིནིཾ སེནཾ སནྣཡ྄ཧིཏྭཱ རཱཛཱནཾ མཱགདྷཾ ཨཛཱཏསཏྟུཾ ཝེདེཧིཔུཏྟཾ པཙྩུཡྻཱསི ཡེན ཀཱསི། ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, རཱཛཱ ཙ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ རཱཛཱ ཙ པསེནདི ཀོསལོ སངྒཱམེསུཾ། ཏསྨིཾ ཁོ པན, བྷནྟེ, སངྒཱམེ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ རཱཛཱནཾ མཱགདྷཾ ཨཛཱཏསཏྟུཾ ཝེདེཧིཔུཏྟཾ པརཱཛེསི, ཛཱིཝགྒཱཧཉྩ ནཾ ཨགྒཧེསི། ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ ཨེཏདཧོསི – ‘ཀིཉྩཱཔི ཁོ མྱཱཡཾ རཱཛཱ མཱགདྷོ ཨཛཱཏསཏྟུ ཝེདེཧིཔུཏྟོ ཨདུབྦྷནྟསྶ དུབྦྷཏི, ཨཐ ཙ པན མེ བྷཱགིནེཡྻོ ཧོཏི། ཡཾནཱུནཱཧཾ རཉྙོ མཱགདྷསྶ ཨཛཱཏསཏྟུསྶ ཝེདེཧིཔུཏྟསྶ སབྦཾ ཧཏྠིཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ ཨསྶཀཱཡཾ སབྦཾ རཐཀཱཡཾ སབྦཾ པཏྟིཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ ཛཱིཝནྟམེཝ ནཾ ཨོསཛྫེཡྻ’’’ནྟི།

“ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ རཉྙོ མཱགདྷསྶ ཨཛཱཏསཏྟུསྶ ཝེདེཧིཔུཏྟསྶ སབྦཾ ཧཏྠིཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ ཨསྶཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ རཐཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ སབྦཾ པཏྟིཀཱཡཾ པརིཡཱདིཡིཏྭཱ ཛཱིཝནྟམེཝ ནཾ ཨོསཛྫཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཝིལུམྤཏེཝ པུརིསོ, ཡཱཝསྶ ཨུཔཀཔྤཏི།
ཡདཱ ཙཉྙེ ཝིལུམྤནྟི, སོ ཝིལུཏྟོ ཝིལུཔྤཏི [ཝིལུམྤཏི (སཱི॰ པཱི॰ ཀ॰)]༎

“ཋཱནཉྷི མཉྙཏི བཱལོ, ཡཱཝ པཱཔཾ ན པཙྩཏི།
ཡདཱ ཙ པཙྩཏི པཱཔཾ, ཨཐ དུཀྑཾ ནིགཙྪཏི༎

“ཧནྟཱ ལབྷཏི [ལབྷཏི ཧནྟཱ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰)] ཧནྟཱརཾ, ཛེཏཱརཾ ལབྷཏེ ཛཡཾ།
ཨཀྐོསཀོ ཙ ཨཀྐོསཾ, རོསེཏཱརཉྩ རོསཀཾ།
ཨཐ ཀམྨཝིཝཊྚེན, སོ ཝིལུཏྟོ ཝིལུཔྤཏཱི”ཏི༎

༦. མལླིཀཱསུཏྟཾ

༡༢༧. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརོ པུརིསོ ཡེན རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ ཨུཔཀཎྞཀེ ཨཱརོཙེསི – “མལླིཀཱ, དེཝ, དེཝཱི དྷཱིཏརཾ ཝིཛཱཏཱ”ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཨནཏྟམནོ ཨཧོསི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ ཨནཏྟམནཏཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཨིཏྠཱིཔི ཧི ཨེཀཙྩིཡཱ, སེཡྻཱ པོས ཛནཱདྷིཔ།
མེདྷཱཝིནཱི སཱིལཝཏཱི, སསྶུདེཝཱ པཏིབྦཏཱ༎

“ཏསྶཱ ཡོ ཛཱཡཏི པོསོ, སཱུརོ ཧོཏི དིསམྤཏི།
ཏཱདིསཱ སུབྷགིཡཱ [སུབྷརིཡཱཔུཏྟོ (ཀ॰)] པུཏྟོ, རཛྫམྤི ཨནུསཱསཏཱི”ཏི༎

༧. ཨཔྤམཱདསུཏྟཾ

༡༢༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨཏྠི ནུ ཁོ, བྷནྟེ, ཨེཀོ དྷམྨོ ཡོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ སམདྷིགྒཡ྄ཧ ཏིཊྛཏི – དིཊྛདྷམྨིཀཉྩེཝ ཨཏྠཾ སམྤརཱཡིཀཉྩཱ"ཏི?

"ཨཏྠི ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཨེཀོ དྷམྨོ ཡོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ སམདྷིགྒཡ྄ཧ ཏིཊྛཏི – དིཊྛདྷམྨིཀཉྩེཝ ཨཏྠཾ སམྤརཱཡིཀཉྩཱ"ཏི།

"ཀཏམོ པན, བྷནྟེ, ཨེཀོ དྷམྨོ, ཡོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ སམདྷིགྒཡ྄ཧ ཏིཊྛཏི – དིཊྛདྷམྨིཀཉྩེཝ ཨཏྠཾ སམྤརཱཡིཀཉྩཱ"ཏི?

"ཨཔྤམཱདོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཨེཀོ དྷམྨོ, ཡོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ སམདྷིགྒཡ྄ཧ ཏིཊྛཏི – དིཊྛདྷམྨིཀཉྩེཝ ཨཏྠཾ སམྤརཱཡིཀཉྩཱཏི། སེཡྻཐཱཔི, མཧཱརཱཛ, ཡཱནི ཀཱནིཙི ཛངྒལཱནཾ [ཛངྒམཱནཾ (སཱི॰ པཱི॰)] པཱཎཱནཾ པདཛཱཏཱནི, སབྦཱནི ཏཱནི ཧཏྠིཔདེ སམོདྷཱནཾ གཙྪནྟི, ཧཏྠིཔདཾ ཏེསཾ ཨགྒམཀྑཱཡཏི – ཡདིདཾ མཧནྟཏྟེན; ཨེཝམེཝ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཨཔྤམཱདོ ཨེཀོ དྷམྨོ, ཡོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ སམདྷིགྒཡ྄ཧ ཏིཊྛཏི – དིཊྛདྷམྨིཀཉྩེཝ ཨཏྠཾ སམྤརཱཡིཀཉྩཱ"ཏི། ཨིདམཝོཙ...པེ॰...

"ཨཱཡུཾ ཨརོགིཡཾ ཝཎྞཾ, སགྒཾ ཨུཙྩཱཀུལཱིནཏཾ།
རཏིཡོ པཏྠཡནྟེན, ཨུལཱ༹རཱ ཨཔརཱཔརཱ།།

"ཨཔྤམཱདཾ པསཾསནྟི, པུཉྙཀིརིཡཱསུ པཎྜིཏཱ།
ཨཔྤམཏྟོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ, ཨདྷིགཎྷཱཏི པཎྜིཏོ།།

"དིཊྛེ དྷམྨེ ཙ ཡོ ཨཏྠོ, ཡོ ཙཏྠོ སམྤརཱཡིཀོ།
ཨཏྠཱབྷིསམཡཱ དྷཱིརོ, པཎྜིཏོཏི པཝུཙྩཏཱི"ཏི།།

༨. ཀལྱཱཎམིཏྟསུཏྟཾ

༡༢༩. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨིདྷ མཡ྄ཧཾ , བྷནྟེ, རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – 'སྭཱཀྑཱཏོ བྷགཝཏཱ དྷམྨོ, སོ ཙ ཁོ ཀལྱཱཎམིཏྟསྶ ཀལྱཱཎསཧཱཡསྶ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐསྶ, ནོ པཱཔམིཏྟསྶ ནོ པཱཔསཧཱཡསྶ ནོ པཱཔསམྤཝངྐསྶཱ'"ཏི།

"ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ! སྭཱཀྑཱཏོ , མཧཱརཱཛ, མཡཱ དྷམྨོ། སོ ཙ ཁོ ཀལྱཱཎམིཏྟསྶ ཀལྱཱཎསཧཱཡསྶ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐསྶ, ནོ པཱཔམིཏྟསྶ ནོ པཱཔསཧཱཡསྶ ནོ པཱཔསམྤཝངྐསྶཱཏི།

"ཨེཀམིདཱཧཾ, མཧཱརཱཛ, སམཡཾ སཀྐེསུ ཝིཧརཱམི ནགརཀཾ ནཱམ སཀྱཱནཾ ནིགམོ། ཨཐ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཨཱནནྡོ བྷིཀྑུ ཡེནཱཧཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ མཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཨཱནནྡོ བྷིཀྑུ མཾ ཨེཏདཝོཙ – 'ཨུཔཌྜྷམིདཾ, བྷནྟེ, བྲཧྨཙརིཡསྶ – ཡདིདཾ ཀལྱཱཎམིཏྟཏཱ ཀལྱཱཎསཧཱཡཏཱ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐཏཱ'"ཏི།

"ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, མཧཱརཱཛ, ཨཧཾ ཨཱནནྡཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙཾ – 'མཱ ཧེཝཾ, ཨཱནནྡ, མཱ ཧེཝཾ, ཨཱནནྡ! སཀལམེཝིདཾ, ཨཱནནྡ, བྲཧྨཙརིཡཾ – ཡདིདཾ ཀལྱཱཎམིཏྟཏཱ ཀལྱཱཎསཧཱཡཏཱ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐཏཱ། ཀལྱཱཎམིཏྟསྶེཏཾ, ཨཱནནྡ, བྷིཀྑུནོ པཱཊིཀངྑཾ ཀལྱཱཎསཧཱཡསྶ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐསྶ ཨརིཡཾ ཨཊྛངྒིཀཾ མགྒཾ བྷཱཝེསྶཏི ཨརིཡཾ ཨཊྛངྒིཀཾ མགྒཾ བཧུལཱིཀརིསྶཏཱི'"ཏི།

“ཀཐཉྩ, ཨཱནནྡ, བྷིཀྑུ ཀལྱཱཎམིཏྟོ ཀལྱཱཎསཧཱཡོ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐོ ཨརིཡཾ ཨཊྛངྒིཀཾ མགྒཾ བྷཱཝེཏི, ཨརིཡཾ ཨཊྛངྒིཀཾ མགྒཾ བཧུལཱིཀརོཏི? ཨིདྷཱནནྡ, བྷིཀྑུ སམྨཱདིཊྛིཾ བྷཱཝེཏི ཝིཝེཀནིསྶིཏཾ ཝིརཱགནིསྶིཏཾ ནིརོདྷནིསྶིཏཾ ཝོསྶགྒཔརིཎཱམིཾ, སམྨཱསངྐཔྤཾ བྷཱཝེཏི...པེ.... སམྨཱཝཱཙཾ བྷཱཝེཏི...པེ.... སམྨཱཀམྨནྟཾ བྷཱཝེཏི...པེ.... སམྨཱཨཱཇཱིཝཾ བྷཱཝེཏི...པེ.... སམྨཱཝཱཡཱམཾ བྷཱཝེཏི...པེ.... སམྨཱསཏིཾ བྷཱཝེཏི...པེ.... སམྨཱསམཱདྷིཾ བྷཱཝེཏི ཝིཝེཀནིསྶིཏཾ ཝིརཱགནིསྶིཏཾ ནིརོདྷནིསྶིཏཾ ཝོསྶགྒཔརིཎཱམིཾ། ཨེཝཾ ཁོ, ཨཱནནྡ, བྷིཀྑུ ཀལྱཱཎམིཏྟོ ཀལྱཱཎསཧཱཡོ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐོ ཨརིཡཾ ཨཊྛངྒིཀཾ མགྒཾ བྷཱཝེཏི, ཨརིཡཾ ཨཊྛངྒིཀཾ མགྒཾ བཧུལཱིཀརོཏི། ཏདམིནཱཔེཏཾ, ཨཱནནྡ, པརིཡཱཡེན ཝེདིཏབྦཾ ཡཐཱ སཀལམེཝིདཾ བྲཧྨཙརིཡཾ — ཡདིདཾ ཀལྱཱཎམིཏྟཏཱ ཀལྱཱཎསཧཱཡཏཱ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐཏཱ”ཏི།

“མམཉྷི, ཨཱནནྡ, ཀལྱཱཎམིཏྟཾ ཨཱགམྨ ཛཱཏིདྷམྨཱ སཏྟཱ ཛཱཏིཡཱ པརིམུཙྩནྟི, ཛརཱདྷམྨཱ སཏྟཱ ཛརཱཡ པརིམུཙྩནྟི, བྱཱདྷིདྷམྨཱ སཏྟཱ བྱཱདྷིཏོ པརིམུཙྩནྟི, མརཎདྷམྨཱ སཏྟཱ མརཎེན པརིམུཙྩནྟི, སོཀཔརིདེཝདུཀྑདོམནསྶུཔཱཡཱསདྷམྨཱ སཏྟཱ སོཀཔརིདེཝདུཀྑདོམནསྶུཔཱཡཱསེཧི པརིམུཙྩནྟི། ཨིམིནཱ ཁོ ཨེཏཾ, ཨཱནནྡ, པརིཡཱཡེན ཝེདིཏབྦཾ ཡཐཱ སཀལམེཝིདཾ བྲཧྨཙརིཡཾ — ཡདིདཾ ཀལྱཱཎམིཏྟཏཱ ཀལྱཱཎསཧཱཡཏཱ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐཏཱ”ཏི།

“ཏསྨཱཏིཧ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝཾ སིཀྑིཏབྦཾ — ‘ཀལྱཱཎམིཏྟོ བྷཝིསྶཱམི ཀལྱཱཎསཧཱཡོ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐོ’ཏི། ཨེཝཉྷི ཏེ , མཧཱརཱཛ, སིཀྑིཏབྦཾ།

“ཀལྱཱཎམིཏྟསྶ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཀལྱཱཎསཧཱཡསྶ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐསྶ ཨཡཾ ཨེཀོ དྷམྨོ ཨུཔནིསྶཱཡ ཝིཧཱཏབྦོ — ཨཔྤམཱདོ ཀུསལེསུ དྷམྨེསུ།

“ཨཔྤམཏྟསྶ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཝིཧརཏོ ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡ, ཨིཏྠཱགཱརསྶ ཨནུཡནྟསྶ ཨེཝཾ བྷཝིསྶཏི — ‘རཱཛཱ ཁོ ཨཔྤམཏྟོ ཝིཧརཏི, ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡ། ཧནྡ, མཡམྤི ཨཔྤམཏྟཱ ཝིཧརཱམ, ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡཱ’”ཏི།

“ཨཔྤམཏྟསྶ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཝིཧརཏོ ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡ, ཁཏྟིཡཱནམྤི ཨནུཡནྟཱནཾ ཨེཝཾ བྷཝིསྶཏི — ‘རཱཛཱ ཁོ ཨཔྤམཏྟོ ཝིཧརཏི ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡ། ཧནྡ, མཡམྤི ཨཔྤམཏྟཱ ཝིཧརཱམ, ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡཱ’”ཏི།

“ཨཔྤམཏྟསྶ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཝིཧརཏོ ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡ, བལཀཱཡསྶཔི ཨེཝཾ བྷཝིསྶཏི — ‘རཱཛཱ ཁོ ཨཔྤམཏྟོ ཝིཧརཏི ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡ། ཧནྡ, མཡམྤི ཨཔྤམཏྟཱ ཝིཧརཱམ, ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡཱ’”ཏི།

“ཨཔྤམཏྟསྶ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཝིཧརཏོ ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡ, ནེགམཇཱནཔདསྶཔི ཨེཝཾ བྷཝིསྶཏི — ‘རཱཛཱ ཁོ ཨཔྤམཏྟོ ཝིཧརཏི, ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡ། ཧནྡ, མཡམྤི ཨཔྤམཏྟཱ ཝིཧརཱམ, ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡཱ’”ཏི?

“ཨཔྤམཏྟསྶ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཝིཧརཏོ ཨཔྤམཱདཾ ཨུཔནིསྶཱཡ, ཨཏྟཱཔི གུཏྟོ རཀྑིཏོ བྷཝིསྶཏི — ཨིཏྠཱགཱརམྤི གུཏྟཾ རཀྑིཏཾ བྷཝིསྶཏི, ཀོསཀོཊྛཱགཱརམྤི གུཏྟཾ རཀྑིཏཾ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི། ཨིདམཝོཙ...པེ....

“བྷོགེ པཏྠཡམཱནེན, ཨུལཱ༹རཾ ཨཔརཱཔརཾ།
ཨཔྤམཱདཾ པསཾསནྟི, པུཉྙཀིརིཡཱསུ པཎྜིཏཱ༎

“ཨཔྤམཏྟོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ, ཨདྷིགཎྷཱཏི པཎྜིཏོ།
དིཊྛེ དྷམྨེ ཙ ཡོ ཨཏྠོ, ཡོ ཙཏྠོ སམྤརཱཡིཀོ།
ཨཏྠཱབྷིསམཡཱ དྷཱིརོ, པཎྜིཏོཏི པཝུཙྩཏཱི”ཏི༎

༩. པཋམཨཔུཏྟཀསུཏྟཾ

༡༣༠. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ དིཝཱ དིཝསྶ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – “ཧནྡ, ཀུཏོ ནུ ཏྭཾ, མཧཱརཱཛ, ཨཱགཙྪསི དིཝཱ དིཝསྶཱ”ཏི?

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, སཱཝཏྠིཡཾ སེཊྛི གཧཔཏི ཀཱལངྐཏོ། ཏམཧཾ ཨཔུཏྟཀཾ སཱཔཏེཡྻཾ རཱཛནྟེཔུརཾ ཨཏིཧརིཏྭཱ ཨཱགཙྪཱམི། ཨསཱིཏི, བྷནྟེ, སཏསཧསྶཱནི ཧིརཉྙསྶེཝ, ཀོ པན ཝཱདོ རཱུཔིཡསྶ ! ཏསྶ ཁོ པན, བྷནྟེ, སེཊྛིསྶ གཧཔཏིསྶ ཨེཝརཱུཔོ བྷཏྟབྷོགོ ཨཧོསི – ཀཎཱཛཀཾ བྷུཉྫཏི བིལངྒདུཏིཡཾ། ཨེཝརཱུཔོ ཝཏྠབྷོགོ ཨཧོསི – སཱཎཾ དྷཱརེཏི ཏིཔཀྑཝསནཾ། ཨེཝརཱུཔོ ཡཱནབྷོགོ ཨཧོསི – ཛཛྫརརཐཀེན ཡཱཏི པཎྞཚཏྟཀེན དྷཱརིཡམཱནེནཱ”ཏི།

“ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ! ཨསཔྤུརིསོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཨུལཱ༹རེ བྷོགེ ལབྷིཏྭཱ ནེཝཏྟཱནཾ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན མཱཏཱཔིཏརོ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན པུཏྟདཱརཾ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན དཱསཀམྨཀརཔོརིསེ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན མིཏྟཱམཙྩེ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན སམཎབྲཱཧྨཎེསུ ཨུདྡྷགྒིཀཾ དཀྑིཎཾ པཏིཊྛཱཔེཏི སོཝགྒིཀཾ སུཁཝིཔཱཀཾ སགྒསཾཝཏྟནིཀཾ། ཏསྶ ཏེ བྷོགེ ཨེཝཾ སམྨཱ ཨཔརིབྷུཉྫིཡམཱནེ [ཨཔརིབྷུཉྫིཡམཱནོ (སྱཱ)] རཱཛཱནོ ཝཱ ཧརནྟི ཙོརཱ ཝཱ ཧརནྟི ཨགྒི ཝཱ ཌཧཏི ཨུདཀཾ ཝཱ ཝཧཏི ཨཔྤིཡཱ ཝཱ དཱཡཱདཱ ཧརནྟི། ཨེཝཾས ཏེ [ཨེཝཾ སནྟེ (སཱི. པཱི.)], མཧཱརཱཛ, བྷོགཱ སམྨཱ ཨཔརིབྷུཉྫིཡམཱནཱ པརིཀྑཡཾ གཙྪནྟི, ནོ པརིབྷོགཾ།

“སེཡྻཐཱཔི, མཧཱརཱཛ, ཨམནུསྶཊྛཱནེ པོཀྑརཎཱི ཨཙྪོདཀཱ སཱིཏོདཀཱ སཱཏོདཀཱ སེཏོདཀཱ སུཔཏིཏྠཱ རམཎཱིཡཱ། ཏཾ ཛནོ ནེཝ ཧརེཡྻ ན པིཝེཡྻ ན ནྷཱཡེཡྻ ན ཡཐཱཔཙྩཡཾ ཝཱ ཀརེཡྻ། ཨེཝཉྷི ཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨུདཀཾ སམྨཱ ཨཔརིབྷུཉྫིཡམཱནཾ [ཨཔརིབྷུཉྫིཡམཱནཾ (སྱཱ. ཀཾ.)] པརིཀྑཡཾ གཙྪེཡྻ , ནོ པརིབྷོགཾ། ཨེཝམེཝ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཨསཔྤུརིསོ ཨུལཱ༹རེ བྷོགེ ལབྷིཏྭཱ ནེཝཏྟཱནཾ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན མཱཏཱཔིཏརོ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན པུཏྟདཱརཾ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན དཱསཀམྨཀརཔོརིསེ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན མིཏྟཱམཙྩེ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, ན སམཎབྲཱཧྨཎེསུ ཨུདྡྷགྒིཀཾ དཀྑིཎཾ པཏིཊྛཱཔེཏི སོཝགྒིཀཾ སུཁཝིཔཱཀཾ སགྒསཾཝཏྟནིཀཾ། ཏསྶ ཏེ བྷོགེ ཨེཝཾ སམྨཱ ཨཔརིབྷུཉྫིཡམཱནེ རཱཛཱནོ ཝཱ ཧརནྟི ཙོརཱ ཝཱ ཧརནྟི ཨགྒི ཝཱ ཌཧཏི ཨུདཀཾ ཝཱ ཝཧཏི ཨཔྤིཡཱ ཝཱ དཱཡཱདཱ ཧརནྟི། ཨེཝཾས ཏེ [ཨེཝཾ སནྟེ (སཱི. པཱི.)], མཧཱརཱཛ, བྷོགཱ སམྨཱ ཨཔརིབྷུཉྫིཡམཱནཱ པརིཀྑཡཾ གཙྪནྟི, ནོ པརིབྷོགཾ།

“སཔྤུརིསོ ཙ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཨུལཱ༹རེ བྷོགེ ལབྷིཏྭཱ ཨཏྟཱནཾ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, མཱཏཱཔིཏརོ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, པུཏྟདཱརཾ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, དཱསཀམྨཀརཔོརིསེ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, མིཏྟཱམཙྩེ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, སམཎབྲཱཧྨཎེསུ ཨུདྡྷགྒིཀཾ དཀྑིཎཾ པཏིཊྛཱཔེཏི སོཝགྒིཀཾ སུཁཝིཔཱཀཾ སགྒསཾཝཏྟནིཀཾ། ཏསྶ ཏེ བྷོགེ ཨེཝཾ སམྨཱ པརིབྷུཉྫིཡམཱནེ ནེཝ རཱཛཱནོ ཧརནྟི , ན ཙོརཱ ཧརནྟི, ན ཨགྒི ཌཧཏི, ན ཨུདཀཾ ཝཧཏི, ན ཨཔྤིཡཱ དཱཡཱདཱ ཧརནྟི། ཨེཝཾས ཏེ, མཧཱརཱཛ, བྷོགཱ སམྨཱ པརིབྷུཉྫིཡམཱནཱ པརིབྷོགཾ གཙྪནྟི, ནོ པརིཀྑཡཾ།

“སེཡྻཐཱཔི, མཧཱརཱཛ, གཱམསྶ ཝཱ ནིགམསྶ ཝཱ ཨཝིདཱུརེ པོཀྑརཎཱི ཨཙྪོདཀཱ སཱིཏོདཀཱ སཱཏོདཀཱ སེཏོདཀཱ སུཔཏིཏྠཱ རམཎཱིཡཱ། ཏཉྩ ཨུདཀཾ ཛནོ ཧརེཡྻཔི པིཝེཡྻཔི ནྷཱཡེཡྻཔི ཡཐཱཔཙྩཡམྤི ཀརེཡྻ། ཨེཝཉྷི ཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨུདཀཾ སམྨཱ པརིབྷུཉྫིཡམཱནཾ པརིབྷོགཾ གཙྪེཡྻ, ནོ པརིཀྑཡཾ། ཨེཝམེཝ ཁོ, མཧཱརཱཛ, སཔྤུརིསོ ཨུལཱ༹རེ བྷོགེ ལབྷིཏྭཱ ཨཏྟཱནཾ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, མཱཏཱཔིཏརོ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, པུཏྟདཱརཾ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, དཱསཀམྨཀརཔོརིསེ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, མིཏྟཱམཙྩེ སུཁེཏི པཱིཎེཏི, སམཎབྲཱཧྨཎེསུ ཨུདྡྷགྒིཀཾ དཀྑིཎཾ པཏིཊྛཱཔེཏི སོཝགྒིཀཾ སུཁཝིཔཱཀཾ སགྒསཾཝཏྟནིཀཾ། ཏསྶ ཏེ བྷོགེ ཨེཝཾ སམྨཱ པརིབྷུཉྫིཡམཱནེ ནེཝ རཱཛཱནོ ཧརནྟི, ན ཙོརཱ ཧརནྟི, ན ཨགྒི ཌཧཏི, ན ཨུདཀཾ ཝཧཏི, ན ཨཔྤིཡཱ དཱཡཱདཱ ཧརནྟི། ཨེཝཾས ཏེ, མཧཱརཱཛ, བྷོགཱ སམྨཱ པརིབྷུཉྫིཡམཱནཱ པརིབྷོགཾ གཙྪནྟི, ནོ པརིཀྑཡ”ནྟི།

“ཨམནུསྶཊྛཱནེ ཨུདཀཾཝ སཱིཏཾ,
ཏདཔེཡྻམཱནཾ པརིསོསམེཏི།

ཨེཝཾ དྷནཾ ཀཱཔུརིསོ ལབྷིཏྭཱ,
ནེཝཏྟནོ བྷུཉྫཏི ནོ དདཱཏི།།

དྷཱིརོ ཙ ཝིཉྙཱུ ཨདྷིགམྨ བྷོགེ,
སོ བྷུཉྫཏི ཀིཙྩཀརོ ཙ ཧོཏི།
སོ ཉཱཏིསངྒྷཾ ནིསབྷོ བྷརིཏྭཱ,
ཨནིནྡིཏོ སགྒམུཔེཏི ཋཱན”ནྟི།།

༡༠. དུཏིཡཨཔུཏྟཀསུཏྟཾ

༡༣༢. ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ དིཝཱ དིཝསྶ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – “ཧནྡ, ཀུཏོ ནུ ཏྭཾ, མཧཱརཱཛ, ཨཱགཙྪསི དིཝཱ དིཝསྶཱ”ཏི?

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, སཱཝཏྠིཡཾ སེཊྛི གཧཔཏི ཀཱལངྐཏོ། ཏམཧཾ ཨཔུཏྟཀཾ སཱཔཏེཡྻཾ རཱཛནྟེཔུརཾ ཨཏིཧརིཏྭཱ ཨཱགཙྪཱམི། སཏཾ, བྷནྟེ, སཏསཧསྶཱནི ཧིརཉྙསྶེཝ, ཀོ པན ཝཱདོ རཱུཔིཡསྶ! ཏསྶ ཁོ པན, བྷནྟེ, སེཊྛིསྶ གཧཔཏིསྶ ཨེཝརཱུཔོ བྷཏྟབྷོགོ ཨཧོསི – ཀཎཱཛཀཾ བྷུཉྫཏི བིལངྒདུཏིཡཾ། ཨེཝརཱུཔོ ཝཏྠབྷོགོ ཨཧོསི – སཱཎཾ དྷཱརེཏི ཏིཔཀྑཝསནཾ ། ཨེཝརཱུཔོ ཡཱནབྷོགོ ཨཧོསི – ཛཛྫརརཐཀེན ཡཱཏི པཎྞཚཏྟཀེན དྷཱརིཡམཱནེནཱ”ཏི།

“ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ! བྷཱུཏཔུབྦཾ སོ, མཧཱརཱཛ, སེཊྛི གཧཔཏི ཏགྒརསིཁིཾ ནཱམ པཙྩེཀསམྦུདྡྷཾ པིཎྜཔཱཏེན པཊིཔཱདེསི། ‘དེཐ སམཎསྶ པིཎྜ’ནྟི ཝཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ པཀྐཱམི། དཏྭཱ ཙ པན པཙྪཱ ཝིཔྤཊིསཱརཱི ཨཧོསི – ‘ཝརམེཏཾ པིཎྜཔཱཏཾ དཱསཱ ཝཱ ཀམྨཀརཱ ཝཱ བྷུཉྫེཡྻུ’ནྟི། བྷཱཏུ ཙ པན ཨེཀཔུཏྟཀཾ སཱཔཏེཡྻསྶ ཀཱརཎཱ ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔེསི།

“ཡཾ ཁོ སོ, མཧཱརཱཛ, སེཊྛི གཧཔཏི ཏགྒརསིཁིཾ པཙྩེཀསམྦུདྡྷཾ པིཎྜཔཱཏེན པཊིཔཱདེསི, ཏསྶ ཀམྨསྶ ཝིཔཱཀེན སཏྟཀྑཏྟུཾ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔཛྫི། ཏསྶེཝ ཀམྨསྶ ཝིཔཱཀཱཝསེསེན ཨིམིསྶཱཡེཝ སཱཝཏྠིཡཱ སཏྟཀྑཏྟུཾ སེཊྛིཏྟཾ ཀཱརེསི། ཡཾ ཁོ སོ, མཧཱརཱཛ, སེཊྛི གཧཔཏི དཏྭཱ པཙྪཱ ཝིཔྤཊིསཱརཱི ཨཧོསི – ‘ཝརམེཏཾ པིཎྜཔཱཏཾ དཱསཱ ཝཱ ཀམྨཀརཱ ཝཱ བྷུཉྫེཡྻུ’ནྟི, ཏསྶ ཀམྨསྶ ཝིཔཱཀེན ནཱསྶ ཨུལཱ༹རཱཡ བྷཏྟབྷོགཱཡ ཙིཏྟཾ ནམཏི, ནཱསྶ ཨུལཱ༹རཱཡ ཝཏྠབྷོགཱཡ ཙིཏྟཾ ནམཏི, ནཱསྶ ཨུལཱ༹རཱཡ ཡཱནབྷོགཱཡ ཙིཏྟཾ ནམཏི, ནཱསྶ ཨུལཱ༹རཱནཾ པཉྩནྣཾ ཀཱམགུཎཱནཾ བྷོགཱཡ ཙིཏྟཾ ནམཏི། ཡཾ ཁོ སོ, མཧཱརཱཛ, སེཊྛི གཧཔཏི བྷཱཏུ ཙ པན ཨེཀཔུཏྟཀཾ སཱཔཏེཡྻསྶ ཀཱརཎཱ ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔེསི, ཏསྶ ཀམྨསྶ ཝིཔཱཀེན བཧཱུནི ཝསྶཱནི བཧཱུནི ཝསྶསཏཱནི བཧཱུནི ཝསྶསཧསྶཱནི བཧཱུནི ཝསྶསཏསཧསྶཱནི ནིརཡེ པཙྩིཏྠ། ཏསྶེཝ ཀམྨསྶ ཝིཔཱཀཱཝསེསེན ཨིདཾ སཏྟམཾ ཨཔུཏྟཀཾ སཱཔཏེཡྻཾ རཱཛཀོསཾ པཝེསེཏི། ཏསྶ ཁོ, མཧཱརཱཛ, སེཊྛིསྶ གཧཔཏིསྶ པུརཱཎཉྩ པུཉྙཾ པརིཀྑཱིཎཾ, ནཝཉྩ པུཉྙཾ ཨནུཔཙིཏཾ། ཨཛྫ པན, མཧཱརཱཛ, སེཊྛི གཧཔཏི མཧཱརོརུཝེ ནིརཡེ པཙྩཏཱི”ཏི ། “ཨེཝཾ, བྷནྟེ, སེཊྛི གཧཔཏི མཧཱརོརུཝཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣོ”ཏི། “ཨེཝཾ , མཧཱརཱཛ, སེཊྛི གཧཔཏི མཧཱརོརུཝཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣོ”ཏི། ཨིདམཝོཙ...པེ॰...།

“དྷཉྙཾ དྷནཾ རཛཏཾ ཛཱཏརཱུཔཾ, པརིགྒཧཾ ཝཱཔི ཡདཏྠི ཀིཉྩི།
དཱསཱ ཀམྨཀརཱ པེསྶཱ, ཡེ ཙསྶ ཨནུཛཱིཝིནོ།།

“སབྦཾ ནཱདཱཡ གནྟབྦཾ, སབྦཾ ནིཀྑིཔྤགཱམིནཾ [ནིཀྑིཔགཱམིནཾ (སྱཱ॰ ཀཾ॰ ཀ॰)]།
ཡཉྩ ཀརོཏི ཀཱཡེན, ཝཱཙཱཡ ཨུད ཙེཏསཱ།།

“ཏཉྷི ཏསྶ སཀཾ ཧོཏི, ཏཉྩ ཨཱདཱཡ གཙྪཏི།
ཏཉྩསྶ ཨནུགཾ ཧོཏི, ཚཱཡཱཝ ཨནཔཱཡིནཱི།།

“ཏསྨཱ ཀརེཡྻ ཀལྱཱཎཾ, ནིཙཡཾ སམྤརཱཡིཀཾ།
པུཉྙཱནི པརལོཀསྨིཾ, པཏིཊྛཱ ཧོནྟི པཱཎིན”ནྟི།།

དུཏིཡོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཛཊིལཱ པཉྩ རཱཛཱནོ, དོཎཔཱཀཀུརེན ཙ།
སངྒཱམེན དྭེ ཝུཏྟཱནི, མལླིཀཱ [དྷཱིཏར (བཧཱུསུ)] དྭེ ཨཔྤམཱདེན ཙ།
ཨཔུཏྟཀེན དྭེ ཝུཏྟཱ, ཝགྒོ ཏེན པཝུཙྩཏཱིཏི།།

༣. ཏཏིཡཝགྒོ

༡. པུགྒལསུཏྟཾ

༡༣༢. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ । ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – “ཙཏྟཱརོམེ, མཧཱརཱཛ, པུགྒལཱ སནྟོ སཾཝིཛྫམཱནཱ ལོཀསྨིཾ། ཀཏམེ ཙཏྟཱརོ? ཏམོཏམཔརཱཡཎོ, ཏམོཛོཏིཔརཱཡཎོ, ཛོཏིཏམཔརཱཡཎོ, ཛོཏིཛོཏིཔརཱཡཎོ”།

“ཀཐཉྩ, མཧཱརཱཛ པུགྒལོ ཏམོཏམཔརཱཡཎོ ཧོཏི? ཨིདྷ, མཧཱརཱཛ, ཨེཀཙྩོ པུགྒལོ ནཱིཙེ ཀུལེ པཙྩཱཛཱཏོ ཧོཏི, ཙཎྜཱལཀུལེ ཝཱ ཝེནཀུལེ [ཝེཎུཀུལེ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] ཝཱ ནེསཱདཀུལེ ཝཱ རཐཀཱརཀུལེ ཝཱ པུཀྐུསཀུལེ ཝཱ དལིདྡེ ཨཔྤནྣཔཱནབྷོཛནེ ཀསིརཝུཏྟིཀེ , ཡཏྠ ཀསིརེན གྷཱསཙྪཱདོ ལབྦྷཏི། སོ ཙ ཧོཏི དུབྦཎྞོ དུདྡསིཀོ ཨོཀོཊིམཀོ བཝྷཱབཱདྷོ [བཧྭཱབཱདྷོ (ཀ॰)] ཀཱཎོ ཝཱ ཀུཎཱི ཝཱ ཁཉྫོ ཝཱ པཀྑཧཏོ ཝཱ, ན ལཱབྷཱི ཨནྣསྶ པཱནསྶ ཝཏྠསྶ ཡཱནསྶ མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནསྶ སེཡྻཱཝསཐཔདཱིཔེཡྻསྶ། སོ ཀཱཡེན དུཙྩརིཏཾ ཙརཏི, ཝཱཙཱཡ དུཙྩརིཏཾ ཙརཏི, མནསཱ དུཙྩརིཏཾ ཙརཏི། སོ ཀཱཡེན དུཙྩརིཏཾ ཙརིཏྭཱ ཝཱཙཱཡ དུཙྩརིཏཾ ཙརིཏྭཱ མནསཱ དུཙྩརིཏཾ ཙརིཏྭཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔཛྫཏི།

“སེཡྻཐཱཔི, མཧཱརཱཛ , པུརིསོ ཨནྡྷཀཱརཱ ཝཱ ཨནྡྷཀཱརཾ གཙྪེཡྻ, ཏམཱ ཝཱ ཏམཾ གཙྪེཡྻ, ལོཧིཏམལཱ ཝཱ ལོཧིཏམལཾ གཙྪེཡྻ། ཏཐཱུཔམཱཧཾ, མཧཱརཱཛ, ཨིམཾ པུགྒལཾ ཝདཱམི། ཨེཝཾ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པུགྒལོ ཏམོཏམཔརཱཡཎོ ཧོཏི།

“ཀཐཉྩ, མཧཱརཱཛ, པུགྒལོ ཏམོཛོཏིཔརཱཡཎོ ཧོཏི? ཨིདྷ, མཧཱརཱཛ, ཨེཀཙྩོ པུགྒལོ ནཱིཙེ ཀུལེ པཙྩཱཛཱཏོ ཧོཏི, ཙཎྜཱལཀུལེ ཝཱ ཝེནཀུལེ ཝཱ ནེསཱདཀུལེ ཝཱ རཐཀཱརཀུལེ ཝཱ པུཀྐུསཀུལེ ཝཱ དལིདྡེ ཨཔྤནྣཔཱནབྷོཛནེ ཀསིརཝུཏྟིཀེ, ཡཏྠ ཀསིརེན གྷཱསཙྪཱདོ ལབྦྷཏི། སོ ཙ ཁོ ཧོཏི དུབྦཎྞོ དུདྡསིཀོ ཨོཀོཊིམཀོ བཝྷཱབཱདྷོ, ཀཱཎོ ཝཱ ཀུཎཱི ཝཱ ཁཉྫོ ཝཱ པཀྑཧཏོ ཝཱ, ན ལཱབྷཱི ཨནྣསྶ པཱནསྶ ཝཏྠསྶ ཡཱནསྶ མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནསྶ སེཡྻཱཝསཐཔདཱིཔེཡྻསྶ། སོ ཀཱཡེན སུཙརིཏཾ ཙརཏི, ཝཱཙཱཡ

སུཙརིཏཾ ཙརཏི, མནསཱ སུཙརིཏཾ ཙརཏི། སོ ཀཱཡེན སུཙརིཏཾ ཙརིཏྭཱ ཝཱཙཱཡ སུཙརིཏཾ ཙརིཏྭཱ མནསཱ སུཙརིཏཾ ཙརིཏྭཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔཛྫཏི།

"སེཡྻཐཱཔི, མཧཱརཱཛ, པུརིསོ པཐཝིཡཱ ཝཱ པལླངྐཾ ཨཱརོཧེཡྻ, པལླངྐཱ ཝཱ ཨསྶཔིཊྛིཾ ཨཱརོཧེཡྻ, ཨསྶཔིཊྛིཡཱ ཝཱ ཧཏྠིཀྑནྡྷཾ ཨཱརོཧེཡྻ, ཧཏྠིཀྑནྡྷཱ ཝཱ པཱསཱདཾ ཨཱརོཧེཡྻ། ཏཐཱུཔམཱཧཾ, མཧཱརཱཛ, ཨིམཾ པུགྒལཾ ཝདཱམི། ཨེཝཾ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པུགྒལོ ཏམོཛོཏིཔརཱཡཎོ ཧོཏི།

"ཀཐཉྩ, མཧཱརཱཛ, པུགྒལོ ཛོཏིཏམཔརཱཡཎོ ཧོཏི? ཨིདྷ , མཧཱརཱཛ, ཨེཀཙྩོ པུགྒལོ ཨུཙྩེ ཀུལེ པཙྩཱཛཱཏོ ཧོཏི, ཁཏྟིཡམཧཱསཱལཀུལེ ཝཱ བྲཱཧྨཎམཧཱསཱལཀུལེ ཝཱ གཧཔཏིམཧཱསཱལཀུལེ ཝཱ, ཨཌྜྷེ མཧདྡྷནེ མཧཱབྷོགེ པཧཱུཏཛཱཏརཱུཔརཛཏེ པཧཱུཏཝིཏྟཱུཔཀརཎེ པཧཱུཏདྷནདྷཉྙེ། སོ ཙ ཧོཏི ཨབྷིརཱུཔོ དསྶནཱིཡོ པཱསཱདིཀོ, པརམཱཡ ཝཎྞཔོཀྑརཏཱཡ སམནྣཱགཏོ, ལཱབྷཱི ཨནྣསྶ པཱནསྶ ཝཏྠསྶ ཡཱནསྶ མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནསྶ སེཡྻཱཝསཐཔདཱིཔེཡྻསྶ། སོ ཀཱཡེན དུཙྩརིཏཾ ཙརཏི, ཝཱཙཱཡ དུཙྩརིཏཾ ཙརཏི, མནསཱ དུཙྩརིཏཾ ཙརཏི། སོ ཀཱཡེན དུཙྩརིཏཾ ཙརིཏྭཱ ཝཱཙཱཡ དུཙྩརིཏཾ ཙརིཏྭཱ མནསཱ དུཙྩརིཏཾ ཙརིཏྭཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔཛྫཏི།

"སེཡྻཐཱཔི, མཧཱརཱཛ, པུརིསོ པཱསཱདཱ ཝཱ ཧཏྠིཀྑནྡྷཾ ཨོརོཧེཡྻ, ཧཏྠིཀྑནྡྷཱ ཝཱ ཨསྶཔིཊྛིཾ ཨོརོཧེཡྻ, ཨསྶཔིཊྛིཡཱ ཝཱ པལླངྐཾ ཨོརོཧེཡྻ, པལླངྐཱ ཝཱ པཐཝིཾ ཨོརོཧེཡྻ, པཐཝིཡཱ ཝཱ ཨནྡྷཀཱརཾ པཝིསེཡྻ། ཏཐཱུཔམཱཧཾ, མཧཱརཱཛ, ཨིམཾ པུགྒལཾ ཝདཱམི། ཨེཝཾ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པུགྒལོ ཛོཏིཏམཔརཱཡཎོ ཧོཏི།

"ཀཐཉྩ, མཧཱརཱཛ, པུགྒལོ ཛོཏིཛོཏིཔརཱཡཎོ ཧོཏི? ཨིདྷ, མཧཱརཱཛ, ཨེཀཙྩོ པུགྒལོ ཨུཙྩེ ཀུལེ པཙྩཱཛཱཏོ ཧོཏི, ཁཏྟིཡམཧཱསཱལཀུལེ ཝཱ བྲཱཧྨཎམཧཱསཱལཀུལེ ཝཱ གཧཔཏིམཧཱསཱལཀུལེ ཝཱ, ཨཌྜྷེ མཧདྡྷནེ མཧཱབྷོགེ པཧཱུཏཛཱཏརཱུཔརཛཏེ པཧཱུཏཝིཏྟཱུཔཀརཎེ པཧཱུཏདྷནདྷཉྙེ། སོ ཙ ཧོཏི ཨབྷིརཱུཔོ དསྶནཱིཡོ པཱསཱདིཀོ, པརམཱཡ ཝཎྞཔོཀྑརཏཱཡ སམནྣཱགཏོ , ལཱབྷཱི ཨནྣསྶ པཱནསྶ ཝཏྠསྶ ཡཱནསྶ མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནསྶ སེཡྻཱཝསཐཔདཱིཔེཡྻསྶ། སོ ཀཱཡེན སུཙརིཏཾ ཙརཏི, ཝཱཙཱཡ སུཙརིཏཾ ཙརཏི, མནསཱ སུཙརིཏཾ ཙརཏི། སོ ཀཱཡེན སུཙརིཏཾ ཙརིཏྭཱ ཝཱཙཱཡ སུཙརིཏཾ ཙརིཏྭཱ མནསཱ སུཙརིཏཾ ཙརིཏྭཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔཛྫཏི།

"སེཡྻཐཱཔི, མཧཱརཱཛ, པུརིསོ པལླངྐཱ ཝཱ པལླངྐཾ སངྐམེཡྻ, ཨསྶཔིཊྛིཡཱ ཝཱ ཨསྶཔིཊྛིཾ སངྐམེཡྻ, ཧཏྠིཀྑནྡྷཱ ཝཱ ཧཏྠིཀྑནྡྷཾ སངྐམེཡྻ, པཱསཱདཱ ཝཱ པཱསཱདཾ སངྐམེཡྻ། ཏཐཱུཔམཱཧཾ, མཧཱརཱཛ, ཨིམཾ པུགྒལཾ ཝདཱམི། ཨེཝཾ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པུགྒལོ ཛོཏིཛོཏིཔརཱཡཎོ ཧོཏི། ཨིམེ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཙཏྟཱརོ པུགྒལཱ སནྟོ སཾཝིཛྫམཱནཱ ལོཀསྨིནྟི། ཨིདམཝོཙ...པེ....

"དལིདྡོ པུརིསོ རཱཛ, ཨསྶདྡྷོ ཧོཏི མཙྪརཱི།
ཀདརིཡོ པཱཔསངྐཔྤོ, མིཙྪཱདིཊྛི ཨནཱདརོ།།

"སམཎེ བྲཱཧྨཎེ ཝཱཔི, ཨཉྙེ ཝཱཔི ཝནིབྦཀེ།
ཨཀྐོསཏི པརིབྷཱསཏི, ནཏྠིཀོ ཧོཏི རོསཀོ།།

"དདམཱནཾ ནིཝཱརེཏི, ཡཱཙམཱནཱན བྷོཛནཾ།
ཏཱདིསོ པུརིསོ རཱཛ, མིཡམཱནོ ཛནཱདྷིཔ།
ཨུཔེཏི ནིརཡཾ གྷོརཾ, ཏམོཏམཔརཱཡཎོ།།

"དལིདྡོ པུརིསོ རཱཛ, སདྡྷོ ཧོཏི ཨམཙྪརཱི།

དདཱཏི སེཊྛསངྐཔྤོ, ཨབྱགྒམནསོ ནརོ༎

“སམཎེ བྲཱཧྨཎེ ཝཱཔི, ཨཉྙེ ཝཱཔི ཝནིབྦཀེ།
ཨུཊྛཱཡ ཨབྷིཝཱདེཏི, སམཙརིཡཱཡ སིཀྑཏི༎

“དདམཱནཾ ན ཝཱརེཏི [ན ནིཝཱརེཏི (སཱི॰)], ཡཱཙམཱནཱན བྷོཛནཾ།
ཏཱདིསོ པུརིསོ རཱཛ, མིཡམཱནོ ཛནཱདྷིཔ།
ཨུཔེཏི ཏིདིཝཾ ཋཱནཾ, ཏམོཛོཏིཔརཱཡཎོ༎

“ཨཌྜྷོ ཙེ [ཨཌྜྷོ ཝེ (སཱི॰ ཀ॰)] པུརིསོ རཱཛ, ཨསྶདྡྷོ ཧོཏི མཙྪརཱི།
ཀདརིཡོ པཱཔསངྐཔྤོ, མིཙྪཱདིཊྛི ཨནཱདརོ༎

“སམཎེ བྲཱཧྨཎེ ཝཱཔི, ཨཉྙེ ཝཱཔི ཝནིབྦཀེ།
ཨཀྐོསཏི པརིབྷཱསཏི, ནཏྠིཀོ ཧོཏི རོསཀོ༎

“དདམཱནཾ ནིཝཱརེཏི, ཡཱཙམཱནཱན བྷོཛནཾ།
ཏཱདིསོ པུརིསོ རཱཛ, མིཡམཱནོ ཛནཱདྷིཔ།
ཨུཔེཏི ནིརཡཾ གྷོརཾ, ཏམོཏམཔརཱཡཎོ༎

“ཨཌྜྷོ ཙེ པུརིསོ རཱཛ, སདྡྷོ ཧོཏི ཨམཙྪརཱི།
དདཱཏི སེཊྛསངྐཔྤོ, ཨབྱགྒམནསོ ནརོ༎

“སམཎེ བྲཱཧྨཎེ ཝཱཔི, ཨཉྙེ ཝཱཔི ཝནིབྦཀེ།
ཨུཊྛཱཡ ཨབྷིཝཱདེཏི, སམཙརིཡཱཡ སིཀྑཏི༎

“དདམཱནཾ ན ཝཱརེཏི, ཡཱཙམཱནཱན བྷོཛནཾ།
ཏཱདིསོ པུརིསོ རཱཛ, མིཡམཱནོ ཛནཱདྷིཔ།
ཨུཔེཏི ཏིདིཝཾ ཋཱནཾ, ཛོཏིཛོཏིཔརཱཡཎོ”ཏི༎

༢. ཨཡྻིཀཱསུཏྟཾ

༡༣༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – “ཧནྡ, ཀུཏོ ནུ ཏྭཾ, མཧཱརཱཛ, ཨཱགཙྪསི དིཝཱདིཝསྶཱ”ཏི?

“ཨཡྻིཀཱ མེ, བྷནྟེ, ཀཱལངྐཏཱ ཛིཎྞཱ ཝུཌྜྷཱ མཧལླིཀཱ ཨདྡྷགཏཱ ཝཡོཨནུཔྤཏྟཱ ཝཱིསཝསྶསཏིཀཱ ཛཱཏིཡཱ། ཨཡྻིཀཱ ཁོ པན མེ, བྷནྟེ, པིཡཱ མནཱཔཱ། ཧཏྠིརཏནེན ཙེཔཱཧཾ, བྷནྟེ, ལབྷེཡྻཾ ‘མཱ མེ ཨཡྻིཀཱ ཀཱལམཀཱསཱི’ཏི, ཧཏྠིརཏནམྤི དདེཡྻཾ – ‘མཱ མེ ཨཡྻིཀཱ ཀཱལམཀཱསཱི’ཏི། ཨསྶརཏནེན ཙེཔཱཧཾ, བྷནྟེ, ལབྷེཡྻཾ ‘མཱ མེ ཨཡྻིཀཱ ཀཱལམཀཱསཱི’ཏི, ཨསྶརཏནམྤི དདེཡྻཾ – ‘མཱ མེ ཨཡྻིཀཱ ཀཱལམཀཱསཱི’ཏི། གཱམཝརེན ཙེཔཱཧཾ བྷནྟེ, ལབྷེཡྻཾ ‘མཱ མེ ཨཡྻིཀཱ ཀཱལམཀཱསཱི’ཏི,

གཱམཝརམྤཱཧཾ དདེཡྻཾ – ‘མཱ མེ ཨཡྻིཀཱ ཀཱལམཀཱསཱི’ཏི། ཇནཔདཔདེསེན [ཇནཔདེན (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)] ཙེཔཱཧཾ, བྷནྟེ, ལབྷེཡྻཾ ‘མཱ མེ ཨཡྻིཀཱ ཀཱལམཀཱསཱི’ཏི, ཇནཔདཔདེསམྤཱཧཾ དདེཡྻཾ – ‘མཱ མེ ཨཡྻིཀཱ ཀཱལམཀཱསཱི’ཏི། ‘སབྦེ སཏྟཱ, མཧཱརཱཛ, མརཎདྷམྨཱ མརཎཔརིཡོསཱནཱ མརཎཾ ཨནཏཱིཏཱ’ཏི། ‘ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ! ཡཱཝསུབྷཱསིཏམིདཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ – སབྦེ སཏྟཱ མརཎདྷམྨཱ མརཎཔརིཡོསཱནཱ མརཎཾ ཨནཏཱིཏཱ’”ཏི།

“ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ! སབྦེ སཏྟཱ མརཎདྷམྨཱ མརཎཔརིཡོསཱནཱ མརཎཾ ཨནཏཱིཏཱ། སེཡྻཐཱཔི, མཧཱརཱཛ, ཡཱནི ཀཱནིཙི ཀུམྦྷཀཱརབྷཱཛནཱནི ཨཱམཀཱནི ཙེཝ པཀྐཱནི ཙ སབྦཱནི ཏཱནི བྷེདནདྷམྨཱནི བྷེདནཔརིཡོསཱནཱནི བྷེདནཾ ཨནཏཱིཏཱནི; ཨེཝམེཝ ཁོ, མཧཱརཱཛ, སབྦེ སཏྟཱ མརཎདྷམྨཱ མརཎཔརིཡོསཱནཱ མརཎཾ ཨནཏཱིཏཱ”ཏི། ཨིདམཝོཙ…པེ॰…

“སབྦེ སཏྟཱ མརིསྶནྟི, མརཎནྟཉྷི ཇཱིཝིཏཾ།
ཡཐཱཀམྨཾ གམིསྶནྟི, པུཉྙཔཱཔཕལཱུཔགཱ།
ནིརཡཾ པཱཔཀམྨནྟཱ, པུཉྙཀམྨཱ ཙ སུགྒཏིཾ༎

“ཏསྨཱ ཀརེཡྻ ཀལྱཱཎཾ, ནིཙཡཾ སམྤརཱཡིཀཾ།
པུཉྙཱནི པརལོཀསྨིཾ, པཏིཊྛཱ ཧོནྟི པཱཎིན”ནྟི༎

༣. ལོཀསུཏྟཾ

༡༣༤. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ । ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཏི ནུ ཁོ, བྷནྟེ, ལོཀསྶ དྷམྨཱ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫནྟི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡཱ”ཏི? “ཏཡོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ལོཀསྶ དྷམྨཱ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫནྟི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡ། ཀཏམེ ཏཡོ? ལོབྷོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ལོཀསྶ དྷམྨོ, ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡ། དོསོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ལོཀསྶ དྷམྨོ, ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡ། མོཧོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ལོཀསྶ དྷམྨོ, ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡ། ཨིམེ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཏཡོ ལོཀསྶ དྷམྨཱ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫནྟི ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ ཨཕཱསུཝིཧཱརཱཡཱ”ཏི། ཨིདམཝོཙ…པེ॰…

“ལོབྷོ དོསོ ཙ མོཧོ ཙ, པུརིསཾ པཱཔཙེཏསཾ།
ཧིཾསནྟི ཨཏྟསམྦྷཱུཏཱ, ཏཙསཱརཾཝ སམྥལ”ནྟི༎

༤. ཨིསྶཏྠསུཏྟཾ

༡༣༥. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཏྠ ནུ ཁོ, བྷནྟེ, དཱནཾ དཱཏབྦ”ནྟི? “ཡཏྠ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཙིཏྟཾ པསཱིདཏཱི”ཏི། “ཀཏྠ པན, བྷནྟེ, དིནྣཾ མཧཔྥལ”ནྟི? “ཨཉྙཾ ཁོ ཨེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཀཏྠ དཱནཾ དཱཏབྦཾ, ཨཉྙཾ པནེཏཾ ཀཏྠ དིནྣཾ མཧཔྥལནྟི? སཱིལཝཏོ ཁོ, མཧཱརཱཛ, དིནྣཾ མཧཔྥལཾ, ནོ ཏཐཱ དུསྶཱིལེ། ཏེན ཧི, མཧཱརཱཛ, ཏཉྙེཝེཏྠ པཊིཔུཙྪིསྶཱམི། ཡཐཱ ཏེ ཁམེཡྻ, ཏཐཱ ནཾ བྱཱཀརེཡྻཱསི། ཏཾ ཀིཾ མཉྙསི, མཧཱརཱཛ, ཨིདྷ ཏྱསྶ ཡུདྡྷཾ པཙྩུཔཊྛིཏཾ སངྒཱམོ སམུཔབྱཱུལྷོ [སམུཔབྦཱུལྷོ (སཱི॰), སམུཔབྱུལྷོ (པཱི॰)]། ཨཐ ཨཱགཙྪེཡྻ ཁཏྟིཡཀུམཱརོ ཨསིཀྑིཏོ ཨཀཏཧཏྠོ ཨཀཏཡོགྒོ ཨཀཏུཔཱསནོ བྷཱིརུ ཚམྦྷཱི ཨུཏྲཱསཱི པལཱཡཱི། བྷརེཡྻཱསི ཏཾ པུརིསཾ, ཨཏྠོ ཙ ཏེ ཏཱདིསེན པུརིསེནཱ”ཏི? “ནཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷརེཡྻཾ ཏཾ པུརིསཾ, ན ཙ མེ ཨཏྠོ ཏཱདིསེན པུརིསེནཱ”ཏི། “ཨཐ ཨཱགཙྪེཡྻ བྲཱཧྨཎཀུམཱརོ ཨསིཀྑིཏོ…པེ॰… ཨཐ ཨཱགཙྪེཡྻ ཝེསྶཀུམཱརོ ཨསིཀྑིཏོ…པེ॰… ཨཐ ཨཱགཙྪེཡྻ སུདྡཀུམཱརོ ཨསིཀྑིཏོ…པེ॰… ན ཙ མེ ཨཏྠོ ཏཱདིསེན པུརིསེནཱ”ཏི།

“ཏཾ ཀིཾ མཉྙསི, མཧཱརཱཛ, ཨིདྷ ཏྱསྶ ཡུདྡྷཾ པཙྩུཔཊྛིཏཾ སངྒཱམོ སམུཔབྱཱུལ྄ཧོ། ཨཐ ཨཱགཙྪེཡྻ ཁཏྟིཡཀུམཱརོ སུསིཀྑིཏོ ཀཏཧཏྠོ ཀཏཡོགྒོ ཀཏཱུཔཱསནོ ཨབྷཱིརུ ཨཚམྦྷཱི ཨནུཏྲཱསཱི ཨཔལཱཡཱི། བྷརེཡྻཱསི ཏཾ པུརིསཾ, ཨཏྠོ ཙ ཏེ ཏཱདིསེན པུརིསེནཱ”ཏི? “བྷརེཡྻཱཧཾ, བྷནྟེ , ཏཾ པུརིསཾ, ཨཏྠོ ཙ མེ ཏཱདིསེན པུརིསེནཱ”ཏི། “ཨཐ ཨཱགཙྪེཡྻ བྲཱཧྨཎཀུམཱརོ...པེ.... ཨཐ ཨཱགཙྪེཡྻ ཝེསྶཀུམཱརོ...པེ.... ཨཐ ཨཱགཙྪེཡྻ སུདྡཀུམཱརོ སུསིཀྑིཏོ ཀཏཧཏྠོ ཀཏཡོགྒོ ཀཏཱུཔཱསནོ ཨབྷཱིརུ ཨཚམྦྷཱི ཨནུཏྲཱསཱི ཨཔལཱཡཱི། བྷརེཡྻཱསི ཏཾ པུརིསཾ, ཨཏྠོ ཙ ཏེ ཏཱདིསེན པུརིསེནཱ”ཏི? “བྷརེཡྻཱཧཾ, བྷནྟེ, ཏཾ པུརིསཾ, ཨཏྠོ ཙ མེ ཏཱདིསེན པུརིསེནཱ”ཏི།

“ཨེཝམེཝ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཡསྨཱ ཀསྨཱ ཙེཝ [ཡསྨཱ ཀསྨཱ ཙ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཀུལཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏོ ཧོཏི, སོ ཙ ཧོཏི པཉྩངྒཝིཔྤཧཱིནོ པཉྩངྒསམནྣཱགཏོ, ཏསྨིཾ དིནྣཾ མཧཔྥལཾ ཧོཏི། ཀཏམཱནི པཉྩངྒཱནི པཧཱིནཱནི ཧོནྟི? ཀཱམཙྪནྡོ པཧཱིནོ ཧོཏི, བྱཱཔཱདོ པཧཱིནོ ཧོཏི, ཐིནམིདྡྷཾ པཧཱིནཾ ཧོཏི, ཨུདྡྷཙྩཀུཀྐུཙྩཾ པཧཱིནཾ ཧོཏི, ཝིཙིཀིཙྪཱ པཧཱིནཱ ཧོཏི། ཨིམཱནི པཉྩངྒཱནི པཧཱིནཱནི ཧོནྟི། ཀཏམེཧི པཉྩཧངྒེཧི སམནྣཱགཏོ ཧོཏི? ཨསེཁེན སཱིལཀྑནྡྷེན སམནྣཱགཏོ ཧོཏི, ཨསེཁེན སམཱདྷིཀྑནྡྷེན སམནྣཱགཏོ ཧོཏི, ཨསེཁེན པཉྙཱཀྑནྡྷེན སམནྣཱགཏོ ཧོཏི, ཨསེཁེན ཝིམུཏྟིཀྑནྡྷེན སམནྣཱགཏོ ཧོཏི, ཨསེཁེན ཝིམུཏྟིཉཱཎདསྶནཀྑནྡྷེན སམནྣཱགཏོ ཧོཏི། ཨིམེཧི པཉྩཧངྒེཧི སམནྣཱགཏོ ཧོཏི། ཨིཏི པཉྩངྒཝིཔྤཧཱིནེ པཉྩངྒསམནྣཱགཏེ དིནྣཾ མཧཔྥལ”ནྟི། ཨིདམཝོཙ བྷགཝཱ...པེ.... སཏྠཱ –

“ཨིསྶཏྟཾ [ཨིསྶཏྠཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] བལཝཱིརིཡཉྩ [བལཝིརིཡཉྩ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)], ཡསྨིཾ ཝིཛྫེཐ མཱཎཝེ།
ཏཾ ཡུདྡྷཏྠེ བྷརེ རཱཛཱ, ནཱསཱུརཾ ཛཱཏིསམྦྷཝཱ།།

“ཏཐེཝ ཁནྟིསོརཙྩཾ, དྷམྨཱ ཡསྨིཾ པཏིཊྛིཏཱ།
ཨརིཡཝུཏྟིཾ མེདྷཱཝིཾ, ཧཱིནཛཙྩམྤི པཱུཛཡེ།།

“ཀཱརཡེ ཨསྶམེ རམྨེ, ཝཱསཡེཏྠ བཧུསྶུཏེ།
པཔཱ ཙ ཝིཝནེ ཀཡིརཱ, དུགྒེ སངྐམནཱནི ཙ།།

“ཨནྣཾ པཱནཾ ཁཱདནཱིཡཾ, ཝཏྠསེནཱསནཱནི ཙ།
དདེཡྻ ཨུཛུབྷཱུཏེསུ, ཝིཔྤསནྣེན ཙེཏསཱ།།

“ཡཐཱ ཧི མེགྷོ ཐནཡཾ, ཝིཛྫུམཱལཱི སཏཀྐཀུ།
ཐལཾ ནིནྣཉྩ པཱུརེཏི, ཨབྷིཝསྶཾ ཝསུནྡྷརཾ།།

“ཏཐེཝ སདྡྷོ སུཏཝཱ, ཨབྷིསངྑཙྩ བྷོཛནཾ།
ཝནིབྦཀེ ཏཔྤཡཏི, ཨནྣཔཱནེན པཎྜིཏོ།།

“ཨཱམོདམཱནོ པཀིརེཏི, དེཐ དེཐཱཏི བྷཱསཏི།
ཏཾ ཧིསྶ གཛྫིཏཾ ཧོཏི, དེཝསྶེཝ པཝསྶཏོ།
སཱ པུཉྙདྷཱརཱ ཝིཔུལཱ, དཱཏཱརཾ ཨབྷིཝསྶཏཱི”ཏི།།

༥. པབྦཏཱུཔམསུཏྟཾ

༡༣༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ — “ཧནྡ, ཀུཏོ ནུ ཏྭཾ, མཧཱརཱཛ, ཨཱགཙྖསི དིཝཱ དིཝསྶཱ”ཏི? “ཡཱནི ཏཱནི, བྷནྟེ, རཉྙོ ཁཏྟིཡསྶ མུདྡྷཱཝསིཏྟསྶ ཨིསྶརིཡམདམཏྟཱནཾ ཀཱམགེདྷཔརིཡུཊྛིཏཱནཾ ཛནཔདཏྠཱམརིཡཔྤཏྟཱནཾ མཧནྟཾ ཝིཛིཏཾ ཨབྷིཝིཛིཡ ཨཛྗྷཱཝསནྟཱནཾ རཱཛཀརཎཱིཡཱནི བྷཝནྟི, ཏེསུ ཁྭཱཧཾ ཨེཏརཧི ཨུསྶུཀྐམཱཔནྣོ”ཏི།

“ཏཾ ཀིཾ མཉྙསི, མཧཱརཱཛ, ཨིདྷ ཏེ པུརིསོ ཨཱགཙྖེཡྻ པུརཏྠིམཱཡ དིསཱཡ སདྡྷཱཡིཀོ པཙྩཡིཀོ། སོ ཏཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཝཾ ཝདེཡྻ — ‘ཡགྒྷེ, མཧཱརཱཛ, ཛཱནེཡྻཱསི, ཨཧཾ ཨཱགཙྖཱམི པུརཏྠིམཱཡ དིསཱཡ། ཏཏྠདྡསཾ མཧནྟཾ པབྦཏཾ ཨབྦྷསམཾ སབྦེ པཱཎེ ནིཔྤོཐེནྟོ ཨཱགཙྖཏི། ཡཾ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཀརཎཱིཡཾ, ཏཾ ཀརོཧཱི’ཏི། ཨཐ དུཏིཡོ པུརིསོ ཨཱགཙྖེཡྻ པཙྖིམཱཡ དིསཱཡ...པེ.... ཨཐ ཏཏིཡོ པུརིསོ ཨཱགཙྖེཡྻ ཨུཏྟརཱཡ དིསཱཡ...པེ.... ཨཐ ཙཏུཏྠོ པུརིསོ ཨཱགཙྖེཡྻ དཀྑིཎཱཡ དིསཱཡ སདྡྷཱཡིཀོ པཙྩཡིཀོ། སོ ཏཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཝཾ ཝདེཡྻ — ‘ཡགྒྷེ མཧཱརཱཛ, ཛཱནེཡྻཱསི, ཨཧཾ ཨཱགཙྖཱམི དཀྑིཎཱཡ དིསཱཡ། ཏཏྠདྡསཾ མཧནྟཾ པབྦཏཾ ཨབྦྷསམཾ སབྦེ པཱཎེ ནིཔྤོཐེནྟོ ཨཱགཙྖཏི། ཡཾ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཀརཎཱིཡཾ ཏཾ ཀརོཧཱི’ཏི། ཨེཝརཱུཔེ ཏེ, མཧཱརཱཛ, མཧཏི མཧབྦྷཡེ སམུཔྤནྣེ དཱརུཎེ མནུསྶཀྑཡེ [མནུསྶཀཱཡེ (ཀ.)] དུལླབྷེ མནུསྶཏྟེ ཀིམསྶ ཀརཎཱིཡ”ནྟི?

“ཨེཝརཱུཔེ མེ, བྷནྟེ, མཧཏི མཧབྦྷཡེ སམུཔྤནྣེ དཱརུཎེ མནུསྶཀྑཡེ དུལླབྷེ མནུསྶཏྟེ ཀིམསྶ ཀརཎཱིཡཾ ཨཉྙཏྲ དྷམྨཙརིཡཱཡ ཨཉྙཏྲ སམཙརིཡཱཡ ཨཉྙཏྲ ཀུསལཀིརིཡཱཡ ཨཉྙཏྲ པུཉྙཀིརིཡཱཡཱ”ཏི?

“ཨཱརོཙེམི ཁོ ཏེ, མཧཱརཱཛ, པཊིཝེདེམི ཁོ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཨདྷིཝཏྟཏི ཁོ ཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཛརཱམརཎཾ། ཨདྷིཝཏྟམཱནེ ཙེ ཏེ, མཧཱརཱཛ, ཛརཱམརཎེ ཀིམསྶ ཀརཎཱིཡ”ནྟི? “ཨདྷིཝཏྟམཱནེ ཙ མེ, བྷནྟེ, ཛརཱམརཎེ ཀིམསྶ ཀརཎཱིཡཾ ཨཉྙཏྲ དྷམྨཙརིཡཱཡ སམཙརིཡཱཡ ཀུསལཀིརིཡཱཡ པུཉྙཀིརིཡཱཡ? ཡཱནི ཏཱནི, བྷནྟེ, རཉྙོ ཁཏྟིཡསྶ མུདྡྷཱཝསིཏྟསྶ ཨིསྶརིཡམདམཏྟཱནཾ ཀཱམགེདྷཔརིཡུཊྛིཏཱནཾ ཛནཔདཏྠཱམརིཡཔྤཏྟཱནཾ མཧནྟཾ ཝིཛིཏཾ ཨབྷིཝིཛིཡ ཨཛྗྷཱཝསནྟཱནཾ ཧཏྠིཡུདྡྷཱནི བྷཝནྟི; ཏེསམྤི, བྷནྟེ, ཧཏྠིཡུདྡྷཱནཾ ནཏྠི གཏི ནཏྠི ཝིསཡོ ཨདྷིཝཏྟམཱནེ ཛརཱམརཎེ། ཡཱནིཔི ཏཱནི, བྷནྟེ, རཉྙོ ཁཏྟིཡསྶ མུདྡྷཱཝསིཏྟསྶ...པེ.... ཨཛྗྷཱཝསནྟཱནཾ ཨསྶཡུདྡྷཱནི བྷཝནྟི...པེ.... རཐཡུདྡྷཱནི བྷཝནྟི ...པེ.... པཏྟིཡུདྡྷཱནི བྷཝནྟི; ཏེསམྤི , བྷནྟེ, པཏྟིཡུདྡྷཱནཾ ནཏྠི གཏི ནཏྠི ཝིསཡོ ཨདྷིཝཏྟམཱནེ ཛརཱམརཎེ། སནྟི ཁོ པན, བྷནྟེ, ཨིམསྨིཾ རཱཛཀུལེ མནྟིནོ མཧཱམཏྟཱ, ཡེ པཧོནྟི [ཡེསཾ ཧོནྟི (ཀ.)] ཨཱགཏེ པཙྩཏྠིཀེ མནྟེཧི བྷེདཡིཏུཾ། ཏེསམྤི, བྷནྟེ, མནྟཡུདྡྷཱནཾ ནཏྠི གཏི ནཏྠི ཝིསཡོ ཨདྷིཝཏྟམཱནེ ཛརཱམརཎེ། སཾཝིཛྫཏི ཁོ པན, བྷནྟེ, ཨིམསྨིཾ རཱཛཀུལེ པཧཱུཏཾ ཧིརཉྙསུཝཎྞཾ བྷཱུམིགཏཉྩེཝ ཝེཧཱསཊྛཉྩ, ཡེན མཡཾ པཧོམ ཨཱགཏེ པཙྩཏྠིཀེ དྷནེན ཨུཔལཱཔེཏུཾ། ཏེསམྤི, བྷནྟེ, དྷནཡུདྡྷཱནཾ ནཏྠི གཏི ནཏྠི ཝིསཡོ ཨདྷིཝཏྟམཱནེ ཛརཱམརཎེ། ཨདྷིཝཏྟམཱནེ ཙ མེ, བྷནྟེ, ཛརཱམརཎེ ཀིམསྶ ཀརཎཱིཡཾ ཨཉྙཏྲ དྷམྨཙརིཡཱཡ སམཙརིཡཱཡ ཀུསལཀིརིཡཱཡ པུཉྙཀིརིཡཱཡཱ”ཏི?

“ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཨེཝམེཏཾ, མཧཱརཱཛ! ཨདྷིཝཏྟམཱནེ ཛརཱམརཎེ ཀིམསྶ ཀརཎཱིཡཾ ཨཉྙཏྲ དྷམྨཙརིཡཱཡ སམཙརིཡཱཡ ཀུསལཀིརིཡཱཡ པུཉྙཀིརིཡཱཡཱ”ཏི? ཨིདམཝོཙ བྷགཝཱ...པེ.... སཏྠཱ —

“ཡཐཱཔི སེལཱ ཝིཔུལཱ, ནབྷཾ ཨཱཧཙྩ པབྦཏཱ།
སམནྟཱནུཔརིཡཱཡེཡྻུཾ, ནིཔྤོཐེནྟཱ ཙཏུདྡིསཱ།།

“ཨེཝཾ ཛརཱ ཙ མཙྩུ ཙ, ཨདྷིཝཏྟནྟི པཱཎིནེ [པཱཎིནོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]།
ཁཏྟིཡེ བྲཱཧྨཎེ ཝེསྶེ, སུདྡེ ཙཎྜཱལཔུཀྐུསེ།
ན ཀིཉྩི [ན ཀཉྩི (?)] པརིཝཛྫེཏི, སབྦམེཝཱབྷིམདྡཏི།།

“ན ཏཏྠ ཏཏྠིཏཾ ཛྲུམི, ན ཙསྤཏཾ ན པཏིཡཱ།
ན ཙཱཔི མནྟཡུཏྟེན, སཀྐཱ ཛེཏུཾ ཏཀྐེན ཝཱ།།

“ཏསྨཱ ཧི པཎྜིཏོ པོསོ, སམྤསྶཾ ཨཏྠམཏྟནོ།
བུདྡྷེ དྷམྨེ ཙ སངྒྷེ ཙ, དྷཱིརོ སདྡྷཾ ནིཝེསཡེ།།

“ཡོ དྷམྨཾ ཙརི [དྷམྨཾཙརཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཀཱཡེན, ཝཱཙཱཡ ཨུད ཙེཏསཱ།
ཨིདྷེཝ ནཾ པསཾསནྟི, པེཙྩ སགྒེ པམོདཏཱི”ཏི།།

ཏཏིཡོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

པུགྒལོ ཨཔྤིཀཱ ལོཀོ, ཨིསྶཏྟཾ [ཨིསྶཏྠཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] པབྦཏཱུཔམཱ།
དེསིཏཾ བུདྡྷསེཊྛེན, ཨིམཾ ཀོསལཔཉྩཀནྟི།།

ཀོསལསཾཡུཏྟཾ སམཏྟཾ།

༤. མཱརསཾཡུཏྟཾ

༡. པཋམཝགྒོ

༡. ཏཔོཀམྨསུཏྟཾ

༡༣༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ ཨཛཔཱལནིགྲོདྷམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཏོ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – "མུཏྟོ ཝཏམྷི ཏཱཡ དུཀྐརཀཱརིཀཱཡ། སཱདྷུ མུཏྟོ ཝཏམྷི ཏཱཡ ཨནཏྠསཾཧིཏཱཡ དུཀྐརཀཱརིཀཱཡ། སཱདྷུ ཝཏམྷི མུཏྟོ བོདྷིཾ སམཛྫྷག"ནྟི [སཱདྷུ ཋིཏོ སཏོ བོདྷིཾ སམཛྫྷགནྟི (སཱི. པཱི.), སཱདྷུ ཝཏམྷི སཏོ བོདྷིཾ སམཛྫྷགནྟི (སྱཱ. ཀཾ.)]།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ བྷགཝཏོ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

"ཏཔོཀམྨཱ ཨཔཀྐམྨ, ཡེན ན སུཛྫྷནྟི མཱཎཝཱ།
ཨསུདྡྷོ མཉྙསི སུདྡྷོ, སུདྡྷིམགྒཱ ཨཔརདྡྷོ" [སུདྡྷིམགྒམཔརདྡྷོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ "མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ" ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

"ཨནཏྠསཾཧིཏཾ ཉཏྭཱ, ཡཾ ཀིཉྩི ཨམརཾ ཏཔཾ [ཨཔརཾ ཏཔཾ (ཀ.)]།
སབྦཾ ནཏྠཱཝཧཾ ཧོཏི, ཕིཡཱརིཏྟཾཝ དྷམྨནི [ཐམྨནི (སཱི.), དྷམྨནཱི (པཱི.), ཛམྨནཱི (ཀ.) ཨེཏྠཱཡཾ དྷམྨསདྡོ སཀྐཏེ དྷནྭཾ-སདྡེན སདིསོ མརུབྷཱུམིཝཱཙཀོ ཝེདིཏབྦོ, ཡཐཱ དྷནྭབྷཱུམིཔཐཾ]།།

"སཱིལཾ སམཱདྷི པཉྙཉྩ, མགྒཾ བོདྷཱཡ བྷཱཝཡཾ།
པཏྟོསྨི པརམཾ སུདྡྷིཾ, ནིཧཏོ ཏྭམསི ཨནྟཀཱ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ "ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ"ཏི, དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༢. ཧཏྠིརཱཛཝཎྞསུཏྟཾ

༡༣༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ ཨཛཔཱལནིགྲོདྷམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ རཏྟནྡྷཀཱརཏིམིསཱཡཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསིནྣོ ཧོཏི, དེཝོ ཙ ཨེཀམེཀཾ ཕུསཱཡཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ བྷགཝཏོ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ མཧནྟཾ ཧཏྠིརཱཛཝཎྞཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ མཧཱཨརིཊྛཀོ མཎི, ཨེཝམསྶ སཱིསཾ ཧོཏི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ སུདྡྷཾ རཱུཔིཡཾ, ཨེཝམསྶ དནྟཱ ཧོནྟི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ མཧཏཱི ནངྒལཱིསཱ [ནངྒལིསཱ (པཱི. ཀ.)], ཨེཝམསྶ སོཎྜོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ "མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ" ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

"སཾསརཾ དཱིགྷམདྡྷཱནཾ, ཝཎྞཾ ཀཏྭཱ སུབྷཱསུབྷཾ།
ཨལཾ ཏེ ཏེན པཱཔིམ, ནིཧཏོ ཏྭམསི ཨནྟཀཱ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ སྨཱར པུཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ”ཏི ཏུཊྛི ཏུཊྛམཱནོ ཏཐཱཔཏྟཱརཱནྠཱཡཱིཏི།

༣. སུཏྟསུཏྟཾ

༡༣༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུཏྟརེསུ ཝིཧརཏི ནརྡེ ནེར྄ཉྫརཱཡ ཏཱིརེ ཨཛཔཱལནིགྲོདྷམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ རཏྟནྡྷཀཱརཏིམིསཱཡཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསིནྣོ ཧོཏི, དེཝོ ཙ ཨེཀམེཀཾ ཕུསཱཡཏི། ཨཐ ཁོ སྨཱར པུཔིམཱ, བྷགཝཏོ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ, ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨུཙྩཱཝཙཱ ཝཎྞནིབྷཱ ཨུཔདཾསེཏི, སེཡྻཐཱཔི ནཱམ ཝཱ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ “སྨཱར ཨཡཾ པུཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ སྨཱརཾ པུཔིམཏོ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“སཾསརཾ དཱིགྷམདྡྷཱནཾ, ཝཎྞཾ ཀཏྭཱ སུབྷཱསུབྷཾ།
ཨལཾ ཏེ ཏེན པུཔིམ, ནིཧཏོ ཏྭམསི ཨནྟཀ༎

“ཡེ ཙ ཀཱཡེན ཝཱཙཱཡ, མནསཱ ཙ སུསཾཝུཏཱ།
ན ཏེ སྨཱརཝསཱནུགཱ, ན ཏེ སྨཱརསྶ བདྡྷགཱུ” [བདྡྷགཱུ (ཀ༹), པཙྩགཱུ (སཱི༹ སྱཱ༹ ཀཾ༹ པཱི༹)] ཏི༎

ཨཐ ཁོ སྨཱར…པེ༹… ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༤. པཋམསྨཱརཔཱསསུཏྟཾ

༡༤༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ བཱརཱཎསིཡཾ ཝིཧརཏི ཨིསིཔཏནེ མིགདཱཡེ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི — “བྷིཀྑཝོ”ཏི། “བྷདནྟེ”ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ —

“མཡ྄ཧཾ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཡོནིསོ མནསིཀཱརཱ ཡོནིསོ སམྨཔྤདྷཱནཱ ཨནུཏྟརཱ ཝིམུཏྟི ཨནུཔྤཏྟཱ, ཨནུཏྟརཱ ཝིམུཏྟི སཙྪིཀཏཱ། ཏུམྷེཔི, བྷིཀྑཝེ, ཡོནིསོ མནསིཀཱརཱ ཡོནིསོ སམྨཔྤདྷཱནཱ ཨནུཏྟརཾ ཝིམུཏྟིཾ ཨནུཔཱཔུཎཱཐ, ཨནུཏྟརཾ ཝིམུཏྟིཾ སཙྪིཀརོཐཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ སྨཱར པུཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“བདྡྷོསི སྨཱརཔཱསེན, ཡེ དིབྦཱ ཡེ ཙ མཱནུསཱ།
སྨཱརབནྡྷནབདྡྷོསི, ན མེ སམཎ མོཀྑསཱི”ཏི༎

“མུཏྟཱཧཾ [མུཏྟོཧཾ (སཱི༹ སྱཱ༹ ཀཾ༹ པཱི༹)] སྨཱརཔཱསེན, ཡེ དིབྦཱ ཡེ ཙ མཱནུསཱ།
སྨཱརབནྡྷནམུཏྟོམྷི, ནིཧཏོ ཏྭམསི ཨནྟཀཱ”ཏི༎

ཨཐ ཁོ སྨཱར པུཔིམཱ…པེ༹… ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༥. དུཏིཡསྨཱརཔཱསསུཏྟཾ

༡༨༧. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ བཱརཱཎསིཡཾ ཝིཧརཏི ཨིསིཔཏནེ མིགདཱཡེ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – "བྷིཀྑཝོ"ཏི། "བྷདནྟེ"ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

"མུཏྟཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, སབྦཔཱསེཧི ཡེ དིབྦཱ ཡེ ཙ མཱནུསཱ། ཏུམྷེཔི, བྷིཀྑཝེ, མུཏྟཱ སབྦཔཱསེཧི ཡེ དིབྦཱ ཡེ ཙ མཱནུསཱ། ཙརཐ, བྷིཀྑཝེ, ཙཱརིཀཾ བཧུཛནཧིཏཱཡ བཧུཛནསུཁཱཡ ལོཀཱནུཀམྤཱཡ ཨཏྠཱཡ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡ དེཝམནུསྶཱནཾ། མཱ ཨེཀེན དྭེ ཨགམིཏྠ། དེསེཐ, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨཾ ཨཱདིཀལྱཱཎཾ མཛ྄ཛྷེཀལྱཱཎཾ པརིཡོསཱནཀལྱཱཎཾ སཱཏྠཾ སབྱཉྫནཾ ཀེཝལཔརིཔུཎྞཾ པརིསུདྡྷཾ བྲཧྨཙརིཡཾ པཀཱསེཐ། སནྟི སཏྟཱ ཨཔྤརཛཀྑཛཱཏིཀཱ, ཨསྶཝནཏཱ དྷམྨསྶ པརིཧཱཡནྟི། བྷཝིསྶནྟི དྷམྨསྶ ཨཉྙཱཏཱརོ། ཨཧམྤི, བྷིཀྑཝེ, ཡེན ཨུརུཝེལཱ སེནཱནིགམོ ཏེནུཔསངྐམིསྶཱམི དྷམྨདེསནཱཡཱ"ཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

"བདྡྷོསི སབྦཔཱསེཧི, ཡེ དིབྦཱ ཡེ ཙ མཱནུསཱ།
མཧཱབནྡྷནབདྡྷོསི, ན མེ སམཎ མོཀྑསཱི"ཏི།།

"མུཏྟཱཧཾ སབྦཔཱསེཧི, ཡེ དིབྦཱ ཡེ ཙ མཱནུསཱ།
མཧཱབནྡྷནམུཏྟོམྷི, ནིཧཏོ ཏྭམསི ཨནྟཀཱ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ...པེ.... ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༨. སཔྤསུཏྟཾ

༡༨༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ རཏྟནྡྷཀཱརཏིམིསཱཡཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསིནྣོ ཧོཏི, དེཝོ ཙ ཨེཀམེཀཾ ཕུསཱཡཏི།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ བྷགཝཏོ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ མཧནྟཾ སཔྤརཱཛཝཎྞཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ མཧཏཱི ཨེཀརུཀྑིཀཱ ནཱཝཱ, ཨེཝམསྶ ཀཱཡོ ཧོཏི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ མཧནྟཾ སོཎྜིཀཱཀིལཉྫཾ, ཨེཝམསྶ ཕཎོ ཧོཏི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ མཧཏཱི ཀོསལིཀཱ ཀཾསཔཱཏི, ཨེཝམསྶ ཨཀྑཱིནི བྷཝནྟི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ དེཝེ གལགལཱཡནྟེ ཝིཛྫུལླཏཱ ནིཙྪརནྟི, ཨེཝམསྶ མུཁཏོ ཛིཝ྄ཧཱ ནིཙྪརཏི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ ཀམྨཱརགགྒརིཡཱ དྷམམཱནཱཡ སདྡོ ཧོཏི, ཨེཝམསྶ ཨསྶཱསཔསྶཱསཱནཾ སདྡོ ཧོཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ "མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ" ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

"ཡོ སུཉྙགེཧཱནི སེཝཏི,
སེཡྻོ སོ མུནི ཨཏྟསཉྙཏོ།
ཝོསྶཛྫ ཙརེཡྻ ཏཏྠ སོ,
པཏིརཱུཔཉྷི ཏཐཱཝིདྷསྶ ཏཾ།།

"ཙརཀཱ བཧཱུ བྷེརཝཱ བཧཱུ,
ཨཐོ ཌཾསསརཱིསཔཱ [ཌཾས སིརཱིསཔཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] བཧཱུ།

ལོམམྤི ན ཏཏྠ ཨིཉྫཡེ,

སུཉྙཱགཱརགཏོ མཧཱམུནི།།

“ནབྷཾ ཕལེཡྻ པཐཝཱི ཙལེཡྻ,

སབྦེཔི པཱཎཱ ཨུད སནྟསེཡྻུཾ།

སལླམྤི ཙེ ཨུརསི པཀཔྤཡེཡྻུཾ,

ཨུཔདྷཱིསུ ཏཱཎཾ ན ཀརོནྟི བུདྡྷཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༧. སུཔཏིསུཏྟཾ

༡༤༣. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ རཏྟིཡཱ པཙྩཱུསསམཡཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ཙངྐམིཏྭཱ པཱདེ པཀྑཱལེཏྭཱ ཝིཧཱརཾ པཝིསིཏྭཱ དཀྑིཎེན པསྶེན སཱིཧསེཡྻཾ ཀཔྤེསི པཱདེ པཱདཾ ཨཙྩཱདྷཱཡ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨུཊྛཱནསཉྙཾ མནསི ཀརིཏྭཱ། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀིཾ སོཔྤསི ཀིཾ ནུ སོཔྤསི,

ཀིམིདཾ སོཔྤསི དུབྦྷགོ [དུབྦྷཎོ (སྱཱ. ཀཾ.), དུབྦྷཡོ (པཱི.)] ཨིཝ།

སུཉྙམགཱརནྟི སོཔྤསི,

ཀིམིདཾ སོཔྤསི སཱུརིཡེ ཨུགྒཏེ”ཏི།།

“ཡསྶ ཛཱལིནཱི ཝིསཏྟིཀཱ,

ཏཎྷཱ ནཏྠི ཀུཧིཉྩི ནེཏཝེ།

སབྦཱུཔདྷིཔརིཀྑཡཱ བུདྡྷོ,

སོཔྤཏི ཀིཾ ཏཝེཏྠ མཱརཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ...པེ.... ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༨. ནནྡཏིསུཏྟཾ

༡༤༤. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ནནྡཏི པུཏྟེཧི པུཏྟིམཱ, གོམིཀོ གོཧི ཏཐེཝ ནནྡཏི།

ཨུཔདྷཱིཧི ནརསྶ ནནྡནཱ, ན ཧི སོ ནནྡཏི ཡོ ནིརུཔདྷཱི”ཏི།།

“སོཙཏི པུཏྟེཧི པུཏྟིམཱ, གོམཱ གོཧི ཏཐེཝ སོཙཏི།
ཨུཔདྷཱིཧི ནརསྶ སོཙནཱ, ན ཧི སོ སོཙཏི ཡོ ནིརཱུཔདྷཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༩. པཋམཨཱཡུསུཏྟཾ

༡༤༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “བྷིཀྑཝོ”ཏི། “བྷདནྟེ”ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨཔྤམིདཾ, བྷིཀྑཝེ, མནུསྶཱནཾ ཨཱཡུ། གམནཱིཡོ སམྤརཱཡོ, ཀཏྟབྦཾ ཀུསལཾ, ཙརིཏབྦཾ བྲཧྨཙརིཡཾ། ནཏྠི ཛཱཏསྶ ཨམརཎཾ། ཡོ, བྷིཀྑཝེ, ཙིརཾ ཛཱིཝཏི, སོ ཝསྶསཏཾ ཨཔྤཾ ཝཱ བྷིཡྻོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“དཱིགྷམཱཡུ མནུསྶཱནཾ, ན ནཾ ཧཱིལེ སུཔོརིསོ།
ཙརེཡྻ ཁཱིརམཏྟོཝ, ནཏྠི མཙྩུསྶ ཨཱགམོ”ཏི།།

“ཨཔྤམཱཡུ མནུསྶཱནཾ, ཧཱིལེཡྻ ནཾ སུཔོརིསོ།
ཙརེཡྻཱདིཏྟསཱིསོཝ, ནཏྠི མཙྩུསྶ ནཱགམོ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ...པེ.... ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༡༠. དུཏིཡཨཱཡུསུཏྟཾ

༡༤༦. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ...པེ.... ཨེཏདཝོཙ –

“ཨཔྤམིདཾ, བྷིཀྑཝེ, མནུསྶཱནཾ ཨཱཡུ། གམནཱིཡོ སམྤརཱཡོ, ཀཏྟབྦཾ ཀུསལཾ, ཙརིཏབྦཾ བྲཧྨཙརིཡཾ། ནཏྠི ཛཱཏསྶ ཨམརཎཾ། ཡོ, བྷིཀྑཝེ, ཙིརཾ ཛཱིཝཏི, སོ ཝསྶསཏཾ ཨཔྤཾ ཝཱ བྷིཡྻོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ནཱཙྩཡནྟི ཨཧོརཏྟཱ, ཛཱིཝིཏཾ ནཱུཔརུཛ྄ཛྷཏི།
ཨཱཡུ ཨནུཔརིཡཱཡཏི, མཙྩཱནཾ ནེམཱིཝ རཐཀུབྦར”ནྟི།།

“ཨཙྩཡནྟི ཨཧོརཏྟཱ, ཛཱིཝིཏཾ ཨུཔརུཛ྄ཛྷཏི།
ཨཱཡུ ཁཱིཡཏི མཙྩཱནཾ, ཀུནྣདཱིནཾཝ ཨོདཀ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

པཋམོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ —

ཏཔོཀམྨཉྩ ནཱགོ ཙ, སུབྷཾ པཱསེན ཏེ དུཝེ།
སཔྤོ སུཔཏི ནནྡནཾ, ཨཱཡུནཱ ཨཔརེ དུཝེཏི།།

༢. དུཏིཡཝགྒོ

༡. པཱསཱཎསུཏྟཾ

༡༤༧. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི གིཛ྄ཛྷཀཱུཊེ པབྦཏེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ རཏྟནྡྷཀཱརཏིམིསཱཡཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསིནྣོ ཧོཏི, དེཝོ ཙ ཨེཀམེཀཾ ཕུསཱཡཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ བྷགཝཏོ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ མཧནྟེ པཱསཱཎེ པདཱལེསི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“སཙེཔི ཀེཝལཾ སབྦཾ, གིཛ྄ཛྷཀཱུཊཾ ཙལེསྶསི [གལེཡྻསི (སྱཱ॰ ཀཾ॰), ཙལེཡྻསི (ཀ॰)]།
ནེཝ སམྨཱཝིམུཏྟཱནཾ, བུདྡྷཱནཾ ཨཏྠི ཨིཉྫིཏ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༢. ཀིནྣུསཱིཧསུཏྟཾ

༡༤༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ མཧཏིཡཱ པརིསཱཡ པརིཝུཏོ དྷམྨཾ དེསེཏི།

ཨཐ ཁོ མཱརསྶ པཱཔིམཏོ ཨེཏདཧོསི — “ཨཡཾ ཁོ སམཎོ གོཏམོ མཧཏིཡཱ པརིསཱཡ པརིཝུཏོ དྷམྨཾ དེསེཏི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཡེན སམཎོ གོཏམོ ཏེནུཔསངྐམེཡྻཾ ཝིཙཀྑུཀམྨཱཡཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“ཀིནྣུ སཱིཧོཝ ནདསི, པརིསཱཡཾ ཝིསཱརདོ།
པཊིམལློ ཧི ཏེ ཨཏྠི, ཝིཛིཏཱཝཱི ནུ མཉྙསཱི”ཏི།།

“ནདནྟི ཝེ མཧཱཝཱིརཱ, པརིསཱསུ ཝིསཱརདཱ།
ཏཐཱགཏཱ བལཔྤཏྟཱ, ཏིཎྞཱ ལོཀེ ཝིསཏྟིཀ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༣. སཀལིཀསུཏྟཾ

༡༤༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི མདྡཀུཙྪིསྨིཾ མིགདཱཡེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཏོ པཱདོ སཀལིཀཱཡ ཁཏོ ཧོཏི, བྷུསཱ སུདཾ བྷགཝཏོ ཝེདནཱ ཝཏྟནྟི སཱརཱིརིཀཱ དུཀྑཱ ཏིབྦཱ ཁརཱ ཀཊུཀཱ ཨསཱཏཱ ཨམནཱཔཱ། ཏཱ སུདཾ བྷགཝཱ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨདྷིཝཱསེཏི ཨཝིཧཉྙམཱནོ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཙཏུགྒུཎཾ སངྒྷཱཊིཾ པཉྙཔེཏྭཱ དཀྑིཎེན པསྶེན སཱིཧསེཡྻཾ ཀཔྤེསི པཱདེ པཱདཾ ཨཙྩཱདྷཱཡ སཏོ སམྤཛཱནོ། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“མནྡིཡཱ ནུ ཁོ སེསི ཨུདཱཧུ ཀཱཝེཡྻམཏྟོ,
ཨཏྠཱ ནུ ཏེ སམྤཙུརཱ ན སནྟི།
ཨེཀོ ཝིཝིཏྟེ སཡནཱསནམྷི,
ནིདྡཱམུཁོ ཀིམིདཾ སོཔྤསེ ཝཱ”ཏི།།

“ན མནྡིཡཱ སཡཱམི ནཱཔི ཀཱཝེཡྻམཏྟོ,
ཨཏྠཾ སམེཙྩཱཧམཔེཏསོཀོ།
ཨེཀོ ཝིཝིཏྟེ སཡནཱསནམྷི,
སཡཱམཧཾ སབྦབྷཱུཏཱནུཀམྤཱི།།

“ཡེསམྤི སལླཾ ཨུརསི པཝིཊྛཾ,
མུཧུཾ མུཧུཾ ཧདཡཾ ཝེདྷམཱནཾ།
ཏེཔཱིདྷ སོཔྤཾ ལབྷརེ སསལླཱ,
ཏསྨཱ ཨཧཾ ན སུཔེ ཝཱིཏསལློ།།

“ཛགྒཾ ན སངྐེ ནཔི བྷེམི སོཏྟུཾ,
རཏྟིནྡིཝཱ ནཱནུཏཔནྟི མཱམཾ།
ཧཱནིཾ ན པསྶཱམི ཀུཧིཉྩི ལོཀེ,
ཏསྨཱ སུཔེ སབྦབྷཱུཏཱནུཀམྤཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༤. པཏིརཱུཔསུཏྟཾ

༡༥༠. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨེཀསཱལཱཡཾ བྲཱཧྨཎགཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ མཧཏིཡཱ གིཧིཔརིསཱཡ པརིཝུཏོ དྷམྨཾ དེསེཏི།

ཨཐ ཁོ མཱརསྶ པཱཔིམཏོ ཨེཏདཧོསི – "ཨཡཾ ཁོ སམཎོ གོཏམོ མཧཏིཡཱ གིཧིཔརིསཱཡ པརིཝུཏོ དྷམྨཾ དེསེཏི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཡེན སམཎོ གོཏམོ ཏེནུཔསངྐམེཡྻཾ ཝིཙཀྑུཀམྨཱཡཱ"ཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

"ནེཏཾ ཏཝ པཏིརཱུཔཾ, ཡདཉྙམནུསཱསསི།
ཨནུརོདྷཝིརོདྷེསུ, མཱ སཛྫིཏྠོ ཏདཱཙར"ནྟི།།

"ཧིཏཱནུཀམྤཱི སམྦུདྡྷོ, ཡདཉྙམནུསཱསཏི།
ཨནུརོདྷཝིརོདྷེཧི, ཝིཔྤམུཏྟོ ཏཐཱགཏོ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ "ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ"ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༥. མཱནསསུཏྟཾ

༡༥༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

"ཨནྟལིཀྑཙརོ པཱསོ, ཡྭཱཡཾ ཙརཏི མཱནསོ།
ཏེན ཏཾ བཱདྷཡིསྶཱམི, ན མེ སམཎ མོཀྑསཱི"ཏི།།

"རཱུཔཱ སདྡཱ རསཱ གནྡྷཱ, ཕོཊྛབྦཱ ཙ མནོརམཱ།
ཨེཏྠ མེ ཝིགཏོ ཚནྡོ, ནིཧཏོ ཏྭམསི ཨནྟཀཱ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ "ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ"ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༦. པཏྟསུཏྟཾ

༡༥༢. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ । ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ པཉྩནྣཾ ཨུཔཱདཱནཀྑནྡྷཱནཾ ཨུཔཱདཱཡ བྷིཀྑཱུནཾ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི [སམཱདཱཔེཏི (?)] སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ [ཨཊྛིཀཏྭཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ [སབྦཙེཏསོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.), སབྦཾ ཙེཏསཱ (ཀ.)] སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི།

ཨཐ ཁོ མཱརསྶ པཱཔིམཏོ ཨེཏདཧོསི – "ཨཡཾ ཁོ སམཎོ གོཏམོ པཉྩནྣཾ ཨུཔཱདཱནཀྑནྡྷཱནཾ ཨུཔཱདཱཡ བྷིཀྑཱུནཾ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཡེན སམཎོ གོཏམོ ཏེནུཔསངྐམེཡྻཾ ཝིཙཀྑུཀམྨཱཡཱ"ཏི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ པཏྟཱ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིཀྑིཏྟཱ ཧོནྟི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ བལཱིབདྡཝཎྞཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཡེན ཏེ པཏྟཱ ཏེནུཔསངྐམི། ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཨཉྙཏརཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙ – "བྷིཀྑུ, བྷིཀྑུ, ཨེསོ བལཱིབདྡོ པཏྟེ བྷིནྡེཡྻཱ"ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ བྷགཝཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙ – "ན སོ, བྷིཀྑུ, བལཱིབདྡོ། མཱརོ ཨེསོ པཱཔིམཱ ཏུམྷཱཀཾ ཝིཙཀྑུཀམྨཱཡ ཨཱགཏོ"ཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ "མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ" ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“རཱུཔཾ ཝེདཡིཏཾ སཉྙཱ, ཝིཉྙཱཎཾ ཡཉྩ སངྑཏཾ།
ནེསོཧམསྨི ནེཏཾ མེ, ཨེཝཾ ཏཏྠ ཝིརཛྫཏི།།

“ཨེཝཾ ཝིརཏྟཾ ཁེམཏྟཾ, སབྦསཾཡོཛནཱཏིགཾ།
ཨནྭེསཾ སབྦཊྛཱནེསུ, མཱརསེནཱཔི ནཱཛ྄ཛྷགཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ...པེ.... ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༧. ཆཕསྶཱཡཏནསུཏྟཾ

༡༥༣. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཝེསཱལིཡཾ ཝིཧརཏི མཧཱཝནེ ཀཱུཊཱགཱརསཱལཱཡཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ ཆནྣཾ ཕསྶཱཡཏནཱནཾ ཨུཔཱདཱཡ བྷིཀྑཱུ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཇེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི།

ཨཐ ཁོ མཱརསྶ པཱཔིམཏོ ཨེཏདཧོསི – “ཨཡཾ ཁོ སམཎོ གོཏམོ ཆནྣཾ ཕསྶཱཡཏནཱནཾ ཨུཔཱདཱཡ བྷིཀྑཱུ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཇེཏི སམྤཧཾསེཏི । ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཡེན སམཎོ གོཏམོ ཏེནུཔསངྐམེཡྻཾ ཝིཙཀྑུཀམྨཱཡཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ མཧནྟཾ བྷཡབྷེརཝཾ སདྡམཀཱསི, ཨཔིསྶུདཾ པཐཝཱི མཉྙེ ཨུདྲཱིཡཏི [ཨུདྲིཡཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི) ཨུ + དར + ཡ + ཏི = ཨུདྲིཡཏི]། ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཨཉྙཏརཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙ – “བྷིཀྑུ, བྷིཀྑུ, ཨེསཱ པཐཝཱི མཉྙེ ཨུདྲཱིཡཏཱི”ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙ – “ནེསཱ བྷིཀྑུ པཐཝཱི ཨུདྲཱིཡཏི། མཱརོ ཨེསོ པཱཔིམཱ ཏུམྷཱཀཾ ཝིཙཀྑུཀམྨཱཡ ཨཱགཏོ”ཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“རཱུཔཱ སདྡཱ རསཱ གནྡྷཱ, ཕསྶཱ དྷམྨཱ ཙ ཀེཝལཱ།
ཨེཏཾ ལོཀཱམིསཾ གྷོརཾ, ཨེཏྠ ལོཀོ ཝིམུཙྪིཏོ།།

“ཨེཏཉྩ སམཏིཀྐམྨ, སཏོ བུདྡྷསྶ སཱཝཀོ།
མཱརདྷེཡྻཾ ཨཏིཀྐམྨ, ཨཱདིཙྩོཝ ཝིརོཙཏཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ...པེ.... ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༨. པིཎྜསུཏྟཾ

༡༥༤. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ མགདྷེསུ ཝིཧརཏི པཉྩསཱལཱཡཾ བྲཱཧྨཎགཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན པཉྩསཱལཱཡཾ བྲཱཧྨཎགཱམེ ཀུམཱརིཀཱནཾ པཱཧུནཀཱནི ཧོནྟི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ པཉྩསཱལཾ བྲཱཧྨཎགཱམཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན པཉྩསཱལེཡྻཀཱ བྲཱཧྨཎགཧཔཏིཀཱ མཱརེན ཨནྭཱཝིཊྛཱ ཧོནྟི – མཱ སམཎོ གོཏམོ པིཎྜམལཏྠཱཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཡཐཱདྷོཏེན པཏྟེན པཉྩསཱལཾ བྲཱཧྨཎགཱམཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི ཏཐཱདྷོཏེན [ཡཐཱདྷོཏེན (?)] པཏྟེན པཊིཀྐམི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཔི ཏྭཾ, སམཎ, པིཎྜམལཏྠཱ”ཏི? “ཏཐཱ ནུ ཏྭཾ, པཱཔིམ, ཨཀཱསི ཡཐཱཧཾ པིཎྜཾ ན ལབྷེཡྻ”ནྟི། “ཏེན ཧི,

བྷནྟེ, བྷགཝཱ དུཏིཡམྤི པཉྩསཱལཾ བྲཱཧྨཎགཱམཾ པཝིསཏུ། ཏཐཱ མཱརོ ཀརིསྶཏི ཡཐཱ བྷགཝཱ པིཎྜཾ ལཙྪཏཱི”ཏི།

“ཨཔུཉྙཾ པསཝི མཱརོ, ཨཱསཛྫ ནཾ ཏཐཱགཏཾ།
ཀིཾ ནུ མཉྙསི པཱཔིམ, ན མེ པཱཔཾ ཝིཔཙྩཏི།།

“སུསུཁཾ ཝཏ ཛཱིཝཱམ, ཡེསཾ ནོ ནཏྠི ཀིཉྩནཾ།
པཱིཏིབྷཀྑཱ བྷཝིསྶཱམ, དེཝཱ ཨཱབྷསྶརཱ ཡཐཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༩. ཀསྶཀསུཏྟཾ

༡༥༥. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟཱཡ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི ། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི།

ཨཐ ཁོ མཱརསྶ པཱཔིམཏོ ཨེཏདཧོསི – “ཨཡཾ ཁོ སམཎོ གོཏམོ བྷིཀྑཱུ ནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟཱཡ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ…པེ…. ཡཾནཱུནཱཧཾ ཡེན སམཎོ གོཏམོ ཏེནུཔསངྐམེཡྻཾ ཝིཙཀྑུཀམྨཱཡཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཀསྶཀཝཎྞཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ མཧནྟཾ ནངྒལཾ ཁནྡྷེ ཀརིཏྭཱ དཱིགྷཔཱཙནཡཊྛིཾ གཧེཏྭཱ ཧཊཧཊཀེསོ སཱཎསཱཊིནིཝཏྠོ ཀདྡམམཀྑིཏེཧི པཱདེཧི ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཔི, སམཎ, བལཱིབདྡེ ཨདྡསཱ”ཏི? “ཀིཾ པན, པཱཔིམ, ཏེ བལཱིབདྡེཧཱི”ཏི? “མམེཝ, སམཎ, ཙཀྑུ, མམ རཱུཔཱ, མམ ཙཀྑུསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ། ཀུཧིཾ མེ, སམཎ, གནྟྭཱ མོཀྑསི? མམེཝ, སམཎ, སོཏཾ, མམ སདྡཱ… པེ…. མམེཝ, སམཎ, གྷཱནཾ, མམ གནྡྷཱ; མམེཝ, སམཎ, ཛིཝ྄ཧཱ, མམ རསཱ; མམེཝ, སམཎ, ཀཱཡོ, མམ ཕོཊྛབྦཱ; མམེཝ, སམཎ, མནོ, མམ དྷམྨཱ, མམ མནོསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ། ཀུཧིཾ མེ, སམཎ, གནྟྭཱ མོཀྑསཱི”ཏི?

“ཏཝེཝ , པཱཔིམ, ཙཀྑུ, ཏཝ རཱུཔཱ, ཏཝ ཙཀྑུསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ། ཡཏྠ ཙ ཁོ, པཱཔིམ, ནཏྠི ཙཀྑུ, ནཏྠི རཱུཔཱ, ནཏྠི ཙཀྑུསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ, ཨགཏི ཏཝ ཏཏྠ, པཱཔིམ། ཏཝེཝ, པཱཔིམ , སོཏཾ, ཏཝ སདྡཱ, ཏཝ སོཏསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ། ཡཏྠ ཙ ཁོ, པཱཔིམ, ནཏྠི སོཏཾ, ནཏྠི སདྡཱ, ནཏྠི སོཏསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ, ཨགཏི ཏཝ ཏཏྠ, པཱཔིམ། ཏཝེཝ , པཱཔིམ, གྷཱནཾ, ཏཝ གནྡྷཱ, ཏཝ གྷཱནསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ། ཡཏྠ ཙ ཁོ, པཱཔིམ, ནཏྠི གྷཱནཾ, ནཏྠི གནྡྷཱ, ནཏྠི གྷཱནསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ, ཨགཏི ཏཝ ཏཏྠ, པཱཔིམ། ཏཝེཝ, པཱཔིམ, ཛིཝ྄ཧཱ, ཏཝ རསཱ, ཏཝ ཛིཝ྄ཧཱསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ…པེ…. ཏཝེཝ, པཱཔིམ, ཀཱཡོ, ཏཝ ཕོཊྛབྦཱ, ཏཝ ཀཱཡསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ…པེ…. ཏཝེཝ, པཱཔིམ, མནོ, ཏཝ དྷམྨཱ, ཏཝ མནོསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ། ཡཏྠ ཙ ཁོ, པཱཔིམ, ནཏྠི མནོ, ནཏྠི དྷམྨཱ, ནཏྠི མནོསམྥསྶཝིཉྙཱཎཱཡཏནཾ, ཨགཏི ཏཝ ཏཏྠ, པཱཔིམཱ”ཏི།

“ཡཾ ཝདནྟི མམ ཡིདནྟི, ཡེ ཝདནྟི མམནྟི ཙ།
ཨེཏྠ ཙེ ཏེ མནོ ཨཏྠི, ན མེ སམཎ མོཀྑསཱི”ཏི།།

“ཡཾ ཝདནྟི ན ཏཾ མཡ྄ཧཾ, ཡེ ཝདནྟི ན ཏེ ཨཧཾ།
ཨེཝཾ པཱཔིམ ཛཱནཱཧི, ན མེ མགྒམྤི དཀྑསཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ སྐོར་ སྭཱཔིམ྄...པེ.... ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༡༠. རཛྫུསུཏྟཾ

༡༥༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསམྦིཡཾ ཝིཧརཏི གྷོསིཏཱརཱམེ [གྷོསིཏཱརཱམེ (སྱཱ.)] ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ར་དོགཱཏུ ཝེསཱལཱིཡཾ ཨཱཡསྨཱ ཚེཏི ཝིཧཱཤིཁཱཀྲུཔཱ ཨུཏཱཔཱདི – “སཀྐོ ནུ ཁོ རཛྫུ ཀཱརེཏུཾ ཨནཏཾ ཨཔཱཏཡཾ ཨཛྫོཏཾ ཨཛྫཔཡཾ ཨསོཏཾ ཨསོཏཔཡཾ བྷཱསྱིཏཱ”ཏི?

ཨཐ ཁོ སྐོར་ སྭཱཔིམ྄ བྷགཝཏོ ཚེཏསཱ ཚེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཱརེཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ རཛྫུ, ཀཱརེཏུ, སུགཏོ, རཛྫུ ཨནཏཾ ཨཔཱཏཡཾ ཨཛྫོཏཾ ཨཛྫཔཡཾ ཨསོཏཾ ཨསོཏཔཡཾ བྷཱསྱིཏཱ”ཏི། “ཀིཾ པན མེ ཏྭཾ, པཱཔིམ, པསྶསི ཡཾ མཾ ཏྭཾ ཨེཝཾ ཝདེསི – ‘ཀཱརེཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ རཛྫུ, ཀཱརེཏུ སུགཏོ , རཛྫུ ཨནཏཾ ཨཔཱཏཡཾ ཨཛྫོཏཾ ཨཛྫཔཡཾ ཨསོཏཾ ཨསོཏཔཡཾ བྷཱསྱིཏཱ’”ཏི? “བྷགཝཏཱ ཁོ, བྷནྟེ, ཙཏྟཱརོ ཨིདྡྷིཔཱདཱ བྷཱཝིཏཱ བཧུལཱིཀཏཱ ཡཱནཱིཀཏཱ ཝཏྠུཀཏཱ ཨནུཊྛིཏཱ པརིཙིཏཱ སུསམཱརདྡྷཱ། ཨཱཀངྑམཱནོ ཙ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཧིམཝནྟཾ པབྦཏརཱཛཾ སུཝཎྞཾ ཏྭེཝ ཨདྷིམུཙྩེཡྻ སུཝཎྞཉྩ པནསྶཱ”ཏི [སུཝཎྞཔབྦཏསྶཱཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.), སུཝཎྞཉྩ པབྦཏསྶཱཏི (པཱི.)]།

“པབྦཏསྶ སུཝཎྞསྶ, ཛཱཏརཱུཔསྶ ཀེཝལོ།
དྭིཏྟཱཝ ནཱལམེཀསྶ, ཨིཏི ཝིདྭཱ སམཉྩརེ༎

“ཡོ དུཀྑམདྡཀྑི ཡཏོནིདཱནཾ,
ཀཱམེསུ སོ ཛནྟུ ཀཐཾ ནམེཡྻ།
ཨུཔདྷིཾ ཝིདིཏྭཱ སངྒོཏི ལོཀེ,
ཏསྶེཝ ཛནྟུ ཝིནཡཱཡ སིཀྑེ”ཏི༎

ཨཐ ཁོ སྐོར་ སྭཱཔིམ྄ “ཛཱནཱཏི མཾ བྷགཝཱ, ཛཱནཱཏི མཾ སུགཏོ”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

དུཏིཡོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

པཱསཱཎོ སཱིཧོ སཀལིཀཾ [སཀལིཀཾ (ཀ.)], པཏིརཱུཔཉྩ མཱནསཾ།
པཏྟཾ ཨཱཡཏནཾ པིཎྜཾ, ཀསྶཀཾ རཛྫེན ཏེ དསཱཏི༎

༣. ཏཏིཡཝགྒོ

༡. སམྦཧུལསུཏྟཾ

༡༥༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཀྐེསུ ཝིཧརཏི སིལཱཝཏིཡཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨཔྤམཏྟཱ ཨཱཏཱཔིནོ པཧིཏཏྟཱ ཝིཧརནྟི། ཨཐ ཁོ སྐོར་ སྭཱཔིམ྄ བྲཱཧྨཎཝཎྞཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ མཧནྟེན ཛཊཎྜུཝེན ཨཛིནཀྑིཔནིཝཏྠོ ཛིཎྞོ གོཔཱནསིཝངྐོ གྷུརུགྷུརུཔསྶཱསཱི ཨུདུམྦརདཎྜཾ གཧེཏྭཱ ཡེན ཏེ བྷིཀྑཱུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཨེཏདཝོཙ – “དཧརཱ བྷཝནྟོ པབྦཛིཏཱ སུསུ ཀཱལཀེསཱ བྷདྲེན ཡོབྦནེན སམནྣཱགཏཱ པཋམེན ཝཡསཱ

ཨནིཀྐཱིལིཏཱཝིནོ ཀཱམེསུ། བྷུཉྫནྟུ བྷཝནྟོ མཱནུསཀེ ཀཱམེ། མཱ སནྡིཊྛིཀཾ ཧིཏྭཱ ཀཱལིཀཾ ཨནུདྷཱཝིཏྠཱ”ཏི། “ན ཁོ མཡཾ, བྲཱཧྨཎ, སནྡིཊྛིཀཾ ཧིཏྭཱ ཀཱལིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱམ། ཀཱལིཀཉྩ ཁོ མཡཾ, བྲཱཧྨཎ, ཧིཏྭཱ སནྡིཊྛིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱམ། ཀཱལིཀཱ ཧི, བྲཱཧྨཎ, ཀཱམཱ ཝུཏྟཱ བྷགཝཏཱ བཧུདུཀྑཱ བཧུཔཱཡཱསཱ, ཨཱདཱིནཝོ ཨེཏྠ བྷིཡྻོ། སནྡིཊྛིཀོ ཨཡཾ དྷམྨོ ཨཀཱལིཀོ ཨེཧིཔསྶིཀོ ཨོཔནེཡྻིཀོ པཙྩཏྟཾ ཝེདིཏབྦོ ཝིཉྙཱུཧཱི”ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, མཱརོ པཱཔིམཱ སཱིསཾ ཨོཀམྤེཏྭཱ ཛིཝ྄ཧཾ ནིལླཱལེཏྭཱ ཏིཝིསཱཁཾ ནལཱཊེ ནལཱཊིཀཾ ཝུཊྛཱཔེཏྭཱ དཎྜམོལུབྦྷ པཀྐཱམི།

ཨཐ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཨིདྷ མཡཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨཔྤམཏྟཱ ཨཱཏཱཔིནོ པཧིཏཏྟཱ ཝིཧརཱམ། ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, ཨཉྙཏརོ བྲཱཧྨཎོ མཧནྟེན ཛཊཎྜུཝེཋེན ཨཛིནཀྑིཔནིཝཏྠོ ཛིཎྞོ གོཔཱནསིཝངྐོ གྷུརུགྷུརུཔསྶཱསཱི ཨུདུམྦརདཎྜཾ གཧེཏྭཱ ཡེན མཡཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨམྷེ ཨེཏདཝོཙ – ‘དཧརཱ བྷཝནྟོ པབྦཛིཏཱ སུསཱུ ཀཱལཀེསཱ བྷདྲེན ཡོབྦནེན སམནྣཱགཏཱ པཋམེན ཝཡསཱ ཨནིཀྐཱིལིཏཱཝིནོ ཀཱམེསུ། བྷུཉྫནྟུ བྷཝནྟོ མཱནུསཀེ ཀཱམེ། མཱ སནྡིཊྛིཀཾ ཧིཏྭཱ ཀཱལིཀཾ ཨནུདྷཱཝིཏྠཱ’ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, མཡཾ, བྷནྟེ, ཏཾ བྲཱཧྨཎཾ ཨེཏདཝོཙུམྷ – ‘ན ཁོ མཡཾ, བྲཱཧྨཎ, སནྡིཊྛིཀཾ ཧིཏྭཱ ཀཱལིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱམ། ཀཱལིཀཉྩ ཁོ མཡཾ, བྲཱཧྨཎ, ཧིཏྭཱ སནྡིཊྛིཀཾ ཨནུདྷཱཝཱམ། ཀཱལིཀཱ ཧི, བྲཱཧྨཎ, ཀཱམཱ ཝུཏྟཱ བྷགཝཏཱ བཧུདུཀྑཱ བཧུཔཱཡཱསཱ, ཨཱདཱིནཝོ ཨེཏྠ བྷིཡྻོ། སནྡིཊྛིཀོ ཨཡཾ དྷམྨོ ཨཀཱལིཀོ ཨེཧིཔསྶིཀོ ཨོཔནེཡྻིཀོ པཙྩཏྟཾ ཝེདིཏབྦོ ཝིཉྙཱུཧཱི’ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷནྟེ, སོ བྲཱཧྨཎོ སཱིསཾ ཨོཀམྤེཏྭཱ ཛིཝ྄ཧཾ ནིལླཱལེཏྭཱ ཏིཝིསཱཁཾ ནལཱཊེ ནལཱཊིཀཾ ཝུཊྛཱཔེཏྭཱ དཎྜམོལུབྦྷ པཀྐནྟོ”ཏི།

“ནེསོ, བྷིཀྑཝེ, བྲཱཧྨཎོ། མཱརོ ཨེསོ པཱཔིམཱ ཏུམྷཱཀཾ ཝིཙཀྑུཀམྨཱཡ ཨཱགཏོ”ཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཡོ དུཀྑམདྡཀྑི ཡཏོནིདཱནཾ,
ཀཱམེསུ སོ ཛནྟུ ཀཐཾ ནམེཡྻ།
ཨུཔདྷིཾ ཝིདིཏྭཱ སངྒོཏི ལོཀེ,
ཏསྶེཝ ཛནྟུ ཝིནཡཱཡ སིཀྑེ”ཏི།།

༢. སམིདྡྷིསུཏྟཾ

༡༥༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཀྐེསུ ཝིཧརཏི སིལཱཝཏིཡཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ སམིདྡྷིསྶ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “ལཱབྷཱ ཝཏ མེ, སུལདྡྷཾ ཝཏ མེ, ཡསྶ མེ སཏྠཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ། ལཱབྷཱ ཝཏ མེ, སུལདྡྷཾ ཝཏ མེ, ཡོཧཾ ཨེཝཾ སྭཱཀྑཱཏེ དྷམྨཝིནཡེ པབྦཛིཏོ། ལཱབྷཱ ཝཏ མེ, སུལདྡྷཾ ཝཏ མེ, ཡསྶ མེ སབྲཧྨཙཱརིནོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཨཱཡསྨཏོ སམིདྡྷིསྶ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ ཡེནཱཡསྨཱ སམིདྡྷི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨཏོ སམིདྡྷིསྶ ཨཝིདཱུརེ མཧནྟཾ བྷཡབྷེརཝཾ སདྡམཀཱསི, ཨཔིསྶུདཾ པཐཝཱི མཉྙེ ཨུནྡྲཱིཡཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིདྷཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརཱམི། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – ‘ལཱབྷཱ ཝཏ མེ, སུལདྡྷཾ ཝཏ མེ, ཡསྶ མེ སཏྠཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ། ལཱབྷཱ ཝཏ མེ, སུལདྡྷཾ ཝཏ མེ, ཡོཧཾ ཨེཝཾ སྭཱཀྑཱཏེ དྷམྨཝིནཡེ པབྦཛིཏོ། ལཱབྷཱ ཝཏ མེ, སུལདྡྷཾ ཝཏ མེ, ཡསྶ མེ སབྲཧྨཙཱརིནོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ’ཏི། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨཝིདཱུརེ མཧཱབྷཡབྷེརཝསདྡོ ཨཧོསི, ཨཔིསྶུདཾ པཐཝཱི མཉྙེ ཨུནྡྲཱིཡཏཱི”ཏི།

“ནེསཱ, སམིདྡྷི, པཐཝཱི ཨུདྲཱིཡཏི། མཱརོ ཨེསོ པཱཔིམཱ ཏུཡ྄ཧཾ ཝིཙཀྑུཀམྨཱཡ ཨཱགཏོ། གཙྪ ཏྭཾ, སམིདྡྷི, ཏཏྠེཝ ཨཔྤམཏྟོ ཝིཧརཱཧཱི”ཏི། “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ པཀྐཱམི། དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི ཏཏྠེཝ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརཏི། དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཏོ སམིདྡྷིསྶ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ...པེ.... དུཏིཡམྤི ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཨཱཡསྨཏོ སམིདྡྷིསྶ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ...པེ.... ཨཔིསྶུདཾ པཐཝཱི མཉྙེ ཨུདྲཱིཡཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སམིདྡྷི མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“སདྡྷཱཡཱཧཾ པབྦཛིཏོ, ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ།
སཏི པཉྙཱ ཙ མེ བུདྡྷཱ, ཙིཏྟཉྩ སུསམཱཧིཏཾ།
ཀཱམཾ ཀརསྶུ རཱུཔཱནི, ནེཝ མཾ བྱཱདྷཡིསྶསཱི”ཏི༎

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ སམིདྡྷི བྷིཀྑཱུ”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༣. གོདྷིཀསུཏྟཾ

༡༥༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཨིསིགིལིཔསྶེ ཝིཧརཏི ཀཱལསིལཱཡཾ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརནྟོ སཱམཱཡིཀཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ ཕུསི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཏམྷཱ སཱམཱཡིཀཱཡ ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ པརིཧཱཡི । དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརནྟོ སཱམཱཡིཀཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ ཕུསི། དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཏམྷཱ སཱམཱཡིཀཱཡ ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ པརིཧཱཡི། ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརནྟོ སཱམཱཡིཀཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ ཕུསི། ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཏམྷཱ...པེ.... པརིཧཱཡི། ཙཏུཏྠམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཨཔྤམཏྟོ...པེ.... ཝིམུཏྟིཾ ཕུསི । ཙཏུཏྠམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཏམྷཱ...པེ.... པརིཧཱཡི། པཉྩམམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ...པེ.... ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ ཕུསི། པཉྩམམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ...པེ.... ཝིམུཏྟིཡཱ པརིཧཱཡི། ཚཊྛམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརནྟོ སཱམཱཡིཀཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ ཕུསི། ཚཊྛམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཏམྷཱ སཱམཱཡིཀཱཡ ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ པརིཧཱཡི། སཏྟམམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ གོདྷིཀོ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརནྟོ སཱམཱཡིཀཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ ཕུསི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ གོདྷིཀསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཡཱཝ ཚཊྛཾ ཁྭཱཧཾ སཱམཱཡིཀཱཡ ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ པརིཧཱིནོ། ཡཾནཱུནཱཧཾ སཏྠཾ ཨཱཧརེཡྻ”ནྟི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཨཱཡསྨཏོ གོདྷིཀསྶ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“མཧཱཝཱིར མཧཱཔཉྙ, ཨིདྡྷིཡཱ ཡསསཱ ཛལ།
སབྦཝེརབྷཡཱཏཱིཏ, པཱདེ ཝནྡཱམི ཙཀྑུམ༎

“སཱཝཀོ ཏེ མཧཱཝཱིར, མརཎཾ མརཎཱབྷིབྷཱུ།
ཨཱཀངྑཏི ཙེཏཡཏི, ཏཾ ནིསེདྷ ཛུཏིནྡྷར༎

“ཀཐཉྷི བྷགཝཱ ཏུཡ྄ཧཾ, སཱཝཀོ སཱསནེ རཏོ།
ཨཔྤཏྟམཱནསོ སེཀྑོ, ཀཱལཾ ཀཡིརཱ ཛནེ སུཏཱ”ཏི༎

ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཏཱ གོདྷིཀེན སཏྠཾ ཨཱཧརིཏཾ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨེཝཉྷི དྷཱིརཱ ཀུབྦནྟི, ནཱཝཀངྑནྟི ཛཱིཝིཏཾ།
སམཱུལཾ ཏཎྷམབྦུཡ྄ཧ, གོདྷིཀོ པརིནིབྦུཏོ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “ཨཱཡཱམ, བྷིཀྑཝེ, ཡེན ཨིསིགིལིཔསྶཾ ཀཱལསིལཱ ཏེནུཔསངྐམིསྶཱམ ཡཏྠ གོདྷིཀེན ཀུལཔུཏྟེན སཏྠཾ ཨཱཧརིཏ”ནྟི། “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སམྦཧུལེཧི བྷིཀྑཱུཧི སདྡྷིཾ ཡེན ཨིསིགིལིཔསྶཾ ཀཱལསིལཱ ཏེནུཔསངྐམི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ གོདྷིཀཾ དཱུརཏོཝ མཉྩཀེ ཝིཝཏྟཀྑནྡྷཾ སེམཱནཾ [སེཡྻམཱནཾ (སྱཱ. ཀཾ.), སོཡྻམཱནཾ (ཀ.)]། ཏེན ཁོ པན སམཡེན དྷཱུམཱཡིཏཏྟཾ ཏིམིརཱཡིཏཏྟཾ གཙྪཏེཝ པུརིམཾ དིསཾ, གཙྪཏི པཙྪིམཾ དིསཾ, གཙྪཏི ཨུཏྟརཾ དིསཾ, གཙྪཏི དཀྑིཎཾ དིསཾ, གཙྪཏི ཨུདྡྷཾ, གཙྪཏི ཨདྷོ, གཙྪཏི ཨནུདིསཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “པསྶཐ ནོ ཏུམྷེ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཏཾ དྷཱུམཱཡིཏཏྟཾ ཏིམིརཱཡིཏཏྟཾ གཙྪཏེཝ པུརིམཾ དིསཾ, གཙྪཏི པཙྪིམཾ དིསཾ, གཙྪཏི ཨུཏྟརཾ དིསཾ, གཙྪཏི དཀྑིཎཾ དིསཾ, གཙྪཏི ཨུདྡྷཾ, གཙྪཏི ཨདྷོ, གཙྪཏི ཨནུདིས”ནྟི? “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”། “ཨེསོ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, མཱརོ པཱཔིམཱ གོདྷིཀསྶ ཀུལཔུཏྟསྶ ཝིཉྙཱཎཾ སམནྭེསཏི – ‘ཀཏྠ གོདྷིཀསྶ ཀུལཔུཏྟསྶ ཝིཉྙཱཎཾ པཏིཊྛིཏ’ནྟི? ཨཔྤཏིཊྛིཏེན ཙ, བྷིཀྑཝེ, ཝིཉྙཱཎེན གོདྷིཀོ ཀུལཔུཏྟོ པརིནིབྦུཏོ”ཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ བེལུཝཔཎྜུཝཱིཎཾ ཨཱདཱཡ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨུདྡྷཾ ཨདྷོ ཙ ཏིརིཡཾ, དིསཱ ཨནུདིསཱ སྭཧཾ།
ཨནྭེསཾ ནཱདྷིགཙྪཱམི, གོདྷིཀོ སོ ཀུཧིཾ གཏོ”ཏི།།

“ཡོ [སོ (སཱི. པཱི.)] དྷཱིརོ དྷིཏིསམྤནྣོ, ཛྷཱཡཱི ཛྷཱནརཏོ སདཱ།
ཨཧོརཏྟཾ ཨནུཡུཉྫཾ, ཛཱིཝིཏཾ ཨནིཀཱམཡཾ།།

“ཛེཏྭཱན མཙྩུནོ [ཛེཏྭཱ ནམུཙིནོ (སཱི.)] སེནཾ, ཨནཱགནྟྭཱ པུནབྦྷཝཾ།
སམཱུལཾ ཏཎྷམབྦུཡ྄ཧ, གོདྷིཀོ པརིནིབྦུཏོ”ཏི།།

“ཏསྶ སོཀཔརེཏསྶ, ཝཱིཎཱ ཀཙྪཱ ཨབྷསྶཐ།
ཏཏོ སོ དུམྨནོ ཡཀྑོ, ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཐཱ”ཏི [ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡིཐཱཏི (སྱཱ. ཀཾ.), ཏཏྠེཝ ཨནྟརདྷཱཡཱིཏི (ཀ.)]།།

༤. སཏྟཝསྶཱནུབནྡྷསུཏྟཾ

༡༦༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ ཨཛཔཱལནིགྲོདྷེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན མཱརོ པཱཔིམཱ སཏྟ ཝསྶཱནི བྷགཝནྟཾ ཨནུབནྡྷོ ཧོཏི ཨོཏཱརཱཔེཀྑོ ཨོཏཱརཾ ཨལབྷམཱནོ། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི
–

“སོཀཱཝཏིཎྞོ ནུ ཝནམྷི ཛྷཱཡསི,
ཝིཏྟཾ ནུ ཛཱིནོ ཨུད པཏྠཡཱནོ།
ཨཱགུཾ ནུ གཱམསྨིམཀཱསི ཀིཉྩི,
ཀསྨཱ ཛནེན ན ཀརོསི སཀྑིཾ།
སཀྑཱི ན སམྤཛྫཏི ཀེནཙི ཏེ”ཏི།།

“སོཀསྶ མཱུལཾ པལིཁཱཡ སབྦཾ,
ཨནཱགུ ཛྷཱཡཱམི ཨསོཙམཱནོ།
ཚེཏྭཱན སབྦཾ བྷཝལོབྷཛཔྤཾ,
ཨནཱསཝོ ཛྷཱཡཱམི པམཏྟབནྡྷུ”ཏི།།

“ཡཾ ཝདནྟི མམ ཡིདནྟི, ཡེ ཝདནྟི མམནྟི ཙ།
ཨེཏྠ ཙེ ཏེ མནོ ཨཏྠི, ན མེ སམཎ མོཀྑསཱི”ཏི།།

“ཡཾ ཝདནྟི ན ཏཾ མཡ྄ཧཾ, ཡེ ཝདནྟི ན ཏེ ཨཧཾ།
ཨེཝཾ པཱཔིམ ཛཱནཱཧི, ན མེ མགྒམྤི དཀྑསཱི”ཏི།།

“སཙེ མགྒཾ ཨནུབུདྡྷཾ, ཁེམཾ ཨམཏགཱམིནཾ།
ཨཔེཧི གཙྪ ཏྭམེཝེཀོ, ཀིམཉྙམནུསཱསསཱི”ཏི།།

“ཨམཙྩུདྷེཡྻཾ པུཙྪནྟི, ཡེ ཛནཱ པཱརགཱམིནོ།
ཏེསཱཧཾ པུཊྛོ ཨཀྑཱམི, ཡཾ སཙྩཾ ཏཾ ནིརཱུཔདྷི”ནྟི།།

“སེཡྻཐཱཔི, བྷནྟེ, གཱམསྶ ཝཱ ནིགམསྶ ཝཱ ཨཝིདཱུརེ པོཀྑརཎཱི། ཏཏྲསྶ ཀཀྐཊཀོ། ཨཐ ཁོ, བྷནྟེ, སམྦཧུལཱ ཀུམཱརཀཱ ཝཱ ཀུམཱརིཀཱཡོ ཝཱ ཏམྷཱ གཱམཱ ཝཱ ནིགམཱ ཝཱ ནིཀྑམིཏྭཱ ཡེན སཱ པོཀྑརཎཱི ཏེནུཔསངྐམེཡྻུཾ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ ཀཀྐཊཀཾ ཨུདཀཱ ཨུདྡྷརིཏྭཱ ཐལེ པཏིཊྛཔེཡྻུཾ། ཡཾ ཡདེཝ ཧི སོ, བྷནྟེ, ཀཀྐཊཀོ ཨལཾ ཨབྷིནིནྣཱམེཡྻ ཏཾ ཏདེཝ ཏེ ཀུམཱརཀཱ ཝཱ ཀུམཱརིཀཱཡོ ཝཱ ཀཊྛེན ཝཱ ཀཐལཱཡ ཝཱ སཉྪིནྡེཡྻུཾ སམྦྷཉྫེཡྻུཾ སམྤལིབྷཉྫེཡྻུཾ། ཨེཝཉྷི སོ, བྷནྟེ, ཀཀྐཊཀོ སབྦེཧི ཨལེཧི སཉྪིནྣེཧི སམྦྷགྒེཧི སམྤལིབྷགྒེཧི ཨབྷབྦོ ཏཾ པོཀྑརཎིཾ ཨོཏརིཏུཾ། ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷནྟེ, ཡཱནི ཀཱནིཙི ཝིསཱུཀཱཡིཀཱནི [ཡཱནི ཝིསཱུཀཱཡིཀཱནི (སྱཱ. པཱི. ཀ.)] ཝིསེཝིཏཱནི ཝིཔྥནྡིཏཱནི, སབྦཱནི ཏཱནི [ཀཱནིཙི ཀཱནིཙི སབྦཱནི (སྱཱ. པཱི. ཀ.)] བྷགཝཏཱ སཉྪིནྣཱནི སམྦྷགྒཱནི སམྤལིབྷགྒཱནི། ཨབྷབྦོ དཱནཱཧཾ, བྷནྟེ, པུན བྷགཝནྟཾ ཨུཔསངྐམིཏུཾ ཡདིདཾ ཨོཏཱརཱཔེཀྑོ”ཏི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ ནིབྦེཛནཱིཡཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“མེདཝཎྞཉྩ པཱསཱཎཾ, ཝཱཡསོ ཨནུཔརིཡགཱ།
ཨཔེཏྠ མུདུཾ ཝིནྡེམ, ཨཔི ཨསྶཱདནཱ སིཡཱ།།

“ཨལདྡྷཱ ཏཏྠ ཨསྶཱདཾ, ཝཱཡསེཏྟོ ཨཔཀྐམེ།
ཀཱཀོཝ སེལམཱསཛྫ, ནིབྦིཛྫཱཔེམ གོཏམཱ”ཏི།།

༥. མཱརདྷཱིཏུསུཏྟཾ

༡༦༡. ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ ནིབྦེཛནཱིཡཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསིཏྭཱ ཏམྷཱ ཋཱནཱ ཨཔཀྐམྨ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ པཐཝིཡཾ པལླངྐེན ནིསཱིདི ཏུཎྷཱིབྷཱུཏོ མངྐུབྷཱུཏོ པཏྟཀྑནྡྷོ ཨདྷོམུཁོ པཛ྄ཛྷཱཡནྟོ ཨཔྤཊིབྷཱནོ ཀཊྛེན བྷཱུམིཾ ཝིལིཁནྟོ། ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏི ཙ རགཱ ཙ མཱརདྷཱིཏརོ ཡེན མཱརོ པཱཔིམཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསིཾསུ –

“ཀེནཱསི དུམྨནོ ཏཱཏ, པུརིསཾ ཀཾ ནུ སོཙསི།
མཡཾ ཏཾ རཱགཔཱསེན, ཨཱརཉྙམིཝ ཀུཉྫརཾ།
བནྡྷིཏྭཱ ཨཱནཡིསྶཱམ, ཝསགོ ཏེ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི།།

“ཨརཧཾ སུགཏོ ལོཀེ, ན རཱགེན སུཝཱནཡོ།
མཱརདྷེཡྻཾ ཨཏིཀྐནྟོ, ཏསྨཱ སོཙཱམཧཾ བྷུས”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏི ཙ རགཱ ཙ མཱརདྷཱིཏརོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “པཱདེ ཏེ, སམཎ, པརིཙཱརེམཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ན མནསཱཀཱསི, ཡཐཱ ཏཾ ཨནུཏྟརེ ཨུཔདྷིསངྑཡེ ཝིམུཏྟོ།

ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏི ཙ རགཱ ཙ མཱརདྷཱིཏརོ ཨེཀམནྟཾ ཨཔཀྐམྨ ཨེཝཾ སམཙིནྟེསུཾ – “ཨུཙྩཱཝཙཱ ཁོ པུརིསཱནཾ ཨདྷིཔྤཱཡཱ། ཡཾནཱུན མཡཾ ཨེཀསཏཾ ཨེཀསཏཾ ཀུམཱརིཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནེཡྻཱམཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏི ཙ རགཱ ཙ མཱརདྷཱིཏརོ ཨེཀསཏཾ ཨེཀསཏཾ ཀུམཱརིཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “པཱདེ ཏེ, སམཎ, པརིཙཱརེམཱ”ཏི། ཏམྤི བྷགཝཱ ན མནསཱཀཱསི, ཡཐཱ ཏཾ ཨནུཏྟརེ ཨུཔདྷིསངྑཡེ ཝིམུཏྟོ།

ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏི ཙ རགཱ ཙ མཱརདྷཱིཏརོ ཨེཀམནྟཾ ཨཔཀྐམྨ ཨེཝཾ སམཙིནྟེསུཾ – “ཨུཙྩཱཝཙཱ ཁོ པུརིསཱནཾ ཨདྷིཔྤཱཡཱ ། ཡཾནཱུན མཡཾ ཨེཀསཏཾ ཨེཀསཏཾ ཨཝིཛཱཏཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནེཡྻཱམཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏི ཙ རགཱ ཙ མཱརདྷཱིཏརོ ཨེཀསཏཾ ཨེཀསཏཾ ཨཝིཛཱཏཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “པཱདེ ཏེ, སམཎ, པརིཙཱརེམཱ”ཏི། ཏམྤི བྷགཝཱ ན མནསཱཀཱསི, ཡཐཱ ཏཾ ཨནུཏྟརེ ཨུཔདྷིསངྑཡེ ཝིམུཏྟོ།

ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ...པེ॰... ཡཾནཱུན མཡཾ ཨེཀསཏཾ ཨེཀསཏཾ སཀིཾ ཝིཛཱཏཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནེཡྻཱམཱཏི། ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ...པེ॰... སཀིཾ ཝིཛཱཏཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “པཱདེ ཏེ, སམཎ, པརིཙཱརེམཱ”ཏི། ཏམྤི བྷགཝཱ ན མནསཱཀཱསི, ཡཐཱ ཏཾ ཨནུཏྟརེ ཨུཔདྷིསངྑཡེ ཝིམུཏྟོ།

ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ...པེ॰... ཡཾནཱུན མཡཾ ཨེཀསཏཾ ཨེཀསཏཾ དུཝིཛཱཏཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནེཡྻཱམཱཏི། ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ...པེ॰... དུཝིཛཱཏཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ...པེ॰... ཡཐཱ ཏཾ ཨནུཏྟརེ ཨུཔདྷིསངྑཡེ ཝིམུཏྟོ། ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ...པེ॰... མཛ྄ཛྷིམིཏྠིཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནེཡྻཱམཱཏི། ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ...པེ॰... མཛ྄ཛྷིམིཏྠིཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ...པེ॰... ཨནུཏྟརེ ཨུཔདྷིསངྑཡེ ཝིམུཏྟོ།

ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ...པེ॰... མཧིཏྠིཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནེཡྻཱམཱཏི ། ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ...པེ॰... མཧིཏྠིཝཎྞསཏཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ...པེ॰... ཨནུཏྟརེ ཨུཔདྷིསངྑཡེ ཝིམུཏྟོ། ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏི ཙ རགཱ ཙ མཱརདྷཱིཏརོ ཨེཀམནྟཾ ཨཔཀྐམྨ ཨེཏདཝོཙུཾ – སཙྩཾ ཀིར ནོ པིཏཱ ཨཝོཙ –

“ཨརཧཾ སུགཏོ ལོཀེ, ན རཱགེན སུཝཱནཡོ།
མཱརདྷེཡྻཾ ཨཏིཀྐནྟོ, ཏསྨཱ སོཙཱམཧཾ བྷུས”ནྟི།།

“ཡགྒྷེ མཡཾ སམཎཾ ཝཱ བྲཱཧྨཎཾ ཝཱ ཨཝཱིཏརཱགཾ ཨིམིནཱ ཨུཔཀྐམེན ཨུཔཀྐམིསྶཱམ ཧདཡཾ ཝཱསྶ ཕལེཡྻ, ཨུཎྷཾ ལོཧིཏཾ ཝཱ མུཁཏོ ཨུགྒཙྪེཡྻ, ཨུམྨཱདཾ ཝཱ པཱཔུཎེཡྻ ཙིཏྟཀྑེཔཾ ཝཱ། སེཡྻཐཱ ཝཱ པན ནལོ ཧརིཏོ ལུཏོ ཨུསྶུསྶཏི ཝིསུསྶཏི མིལཱཡཏི; ཨེཝམེཝ ཨུསྶུསྶེཡྻ ཝིསུསྶེཡྻ མིལཱཡེཡྻཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏི ཙ རགཱ ཙ མཱརདྷཱིཏརོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ ཏཎྷཱ མཱརདྷཱིཏཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“སོཀཱཝཏིཎྞོ ནུ ཝནམྷི ཛྷཱཡསི,
ཝིཏྟཾ ནུ ཛཱིནོ ཨུད པཏྠཡཱནོ།
ཨཱགུཾ ནུ གཱམསྨིམཀཱསི ཀིཉྩི,
ཀསྨཱ ཛནེན ན ཀརོསི སཀྑིཾ།
སཀྑཱི ན སམྤཛྫཏི ཀེནཙི ཏེ”ཏི།།

“ཨཏྠསྶ པཏྟིཾ ཧདཡསྶ སནྟིཾ,
ཛེཏྭཱན སེནཾ པིཡསཱཏརཱུཔཾ།
ཨེཀོཧཾ [ཨེཀཱཧཾ (སྱཱ. ཀཾ. པཱི. ཀ.)] ཛྷཱཡཾ སུཁམནུབོདྷིཾ,
ཏསྨཱ ཛནེན ན ཀརོམི སཀྑིཾ།
སཀྑཱི ན སམྤཛྫཏི ཀེནཙི མེ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨརཏི [ཨརཏི ཙ (ཀ.)] མཱརདྷཱིཏཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“ཀཐཾ ཝིཧཱརཱིབཧུལོདྷ བྷིཀྑུ,
པཉྩོགྷཏིཎྞོ ཨཏརཱིདྷ ཚཊྛཾ།
ཀཐཾ ཛྷཱཡིཾ [ཀཐཾ ཛྷཱཡཾ (སྱཱ. ཀཾ. པཱི.), ཀཐཛ྄ཛྷཱཡིཾ (ཀ.)] བཧུལཾ ཀཱམསཉྙཱ,
པརིབཱཧིརཱ ཧོནྟི ཨལདྡྷ ཡོ ཏ”ནྟི།།

“པསྶདྡྷཀཱཡོ སུཝིམུཏྟཙིཏྟོ,
ཨསངྑརཱནོ སཏིམཱ ཨནོཀོ།
ཨཉྙཱཡ དྷམྨཾ ཨཝིཏཀྐཛྷཱཡཱི,
ན ཀུཔྤཏི ན སརཏི ན ཐིནོ [ན ཀུཔྤཏཱི ནསྶརཏཱི ན ཐཱིནོ (སྱཱ.)]།།

“ཨེཝཾཝིཧཱརཱིབཧུལོདྷ བྷིཀྑུ,
པཉྩོགྷཏིཎྞོ ཨཏརཱིདྷ ཚཊྛཾ།

ཨེཝཾ ཛྷཱཡིཾ བཧུལཾ ཀཱམསཉྙཱ,

པརིབཱཧིརཱ ཧོནྟི ཨལདྡྷ ཡོ ཏ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ རགཱ [རགཱཙ (ཀ.)] མཱརདྷཱིཏཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨཙྪེཛྫ ཏཎྷཾ གཎསངྒྷཙཱརཱི,

ཨདྡྷཱ ཙརིསྶནྟི [ཏརིསྶནྟི (སཱི.)] བཧཱུ ཙ སདྡྷཱ།

བཧུཾ ཝཏཱཡཾ ཛནཏཾ ཨནོཀོ,

ཨཙྪེཛྫ ནེསྶཏི མཙྩུརཱཛསྶ པཱར”ནྟི།།

“ནཡནྟི ཝེ མཧཱཝཱིརཱ, སདྡྷམྨེན ཏཐཱགཏཱ།

དྷམྨེན ནཡམཱནཱནཾ, ཀཱ ཨུསཱུཡཱ ཝིཛཱནཏ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏི ཙ རགཱ ཙ མཱརདྷཱིཏརོ ཡེན མཱརོ པཱཔིམཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ། ཨདྡསཱ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཏཎྷཉྩ ཨརཏིཉྩ རགཉྩ མཱརདྷཱིཏརོ དཱུརཏོཝ ཨཱགཙྪནྟིཡོ། དིསྭཱན གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“བཱལཱ ཀུམུདནཱལེཧི, པབྦཏཾ ཨབྷིམནྠཐ [ཨབྷིམཏྠཐ (སཱི.)]།

གིརིཾ ནཁེན ཁནཐ, ཨཡོ དནྟེཧི ཁཱདཐ།།

“སེལཾཝ སིརསཱུཧཙྩ [སིརསི ཨཱུཧཙྩ (སཱི.), སིརསི ཨོཧཙྩ (སྱཱ. ཀཾ.)], པཱཏཱལེ གཱདྷམེསཐ།

ཁཱཎུཾཝ ཨུརསཱསཛྫ, ནིབྦིཛྫཱཔེཐ གོཏམཱ”ཏི།།

“དདྡལླམཱནཱ ཨཱགཉྪུཾ, ཏཎྷཱ ཙ ཨརཏཱི རགཱ།

ཏཱ ཏཏྠ པནུདཱི སཏྠཱ, ཏཱུལཾ བྷཊྛཾཝ མཱལུཏོ”ཏི།།

ཏཏིཡོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

སམྦཧུལཱ སམིདྡྷི ཙ, གོདྷིཀཾ སཏྟཝསྶཱནི།

དྷཱིཏརཾ དེསིཏཾ བུདྡྷ, སེཊྛེན ཨིམཾ མཱརཔཉྩཀནྟི།།

མཱརསཾཡུཏྟཾ སམཏྟཾ།

༥. བྷིཀྑུནཱིསཾཡུཏྟཾ

༡. ཨཱལཝིཀཱསུཏྟཾ

༡༦༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ ཨཱལཝིཀཱ བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན ཨནྡྷཝནཾ ཏེནུཔསངྐམི ཝིཝེཀཏྠིནཱི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཨཱལཝིཀཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ ཝིཝེཀམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ ཡེན ཨཱལཝིཀཱ བྷིཀྑུནཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱལཝིཀཾ བྷིཀྑུནིཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ནཏྠི ནིསྶརཎཾ ལོཀེ, ཀིཾ ཝིཝེཀེན ཀཱཧསི།
བྷུཉྫསྶུ ཀཱམརཏིཡོ, མཱཧུ པཙྪཱནུཏཱཔིནཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཱལཝིཀཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “ཀོ ནུ ཁྭཱཡཾ མནུསྶོ ཝཱ ཨམནུསྶོ ཝཱ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ ཨཱལཝིཀཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “མཱརོ ཁོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ མམ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ ཝིཝེཀམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱལཝིཀཱ བྷིཀྑུནཱི “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཧི པཙྩབྷཱསི –

“ཨཏྠི ནིསྶརཎཾ ལོཀེ, པཉྙཱཡ མེ སུཕུསྶིཏཾ [སུཕསྶིཏཾ (སཱི. པཱི.)]།
པམཏྟབནྡྷུ པཱཔིམ, ན ཏྭཾ ཛཱནཱསི ཏཾ པདཾ།།

“སཏྟིསཱུལཱུཔམཱ ཀཱམཱ, ཁནྡྷཱསཾ ཨདྷིཀུཊྚནཱ།
ཡཾ ཏྭཾ ཀཱམརཏིཾ བྲཱུསི, ཨརཏི མཡྷ སཱ ཨཧཱུ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ ཨཱལཝིཀཱ བྷིཀྑུནཱི”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༢. སོམཱསུཏྟཾ

༡༦༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ སོམཱ བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན ཨནྡྷཝནཾ ཏེནུཔསངྐམི དིཝཱཝིཧཱརཱཡ། ཨནྡྷཝནཾ ཨཛ྄ཛྷོགཱཧེཏྭཱ ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ སོམཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ ཡེན སོམཱ བྷིཀྑུནཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ སོམཾ བྷིཀྑུནིཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཡཾ ཏཾ ཨིསཱིཧི པཏྟབྦཾ, ཋཱནཾ དུརབྷིསམྦྷཝཾ།
ན ཏཾ དྭངྒུལཔཉྙཱཡ, སཀྐཱ པཔྤོཏུམིཏྠིཡཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ སོམཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “ཀོ ནུ ཁྭཱཡཾ མནུསྶོ ཝཱ ཨམནུསྶོ ཝཱ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ སོམཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “མཱརོ ཁོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ མམ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ སོམཱ བྷིཀྑུནཱི “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ

མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསི –

“ཨིཏྠིབྷཱཝོ ཀིཾ ཀཡིརཱ, ཙིཏྟམྷི སུསམཱཧིཏེ།
ཉཱཎམྷི ཝཏྟམཱནམྷི, སམྨཱ དྷམྨཾ ཝིཔསྶཏོ།།

“ཡསྶ ནཱུན སིཡཱ ཨེཝཾ, ཨིཏྠཱཧཾ པུརིསོཏི ཝཱ།
ཀིཉྩི ཝཱ པན ཨཉྙསྨི [ཨསྨཱིཏི (སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)], ཏཾ མཱརོ ཝཏྟུམརཧཏཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ སོམཱ བྷིཀྑུནཱི”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༣. ཀིསཱགོཏམཱིསུཏྟཾ

༡༦༤. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ ཀིསཱགོཏམཱི བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན ཨནྡྷཝནཾ ཏེནུཔསངྐམི , དིཝཱཝིཧཱརཱཡ། ཨནྡྷཝནཾ ཨཛྫྷོགཱཧེཏྭཱ ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཀིསཱགོཏམིཡཱ བྷིཀྑུནིཡཱ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ ཡེན ཀིསཱགོཏམཱི བྷིཀྑུནཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཀིསཱགོཏམིཾ བྷིཀྑུནིཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“ཀིཾ ནུ ཏྭཾ མཏཔུཏྟཱཝ, ཨེཀམཱསི རུདམྨུཁཱི།
ཝནམཛྫྷགཏཱ ཨེཀཱ, པུརིསཾ ནུ གཝེསསཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཀིསཱགོཏམིཡཱ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “ཀོ ནུ ཁྭཱཡཾ མནུསྶོ ཝཱ ཨམནུསྶོ ཝཱ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ ཀིསཱགོཏམིཡཱ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “མཱརོ ཁོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ མམ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཀིསཱགོཏམཱི བྷིཀྑུནཱི “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསི –

“ཨཙྩནྟཾ མཏཔུཏྟཱམྷི, པུརིསཱ ཨེཏདནྟིཀཱ།
ན སོཙཱམི ན རོདཱམི, ན ཏཾ བྷཱཡཱམི ཨཱཝུསོ།།

“སབྦཏྠ ཝིཧཏཱ ནནྡཱི, ཏམོཀྑནྡྷོ པདཱལིཏོ།
ཛེཏྭཱན མཙྩུནོ [ཛེཏྭཱ ནམུཙིནོ (སཱི.)] སེནཾ, ཝིཧརཱམི ཨནཱསཝཱ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ ཀིསཱགོཏམཱི བྷིཀྑུནཱི”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༤. ཝིཛཡཱསུཏྟཾ

༡༦༥. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ ཝིཛཡཱ བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ...པེ.... ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཝིཛཡཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ ཡེན ཝིཛཡཱ བྷིཀྑུནཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཝིཛཡཾ བྷིཀྑུནིཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“དཧརཱ ཏྭཾ རཱུཔཝཏཱི, ཨཧཉྩ དཧརོ སུསུ།
པཉྩངྒིཀེན ཏུརིཡེན, ཨེཧཡྻེབྷིརམཱམསེ”ཏི [ཨེཧི ཨཡྻེ རམཱམསེ (སཱི.)]༎

ཨཐ ཁོ ཝིཛཡཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “ཀོ ནུ ཁྭཱཡཾ མནུསྶོ ཝཱ ཨམནུསྶོ ཝཱ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ ཝིཛཡཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “མཱརོ ཁོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ མམ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ ཝིཛཡཱ བྷིཀྑུནཱི “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཧི པཙྩབྷཱསི –

“རཱུཔཱ སདྡཱ རསཱ གནྡྷཱ, ཕོཊྛབྦཱ ཙ མནོརམཱ།
ནིཡྻཱཏཡཱམི ཏུཡ྄ཧེཝ, མཱར ནཱཧཾ ཏེནཏྠིཀཱ༎

“ཨིམིནཱ པཱུཏིཀཱཡེན, བྷིནྡནེན པབྷངྒུནཱ།
ཨཊྚཱིཡཱམི ཧརཱཡཱམི, ཀཱམཏཎྷཱ སམཱུཧཏཱ༎

“ཡེ ཙ རཱུཔཱུཔགཱ སཏྟཱ, ཡེ ཙ ཨརཱུཔཊྛཱཡིནོ [ཨཱརུཔྤཊྛཱཡིནོ (སཱི. པཱི.)]།
ཡཱ ཙ སནྟཱ སམཱཔཏྟི, སབྦཏྠ ཝིཧཏོ ཏམོ”ཏི༎

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ ཝིཛཡཱ བྷིཀྑུནཱི”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༥. ཨུཔྤལཝཎྞཱསུཏྟཾ

༡༦༦. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ ཨུཔྤལཝཎྞཱ བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ…པེ.… ཨཉྙཏརསྨིཾ སུཔུཔྥིཏསཱལརུཀྑམཱུལེ ཨཊྛཱསི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཨུཔྤལཝཎྞཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ ཡེན ཨུཔྤལཝཎྞཱ བྷིཀྑུནཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨུཔྤལཝཎྞཾ བྷིཀྑུནིཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“སུཔུཔྥིཏགྒཾ ཨུཔགམྨ བྷིཀྑུནི,
ཨེཀཱ ཏུཝཾ ཏིཊྛསི སཱལམཱུལེ།
ན ཙཏྠི ཏེ དུཏིཡཱ ཝཎྞདྷཱཏུ,
བཱལེ ན ཏྭཾ བྷཱཡསི དྷུཏྟཀཱན”ནྟི༎

ཨཐ ཁོ ཨུཔྤལཝཎྞཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “ཀོ ནུ ཁྭཱཡཾ མནུསྶོ ཝཱ ཨམནུསྶོ ཝཱ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ ཨུཔྤལཝཎྞཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “མཱརོ ཁོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ མམ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ ཨུཔྤལཝཎྞཱ བྷིཀྑུནཱི “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཧི པཙྩབྷཱསི –

“སཏཾ སཧསྶཱནིཔི དྷུཏྟཀཱནཾ,
ཨིདྷཱགཏཱ ཏཱདིསཀཱ བྷཝེཡྻུཾ།

ལོམཾ ན ཨིཉྫཱམི ན སནྟསཱམི,
ན མཱར བྷཱཡཱམི ཏམེཀིཀཱཔི།།

“ཨེསཱ ཨནྟརདྷཱཡཱམི, ཀུཙྪིཾ ཝཱ པཝིསཱམི ཏེ།
བྷམུཀནྟརེ ཏིཊྛཱམི, ཏིཊྛནྟིཾ མཾ ན དཀྑསི།།

“ཙིཏྟསྨིཾ ཝསཱིབྷཱུཏམྷི, ཨིདྡྷིཔཱདཱ སུབྷཱཝིཏཱ།
སབྦབནྡྷནམུཏྟམྷི, ན ཏཾ བྷཱཡཱམི ཨཱཝུསོ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ ཨུཔྤལཝཎྞཱ བྷིཀྑུནཱི”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༦. ཙཱལཱསུཏྟཾ

༡༦༧. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ ཙཱལཱ བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ...པེ॰... ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན ཙཱལཱ བྷིཀྑུནཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཙཱལཾ བྷིཀྑུནིཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀིཾ ནུ ཏྭཾ, བྷིཀྑུནི, ན རོཙེསཱི”ཏི? “ཛཱཏིཾ ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ན རོཙེམཱི”ཏི།

“ཀིཾ ནུ ཛཱཏིཾ ན རོཙེསི, ཛཱཏོ ཀཱམཱནི བྷུཉྫཏི།
ཀོ ནུ ཏེ ཨིདམཱདཔཡི, ཛཱཏིཾ མཱ རོཙ [མཱ རོཙེསི (སཱི॰ པཱི॰)] བྷིཀྑུནཱི”ཏི།།

“ཛཱཏསྶ མརཎཾ ཧོཏི, ཛཱཏོ དུཀྑཱནི ཕུསྶཏི [པསྶཏི (སཱི॰ པཱི॰)]།
བནྡྷཾ ཝདྷཾ པརིཀླེསཾ, ཏསྨཱ ཛཱཏིཾ ན རོཙཡེ།།

“བུདྡྷོ དྷམྨམདེསེསི, ཛཱཏིཡཱ སམཏིཀྐམཾ།
སབྦདུཀྑཔྤཧཱནཱཡ, སོ མཾ སཙྩེ ནིཝེསཡི།།

“ཡེ ཙ རཱུཔཱུཔགཱ སཏྟཱ, ཡེ ཙ ཨརཱུཔཊྛཱཡིནོ།
ནིརོདྷཾ ཨཔྤཛཱནནྟཱ, ཨཱགནྟཱརོ པུནབྦྷཝ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ ཙཱལཱ བྷིཀྑུནཱི”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༧. ཨུཔཙཱལཱསུཏྟཾ

༡༦༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ ཨུཔཙཱལཱ བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ...པེ॰... ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཡེན ཨུཔཙཱལཱ བྷིཀྑུནཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨུཔཙཱལཾ བྷིཀྑུནིཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཏྠ ནུ ཏྭཾ, བྷིཀྑུནི, ཨུཔཔཛྫིཏུཀཱམཱ”ཏི? “ན ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཀཏྠཙི ཨུཔཔཛྫིཏུཀཱམཱ”ཏི།

“ཏཱཝཏིཾསཱ ཙ ཡཱམཱ ཙ, ཏུསིཏཱ ཙཱཔི དེཝཏཱ།

ནིསླནརཧིནོ དེཡླ, ཡེ དེཡླ ཕསཕཏྟིནོ།
ཏཐྲ ཙིཏྟཾ པཧིཏྲེཏི, རཏིཾ པཛྫནྟྲོསྶིཾ"ཏི།།

"ཏླཕཧིཾསླ ཙ ཡླམླ ཙ, ཏུསིཏླ ཐླཔི དེཕཏླ།
ནིསླནརཧིནོ དེཡླ, ཡེ དེཡླ ཕསཕཏྟིནོ།
ཀླམབཏྟནབཏྟ ཏེ, ཨེཏྟི སླརཕསཾ པུན།།

"སབྲོ ཨླཏྲིཔིཏོ [སབྲོཕ ཨླཏིཏྟོ (སླཱ. ཀཾ.)] ལོཀོ, སབྲོ ལོཀོ པཏྟུཔིཏོ།
སབྲོ པཛྫལིཏོ [པཛྫལིཏོ (སབྲཐ)] ལོཀོ, སབྲོ ལོཀོ པཀམྤིཏོ།།

"ཨཀམྤིཏཾ ཨཔཛྫལིཏཾ [ཨཙལིཏཾ (སླཱ. སླཱ. ཀཾ. པླཱ.)], ཨཔུཐུཛྫནསེཝིཏཾ།
ཨགཏི ཡཏྠ སླརསླ, ཏཏྠ མེ ནིརཏོ མནོ"ཏི།།

ཨཐ ཁོ སླར་ པླཔིམླ "ཛཱནཱཏི མཾ ཨུཔཙཱལཱ བྷིཀྑུནཱི"ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརཱདྷཱཡཱིཏི།

༨. སཱིསུཔཙཱལཱསུཏྟཾ

༡༦༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ । ཨཐ ཁོ སཱིསུཔཙཱལཱ [སཱིསཱུཔཙཱལཱ (སཱི.)] བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ ...པེ... ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ སླར་ པླཔིམླ ཡེན སཱིསུཔཙཱལཱ བྷིཀྑུནཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ སཱིསུཔཙཱལཾ བྷིཀྑུནིཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཀསྶ ནུ ཁོ, བྷིཀྑུནི, པཱསཎྜཾ རོཙེསཱི"ཏི? "ན ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཀསྶཙི པཱསཎྜཾ རོཙེམཱི"ཏི།

"ཀཾ ནུ ཨུདྡིསྶ མུཎྜཱསི, སམཎཱི ཝིཡ དིསྶསི།
ན ཙ རོཙེསི པཱསཎྜཾ, ཀིམིཝ ཙརསི མོམུཧཱ"ཏི།།

"ཨིཏོ བཧིདྡྷཱ པཱསཎྜཱ, དིཊྛཱིསུ པསཱིདནྟི ཏེ།
ན ཏེསཾ དྷམྨཾ རོཙེམི, ཏེ དྷམྨསྶ ཨཀོཝིདཱ།།

"ཨཏྠི སཀྱཀུལེ ཛཱཏོ, བུདྡྷོ ཨཔྤཊིཔུགྒལོ།
སབྦཱབྷིབྷཱུ མཱརནུདོ, སབྦཏྠམཔརཱཛིཏོ།།

"སབྦཏྠ མུཏྟོ ཨསིཏོ, སབྦཾ པསྶཏི ཙཀྑུམཱ།
སབྦཀམྨཀྑཡཾ པཏྟོ, ཝིམུཏྟོ ཨུཔདྷིསངྑཡེ།
སོ མཡྷཾ བྷགཝཱ སཏྠཱ, ཏསྶ རོཙེམི སཱསན"ནྟི།།

ཨཐ ཁོ སླར་ པླཔིམླ "ཛཱནཱཏི མཾ སཱིསུཔཙཱལཱ བྷིཀྑུནཱི"ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརཱདྷཱཡཱིཏི།

༩. སེལཱསུཏྟཾ

༡༧༠. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ སེལཱ བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ...པེ.... ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ སེལཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ...པེ.... སེལཾ བྷིཀྑུནིཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀེནིདཾ པཀཏཾ བིམྦཾ, ཀྭནུ [ཀྭཙ (སཱི. པཱི.), ཀྭཙི (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)] བིམྦསྶ ཀཱརཀོ།
ཀྭནུ བིམྦཾ སམུཔྤནྣཾ, ཀྭནུ བིམྦཾ ནིརུཛ྄ཛྷཏཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ སེལཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “ཀོ ནུ ཁྭཱཡཾ མནུསྶོ ཝཱ ཨམནུསྶོ ཝཱ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ སེལཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “མཱརོ ཁོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ མམ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ སེལཱ བྷིཀྑུནཱི “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཧི པཙྩབྷཱསི –

“ནཡིདཾ ཨཏྟཀཏཾ [ནཡིདཾ པཀཏཾ (སྱཱ. ཀཾ.)] བིམྦཾ, ནཡིདཾ པརཀཏཾ [ནཡིདཾ པཀཏཾ (སྱཱ. ཀཾ.)] ཨགྷཾ།
ཧེཏུཾ པཊིཙྩ སམྦྷཱུཏཾ, ཧེཏུབྷངྒཱ ནིརུཛ྄ཛྷཏི།།

“ཡཐཱ ཨཉྙཏརཾ བཱིཛཾ, ཁེཏྟེ ཝུཏྟཾ ཝིརཱུཧཏི།
པཐཝཱིརསཉྩཱགམྨ, སིནེཧཉྩ ཏདཱུབྷཡཾ།།

“ཨེཝཾ ཁནྡྷཱ ཙ དྷཱཏུཡོ, ཚ ཙ ཨཱཡཏནཱ ཨིམེ།
ཧེཏུཾ པཊིཙྩ སམྦྷཱུཏཱ, ཧེཏུབྷངྒཱ ནིརུཛ྄ཛྷརེ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ སེལཱ བྷིཀྑུནཱི”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༡༠. ཝཛིརཱསུཏྟཾ

༡༧༡. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ ཝཛིརཱ བྷིཀྑུནཱི པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན ཨནྡྷཝནཾ ཏེནུཔསངྐམི དིཝཱཝིཧཱརཱཡ། ཨནྡྷཝནཾ ཨཛ྄ཛྷོགཱཧེཏྭཱ ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ ཝཛིརཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ ཡེན ཝཛིརཱ བྷིཀྑུནཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཝཛིརཾ བྷིཀྑུནིཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀེནཱཡཾ པཀཏོ སཏྟོ, ཀུཝཾ སཏྟསྶ ཀཱརཀོ།
ཀུཝཾ སཏྟོ སམུཔྤནྣོ, ཀུཝཾ སཏྟོ ནིརུཛ྄ཛྷཏཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཝཛིརཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “ཀོ ནུ ཁྭཱཡཾ མནུསྶོ ཝཱ ཨམནུསྶོ ཝཱ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ ཝཛིརཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨེཏདཧོསི – “མཱརོ ཁོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ མམ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ སམཱདྷིམྷཱ ཙཱཝེཏུཀཱམོ གཱཐཾ བྷཱསཏཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ ཝཛིརཱ བྷིཀྑུནཱི “མཱརོ ཨཡཾ པཱཔིམཱ” ཨིཏི ཝིདིཏྭཱ, མཱརཾ པཱཔིམནྟཾ གཱཐཱཧི པཙྩབྷཱསི –

“ཀིཾ ནུ སཏྟོཏི པཙྩེསི, མཱར དིཊྛིགཏཾ ནུ ཏེ།
སུདྡྷསངྑཱརཔུཉྫོཡཾ, ནཡིདྷ སཏྟུཔལབྦྷཏི།།

“ཡཐཱ ཧི ཨངྒསམྦྷཱརཱ, ཧོཏི སདྡོ རཐོ ཨིཏི།
ཨེཝཾ ཁནྡྷེསུ སནྟེསུ, ཧོཏི སཏྟོཏི སམྨུཏི [སམྨཏི (སྱཱ. ཀཾ.)]།།

“དུཀྑམེཝ ཧི སམྦྷོཏི, དུཀྑཾ ཏིཊྛཏི ཝེཏི ཙ།
ནཱཉྙཏྲ དུཀྑཱ སམྦྷོཏི, ནཱཉྙཾ དུཀྑཱ ནིརུཛ྄ཛྷཏཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ “ཛཱནཱཏི མཾ ཝཛིརཱ བྷིཀྑུནཱི”ཏི དུཀྑཱི དུམྨནོ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

ཝཛིརཱསུཏྟཾ དསམཾ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཨཱལཝིཀཱ ཙ སོམཱ ཙ, གོཏམཱི ཝིཛཡཱ སཧ།
ཨུཔྤལཝཎྞཱ ཙ ཙཱལཱ, ཨུཔཙཱལཱ སཱིསུཔཙཱལཱ ཙ།
སེལཱ ཝཛིརཱཡ ཏེ དསཱཏི།།

༨. བྲཧྨསཾཡུཏྟཾ

༡. པཋམཝགྒོ

༡. བྲཧྨཱཡཱཙནསུཏྟཾ

༡༧༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ ཨཛཔཱལནིགྲོདྷམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཏོ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “ཨདྷིགཏོ ཁོ མྱཱཡཾ དྷམྨོ གམྦྷཱིརོ དུདྡསོ དུརནུབོདྷོ སནྟོ པཎཱིཏོ ཨཏཀྐཱཝཙརོ ནིཔུཎོ པཎྜིཏཝེདནཱིཡོ། ཨཱལཡརཱམཱ ཁོ པནཱཡཾ པཛཱ ཨཱལཡརཏཱ ཨཱལཡསམྨུདིཏཱ། ཨཱལཡརཱམཱཡ ཁོ པན པཛཱཡ ཨཱལཡརཏཱཡ ཨཱལཡསམྨུདིཏཱཡ དུདྡསཾ ཨིདཾ ཋཱནཾ ཡདིདཾ ཨིདཔྤཙྩཡཏཱཔཊིཙྩསམུཔྤཱདོ། ཨིདམྤི ཁོ ཋཱནཾ དུདྡསཾ ཡདིདཾ སབྦསངྑཱརསམཐོ སབྦཱུཔདྷིཔཊིནིསྶགྒོ ཏཎྷཱཀྑཡོ ཝིརཱགོ ནིརོདྷོ ནིབྦཱནཾ། ཨཧཉྩེཝ ཁོ པན དྷམྨཾ དེསེཡྻཾ; པརེ ཙ མེ ན ཨཱཛཱནེཡྻུཾ; སོ མམསྶ ཀིལམཐོ, སཱ མམསྶ ཝིཧེསཱ”ཏི། ཨཔིསྶུ བྷགཝནྟཾ ཨིམཱ ཨནཙྪརིཡཱ གཱཐཱཡོ པཊིབྷཾསུ པུབྦེ ཨསྶུཏཔུབྦཱ –

“ཀིཙྪེན མེ ཨདྷིགཏཾ, ཧལཾ དཱནི པཀཱསིཏུཾ།
རཱགདོསཔརེཏེཧི, ནཱཡཾ དྷམྨོ སུསམྦུདྷོ།།

“པཊིསོཏགཱམིཾ ནིཔུཎཾ, གམྦྷཱིརཾ དུདྡསཾ ཨཎུཾ།
རཱགརཏྟཱ ན དཀྑནྟི, ཏམོཁནྡྷེན ཨཱཝུཊཱ”ཏི [ཏམོཀྑནྡྷེན ཨཱཝུཏཱཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]།།

ཨིཏིཧ བྷགཝཏོ པཊིསཉྩིཀྑཏོ ཨཔྤོསྶུཀྐཏཱཡ ཙིཏྟཾ ནམཏི, ནོ དྷམྨདེསནཱཡ།

ཨཐ ཁོ བྲཧྨུནོ སཧམྤཏིསྶ བྷགཝཏོ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ ཨེཏདཧོསི – “ནསྶཏི ཝཏ བྷོ ལོཀོ, ཝིནསྶཏི ཝཏ བྷོ ལོཀོ, ཡཏྲ ཧི ནཱམ ཏཐཱགཏསྶ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ ཨཔྤོསྶུཀྐཏཱཡ ཙིཏྟཾ ནམཏི [ནམིསྶཏི (?)], ནོ དྷམྨདེསནཱཡཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ [སམྨིཉྫིཏཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ ཨེཝམེཝ – བྲཧྨལོཀེ ཨནྟརཧིཏོ བྷགཝཏོ པུརཏོ པཱཏུརཧོསི། ཨཐ ཁོ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “དེསེཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ དྷམྨཾ, དེསེཏུ སུགཏོ དྷམྨཾ། སནྟི སཏྟཱ ཨཔྤརཛཀྑཛཱཏིཀཱ, ཨསྶཝནཏཱ དྷམྨསྶ པརིཧཱཡནྟི། བྷཝིསྶནྟི དྷམྨསྶ ཨཉྙཱཏཱརོ”ཏི། ཨིདམཝོཙ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི, ཨིདཾ ཝཏྭཱ ཨཐཱཔརཾ ཨེཏདཝོཙ –

“པཱཏུརཧོསི མགདྷེསུ པུབྦེ,
དྷམྨོ ཨསུདྡྷོ སམལེཧི ཙིནྟིཏོ།
ཨཝཱཔུརེཏཾ [ཨཔཱཔུརེཏཾ (སཱི.)] ཨམཏསྶ དྭཱརཾ,
སུཎནྟུ དྷམྨཾ ཝིམལེནཱནུབུདྡྷཾ།།

“སེལེ ཡཐཱ པབྦཏམུདྡྷནིཊྛིཏོ,
ཡཐཱཔི པསྶེ ཛནཏཾ སམནྟཏོ།

ཏཐཱུཔམཾ དྷམྨམཡཾ སུམེདྷ,

པཱསཱདམཱརུཡ྄ཧ སམནྟཙཀྑུ།

སོཀཱཝཏིཎྞཾ [སོཀཱཝཀིཎྞཾ (སཱི.)] ཛནཏམཔེཏསོཀོ,

ཨཝེཀྑསྶུ ཛཱཏིཛརཱབྷིབྷཱུཏཾ།།

“ཨུཊྛེཧི ཝཱིར ཝིཛིཏསངྒཱམ,

སཏྠཝཱཧ ཨཎཎ [ཨནཎ (ཀཏྠཙི)] ཝིཙར ལོཀེ།

དེསསྶུ [དེསེཏུ (སྱཱ. ཀཾ. པཱི. ཀ.)] བྷགཝཱ དྷམྨཾ,

ཨཉྙཱཏཱརོ བྷཝིསྶནྟཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ བྲཧྨུནོ ཙ ཨཛ྄ཛྷེསནཾ ཝིདིཏྭཱ སཏྟེསུ ཙ ཀཱརུཉྙཏཾ པཊིཙྩ བུདྡྷཙཀྑུནཱ ལོཀཾ ཝོལོཀེསི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ བུདྡྷཙཀྑུནཱ ལོཀཾ ཝོལོཀེནྟོ སཏྟེ ཨཔྤརཛཀྑེ མཧཱརཛཀྑེ ཏིཀྑིནྡྲིཡེ མུདིནྡྲིཡེ སྭཱཀཱརེ དྭཱཀཱརེ སུཝིཉྙཱཔཡེ དུཝིཉྙཱཔཡེ, ཨཔྤེཀཙྩེ པརལོཀཝཛྫབྷཡདསྶཱཝིནེ ཝིཧརནྟེ, ཨཔྤེཀཙྩེ ན པརལོཀཝཛྫབྷཡདསྶཱཝིནེ [དསྶཱཝིནོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཝིཧརནྟེ། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ ཨུཔྤལིནིཡཾ ཝཱ པདུམིནིཡཾ ཝཱ པུཎྜརཱིཀིནིཡཾ ཝཱ ཨཔྤེཀཙྩཱནི ཨུཔྤལཱནི ཝཱ པདུམཱནི ཝཱ པུཎྜརཱིཀཱནི ཝཱ ཨུདཀེ ཛཱཏཱནི ཨུདཀེ སཾཝཌྜྷཱནི ཨུདཀཱནུགྒཏཱནི ཨནྟོ ནིམུགྒཔོསཱིནི, ཨཔྤེཀཙྩཱནི ཨུཔྤལཱནི ཝཱ པདུམཱནི ཝཱ པུཎྜརཱིཀཱནི ཝཱ ཨུདཀེ ཛཱཏཱནི ཨུདཀེ སཾཝཌྜྷཱནི སམོདཀཾ ཋིཏཱནི, ཨཔྤེཀཙྩཱནི ཨུཔྤལཱནི ཝཱ པདུམཱནི ཝཱ པུཎྜརཱིཀཱནི ཝཱ ཨུདཀེ ཛཱཏཱནི ཨུདཀེ སཾཝཌྜྷཱནི ཨུདཀཱ ཨཙྩུགྒམྨ ཋིཏཱནི [ཏིཊྛནྟི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཨནུཔལིཏྟཱནི ཨུདཀེན; ཨེཝམེཝ བྷགཝཱ བུདྡྷཙཀྑུནཱ ལོཀཾ ཝོལོཀེནྟོ ཨདྡས སཏྟེ ཨཔྤརཛཀྑེ མཧཱརཛཀྑེ ཏིཀྑིནྡྲིཡེ མུདིནྡྲིཡེ སྭཱཀཱརེ དྭཱཀཱརེ སུཝིཉྙཱཔཡེ དུཝིཉྙཱཔཡེ, ཨཔྤེཀཙྩེ པརལོཀཝཛྫབྷཡདསྶཱཝིནེ ཝིཧརནྟེ, ཨཔྤེཀཙྩེ ན པརལོཀཝཛྫབྷཡདསྶཱཝིནེ ཝིཧརནྟེ། དིསྭཱན བྲཧྨཱནཾ སཧམྤཏིཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསི –

“ཨཔཱརུཏཱ ཏེསཾ ཨམཏསྶ དྭཱརཱ,

ཡེ སོཏཝནྟོ པམུཉྩནྟུ སདྡྷཾ།

ཝིཧིཾསསཉྙཱི པགུཎཾ ན བྷཱསིཾ,

དྷམྨཾ པཎཱིཏཾ མནུཛེསུ བྲཧྨེ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི “ཀཏཱཝཀཱསོ ཁོམྷི བྷགཝཏཱ དྷམྨདེསནཱཡཱ”ཏི བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༢. གཱརཝསུཏྟཾ

༡༧༣. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ ཨཛཔཱལནིགྲོདྷམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཏོ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “དུཀྑཾ ཁོ ཨགཱརཝོ ཝིཧརཏི ཨཔྤཏིསྶོ, ཀཾ ནུ ཁྭཱཧཾ སམཎཾ ཝཱ བྲཱཧྨཎཾ ཝཱ སཀྐཏྭཱ གརུཾ ཀཏྭཱ [གརུཀཏྭཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཨུཔནིསྶཱཡ ཝིཧརེཡྻ”ནྟི?

ཨཐ ཁོ བྷགཝཏོ ཨེཏདཧོསི – “ཨཔརིཔུཎྞསྶ ཁོ སཱིལཀྑནྡྷསྶ པཱརིཔཱུརིཡཱ ཨཉྙཾ སམཎཾ ཝཱ བྲཱཧྨཎཾ ཝཱ སཀྐཏྭཱ གརུཾ ཀཏྭཱ ཨུཔནིསྶཱཡ ཝིཧརེཡྻཾ ། ན ཁོ པནཱཧཾ པསྶཱམི སདེཝཀེ ལོཀེ སམཱརཀེ སབྲཧྨཀེ སསྶམཎབྲཱཧྨཎིཡཱ པཛཱཡ སདེཝམནུསྶཱཡ ཨཏྟནཱ སཱིལསམྤནྣཏརཾ ཨཉྙཾ སམཎཾ ཝཱ བྲཱཧྨཎཾ ཝཱ, ཡམཧཾ སཀྐཏྭཱ གརུཾ ཀཏྭཱ ཨུཔནིསྶཱཡ ཝིཧརེཡྻཾ།

“ཨཔརིཔུཎྞ་ཏོ་སམུདྲིཀཱཙྩྟྞ་པཱུརིཔུརིཡུ་ཨཛྫི་སམཀཾ་ཕླ་བྲཧྨཾ་ཕླ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪེཡཾ། ན་ཏོ་པནྟཾ་པཎྜུམི་སདེཕྲཀ་ཡོཀ… པེ༷… ཨཏྲཏ་སམུདྲིསཕུཏྣདཪཾ་ཨཛྫི་སམཀཾ་ཕླ་བྲཧྨཾ་ཕླ,་ཡམཏཾ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪེཡཾ།

“ཨཔརིཔུཎྞ་པཏྲཱཀཱཙྩྟྞ་པཱུརིཔུརིཡུ་ཨཛྫི་སམཀཾ་ཕླ་བྲཧྨཾ་ཕླ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪེཡཾ། ན་ཏོ་པནྟཾ་པཎྜུམི་སདེཕྲཀ…པེ༷… ཨཏྲཏ་པཏྲཱསཕུཏྣདཪཾ་ཨཛྫི་སམཀཾ་ཕླ་བྲཧྨཾ་ཕླ,་ཡམཏཾ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪེཡཾ།

“ཨཔརིཔུཎྞ་ཏོ་ཕིམུདྲིཀཱཙྩྟྞ་པཱུརིཔུརིཡུ་ཨཛྫི་སམཀཾ་ཕླ་བྲཧྨཾ་ཕླ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪེཡཾ། ན་ཏོ་པནྟཾ་པཎྜུམི་སདེཕྲཀ…པེ༷… ཨཏྲཏ་ཕིམུདྲིསཕུཏྣདཪཾ་ཨཛྫི་སམཀཾ་ཕླ་བྲཧྨཾ་ཕླ,་ཡམཏཾ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪེཡཾ།

“ཨཔརིཔུཎྞ་ཏོ་ཕིམུདྲིཀྲཏནྶཱནཀཱཙྩྟྞ་པཱུརིཔུརིཡུ་ཨཛྫི་སམཀཾ་ཕླ་བྲཧྨཾ་ཕླ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪེཡཾ། ན་ཏོ་པནྟཾ་པཎྜུམི་སདེཕྲཀ་ཡོཀ་སམྦྷརཀ་སབྲཧྨཀ་སཤྨམཎབྲཧྨཎིཡུ་པཊྚཡ་སདེཕྲམནུཥྱཡ་ཨཏྲཏ་ཕིམུདྲིཀྲཏནྶཱནསཕུཏྣདཪཾ་ཨཛྫི་སམཀཾ་ཕླ་བྲཧྨཾ་ཕླ,་ཡམཏཾ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪེཡཾ། ཡཾནྟུནྟཾ་ཕླཡཾ་ནྲྨཾ་མཕླ་ཨཛྫིསསྶུཀྟཱི་དམེཕ་ནྲྨཾ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪེཡཱ”ཏི།

ཨཐ་ཏོ་བྲཧྨ་སདསྤྲཏི་ཐྲགཕརྟོ་ཙེཏསྣ་ཙེཏོཔརིཕིཏཀྲམཛྫཡ་— སེཡྻཐཱཔི་ནཱམ་བལཝཱ་པུརིསོ་སམིཉྫིཏཾ་ཕླ་བཱཏཾ་པསཱརེཡྻ་པསཱརིཏཾ་ཕླ་བཱཏཾ་སམིཉྫེཡྻ་ཨེཝམེཝ་— བྲཧྨལོཀེ་ཨནྟརཧིཏོ་ཐྲགཕརྟོ་པུརཏོ་པཱཏུརཧོསི། ཨཐ་ཏོ་བྲཧྨ་སདསྤྲཏི་ཨེཀཾསཾ་ཨུཏྟརཱསངྒཾ་ཀརིཏྭཱ་ཡེན་ཐྲགཕཱ་ཏེནཉྫལིཾ་པཎཱམེཏྭཱ་ཐྲགཕནྟཾ་ཨེཏདཝོཙ་— “ཨེཕམེཏཾ, ཐྲགཕཱ, ཨེཕམེཏཾ, སུགཏ! ཡེཔི་ཏེ, ཐྲནྟེ, ཨཧེསུཾ་ཨཏཱིཏམདྡྷཱནཾ་ཨརཧནྟོ་སམྨཱསམྦུདྡྷཱ, ཏེཔི་ཐྲགཕནྟོ་ནྲམཛྫེཕ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪིཾསུ; ཡེཔི་ཏེ, ཐྲནྟེ, ཐྲཝིསྶནྟི་ཨནཱགཏམདྡྷཱནཾ་ཨརཧནྟོ་སམྨཱསམྦུདྡྷཱ་ཏེཔི་ཐྲགཕནྟོ་ནྲམཛྫེཕ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪིསྶནྟི། ཐྲགཕཱཔི, ཐྲནྟེ, ཨེཏརཧི་ཨརཧཾ་སམྨཱསམྦུདྡྷོ་ནྲམཛྫེཕ་སཀཱདྷ་གཏེཾ་ཀཱདྷ་ཕུཔནིསྨཱུཡ་ཕིནཪཏཱུ”ཏི། ཨིདམཕོཙ་བྲཧྨཱ་སདསྤྲཏི, ཨིདཾ་ཝཏྭཱ་ཨཐཱཔརཾ་ཨེཏདཕོཙ་—

“ཡེ་ཙ་ཨཏཱིཏཱ་སམྦུདྡྷཱ, ཡེ་ཙ་བུདྡྷཱ་ཨནཱགཏཱ།
ཡོ་ཙེཏརཧི་སམྦུདྡྷོ, བཧཱུནཾ [བཧུནྣཾ (སཱི༷ སྱཱ༷ ཀཾ༷ པཱི༷)] སོཀནཱསནོ།།

“སབྦེ་སདྡྷམྨགརུནོ, ཕིཧཾསུ [ཕིཧརིཾསུ (སཱི༷ སྱཱ༷ ཀཾ༷ པཱི༷)] ཕིཧརནྟི་ཙ།
ཏཐཱཔི་ཕིཧརིསྶནྟི, ཨེསཱ་བུདྡྷཱན་དྷམྨཏཱ།།

“ཏསྨཱ་ཧི་ཨཏྟཀཱམེན [ཨཏྠཀཱམེན (སཱི༷ པཱི༷ ཀ༷)], མཧཏྟམབྷིཀངྑཏཱ།
སདྡྷམྨོ་གརུཀཱཏབྦོ, སརཾ་བུདྡྷཱན་སཱསན”ནྟི།།

༣. བྲཧྨདེཝསུཏྟཾ

༡༧༨. ཨེཝཾ་མེ་སུཏཾ་— ཨེཀཾ་སམཡཾ་ཐྲགཕཱ་སཱཝཏྠིཡཾ་ཕིཧརཏི་ཇེཏཝནེ་ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ་ཨཱརཱམེ། ཏེན་ཁོ་པན་སམཡེན་ཨཉྙཏརིསྶཱ་བྲཱཧྨཎིཡཱ་བྲཧྨདེཝོ་ནཱམ་པུཏྟོ་ཐྲགཕཏོ་སནྟིཀེ་ཨགཱརསྨཱ་ཨནགཱརིཡཾ་པབྦཛིཏོ་ཧོཏི།

ཨཐ་ཁོ་ཨཱཡསྨཱ་བྲཧྨདེཝོ་ཨེཀོ་ཝཱུཔཀཊྛོ་ཨཔྤམཏྟོ་ཨཱཏཱཔཱི་པཧིཏཏྟོ་ཕིཧརནྟོ་ནཙིརསྶེཝ་— ཡསྶཏྠཱཡ་ཀུལཔུཏྟཱ་སམྨདེཝ་ཨགཱརསྨཱ་ཨནགཱརིཡཾ་པབྦཛནྟི, ཏདནུཏྟརཾ་བྲཧྨཙརིཡཔརིཡོསཱནཾ་དིཊྛེཝ་དྷམྨེ་སཡཾ་ཨབྷིཉྙཱ་སཙྪིཀཏྭཱ་ཨུཔསམྤཛྫ་ཕིཧཱསི། “ཁཱིཎཱ་ཛཱཏི, ཝུསིཏཾ་བྲཧྨཙརིཡཾ, ཀཏཾ་ཀརཎཱིཡཾ, ནཱཔརཾ་ཨིཏྠཏྟཱཡཱ”ཏི

ཨབྦྷཉྙཱསི། ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ བྲཧྨདེཝོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ བྲཧྨདེཝོ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། སཱཝཏྠིཡཾ སཔདཱནཾ པིཎྜཱཡ ཙརམཱནོ ཡེན སཀཱམཱཏུ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཏོ བྲཧྨདེཝསྶ མཱཏཱ བྲཱཧྨཎཱི བྲཧྨུནོ ཨཱཧུཏིཾ ནིཙྩཾ པགྒཎྷཱཏི ། ཨཐ ཁོ བྲཧྨུནོ སཧམྤཏིསྶ ཨེཏདཧོསི – "ཨཡཾ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ བྲཧྨདེཝསྶ མཱཏཱ བྲཱཧྨཎཱི བྲཧྨུནོ ཨཱཧུཏིཾ ནིཙྩཾ པགྒཎྷཱཏི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ནཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ སཾཝེཛེཡྻ"ནྟི། ཨཐ ཁོ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ ཨེཝམེཝ – བྲཧྨལོཀེ ཨནྟརཧིཏོ ཨཱཡསྨཏོ བྲཧྨདེཝསྶ མཱཏུ ནིཝེསནེ པཱཏུརཧོསི། ཨཐ ཁོ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི ཝེཧཱསཾ ཋིཏོ ཨཱཡསྨཏོ བྲཧྨདེཝསྶ མཱཏརཾ བྲཱཧྨཎིཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

"དཱུརེ ཨིཏོ བྲཱཧྨཎི བྲཧྨལོཀོ,
ཡསྶཱཧུཏིཾ པགྒཎྷསི ནིཙྩཾ།
ནེཏཱདིསོ བྲཱཧྨཎི བྲཧྨབྷཀྑོ,
ཀིཾ ཛཔྤསི བྲཧྨཔཐཾ ཨཛཱནཾ [ཨཛཱནནྟཱི (སཱི. པཱི. ཀ.)]།།

"ཨེསོ ཧི ཏེ བྲཱཧྨཎི བྲཧྨདེཝོ,
ནིརཱུཔདྷིཀོ ཨཏིདེཝཔཏྟོ།
ཨཀིཉྩནོ བྷིཀྑུ ཨནཉྙཔོསཱི,
ཡོ ཏེ སོ [ཏེ སོ (སཱི. པཱི.), ཡོ ཏེ ས (?)] པིཎྜཱཡ གྷརཾ པཝིཊྛོ།།

"ཨཱཧུནེཡྻོ ཝེདགཱུ བྷཱཝིཏཏྟོ,
ནརཱནཾ དེཝཱནཉྩ དཀྑིཎེཡྻོ།
བཱཧིཏྭཱ པཱཔཱནི ཨནཱུཔལིཏྟོ,
གྷཱསེསནཾ ཨིརིཡཏི སཱིཏིབྷཱུཏོ།།

"ན ཏསྶ པཙྪཱ ན པུརཏྠམཏྠི,
སནྟོ ཝིདྷཱུམོ ཨནཱིགྷོ ནིརཱསོ།
ནིཀྑིཏྟདཎྜོ ཏསཐཱཝརེསུ,
སོ ཏྱཱཧུཏིཾ བྷུཉྫཏུ ཨགྒཔིཎྜཾ།།

"ཝིསེནིབྷཱུཏོ ཨུཔསནྟཙིཏྟོ,
ནཱགོཝ དནྟོ ཙརཏི ཨནེཛོ།
བྷིཀྑུ སུསཱིལོ སུཝིམུཏྟཙིཏྟོ,
སོ ཏྱཱཧུཏིཾ བྷུཉྫཏུ ཨགྒཔིཎྜཾ།།

"ཏསྨིཾ པསནྣཱ ཨཝིཀམྤམཱནཱ,

པཏིཊྛཔེཏི དཀྑིཎཾ དཀྑིཎེཡྻེ།
ཀརོཏི པུཉྙཾ སུཁམཱཡཏིཀཾ,
དིསྭཱ མུནིཾ བྲཱཧྨཎི ཨོགྷཏིཎྞ”ནྟི॥

“ཏསྨིཾ པསནྣཱ ཨཝིཀམྤམཱནཱ,
པཏིཊྛཔེསི དཀྑིཎཾ དཀྑིཎེཡྻེ།
ཨཀཱསི པུཉྙཾ སུཁམཱཡཏིཀཾ,
དིསྭཱ མུནིཾ བྲཱཧྨཎི ཨོགྷཏིཎྞ”ནྟི॥

༨. བཀབྲཧྨསུཏྟཾ

༡༧༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བཀསྶ བྲཧྨུནོ ཨེཝརཱུཔཾ པཱཔཀཾ དིཊྛིགཏཾ ཨུཔྤནྣཾ ཧོཏི – “ཨིདཾ ནིཙྩཾ, ཨིདཾ དྷུཝཾ, ཨིདཾ སསྶཏཾ, ཨིདཾ ཀེཝལཾ, ཨིདཾ ཨཙཝནདྷམྨཾ, ཨིདཉྷི ན ཛཱཡཏི ན ཛཱིཡཏི ན མཱིཡཏི ན ཙཝཏི ན ཨུཔཔཛྫཏི, ཨིཏོ ཙ པནཉྙཾ ཨུཏྟརི [ཨུཏྟརིཾ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] ནིསྶརཎཾ ནཏྠཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ བཀསྶ བྲཧྨུནོ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ ཨེཝམེཝ – ཛེཏཝནེ ཨནྟརཧིཏོ ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ པཱཏུརཧོསི། ཨདྡསཱ ཁོ བཀོ བྲཧྨཱ བྷགཝནྟཾ དཱུརཏོཝ ཨཱགཙྪནྟཾ། དིསྭཱན བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨེཧི ཁོ མཱརིས, སྭཱགཏཾ ཏེ, མཱརིས! ཙིརསྶཾ ཁོ མཱརིས! ཨིམཾ པརིཡཱཡམཀཱསི ཡདིདཾ ཨིདྷཱགམནཱཡ། ཨིདཉྷི, མཱརིས, ནིཙྩཾ, ཨིདཾ དྷུཝཾ, ཨིདཾ སསྶཏཾ, ཨིདཾ ཀེཝལཾ, ཨིདཾ ཨཙཝནདྷམྨཾ, ཨིདཉྷི ན ཛཱཡཏི ན ཛཱིཡཏི ན མཱིཡཏི ན ཙཝཏི ན ཨུཔཔཛྫཏི། ཨིཏོ ཙ པནཉྙཾ ཨུཏྟརི ནིསྶརཎཾ ནཏྠཱི”ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ བཀཾ བྲཧྨཱནཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཝིཛྫཱགཏོ ཝཏ, བྷོ, བཀོ བྲཧྨཱ; ཨཝིཛྫཱགཏོ ཝཏ, བྷོ, བཀོ བྲཧྨཱ། ཡཏྲ ཧི ནཱམ ཨནིཙྩཾཡེཝ སམཱནཾ ནིཙྩནྟི ཝཀྑཏི, ཨདྡྷུཝཾཡེཝ སམཱནཾ དྷུཝནྟི ཝཀྑཏི, ཨསསྶཏཾཡེཝ སམཱནཾ སསྶཏནྟི ཝཀྑཏི, ཨཀེཝལཾཡེཝ སམཱནཾ ཀེཝལནྟི ཝཀྑཏི, ཙཝནདྷམྨཾཡེཝ སམཱནཾ ཨཙཝནདྷམྨནྟི ཝཀྑཏི། ཡཏྠ ཙ པན ཛཱཡཏི ཙ ཛཱིཡཏི ཙ མཱིཡཏི ཙ ཙཝཏི ཙ ཨུཔཔཛྫཏི ཙ, ཏཉྩ ཏཐཱ ཝཀྑཏི – ‘ཨིདཉྷི ན ཛཱཡཏི ན ཛཱིཡཏི ན མཱིཡཏི ན ཙཝཏི ན ཨུཔཔཛྫཏི’། སནྟཉྩ པནཉྙཾ ཨུཏྟརི ནིསྶརཎཾ, ‘ནཏྠཉྙཾ ཨུཏྟརི ནིསྶརཎ’ནྟི ཝཀྑཏཱི”ཏི།

“དྭཱསཏྟཏི གོཏམ པུཉྙཀམྨཱ,
ཝསཝཏྟིནོ ཛཱཏིཛརཾ ཨཏཱིཏཱ།
ཨཡམནྟིམཱ ཝེདགཱུ བྲཧྨཔཔཏྟི,
ཨསྨཱབྷིཛཔྤནྟི ཛནཱ ཨནེཀཱ”ཏི॥

“ཨཔྤཉྷི ཨེཏཾ ན ཧི དཱིགྷམཱཡུ,
ཡཾ ཏྭཾ བཀ མཉྙསི དཱིགྷམཱཡུཾ།
སཏཾ སཧསྶཱནཾ [སཧསྶཱན (སྱཱ॰ ཀཾ॰)] ནིརབྦུདཱནཾ,
ཨཱཡུཾ པཛཱནཱམི ཏཝཱཧཾ བྲཧྨེ”ཏི॥

“ཨནཏྟདསྶི ཛྷཱགཱཔྤནམསྶི,
ཛྷཱནིཛྫརཾ སོཀཱསུཔྤནིཕཏྟོ།
ཀཱིཾ མེ པུཏྟཱཾ ཕནསྶིལཕཏྟཾ,
ཨཱུཏིགྷྲ མེ ཧཾ ཡམཧཾ ཕིཛྫཱ”ཏི།།

“ཡཾ ཧཾ ཨཔྤཡེསི བཏྟ མནུསྶེ,
པིཔྤསེཏི ཀྲྨཱནེ སམྤཱརེཏི།
ཧཾ ཏེ པུཏྟཱཾ ཕནསྶིལཕཏྟཾ,
སུཏྟཔུབྦཀྟོཕ ཨནུསྶནྟམི།།

“ཡཾ ཨེཏྠིཀུལསྶིཾ ཛནཾ གཏྠིཧཾ,
ཨམོཙཡྱི གཡ྄ཏཀཱི ནིཡམྨནཾ།
ཧཾ ཏེ པུཏྟཱཾ ཕནསྶིལཕཏྟཾ,
སུཏྟཔུབྦཀྟོཕ ཨནུསྶནྟམི།།

“གཏྟལ སོདསྶིཾ གཏྠིདནུཔཾ,
ལུཏྟེན ནཱགེན མནུསྶཀཱསྨ།
པམོཙཡིཏྭ བལསྶ པསཡ྄ད,
ཧཾ ཏེ པུཏྟཱཾ ཕནསྶིལཕཏྟཾ,
སུཏྟཔུབྦཀྟོཕ ཨནུསྶནྟམི།།

“ཀཔྤོ ཙ ཏེ བཏྟཙརཾ ཨཧོསི,
སཉྫྲིམཏྠཾ [སཉྫྲིཕཏྠཾ (བཏྟསུ)] ཕཏིཏཾ ཨམཏྟི།
ཧཾ ཏེ པུཏྟཱཾ ཕནསྶིལཕཏྟཾ,
སུཏྟཔུབྦཀྟོཕ ཨནུསྶནྟསྶི”ཏི།།

“ཨཏྟྲ པཛྫནྣསི མམེདམཔྤུ,
ཨཏྟེཔི [ཨཏྟསྶི (སཱི. པཱི.)] ཛྫནྣསི དཔྤ ཧེ བྲཏྟོ།
དཔྤ ཧེ ཏྟཡཾ ཛཡིཏྟནྟབྦཔོ,
ཨོཏྟསཡཾ ཏིཊྛཏི བྲཏྟཡོཀ”ཏྟི།།

༥. ཨཏྟཏརབྲཏྟསུཏྟཾ

༡༧༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརསྶ བྲཧྨུནོ ཨེཝརཱུཔཾ པཱཔཀཾ དིཊྛིགཏཾ ཨུཔྤནྣཾ ཧོཏི — “ནཏྠི སོ སམཎོ ཝཱ བྲཱཧྨཎོ ཝཱ ཡོ ཨིདྷ ཨཱགཙྪེཡྻཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶ བྲཧྨུནོ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ — སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ...པེ॰... ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ པཱཏུརཧོསི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶ བྲཧྨུནོ ཨུཔརི ཝེཧཱསཾ པལླངྐེན ནིསཱིདི ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱམོགྒལླཱནསྶ ཨེཏདཧོསི — “ཀཧཾ ནུ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏརཧི ཝིཧརཏཱི”ཏི? ཨདྡསཱ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ [མཧཱམོགྒལླཱནོ (ཀ॰)] བྷགཝནྟཾ དིབྦེན ཙཀྑུནཱ ཝིསུདྡྷེན ཨཏིཀྐནྟམཱནུསཀེན ཏསྶ བྲཧྨུནོ ཨུཔརི ཝེཧཱསཾ པལླངྐེན ནིསིནྣཾ ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔནྣཾ། དིསྭཱན — སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ ཨེཝམེཝ — ཛེཏཝནེ ཨནྟརཧིཏོ ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ པཱཏུརཧོསི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ པུརཏྠིམཾ དིསཾ ནིསྶཱཡ [ཨུཔནིསྶཱཡ (སཱི॰)] ཏསྶ བྲཧྨུནོ ཨུཔརི ཝེཧཱསཾ པལླངྐེན ནིསཱིདི ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ ནཱིཙཏརཾ བྷགཝཏོ།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀསྶཔསྶ ཨེཏདཧོསི — “ཀཧཾ ནུ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏརཧི ཝིཧརཏཱི”ཏི? ཨདྡསཱ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀསྶཔོ བྷགཝནྟཾ དིབྦེན ཙཀྑུནཱ...པེ॰... དིསྭཱན — སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ...པེ॰... ཨེཝམེཝ — ཛེཏཝནེ ཨནྟརཧིཏོ ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ པཱཏུརཧོསི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀསྶཔོ དཀྑིཎཾ དིསཾ ནིསྶཱཡ ཏསྶ བྲཧྨུནོ ཨུཔརི ཝེཧཱསཾ པལླངྐེན ནིསཱིདི ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ ནཱིཙཏརཾ བྷགཝཏོ།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀཔྤིནསྶ ཨེཏདཧོསི — “ཀཧཾ ནུ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏརཧི ཝིཧརཏཱི”ཏི? ཨདྡསཱ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཔྤིནོ བྷགཝནྟཾ དིབྦེན ཙཀྑུནཱ...པེ॰... ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔནྣཾ། དིསྭཱན — སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ...པེ॰... ཨེཝམེཝ — ཛེཏཝནེ ཨནྟརཧིཏོ ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ པཱཏུརཧོསི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཔྤིནོ པཙྪིམཾ དིསཾ ནིསྶཱཡ ཏསྶ བྲཧྨུནོ ཨུཔརི ཝེཧཱསཾ པལླངྐེན ནིསཱིདི ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ ནཱིཙཏརཾ བྷགཝཏོ།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཨནུརུདྡྷསྶ ཨེཏདཧོསི — “ཀཧཾ ནུ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏརཧི ཝིཧརཏཱི”ཏི? ཨདྡསཱ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨནུརུདྡྷོ...པེ॰... ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔནྣཾ། དིསྭཱན — སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ...པེ॰... ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ པཱཏུརཧོསི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨནུརུདྡྷོ ཨུཏྟརཾ དིསཾ ནིསྶཱཡ ཏསྶ བྲཧྨུནོ ཨུཔརི ཝེཧཱསཾ པལླངྐེན ནིསཱིདི ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ ནཱིཙཏརཾ བྷགཝཏོ།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཏཾ བྲཧྨཱནཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“ཨཛྫཱཔི ཏེ ཨཱཝུསོ སཱ དིཊྛི, ཡཱ ཏེ དིཊྛི པུརེ ཨཧུ།
པསྶསི ཝཱིཏིཝཏྟནྟཾ, བྲཧྨལོཀེ པབྷསྶར”ནྟི།།

“ན མེ མཱརིས སཱ དིཊྛི, ཡཱ མེ དིཊྛི པུརེ ཨཧུ།
པསྶཱམི ཝཱིཏིཝཏྟནྟཾ, བྲཧྨལོཀེ པབྷསྶརཾ།
སྭཱཧཾ ཨཛྫ ཀཐཾ ཝཛྫཾ, ཨཧཾ ནིཙྩོམྷི སསྶཏོ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏཾ བྲཧྨཱནཾ སཾཝེཛེཏྭཱ — སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ ཨེཝམེཝ — ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ ཨནྟརཧིཏོ ཛེཏཝནེ པཱཏུརཧོསི། ཨཐ ཁོ སོ བྲཧྨཱ ཨཉྙཏརཾ བྲཧྨཔཱརིསཛྫཾ ཨཱམནྟེསི — “ཨེཧི ཏྭཾ, མཱརིས, ཡེནཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཏེནུཔསངྐམ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱམོགྒལླཱནཾ ཨེཝཾ ཝདེཧི — ‘ཨཏྠི ནུ ཁོ, མཱརིས མོགྒལླཱན, ཨཉྙེཔི ཏསྶ བྷགཝཏོ སཱཝཀཱ ཨེཝཾམཧིདྡྷིཀཱ ཨེཝཾམཧཱནུབྷཱཝཱ ; སེཡྻཐཱཔི བྷཝཾ མོགྒལླཱནོ ཀསྶཔོ ཀཔྤིནོ ཨནུརུདྡྷོ’”ཏི? “ཨེཝཾ, མཱརིསཱ”ཏི ཁོ སོ བྲཧྨཔཱརིསཛྫོ ཏསྶ བྲཧྨུནོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེནཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ

ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱམོགྒལླཱནཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཏྠི ནུ ཁོ, མཱརིས མོགྒལླཱན, ཨཉྙེཔི ཏསྶ བྷགཝཏོ སཱཝཀཱ ཨེཝཾམཧིདྡྷིཀཱ ཨེཝཾམཧཱནུབྷཱཝཱ; སེཡྻཐཱཔི བྷཝཾ མོགྒལླཱནོ ཀསྶཔོ ཀཔྤིནོ ཨནུརུདྡྷོ”ཏི? ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཏཾ བྲཧྨཔཱརིསཛྫཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཏེཝིཛྫཱ ཨིདྡྷིཔཏྟཱ ཙ, ཙེཏོཔརིཡཱཡཀོཝིདཱ།
ཁཱིཎཱསཝཱ ཨརཧནྟོ, བཧཱུ བུདྡྷསྶ སཱཝཀཱ”ཏི༎

ཨཐ ཁོ སོ བྲཧྨཔཱརིསཛྫོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱམོགྒལླཱནསྶ བྷཱསིཏཾ ཨབྷིནནྡིཏྭཱ ཨནུམོདིཏྭཱ ཡེན སོ བྲཧྨཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ བྲཧྨཱནཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཱཡསྨཱ མཱརིས, མཧཱམོགྒལླཱནོ ཨེཝམཱཧ –

“ཏེཝིཛྫཱ ཨིདྡྷིཔཏྟཱ ཙ, ཙེཏོཔརིཡཱཡཀོཝིདཱ།
ཁཱིཎཱསཝཱ ཨརཧནྟོ, བཧཱུ བུདྡྷསྶ སཱཝཀཱ”ཏི༎

ཨིདམཝོཙ སོ བྲཧྨཔཱརིསཛྫོ། ཨཏྟམནོ ཙ སོ བྲཧྨཱ ཏསྶ བྲཧྨཔཱརིསཛྫསྶ བྷཱསིཏཾ ཨབྷིནནྡཱིཏི།

༦. བྲཧྨལོཀསུཏྟཾ

༡༧༧. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ དིཝཱཝིཧཱརགཏོ ཧོཏི པཊིསལླཱིནོ། ཨཐ ཁོ སུབྲཧྨཱ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ སུདྡྷཱཝཱསོ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཙྩེཀཾ དྭཱརབཱཧཾ [པཙྩེཀདྭཱརབཱཧཾ (སཱི. ཀ.)] ནིསྶཱཡ ཨཊྛཾསུ། ཨཐ ཁོ སུབྲཧྨཱ པཙྩེཀབྲཧྨཱ སུདྡྷཱཝཱསཾ པཙྩེཀབྲཧྨཱནཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཀཱལོ ཁོ ཏཱཝ, མཱརིས, བྷགཝནྟཾ པཡིརུཔཱསིཏུཾ; དིཝཱཝིཧཱརགཏོ བྷགཝཱ པཊིསལླཱིནོ ཙ། ཨསུཀོ ཙ བྲཧྨལོཀོ ཨིདྡྷོ ཙེཝ ཕཱིཏོ ཙ, བྲཧྨཱ ཙ ཏཏྲ པམཱདཝིཧཱརཾ ཝིཧརཏི། ཨཱཡཱམ, མཱརིས, ཡེན སོ བྲཧྨལོཀོ ཏེནུཔསངྐམིསྶཱམ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ བྲཧྨཱནཾ སཾཝེཛེཡྻཱམཱ”ཏི། “ཨེཝཾ , མཱརིསཱ”ཏི ཁོ སུདྡྷཱཝཱསོ པཙྩེཀབྲཧྨཱ སུབྲཧྨུནོ པཙྩེཀབྲཧྨུནོ པཙྩསྶོསི།

ཨཐ ཁོ སུབྲཧྨཱ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ སུདྡྷཱཝཱསོ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ...པེ.... ཨེཝམེཝ – བྷགཝཏོ པུརཏོ ཨནྟརཧིཏཱ ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ པཱཏུརཧེསུཾ། ཨདྡསཱ ཁོ སོ བྲཧྨཱ ཏེ བྲཧྨཱནོ དཱུརཏོཝ ཨཱགཙྪནྟེ། དིསྭཱན ཏེ བྲཧྨཱནོ ཨེཏདཝོཙ – “ཀུཏོ ནུ ཏུམྷེ, མཱརིསཱ, ཨཱགཙྪཐཱ”ཏི? “ཨཱགཏཱ ཁོ མཡཾ, མཱརིས, ཨམྷ ཏསྶ བྷགཝཏོ སནྟིཀཱ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ། གཙྪེཡྻཱསི པན ཏྭཾ, མཱརིས, ཏསྶ བྷགཝཏོ ཨུཔཊྛཱནཾ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶཱ”ཏི?

ཨེཝཾ ཝུཏྟོ [ཨེཝཾ ཝུཏྟེ (སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཁོ སོ བྲཧྨཱ ཏཾ ཝཙནཾ ཨནདྷིཝཱསེནྟོ སཧསྶཀྑཏྟུཾ ཨཏྟཱནཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ སུབྲཧྨཱནཾ པཙྩེཀབྲཧྨཱནཾ ཨེཏདཝོཙ – “པསྶསི མེ ནོ ཏྭཾ, མཱརིས, ཨེཝརཱུཔཾ ཨིདྡྷཱནུབྷཱཝ”ནྟི? “པསྶཱམི ཁོ ཏྱཱཧཾ, མཱརིས, ཨེཝརཱུཔཾ ཨིདྡྷཱནུབྷཱཝ”ནྟི། “སོ ཁྭཱཧཾ, མཱརིས, ཨེཝཾམཧིདྡྷིཀོ ཨེཝཾམཧཱནུབྷཱཝོ ཀསྶ ཨཉྙསྶ སམཎསྶ ཝཱ བྲཱཧྨཎསྶ ཝཱ ཨུཔཊྛཱནཾ གམིསྶཱམཱི”ཏི?

ཨཐ ཁོ སུབྲཧྨཱ པཙྩེཀབྲཧྨཱ དྭིསཧསྶཀྑཏྟུཾ ཨཏྟཱནཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཏཾ བྲཧྨཱནཾ ཨེཏདཝོཙ – “པསྶསི མེ ནོ ཏྭཾ, མཱརིས, ཨེཝརཱུཔཾ ཨིདྡྷཱནུབྷཱཝ”ནྟི? “པསྶཱམི ཁོ ཏྱཱཧཾ, མཱརིས, ཨེཝརཱུཔཾ ཨིདྡྷཱནུབྷཱཝ”ནྟི། “ཏཡཱ ཙ ཁོ, མཱརིས, མཡཱ ཙ སོ བྷགཝཱ མཧིདྡྷིཀཏརོ ཙེཝ མཧཱནུབྷཱཝཏརོ ཙ། གཙྪེཡྻཱསི པན ཏྭཾ, མཱརིས, ཏསྶ བྷགཝཏོ ཨུཔཊྛཱནཾ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶཱ”ཏི? ཨཐ ཁོ སོ བྲཧྨཱ སུབྲཧྨཱནཾ པཙྩེཀབྲཧྨཱནཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཏཡོ སུཔཎྞཱ ཙཏུརོ ཙ ཧཾསཱ,

བྱགྒྷཱིནིསཱ པཉྩསཏཱ ཙ ཛྷཱཡིནོ།

ཏཡིདཾ ཝིམཱནཾ ཛལཏེ ཙ [ཛལཏིཧ (སཱི. ཀ.)] བྲཧྨེ,

ཨོབྷཱསཡཾ ཨུཏྟརསྶཾ དིསཱཡ”ནྟི།།

“ཀིཉྩཱཔི ཏེ ཏཾ ཛལཏེ ཝིམཱནཾ,

ཨོབྷཱསཡཾ ཨུཏྟརསྶཾ དིསཱཡཾ།

རཱུཔེ རཎཾ དིསྭཱ སདཱ པཝེདྷིཏཾ,

ཏསྨཱ ན རཱུཔེ རམཏི སུམེདྷོ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ སུབྲཧྨཱ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ སུདྡྷཱཝཱསོ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ ཏཾ བྲཧྨཱནཾ སཾཝེཛེཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡིཾསུ། ཨགམཱསི ཙ ཁོ སོ བྲཧྨཱ ཨཔརེན སམཡེན བྷགཝཏོ ཨུཔཊྛཱནཾ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶཱཏི།

༧. ཀོཀཱལིཀསུཏྟཾ

༡༧༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ དིཝཱཝིཧཱརགཏོ ཧོཏི པཊིསལླཱིནོ། ཨཐ ཁོ སུབྲཧྨཱ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ སུདྡྷཱཝཱསོ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཙྩེཀཾ དྭཱརབཱཧཾ ནིསྶཱཡ ཨཊྛཾསུ། ཨཐ ཁོ སུབྲཧྨཱ པཙྩེཀབྲཧྨཱ ཀོཀཱལིཀཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱརབྦྷ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨཔྤམེཡྻཾ པམིནནྟོ, ཀོདྷ ཝིདྭཱ ཝིཀཔྤཡེ།

ཨཔྤམེཡྻཾ པམཱཡིནཾ, ནིཝུཏཾ ཏཾ མཉྙེ པུཐུཛྫན”ནྟི།།

༨. ཀཏམོདཀཏིསྶསུཏྟཾ

༡༧༩. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ དིཝཱཝིཧཱརགཏོ ཧོཏི པཊིསལླཱིནོ། ཨཐ ཁོ སུབྲཧྨཱ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ སུདྡྷཱཝཱསོ ཙ པཙྩེཀབྲཧྨཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཙྩེཀཾ དྭཱརབཱཧཾ ནིསྶཱཡ ཨཊྛཾསུ། ཨཐ ཁོ སུདྡྷཱཝཱསོ པཙྩེཀབྲཧྨཱ ཀཏམོདཀཏིསྶཀཾ [ཀཏམོརཀཏིསྶཀཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] བྷིཀྑུཾ ཨཱརབྦྷ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨཔྤམེཡྻཾ པམིནནྟོ, ཀོདྷ ཝིདྭཱ ཝིཀཔྤཡེ།

ཨཔྤམེཡྻཾ པམཱཡིནཾ, ནིཝུཏཾ ཏཾ མཉྙེ ཨཀིསྶཝ”ནྟི།།

༩. ཏུདུབྲཧྨསུཏྟཾ

༡༨༠. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ ཨཱབཱདྷིཀོ ཧོཏི དུཀྑིཏོ བཱལ྄ྷགིལཱནོ། ཨཐ ཁོ ཏུདུ [ཏུརུ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] པཙྩེཀབྲཧྨཱ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཝེཧཱསཾ ཋིཏོ ཀོཀཱལིཀཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙ – “པསཱདེཧི, ཀོཀཱལིཀ, སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནེསུ ཙིཏྟཾ། པེསལཱ སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནཱ”ཏི། “ཀོསི ཏྭཾ, ཨཱཝུསོ”ཏི? “ཨཧཾ ཏུདུ པཙྩེཀབྲཧྨཱ”ཏི། “ནནུ ཏྭཾ, ཨཱཝུསོ, བྷགཝཏཱ ཨནཱགཱམཱི བྱཱཀཏོ, ཨཐ ཀིཉྩརཧི ཨིདྷཱགཏོ? པསྶ, ཡཱཝཉྩ ཏེ ཨིདཾ ཨཔརདྡྷ”ནྟི།

“པུརིསསྶ ཧི ཛཱཏསྶ, ཀུཋཱརཱི [དུཋཱརཱི (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)] ཛཱཡཏེ མུཁེ།
ཡཱཡ ཚིནྡཏི ཨཏྟཱནཾ, བཱལོ དུབྦྷཱསིཏཾ བྷཎཾ།།

“ཡོ ནིནྡིཡཾ པསཾསཏི,
ཏཾ ཝཱ ནིནྡཏི ཡོ པསཾསིཡོ།
ཝིཙིནཱཏི མུཁེན སོ ཀལིཾ,
ཀལིནཱ ཏེན སུཁཾ ན ཝིནྡཏི།།

“ཨཔྤམཏྟོ ཨཡཾ ཀལི,
ཡོ ཨཀྑེསུ དྷནཔརཱཛཡོ།
སབྦསྶཱཔི སཧཱཔི ཨཏྟནཱ,
ཨཡམེཝ མཧནྟཏརོ ཀལི།
ཡོ སུགཏེསུ མནཾ པདོསཡེ།།

“སཏཾ སཧསྶཱནཾ ནིརབྦུདཱནཾ,
ཚཏྟིཾསཏི པཉྩ ཙ ཨབྦུདཱནི།
ཡམརིཡགརཧཱི [ཡམརིཡེ གརཧི (སྱཱ. ཀཾ.), ཡམརིཡཾ གརཧཾ (ཀ.)] ནིརཡཾ ཨུཔེཏི,
ཝཱཙཾ མནཉྩ པཎིདྷཱཡ པཱཔཀཾ”ཏི།།

༡༠. ཀོཀཱལིཀསུཏྟཾ

༡༨༡. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཨཐ ཁོ ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཱཔིཙྪཱ, བྷནྟེ, སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནཱ པཱཔིཀཱནཾ ཨིཙྪཱནཾ ཝསཾ གཏཱ”ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ ཀོཀཱལིཀཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙ – “མཱ ཧེཝཾ, ཀོཀཱལིཀ, ཨཝཙ; མཱ ཧེཝཾ, ཀོཀཱལིཀ, ཨཝཙ། པསཱདེཧི, ཀོཀཱལིཀ, སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནེསུ ཙིཏྟཾ། པེསལཱ སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནཱ”ཏི། དུཏིཡམྤི ཁོ ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀིཉྩཱཔི མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ སདྡྷཱཡིཀོ པཙྩཡིཀོ; ཨཐ ཁོ པཱཔིཙྪཱཝ བྷནྟེ, སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནཱ པཱཔིཀཱནཾ ཨིཙྪཱནཾ ཝསཾ གཏཱ”ཏི། དུཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ ཀོཀཱལིཀཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙ – “མཱ ཧེཝཾ, ཀོཀཱལིཀ, ཨཝཙ; མཱ ཧེཝཾ, ཀོཀཱལིཀ, ཨཝཙ། པསཱདེཧི, ཀོཀཱལིཀ, སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནེསུ ཙིཏྟཾ། པེསལཱ སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནཱ”ཏི། ཏཏིཡམྤི ཁོ ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀིཉྩཱཔི...པེ.... ཨིཙྪཱནཾ ཝསཾ གཏཱ”ཏི། ཏཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ ཀོཀཱལིཀཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙ – “མཱ ཧེཝཾ...པེ.... པེསལཱ སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ པཀྐཱམི། ཨཙིརཔཀྐནྟསྶ ཙ ཀོཀཱལིཀསྶ བྷིཀྑུནོ སཱསཔམཏྟཱིཧི པིལཀཱཧི [པཱིལཀཱཧི (སཱི. པཱི.)] སབྦོ ཀཱཡོ ཕུཊོ ཨཧོསི། སཱསཔམཏྟིཡོ ཧུཏྭཱ མུགྒམཏྟིཡོ ཨཧེསུཾ, མུགྒམཏྟིཡོ ཧུཏྭཱ ཀལཱཡམཏྟིཡོ ཨཧེསུཾ, ཀལཱཡམཏྟིཡོ ཧུཏྭཱ ཀོལཊྛིམཏྟིཡོ ཨཧེསུཾ, ཀོལཊྛིམཏྟིཡོ ཧུཏྭཱ ཀོལམཏྟིཡོ ཨཧེསུཾ, ཀོལམཏྟིཡོ ཧུཏྭཱ ཨཱམལཀམཏྟིཡོ ཨཧེསུཾ, ཨཱམལཀམཏྟིཡོ ཧུཏྭཱ བེལུཝསལཱཊུཀམཏྟིཡོ ཨཧེསུཾ, བེལུཝསལཱཊུཀམཏྟིཡོ ཧུཏྭཱ བིལླམཏྟིཡོ ཨཧེསུཾ, བིལླམཏྟིཡོ ཧུཏྭཱ པབྷིཛྫིཾསུ། པུབྦཉྩ ལོཧིཏཉྩ པགྒྷརིཾསུ། ཨཐ ཁོ ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ ཏེནེཝ ཨཱབཱདྷེན ཀཱལམཀཱསི ། ཀཱལངྐཏོ ཙ ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ པདུམཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔཛྫི སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནེསུ ཙིཏྟཾ ཨཱགྷཱཏེཏྭཱ།

ཨཐ ཁོ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཀོཀཱལིཀོ, བྷནྟེ, བྷིཀྑུ ཀཱལངྐཏོ། ཀཱལངྐཏོ ཙ, བྷནྟེ, ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ པདུམཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣོ སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནེསུ ཙིཏྟཾ ཨཱགྷཱཏེཏྭཱ"ཏི། ཨིདམཝོཙ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི, ཨིདཾ ཝཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶཱ རཏྟིཡཱ ཨཙྩཡེན བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – "ཨིམཾ, བྷིཀྑཝེ, རཏྟིཾ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེནཱཧཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ མཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, བྲཧྨཱ སཧམྤཏི མཾ ཨེཏདཝོཙ – 'ཀོཀཱལིཀོ, བྷནྟེ, བྷིཀྑུ ཀཱལངྐཏོ། ཀཱལངྐཏོ ཙ, བྷནྟེ, ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ པདུམཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣོ སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནེསུ ཙིཏྟཾ ཨཱགྷཱཏེཏྭཱ'ཏི། ཨིདམཝོཙ, བྷིཀྑཝེ , བྲཧྨཱ སཧམྤཏི, ཨིདཾ ཝཏྭཱ མཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱི"ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཀཱིཝདཱིགྷཾ ནུ ཁོ, བྷནྟེ, པདུམེ ནིརཡེ ཨཱཡུཔྤམཱཎ"ནྟི? "དཱིགྷཾ ཁོ, བྷིཀྑུ, པདུམེ ནིརཡེ ཨཱཡུཔྤམཱཎཾ། ཏཾ ན སུཀརཾ སངྑཱཏུཾ – ཨེཏྟཀཱནི ཝསྶཱནི ཨིཏི ཝཱ, ཨེཏྟཀཱནི ཝསྶསཏཱནི ཨིཏི ཝཱ, ཨེཏྟཀཱནི ཝསྶསཧསྶཱནི ཨིཏི ཝཱ, ཨེཏྟཀཱནི ཝསྶསཏསཧསྶཱནི ཨིཏི ཝཱ"ཏི། "སཀྐཱ པན, བྷནྟེ, ཨུཔམཾ ཀཱཏུ"ནྟི? "སཀྐཱ , བྷིཀྑཱུ"ཏི བྷགཝཱ ཨཝོཙ –

"སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏིཁཱརིཀོ ཀོསལཀོ ཏིལཝཱཧོ། ཏཏོ པུརིསོ ཝསྶསཏསྶ ཝསྶསཏསྶ ཨཙྩཡེན ཨེཀམེཀཾ ཏིལཾ ཨུདྡྷརེཡྻ; ཁིཔྤཏརཾ ཁོ སོ, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏིཁཱརིཀོ ཀོསལཀོ ཏིལཝཱཧོ ཨིམིནཱ ཨུཔཀྐམེན པརིཀྑཡཾ པརིཡཱདཱནཾ གཙྪེཡྻ, ན ཏྭེཝ ཨེཀོ ཨབྦུདོ ནིརཡོ། སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏི ཨབྦུདཱ ནིརཡཱ, ཨེཝམེཀོ ནིརབྦུདནིརཡོ། སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏི ནིརབྦུདཱ ནིརཡཱ, ཨེཝམེཀོ ཨབབོ ནིརཡོ། སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏི ཨབབཱ ནིརཡཱ, ཨེཝམེཀོ ཨཊཊོ ནིརཡོ། སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏི ཨཊཊཱ ནིརཡཱ, ཨེཝམེཀོ ཨཧཧོ ནིརཡོ། སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏི ཨཧཧཱ ནིརཡཱ, ཨེཝམེཀོ ཀུམུདོ ནིརཡོ། སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏི ཀུམུདཱ ནིརཡཱ, ཨེཝམེཀོ སོགནྡྷིཀོ ནིརཡོ། སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏི སོགནྡྷིཀཱ ནིརཡཱ, ཨེཝམེཀོ ཨུཔྤལནིརཡོ། སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏི ཨུཔྤལཱ ནིརཡཱ, ཨེཝམེཀོ པུཎྜརཱིཀོ ནིརཡོ། སེཡྻཐཱཔི , བྷིཀྑུ, ཝཱིསཏི པུཎྜརཱིཀཱ ནིརཡཱ, ཨེཝམེཀོ པདུམོ ནིརཡོ། པདུམེ པན, བྷིཀྑུ, ནིརཡེ ཀོཀཱལིཀོ བྷིཀྑུ ཨུཔཔནྣོ སཱརིཔུཏྟམོགྒལླཱནེསུ ཙིཏྟཾ ཨཱགྷཱཏེཏྭཱ"ཏི། ཨིདམཝོཙ བྷགཝཱ, ཨིདཾ ཝཏྭཱན སུགཏོ ཨཐཱཔརཾ ཨེཏདཝོཙ སཏྠཱ –

"པུརིསསྶ ཧི ཛཱཏསྶ,
ཀུཋཱརཱི ཛཱཡཏེ མུཁེ།
ཡཱཡ ཚིནྡཏི ཨཏྟཱནཾ,
བཱལོ དུབྦྷཱསིཏཾ བྷཎཾ།།

"ཡོ ནིནྡིཡཾ པསཾསཏི,
ཏཾ ཝཱ ནིནྡཏི ཡོ པསཾསིཡོ།
ཝིཙིནཱཏི མུཁེན སོ ཀལིཾ,
ཀལིནཱ ཏེན སུཁཾ ན ཝིནྡཏི།།

"ཨཔྤམཏྟོ ཨཡཾ ཀལི,
ཡོ ཨཀྑེསུ དྷནཔརཱཛཡོ།
སབྦསྶཱཔི སཧཱཔི ཨཏྟནཱ,

ཨཡམེཝ་ མཧནྟརོ་ ཀལི།
ཡོ་ སུགཏེསུ་ མནཾ་ པདོསཡེ།།

“སཏཾ་ སཧསྶཱནཾ་ ནིརབྦུདཱནཾ,
ཚཏྟིཾསཏི་ པཉྩ་ ཙ་ ཨབྦུདཱནི།
ཡམརིཡགརཧཱི་ ནིརཡཾ་ ཨུཔེཏི,
ཝཱཙཾ་ མནཉྩ་ པཎིདྷཱཡ་ པཱཔཀ”ནྟི།།

པཋམོ་ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཨཱཡཱཙནཾ་ གཱརཝོ་ བྲཧྨདེཝོ,
བཀོ་ ཙ་ བྲཧྨཱ་ ཨཔརཱ་ ཙ་ དིཊྛི།
པམཱདཀོཀཱལིཀཏིསྶཀོ་ ཙ,
ཏུདུ་ ཙ་ བྲཧྨཱ་ ཨཔརོ་ ཙ་ ཀོཀཱལིཀོཏི།།

༢. དུཏིཡཝགྒོ

༡. སནངྐུམཱརསུཏྟཾ

༡༨༢. ཨེཝཾ་ མེ་ སུཏཾ – ཨེཀཾ་ སམཡཾ་ བྷགཝཱ་ རཱཛགཧེ་ ཝིཧརཏི་ སཔྤིནཱིཏཱིརེ། ཨཐ་ ཁོ་ བྲཧྨཱ་ སནངྐུམཱརོ་ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ་ རཏྟིཡཱ་ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ་ ཀེཝལཀཔྤཾ་ སཔྤིནཱིཏཱིརཾ་ ཨོབྷཱསེཏྭཱ་ ཡེན་ བྷགཝཱ་ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ་ བྷགཝནྟཾ་ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ་ ཨེཀམནྟཾ་ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ་ ཋིཏོ་ ཁོ་ བྲཧྨཱ་ སནངྐུམཱརོ་ བྷགཝཏོ་ སནྟིཀེ་ ཨིམཾ་ གཱཐཾ་ ཨབྷཱསི –

“ཁཏྟིཡོ་ སེཊྛོ་ ཛནེཏསྨིཾ, ཡེ་ གོཏྟཔཊིསཱརིནོ།
ཝིཛྫཱཙརཎསམྤནྣོ, སོ་ སེཊྛོ་ དེཝམཱནུསེ”ཏི།།

ཨིདམཝོཙ་ བྲཧྨཱ་ སནངྐུམཱརོ། སམནུཉྙོ་ སཏྠཱ་ ཨཧོསི། ཨཐ་ ཁོ་ བྲཧྨཱ་ སནངྐུམཱརོ་ “སམནུཉྙོ་ མེ་ སཏྠཱ”ཏི་ བྷགཝནྟཾ་ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ་ པདཀྑིཎཾ་ ཀཏྭཱ་ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱིཏི།

༢. དེཝདཏྟསུཏྟཾ

༡༨༣. ཨེཝཾ་ མེ་ སུཏཾ – ཨེཀཾ་ སམཡཾ་ བྷགཝཱ་ རཱཛགཧེ་ ཝིཧརཏི་ གིཛ྄ཛྷཀཱུཊེ་ པབྦཏེ་ ཨཙིརཔཀྐནྟེ་ དེཝདཏྟེ། ཨཐ་ ཁོ་ བྲཧྨཱ་ སཧམྤཏི་ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ་ རཏྟིཡཱ་ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ་ ཀེཝལཀཔྤཾ་ གིཛ྄ཛྷཀཱུཊཾ་ པབྦཏཾ་ ཨོབྷཱསེཏྭཱ་ ཡེན་ བྷགཝཱ་ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ་ བྷགཝནྟཾ་ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ་ ཨེཀམནྟཾ་ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ་ ཋིཏོ་ ཁོ་ བྲཧྨཱ་ སཧམྤཏི་ དེཝདཏྟཾ་ ཨཱརབྦྷ་ བྷགཝཏོ་ སནྟིཀེ་ ཨིམཾ་ གཱཐཾ་ ཨབྷཱསི –

“ཕལཾ ཝེ ཀདལིཾ ཧནྟི, ཕལཾ ཝེཎུཾ ཕལཾ ནལཾ།
སཀྐཱརོ ཀཱཔུརིསཾ ཧནྟི, གབྦྷོ ཨསྶཏརིཾ ཡཐཱ”ཏི།།

༣. ཨནྡྷཀཝིནྡསུཏྟཾ

༡༨༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ མགདྷེསུ ཝིཧརཏི ཨནྡྷཀཝིནྡེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ རཏྟནྡྷཀཱརཏིམིསཱཡཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསིནྣོ ཧོཏི, དེཝོ ཙ ཨེཀམེཀཾ ཕུསཱཡཏི། ཨཐ ཁོ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞོ ཀེཝལཀཔྤཾ ཨནྡྷཀཝིནྡཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“སེཝེཐ པནྟཱནི སེནཱསནཱནི,
ཙརེཡྻ སཾཡོཛནཝིཔྤམོཀྑཱ།
སཙེ རཏིཾ ནཱདྷིགཙྪེཡྻ ཏཏྠ,
སངྒྷེ ཝསེ རཀྑིཏཏྟོ སཏཱིམཱ།།

“ཀུལཱཀུལཾ པིཎྜིཀཱཡ ཙརནྟོ,
ཨིནྡྲིཡགུཏྟོ ནིཔཀོ སཏཱིམཱ།
སེཝེཐ པནྟཱནི སེནཱསནཱནི,
བྷཡཱ པམུཏྟོ ཨབྷཡེ ཝིམུཏྟོ།།

“ཡཏྠ བྷེརཝཱ སརཱིསཔཱ [སིརིཾསཔཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)],
ཝིཛྫུ སཉྩརཏི ཐནཡཏི དེཝོ།
ཨནྡྷཀཱརཏིམིསཱཡ རཏྟིཡཱ,
ནིསཱིདི ཏཏྠ བྷིཀྑུ ཝིགཏལོམཧཾསོ།།

“ཨིདཉྷི ཛཱཏུ མེ དིཊྛཾ, ནཡིདཾ ཨིཏིཧཱིཏིཧཾ།
ཨེཀསྨིཾ བྲཧྨཙརིཡསྨིཾ, སཧསྶཾ མཙྩུཧཱཡིནཾ།།

“བྷིཡྻོ [བྷིཡོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] པཉྩསཏཱ སེཀྑཱ, དསཱ ཙ དསདྷཱ དས།
སབྦེ སོཏསམཱཔནྣཱ, ཨཏིརཙྪཱནགཱམིནོ།།

“ཨཐཱཡཾ [ཨཏྠཱཡཾ_ཨིཏརཱ དཱི. ནི. ༢.༢༩༠] ཨིཏརཱ པཛཱ, པུཉྙབྷཱགཱཏི མེ མནོ།
སངྑཱཏུཾ ནོཔི སཀྐོམི, མུསཱཝཱདསྶ ཨོཏྟཔྤཾ”ཏི [ཨོཏྟཔེཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.), ཨོཏྟཔྤེཏི (ཀ.)]།།

༤. ཨརུཎཝཏིསུཏྟཾ

༡༨༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི...པེ.... ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – "བྷིཀྑཝོ"ཏི། "བྷདནྟེ"ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

"བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, རཱཛཱ ཨཧོསི ཨརུཎཝཱ ནཱམ། རཉྙོ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, ཨརུཎཝཏོ ཨརུཎཝཏཱི ནཱམ རཱཛདྷཱནཱི ཨཧོསི། ཨརུཎཝཏིཾ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, རཱཛདྷཱནིཾ [ཨརུཎཝཏིཡཾ ཁོ པན བྷིཀྑཝེ རཱཛདྷཱནིཡཾ (པཱི. ཀ.)] སིཁཱི བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཨུཔནིསྶཱཡ ཝིཧཱསི། སིཁིསྶ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ ཨབྷིབྷཱུསམྦྷཝཾ ནཱམ སཱཝཀཡུགཾ ཨཧོསི ཨགྒཾ བྷདྡཡུགཾ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སིཁཱི བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཨབྷིབྷུཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱམནྟེསི – 'ཨཱཡཱམ, བྲཱཧྨཎ, ཡེན ཨཉྙཏརོ བྲཧྨལོཀོ ཏེནུཔསངྐམིསྶཱམ, ཡཱཝ བྷཏྟསྶ ཀཱལོ བྷཝིསྶཏཱི'ཏི། 'ཨེཝཾ, བྷནྟེ'ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིབྷཱུ བྷིཀྑུ སིཁིསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ པཙྩསྶོསི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སིཁཱི བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཨབྷིབྷཱུ ཙ བྷིཀྑུ – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ ཨེཝམེཝ – ཨརུཎཝཏིཡཱ རཱཛདྷཱནིཡཱ ཨནྟརཧིཏཱ ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ པཱཏུརཧེསུཾ།

"ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སིཁཱི བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཨབྷིབྷུཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱམནྟེསི – 'པཊིབྷཱཏུ, བྲཱཧྨཎ, ཏཾ བྲཧྨུནོ ཙ བྲཧྨཔརིསཱཡ ཙ བྲཧྨཔཱརིསཛྫཱནཉྩ དྷམྨཱི ཀཐཱ'ཏི། 'ཨེཝཾ, བྷནྟེ'ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིབྷཱུ བྷིཀྑུ སིཁིསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ པཊིསྶུཏྭཱ, བྲཧྨཱནཉྩ བྲཧྨཔརིསཉྩ བྲཧྨཔཱརིསཛྫེ ཙ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེསི སམཱདཔེསི སམུཏྟེཛེསི སམྤཧཾསེསི། ཏཏྲ སུདཾ, བྷིཀྑཝེ, བྲཧྨཱ ཙ བྲཧྨཔརིསཱ ཙ བྲཧྨཔཱརིསཛྫཱ ཙ ཨུཛ྄ཛྷཱཡནྟི ཁིཡྻནྟི [ཁཱིཡནྟི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཝིཔཱཙེནྟི – 'ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ , བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ བྷོ, ཀཐཉྷི ནཱམ སཱཝཀོ སཏྠརི སམྨུཁཱིབྷཱུཏེ དྷམྨཾ དེསེསྶཏཱི'"ཏི !

"ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སིཁཱི བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཨབྷིབྷུཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱམནྟེསི – 'ཨུཛ྄ཛྷཱཡནྟི ཁོ ཏེ, བྲཱཧྨཎ, བྲཧྨཱ ཙ བྲཧྨཔརིསཱ ཙ བྲཧྨཔཱརིསཛྫཱ ཙ – ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ, བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ, བྷོ, ཀཐཉྷི ནཱམ སཱཝཀོ སཏྠརི སམྨུཁཱིབྷཱུཏེ དྷམྨཾ དེསེསྶཏཱིཏི! ཏེན ཧི ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, བྷིཡྻོསོམཏྟཱཡ བྲཧྨཱནཉྩ བྲཧྨཔརིསཉྩ བྲཧྨཔཱརིསཛྫེ ཙ སཾཝེཛེཧཱི'ཏི། 'ཨེཝཾ, བྷནྟེ'ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིབྷཱུ བྷིཀྑུ སིཁིསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ པཊིསྶུཏྭཱ དིསྶམཱནེནཔི ཀཱཡེན དྷམྨཾ དེསེསི, ཨདིསྶམཱནེནཔི ཀཱཡེན དྷམྨཾ དེསེསི, དིསྶམཱནེནཔི ཧེཊྛིམེན ཨུཔཌྜྷཀཱཡེན ཨདིསྶམཱནེན ཨུཔརིམེན ཨུཔཌྜྷཀཱཡེན དྷམྨཾ དེསེསི, དིསྶམཱནེནཔི ཨུཔརིམེན ཨུཔཌྜྷཀཱཡེན ཨདིསྶམཱནེན ཧེཊྛིམེན ཨུཔཌྜྷཀཱཡེན དྷམྨཾ དེསེསི། ཏཏྲ སུདཾ, བྷིཀྑཝེ, བྲཧྨཱ ཙ བྲཧྨཔརིསཱ ཙ བྲཧྨཔཱརིསཛྫཱ ཙ ཨཙྪརིཡབྦྷུཏཙིཏྟཛཱཏཱ ཨཧེསུཾ – 'ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ, བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ, བྷོ, སམཎསྶ མཧིདྡྷིཀཏཱ མཧཱནུབྷཱཝཏཱ'"ཏི!

"ཨཐ ཁོ ཨབྷིབྷཱུ བྷིཀྑུ སིཁིཾ བྷགཝནྟཾ ཨརཧནྟཾ སམྨཱསམྦུདྡྷཾ ཨེཏདཝོཙ – 'ཨབྷིཛཱནཱམི ཁྭཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷིཀྑུསངྒྷསྶ མཛ྄ཛྷེ ཨེཝརཱུཔིཾ ཝཱཙཾ བྷཱསིཏཱ – པཧོམི ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, བྲཧྨལོཀེ ཋིཏོ སཧསྶིལོཀདྷཱཏུཾ [སཧསྶཱིལོཀདྷཱཏུཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] སརེན ཝིཉྙཱཔེཏུ'ནྟི། 'ཨེཏསྶ, བྲཱཧྨཎ, ཀཱལོ, ཨེཏསྶ, བྲཱཧྨཎ, ཀཱལོ; ཡཾ ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, བྲཧྨལོཀེ ཋིཏོ སཧསྶིལོཀདྷཱཏུཾ སརེན ཝིཉྙཱཔེཡྻཱསཱི'ཏི། 'ཨེཝཾ, བྷནྟེ'ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིབྷཱུ བྷིཀྑུ སིཁིསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ པཊིསྶུཏྭཱ བྲཧྨལོཀེ ཋིཏོ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

"ཨཱརམྦྷཐ [ཨཱརབྦྷཐ (སབྦཏྠ)] ནིཀྐམཐ [ནིཀྑམཐ (སཱི. པཱི.)], ཡུཉྫཐ བུདྡྷསཱསནེ།
དྷུནཱཐ མཙྩུནོ སེནཾ, ནལཱ༹གཱརཾཝ ཀུཉྫརོ།།

"ཡོ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ, ཨཔྤམཏྟོ ཝིཧེསྶཏི།
པཧཱཡ ཛཱཏིསཾསཱརཾ, དུཀྑསྶནྟཾ ཀརིསྶཏཱི"ཏི།།

“ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སིཁཱི ཙ བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཨབྷིབྷཱུ ཙ བྷིཀྑུ བྲཧྨཱནཉྩ བྲཧྨཔརིསཉྩ བྲཧྨཔཱརིསཛྫེ ཙ སཾཝེཛེཏྭཱ – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ...པེ॰... ཏསྨིཾ བྲཧྨལོཀེ ཨནྟརཧིཏཱ ཨརུཎཝཏིཡཱ པཱཏུརཧེསུཾ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སིཁཱི བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – ‘ཨསྶུཏྠ ནོ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིབྷུསྶ བྷིཀྑུནོ བྲཧྨལོཀེ ཋིཏསྶ གཱཐཱཡོ བྷཱསམཱནསྶཱ’ཏི? ‘ཨསྶུམྷ ཁོ མཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྷིབྷུསྶ བྷིཀྑུནོ བྲཧྨལོཀེ ཋིཏསྶ གཱཐཱཡོ བྷཱསམཱནསྶཱ’ཏི། ‘ཡཐཱ ཀཐཾ པན ཏུམྷེ, བྷིཀྑཝེ, ཨསྶུཏྠ ཨབྷིབྷུསྶ བྷིཀྑུནོ བྲཧྨལོཀེ ཋིཏསྶ གཱཐཱཡོ བྷཱསམཱནསྶཱ’”ཏི? ཨེཝཾ ཁོ མཡཾ, བྷནྟེ, ཨསྶུམྷ ཨབྷིབྷུསྶ བྷིཀྑུནོ བྲཧྨལོཀེ ཋིཏསྶ གཱཐཱཡོ བྷཱསམཱནསྶ –

“ཨཱརམྦྷཐ ནིཀྐམཐ, ཡུཉྫཐ བུདྡྷསཱསནེ།
དྷུནཱཐ མཙྩུནོ སེནཾ, ནལཱ༹གཱརཾཝ ཀུཉྫརོ།།

“ཡོ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ, ཨཔྤམཏྟོ ཝིཧསྶཏི།
པཧཱཡ ཛཱཏིསཾསཱརཾ, དུཀྑསྶནྟཾ ཀརིསྶཏཱི”ཏི།།

“‘ཨེཝཾ ཁོ མཡཾ, བྷནྟེ, ཨསྶུམྷ ཨབྷིབྷུསྶ བྷིཀྑུནོ བྲཧྨལོཀེ ཋིཏསྶ གཱཐཱཡོ བྷཱསམཱནསྶཱ’ཏི། ‘སཱདྷུ སཱདྷུ, བྷིཀྑཝེ; སཱདྷུ ཁོ ཏུམྷེ, བྷིཀྑཝེ! ཨསྶུཏྠ ཨབྷིབྷུསྶ བྷིཀྑུནོ བྲཧྨལོཀེ ཋིཏསྶ གཱཐཱཡོ བྷཱསམཱནསྶཱ’”ཏི།

ཨིདམཝོཙ བྷགཝཱ, ཨཏྟམནཱ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ བྷཱསིཏཾ ཨབྷིནནྡུནྟི།

༥. པརིནིབྦཱནསུཏྟཾ

༡༨༦. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀུསིནཱརཱཡཾ ཝིཧརཏི ཨུཔཝཏྟནེ མལླཱནཾ སཱལཝནེ ཨནྟརེན ཡམཀསཱལཱནཾ པརིནིབྦཱནསམཡེ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “ཧནྡ དཱནི, བྷིཀྑཝེ , ཨཱམནྟཡཱམི ཝོ – ‘ཝཡདྷམྨཱ སངྑཱརཱ, ཨཔྤམཱདེན སམྤཱདེཐཱ’ཏི། ཨཡཾ ཏཐཱགཏསྶ པཙྪིམཱ ཝཱཙཱ”།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པཋམཾ ཛྷཱནཾ [པཋམཛྫྷཱནཾ (སྱཱ॰ ཀཾ॰) ཨེཝཾ དུཏིཡཾ ཛྷཱནཾ ཨཱདཱིསུཔི] སམཱཔཛྫི, པཋམཱ ཛྷཱནཱ [པཋམཛྫྷཱནཱ (སྱཱ॰ ཀཾ॰) ཨེཝཾ དུཏིཡཱ ཛྷཱནཱ ཨཱདཱིསུཔི] ཝུཊྛཧིཏྭཱ དུཏིཡཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, དུཏིཡཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཏཏིཡཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, ཏཏིཡཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཙཏུཏྠཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, ཙཏུཏྠཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཨཱཀཱསཱནཉྩཱཡཏནཾ སམཱཔཛྫི, ཨཱཀཱསཱནཉྩཱཡཏནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཝིཉྙཱཎཉྩཱཡཏནཾ སམཱཔཛྫི, ཝིཉྙཱཎཉྩཱཡཏནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཨཱཀིཉྩཉྙཱཡཏནཾ སམཱཔཛྫི, ཨཱཀིཉྩཉྙཱཡཏནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ནེཝསཉྙཱནཱསཉྙཱཡཏནཾ སམཱཔཛྫི, ནེཝསཉྙཱནཱསཉྙཱཡཏནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ སཉྙཱཝེདཡིཏནིརོདྷཾ སམཱཔཛྫི།

སཉྙཱཝེདཡིཏནིརོདྷཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ནེཝསཉྙཱནཱསཉྙཱཡཏནཾ སམཱཔཛྫི, ནེཝསཉྙཱནཱསཉྙཱཡཏནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཨཱཀིཉྩཉྙཱཡཏནཾ སམཱཔཛྫི, ཨཱཀིཉྩཉྙཱཡཏནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཝིཉྙཱཎཉྩཱཡཏནཾ སམཱཔཛྫི, ཝིཉྙཱཎཉྩཱཡཏནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཨཱཀཱསཱནཉྩཱཡཏནཾ སམཱཔཛྫི, ཨཱཀཱསཱནཉྩཱཡཏནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཙཏུཏྠཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, ཙཏུཏྠཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཏཏིཡཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, ཏཏིཡཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ དུཏིཡཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, དུཏིཡཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ པཋམཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, པཋམཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ དུཏིཡཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, དུཏིཡཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཏཏིཡཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, ཏཏིཡཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཙཏུཏྠཾ ཛྷཱནཾ སམཱཔཛྫི, ཙཏུཏྠཱ ཛྷཱནཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ སམནནྟརཾ བྷགཝཱ པརིནིབྦཱཡི། པརིནིབྦུཏེ བྷགཝཏི སཧ པརིནིབྦཱནཱ བྲཧྨཱ སཧམྤཏི ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སབྦེཝ ནིཀྑིཔིསྶནྟི, བྷཱུཏཱ ལོཀེ སམུསྶཡཾ།
ཡཏྠ ཨེཏཱདིསོ སཏྠཱ, ལོཀེ ཨཔྤཊིཔུགྒལོ།

ཏཐཱགཏོ བལཔྤཏྟོ, སམྦུདྡྷོ པརིནིབྦུཏོ"ཏི།།

པརིནིབྦུཏེ བྷགཝཏི སཧ པརིནིབྦཱནཱ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

"ཨནིཙྩཱ ཝཏ སངྑཱརཱ, ཨུཔྤཱདཝཡདྷམྨིནོ།
ཨུཔྤཛྫིཏྭཱ ནིརུཛ྄ཛྷནྟི, ཏེསཾ ཝཱུཔསམོ སུཁོ"ཏི།།

པརིནིབྦུཏེ བྷགཝཏི སཧ པརིནིབྦཱནཱ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

"ཏདཱསི ཡཾ བྷིཾསནཀཾ, ཏདཱསི ལོམཧཾསནཾ།
སབྦཱཀཱརཝརཱུཔེཏེ, སམྦུདྡྷེ པརིནིབྦུཏེ"ཏི།།

པརིནིབྦུཏེ བྷགཝཏི སཧ པརིནིབྦཱནཱ ཨཱཡསྨཱ ཨནུརུདྡྷོ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

"ནཱཧུ ཨསྶཱསཔསྶཱསོ, ཋིཏཙིཏྟསྶ ཏཱདིནོ།
ཨནེཛོ སནྟིམཱརབྦྷ, ཙཀྑུམཱ པརིནིབྦུཏོ [ཡཾ ཀཱལམཀཱརི མུནི (མཧཱཔརིནིབྦཱནསུཏྟེ)]།།

"ཨསལླཱིནེན ཙིཏྟེན, ཝེདནཾ ཨཛ྄ཛྷཝཱསཡི།
པཛྫོཏསྶེཝ ནིབྦཱནཾ, ཝིམོཀྑོ ཙེཏསོ ཨཧཱུ"ཏི།།

དུཏིཡོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

བྲཧྨཱསནཾ དེཝདཏྟོ, ཨནྡྷཀཝིནྡོ ཨརུཎཝཏི།
པརིནིབྦཱནེན ཙ དེསིཏཾ, ཨིདཾ བྲཧྨཔཉྩཀནྟི།།

བྲཧྨསཾཡུཏྟཾ སམཏྟཾ། [ཨིཏོ པརཾ མརམྨཔོཏྠཀེསུ ཨེཝམྤི དིསྶཏི –§བྲཧྨཱཡཱཙནཾ ཨགཱརཝཉྩ, བྲཧྨདེཝོ བཀོ ཙ བྲཧྨཱ།§ཨཔྤཏོ ཙ བྲཧྨཀོཀཱལིཀཏྟ, ཏིསྶཀཏྟ ཏུདུ ཙ།།
§བྲཧྨ ཀོཀཱལིཀཱཧིཏྭཱ, སནངྐུམཱརེན དེཝདཏྟཾ།§ཨནྡྷཀཝིནྡཾ ཨརུཎཝཏི, པརིནིབྦཱནེན པཉྩམཱཏི།།]

༧. བྲཱཧྨཎསཾཡུཏྟཾ

༡. ཨརཧནྟཝགྒོ

༡. དྷནཉྫཱནཱིསུཏྟཾ

༡༨༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརསྶ བྷཱརདྭཱཛགོཏྟསྶ བྲཱཧྨཎསྶ དྷནཉྫཱནཱི [དྷནཉྫཱནི (སཱི. པཱི.)] ནཱམ བྲཱཧྨཎཱི ཨབྷིཔྤསནྣཱ ཧོཏི བུདྡྷེ ཙ དྷམྨེ ཙ སངྒྷེ ཙ། ཨཐ ཁོ དྷནཉྫཱནཱི བྲཱཧྨཎཱི བྷཱརདྭཱཛགོཏྟསྶ བྲཱཧྨཎསྶ བྷཏྟཾ ཨུཔསཾཧརནྟཱི ཨུཔཀྑལིཏྭཱ ཏིཀྑཏྟུཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ནམོ ཏསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ།
ནམོ ཏསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ།
ནམོ ཏསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶཱ”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ བྲཱཧྨཎོ དྷནཉྫཱནིཾ བྲཱཧྨཎིཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨེཝམེཝཾ པནཱཡཾ ཝསལཱི ཡསྨིཾ ཝཱ ཏསྨིཾ ཝཱ ཏསྶ མུཎྜཀསྶ སམཎཀསྶ ཝཎྞཾ བྷཱསཏི། ཨིདཱནི ཏྱཱཧཾ, ཝསལི, ཏསྶ སཏྠུནོ ཝཱདཾ ཨཱརོཔེསྶཱམཱི”ཏི། “ན ཁྭཱཧཾ ཏཾ, བྲཱཧྨཎ, པསྶཱམི སདེཝཀེ ལོཀེ སམཱརཀེ སབྲཧྨཀེ སསྶམཎབྲཱཧྨཎིཡཱ པཛཱཡ སདེཝམནུསྶཱཡ, ཡོ ཏསྶ བྷགཝཏོ ཝཱདཾ ཨཱརོཔེཡྻ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ། ཨཔི ཙ ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, གཙྪ, གནྟྭཱ ཝིཛཱནིསྶསཱི”ཏི [གནྟྭཱཔི ཛཱནིསྶསཱིཏི (སྱཱ. ཀཾ.)]།

ཨཐ ཁོ བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ བྲཱཧྨཎོ ཀུཔིཏོ ཨནཏྟམནོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀིཾསུ ཚེཏྭཱ སུཁཾ སེཏི, ཀིཾསུ ཚེཏྭཱ ན སོཙཏི།
ཀིསྶསྶུ ཨེཀདྷམྨསྶ, ཝདྷཾ རོཙེསི གོཏམཱ”ཏི།།

“ཀོདྷཾ ཚེཏྭཱ སུཁཾ སེཏི, ཀོདྷཾ ཚེཏྭཱ ན སོཙཏི།
ཀོདྷསྶ ཝིསམཱུལསྶ, མདྷུརགྒསྶ བྲཱཧྨཎ།
ཝདྷཾ ཨརིཡཱ པསཾསནྟི, ཏཉྷི ཚེཏྭཱ ན སོཙཏཱི”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ, ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ! སེཡྻཐཱཔི, བྷོ གོཏམ, ནིཀྐུཛྫིཏཾ ཝཱ ཨུཀྐུཛྫེཡྻ, པཊིཙྪནྣཾ ཝཱ ཝིཝརེཡྻ, མཱུལ྄ཧསྶ ཝཱ མགྒཾ ཨཱཙིཀྑེཡྻ, ཨནྡྷཀཱརེ ཝཱ ཏེལཔཛྫོཏཾ དྷཱརེཡྻ – ཙཀྑུམནྟོ རཱུཔཱནི དཀྑནྟཱིཏི; ཨེཝམེཝཾ བྷོཏཱ གོཏམེན ཨནེཀཔརིཡཱཡེན དྷམྨོ པཀཱསིཏོ། ཨེསཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷགཝནྟཾ གོཏམཾ སརཎཾ གཙྪཱམི དྷམྨཉྩ བྷིཀྑུསངྒྷཉྩ། ལབྷེཡྻཱཧཾ བྷོཏོ གོཏམསྶ སནྟིཀེ པབྦཛྫཾ, ལབྷེཡྻཾ ཨུཔསམྤད”ནྟི།

ཨལཏྠ ཁོ བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ པབྦཛྫཾ, ཨལཏྠ ཨུཔསམྤདཾ། ཨཙིརཱུཔསམྤནྣོ ཁོ པནཱཡསྨཱ བྷཱརདྭཱཛོ ཨེཀོ ཝཱུཔཀཊྛོ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརནྟོ ནཙིརསྶེཝ – ཡསྶཏྠཱཡ ཀུལཔུཏྟཱ སམྨདེཝ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛནྟི ཏདནུཏྟརཾ – བྲཧྨཙརིཡཔརིཡོསཱནཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧཱསི། “ཁཱིཎཱ ཛཱཏི, ཝུསིཏཾ བྲཧྨཙརིཡཾ, ཀཏཾ ཀརཎཱིཡཾ, ནཱཔརཾ ཨིཏྠཏྟཱཡཱ”ཏི ཨབྦྷཉྙཱསི། ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ བྷཱརདྭཱཛོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱིཏི།

༢. ཨཀྐོསསུཏྟཾ

༡༨༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཨསྶོསི ཁོ ཨཀྐོསཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ – "བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ ཀིར བྲཱཧྨཎོ སམཎསྶ གོཏམསྶ སནྟིཀེ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏོ"ཏི ཀུཔིཏོ ཨནཏྟམནོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨསབྦྷཱཧི ཕརུསཱཧི ཝཱཙཱཧི ཨཀྐོསཏི པརིབྷཱསཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ ཨཀྐོསཀབྷཱརདྭཱཛཾ བྲཱཧྨཎཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཏཾ ཀིཾ མཉྙསི, བྲཱཧྨཎ, ཨཔི ནུ ཁོ ཏེ ཨཱགཙྪནྟི མིཏྟཱམཙྩཱ ཉཱཏིསཱལོཧིཏཱ ཨཏིཐིཡོ [ཨཏིཐཡོ (?)]"ཏི? "ཨཔྤེཀདཱ མེ, བྷོ གོཏམ, ཨཱགཙྪནྟི མིཏྟཱམཙྩཱ ཉཱཏིསཱལོཧིཏཱ ཨཏིཐིཡོ"ཏི། "'ཏཾ ཀིཾ མཉྙསི, བྲཱཧྨཎ, ཨཔི ནུ ཏེསཾ ཨནུཔྤདེསི ཁཱདནཱིཡཾ ཝཱ བྷོཛནཱིཡཾ ཝཱ སཱཡནཱིཡཾ ཝཱ'"ཏི? "'ཨཔྤེཀདཱ ནེསཱཧཾ, བྷོ གོཏམ, ཨནུཔྤདེམི ཁཱདནཱིཡཾ ཝཱ བྷོཛནཱིཡཾ ཝཱ སཱཡནཱིཡཾ ཝཱ'"ཏི། "'སཙེ ཁོ པན ཏེ, བྲཱཧྨཎ, ནཔྤཊིགྒཎྷནྟི , ཀསྶ ཏཾ ཧོཏཱི'"ཏི? "'སཙེ ཏེ, བྷོ གོཏམ, ནཔྤཊིགྒཎྷནྟི, ཨམྷཱཀམེཝ ཏཾ ཧོཏཱི'"ཏི། "ཨེཝམེཝ ཁོ, བྲཱཧྨཎ, ཡཾ ཏྭཾ ཨམྷེ ཨནཀྐོསནྟེ ཨཀྐོསསི, ཨརོསེནྟེ རོསེསི, ཨབྷཎྜནྟེ བྷཎྜསི, ཏཾ ཏེ མཡཾ ནཔྤཊིགྒཎྷཱམ། ཏཝེཝེཏཾ, བྲཱཧྨཎ, ཧོཏི; ཏཝེཝེཏཾ, བྲཱཧྨཎ, ཧོཏི"།

"ཡོ ཁོ, བྲཱཧྨཎ, ཨཀྐོསནྟཾ པཙྩཀྐོསཏི, རོསེནྟཾ པཊིརོསེཏི, བྷཎྜནྟཾ པཊིབྷཎྜཏི, ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྲཱཧྨཎ, སམྦྷུཉྫཏི ཝཱིཏིཧརཏཱིཏི། ཏེ མཡཾ ཏཡཱ ནེཝ སམྦྷུཉྫཱམ ན ཝཱིཏིཧརཱམ། ཏཝེཝེཏཾ, བྲཱཧྨཎ, ཧོཏི; ཏཝེཝེཏཾ, བྲཱཧྨཎ, ཧོཏཱི"ཏི། "བྷཝནྟཾ ཁོ གོཏམཾ སརཱཛིཀཱ པརིསཱ ཨེཝཾ ཛཱནཱཏི – 'ཨརཧཾ སམཎོ གོཏམོ'ཏི། ཨཐ ཙ པན བྷཝཾ གོཏམོ ཀུཛྫྷཏཱི"ཏི།

"ཨཀྐོདྷསྶ ཀུཏོ ཀོདྷོ, དནྟསྶ སམཛཱིཝིནོ།
སམྨདཉྙཱ ཝིམུཏྟསྶ, ཨུཔསནྟསྶ ཏཱདིནོ༎

"ཏསྶེཝ ཏེན པཱཔིཡོ, ཡོ ཀུདྡྷཾ པཊིཀུཛྫྷཏི།
ཀུདྡྷཾ ཨཔྤཊིཀུཛྫྷནྟོ, སངྒཱམཾ ཛེཏི དུཛྫཡཾ༎

"ཨུབྷིནྣམཏྠཾ ཙརཏི, ཨཏྟནོ ཙ པརསྶ ཙ།
པརཾ སངྐུཔིཏཾ ཉཏྭཱ, ཡོ སཏོ ཨུཔསམྨཏི༎

"ཨུབྷིནྣཾ ཏིཀིཙྪནྟཱནཾ, ཨཏྟནོ ཙ པརསྶ ཙ།
ཛནཱ མཉྙནྟི བཱལོཏི, ཡེ དྷམྨསྶ ཨཀོཝིདཱ"ཏི༎

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཀྐོསཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ…པེ°… ཨེསཱཧཾ བྷཝནྟཾ གོཏམཾ སརཎཾ གཙྪཱམི དྷམྨཉྩ བྷིཀྑུསངྒྷཉྩ། ལབྷེཡྻཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷོཏོ གོཏམསྶ སནྟིཀེ པབྦཛྫཾ, ལབྷེཡྻཾ ཨུཔསམྤད"ནྟི།

ཨལཏྠ ཁོ ཨཀྐོསཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ པབྦཛྫཾ, ཨལཏྠ ཨུཔསམྤདཾ། ཨཙིརཱུཔསམྤནྣོ ཁོ པནཱཡསྨཱ ཨཀྐོསཀབྷཱརདྭཱཛོ ཨེཀོ ཝཱུཔཀཊྛོ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརནྟོ ནཙིརསྶེཝ – ཡསྶཏྠཱཡ ཀུལཔུཏྟཱ སམྨདེཝ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛནྟི ཏདནུཏྟརཾ – བྲཧྨཙརིཡཔརིཡོསཱནཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧཱསི། "ཁཱིཎཱ ཛཱཏི, ཝུསིཏཾ བྲཧྨཙརིཡཾ, ཀཏཾ ཀརཎཱིཡཾ, ནཱཔརཾ ཨིཏྠཏྟཱཡཱ"ཏི ཨབྦྷཉྙཱསི། ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ བྷཱརདྭཱཛོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱིཏི།

༣. ཨསུརིནྡཀསུཏྟཾ

༡༨༩. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཨསྶོསི ཁོ ཨསུརིནྡཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ – "བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ ཀིར བྲཱཧྨཎོ སམཎསྶ གོཏམསྶ སནྟིཀེ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏོ"ཏི ཀུཔིཏོ ཨནཏྟམནོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨསབྦྷཱཧི ཕརུསཱཧི ཝཱཙཱཧི ཨཀྐོསཏི པརིབྷཱསཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ ཏུཎྷཱི ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ ཨསུརིནྡཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཛིཏོསི, སམཎ, ཛིཏོསི, སམཎཱ"ཏི།

"ཛཡཾ ཝེ མཉྙཏི བཱལོ, ཝཱཙཱཡ ཕརུསཾ བྷཎཾ།
ཛཡཉྩེཝསྶ ཏཾ ཧོཏི, ཡཱ ཏིཏིཀྑཱ ཝིཛཱནཏོ།།

"ཏསྶེཝ ཏེན པཱཔིཡོ, ཡོ ཀུདྡྷཾ པཊིཀུཛྫྷཏི།
ཀུདྡྷཾ ཨཔྤཊིཀུཛྫྷནྟོ, སངྒཱམཾ ཛེཏི དུཛྫཡཾ།།

"ཨུབྷིནྣམཏྠཾ ཙརཏི, ཨཏྟནོ ཙ པརསྶ ཙ།
པརཾ སངྐུཔིཏཾ ཉཏྭཱ, ཡོ སཏོ ཨུཔསམྨཏི།།

"ཨུབྷིནྣཾ ཏིཀིཙྪནྟཱནཾ, ཨཏྟནོ ཙ པརསྶ ཙ།
ཛནཱ མཉྙནྟི བཱལོཏི, ཡེ དྷམྨསྶ ཨཀོཝིདཱ"ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨསུརིནྡཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ…པེ॰… ཨབྦྷཉྙཱསི། ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ བྷཱརདྭཱཛོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱི"ཏི།

༤. བིལངྒིཀསུཏྟཾ

༡༩༠. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཨསྶོསི ཁོ བིལངྒིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ – "བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ ཀིར བྲཱཧྨཎོ སམཎསྶ གོཏམསྶ སནྟིཀེ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏོ"ཏི ཀུཔིཏོ ཨནཏྟམནོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏུཎྷཱིབྷཱུཏོ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ བིལངྒིཀསྶ བྷཱརདྭཱཛསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ བིལངྒིཀཾ བྷཱརདྭཱཛཾ བྲཱཧྨཎཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

"ཡོ ཨཔྤདུཊྛསྶ ནརསྶ དུསྶཏི,
སུདྡྷསྶ པོསསྶ ཨནངྒཎསྶ།
ཏམེཝ བཱལཾ པཙྩེཏི པཱཔཾ,
སུཁུམོ རཛོ པཊིཝཱཏཾཝ ཁིཏྟོ"ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བིལངྒིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ…པེ॰… ཨབྦྷཉྙཱསི། ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ བྷཱརདྭཱཛོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱི"ཏི།

༥. ཨཧིཾསཀསུཏྟཾ

༡༨༡. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ ཨཧིཾསཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཧིཾསཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨཧིཾསཀཱཧཾ, བྷོ གོཏམ, ཨཧིཾསཀཱཧཾ, བྷོ གོཏམཱ"ཏི།

"ཡཐཱ ནཱམཾ ཏཐཱ ཙསྶ, སིཡཱ ཁོ ཏྭཾ ཨཧིཾསཀོ།
ཡོ ཙ ཀཱཡེན ཝཱཙཱཡ, མནསཱ ཙ ན ཧིཾསཏི།
ས ཝེ ཨཧིཾསཀོ ཧོཏི, ཡོ པརཾ ན ཝིཧིཾསཏཱི"ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཧིཾསཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ॰... ཨབྦྷཉྙཱསི། ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ ཨཧིཾསཀབྷཱརདྭཱཛོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱི"ཏི།

༦. ཛཊཱསུཏྟཾ

༡༨༢. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ । ཨཐ ཁོ ཛཊཱབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཛཊཱབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

"ཨནྟོཛཊཱ བཧིཛཊཱ, ཛཊཱཡ ཛཊིཏཱ པཛཱ།
ཏཾ ཏཾ གོཏམ པུཙྪཱམི, ཀོ ཨིམཾ ཝིཛཊཡེ ཛཊ"ནྟི།།

"སཱིལེ པཏིཊྛཱཡ ནརོ སཔཉྙོ, ཙིཏྟཾ པཉྙཉྩ བྷཱཝཡཾ།
ཨཱཏཱཔཱི ནིཔཀོ བྷིཀྑུ, སོ ཨིམཾ ཝིཛཊཡེ ཛཊཾ།།

"ཡེསཾ རཱགོ ཙ དོསོ ཙ, ཨཝིཛྫཱ ཙ ཝིརཱཛིཏཱ།
ཁཱིཎཱསཝཱ ཨརཧནྟོ, ཏེསཾ ཝིཛཊིཏཱ ཛཊཱ།།

"ཡཏྠ ནཱམཉྩ རཱུཔཉྩ, ཨསེསཾ ཨུཔརུཛ྄ཛྷཏི།
པཊིགྷཾ རཱུཔསཉྙཱ ཙ, ཨེཏྠ སཱ ཚིཛ྄ཛཏེ ཛཊཱ"ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཛཊཱབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ॰... ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ བྷཱརདྭཱཛོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱི"ཏི།

༧. སུདྡྷིཀསུཏྟཾ

༡༨༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ । ཨཐ ཁོ སུདྡྷིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ སུདྡྷིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

"ན བྲཱཧྨཎོ [ནབྲཱཧྨཎོ (?)] སུཛ྄ཛྷཏི ཀོཙི, ལོཀེ སཱིལཝཱཔི ཏཔོཀརཾ།
ཝིཛྫཱཙརཎསམྤནྣོ, སོ སུཛ྄ཛྷཏི ན ཨཉྙཱ ཨིཏརཱ པཛཱ"ཏི།།

“བཧུམྤི པལཔཾ ཛཔྤཾ, ན ཛཙྩཱ ཧོཏི བྲཱཧྨཎོ།
ཨནྟོཀསམྦུ སཾཀིལིཊྛོ, ཀུཧནཾ ཨུཔནིསྶིཏོ།།

“ཁཏྟིཡོ བྲཱཧྨཎོ ཝེསྶོ, སུདྡོ ཙཎྜཱལཔུཀྐུསོ།
ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོ, ནིཙྩཾ དལ྄ཧཔརཀྐམོ།
པཔྤོཏི པརམཾ སུདྡྷིཾ, ཨེཝཾ ཛཱནཱཧི བྲཱཧྨཎ”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, སུནྡརིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ.... ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ བྷཱརདྭཱཛོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱི”ཏི།

༨. ཨགྒིཀསུཏྟཾ

༡༩༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨགྒིཀབྷཱརདྭཱཛསྶ བྲཱཧྨཎསྶ སཔྤིནཱ པཱཡཱསོ སནྣིཧིཏོ ཧོཏི — “ཨགྒིཾ ཛུཧིསྶཱམི, ཨགྒིཧུཏྟཾ པརིཙརིསྶཱམཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ རཱཛགཧཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། རཱཛགཧེ སཔདཱནཾ པིཎྜཱཡ ཙརམཱནོ ཡེན ཨགྒིཀབྷཱརདྭཱཛསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམི ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨདྡསཱ ཁོ ཨགྒིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ པིཎྜཱཡ ཋིཏཾ། དིསྭཱན བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“ཏཱིཧི ཝིཛྫཱཧི སམྤནྣོ, ཛཱཏིམཱ སུཏཝཱ བཧཱུ།
ཝིཛྫཱཙརཎསམྤནྣོ, སོམཾ བྷུཉྫེཡྻ པཱཡས”ནྟི།།

“བཧུམྤི པལཔཾ ཛཔྤཾ, ན ཛཙྩཱ ཧོཏི བྲཱཧྨཎོ།
ཨནྟོཀསམྦུ སཾཀིལིཊྛོ, ཀུཧནཱཔརིཝཱརིཏོ།།

“པུབྦེནིཝཱསཾ ཡོ ཝེདི, སགྒཱཔཱཡཉྩ པསྶཏི།
ཨཐོ ཛཱཏིཀྑཡཾ པཏྟོ, ཨབྷིཉྙཱཝོསིཏོ མུནི།།

“ཨེཏཱཧི ཏཱིཧི ཝིཛྫཱཧི, ཏེཝིཛྫོ ཧོཏི བྲཱཧྨཎོ།
ཝིཛྫཱཙརཎསམྤནྣོ, སོམཾ བྷུཉྫེཡྻ པཱཡས”ནྟི།།

“བྷུཉྫཏུ བྷཝཾ གོཏམོ། བྲཱཧྨཎོ བྷཝ”ནྟི།

“གཱཐཱབྷིགཱིཏཾ མེ ཨབྷོཛནེཡྻཾ,
སམྤསྶཏཾ བྲཱཧྨཎ ནེས དྷམྨོ།
གཱཐཱབྷིགཱིཏཾ པནུདནྟི བུདྡྷཱ,
དྷམྨེ སཏི བྲཱཧྨཎ ཝུཏྟིརེསཱ།།

“ཨཏྠེན ཙ གེཧཡིནཾ མཧེསཱི,
ཁིཌྜཱསཔཾ ཀཱཀཱལྡཀྑཔསནྟཾ།
ཨཏྠེན པཱཎེན ཨུཔཙྪནྣཱ,
ཁིཌྜཱཏྠི ཏཾ པུཙྪཱཔིཀྐསྨ ཏེཏྟི”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨགྒིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ…པེ…. ཨཛྫཏགྒེ ཙ པཎཱཡཱཏཾ ཨགྒིཀབྷཱརདྭཱཛོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱི”ཏི།

༨. སུཙྪིརིཀཱསུཏྟཾ

༡༨༥. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི སུཙྪིརིཀཱཡ ནདིཡཱ ཏཱིརེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སུཙྪིརིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ སུཙྪིརིཀཱཡ ནདིཡཱ ཏཱིརེ ཨགྒིཾ ཛུཧཏི, ཨགྒིཧུཏྟཾ པརིཙརཏི། ཨཐ ཁོ སུཙྪིརིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ ཨགྒིཾ ཛུཧིཏྭཱ ཨགྒིཧུཏྟཾ པརིཙརིཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ སམནྟཱ ཙཏུདྡིསཱ ཨནུཝིལོཀེསི – “ཀོ ནུ ཁོ ཨིམཾ ཧབྱསེསཾ བྷུཉྫེཡྻཱ”ཏི? ཨདྡསཱ ཁོ སུཙྪིརིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ སསཱིསཾ པཱརུཏཾ ནིསིནྣཾ། དིསྭཱན ཝཱམེན ཧཏྠེན ཧབྱསེསཾ གཧེཏྭཱ དཀྑིཎེན ཧཏྠེན ཀམཎྜལུཾ གཧེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སུཙྪིརིཀབྷཱརདྭཱཛསྶ བྲཱཧྨཎསྶ པདསདྡེན སཱིསཾ ཝིཝརི། ཨཐ ཁོ སུཙྪིརིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ ‘མུཎྜོ ཨཡཾ བྷཝཾ, མུཎྜཀོ ཨཡཾ བྷཝ’ནྟི ཏཏོཝ པུན ནིཝཏྟིཏུཀཱམོ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ སུཙྪིརིཀབྷཱརདྭཱཛསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ཨེཏདཧོསི – ‘མུཎྜཱཔི ཧི ཨིདྷེཀཙྩེ བྲཱཧྨཎཱ བྷཝནྟི; ཡཾནཱུནཱཧཾ ཏཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཛཱཏིཾ པུཙྪེཡྻ’ནྟི།

ཨཐ ཁོ སུཙྪིརིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ཀིཾཛཙྩོ བྷཝ’ནྟི?

“མཱ ཛཱཏིཾ པུཙྪ ཙརཎཉྩ པུཙྪ,
ཀཊྛཱ ཧཝེ ཛཱཡཏི ཛཱཏཝེདོ།
ནཱིཙཱཀུལཱིནོཔི མུནི དྷིཏཱིམཱ,
ཨཱཛཱནཱིཡོ ཧོཏི ཧིརཱིནིསེདྷོ།།

“སཙྩེན དནྟོ དམསཱ ཨུཔེཏོ,
ཝེདནྟགཱུ ཝུསིཏབྲཧྨཙརིཡོ།
ཡཉྙོཔནཱིཏོ ཏམུཔཝ྄ཧཡེཐ,
ཀཱལེན སོ ཛུཧཏི དཀྑིཎེཡྻེ”ཏི།།

“ཨདྡྷཱ སུཡིཊྛཾ སུཧུཏཾ མམ ཡིདཾ,
ཡཾ ཏཱདིསཾ ཝེདགུམདྡསཱམི།
ཏུམྷཱདིསཱནཉྷི ཨདསྶནེན,
ཨཉྙོ ཛནོ བྷུཉྫཏི ཧབྱསེས”ནྟི།།

“བྷུཉྫཏུ བྷཝཾ གོཏམོ། བྲཱཧྨཎོ བྷཝ”ནྟི།

“གཱཐཱབྷིགཱིཏཾ མེ ཨབྷོཛནེཡྻཾ,

སམྤསྶཏཾ བྲཱཧྨཎ ནེས དྷམྨོ།

གཱཐཱབྷིགཱིཏཾ པནུདནྟི བུདྡྷཱ,

དྷམྨེ སཏི བྲཱཧྨཎ ཝུཏྟིརེསཱ།།

“ཨཉྙེན ཙ ཀེཝལིནཾ མཧེསིཾ,

ཁཱིཎཱསཝཾ ཀུཀྐུཙྩཝཱུཔསནྟཾ།

ཨནྣེན པཱནེན ཨུཔཊྛཧསྶུ,

ཁེཏྟཉྷི ཏཾ པུཉྙཔེཀྑསྶ ཧོཏཱི”ཏི།།

“ཨཐ ཀསྶ ཙཱཧཾ, བྷོ གོཏམ, ཨིམཾ ཧབྱསེསཾ དམྨཱི”ཏི? “ན ཁྭཱཧཾ, བྲཱཧྨཎ, པསྶཱམི སདེཝཀེ ལོཀེ སམཱརཀེ སབྲཧྨཀེ སསྶམཎབྲཱཧྨཎིཡཱ པཛཱཡ སདེཝམནུསྶཱཡ ཡསྶ སོ ཧབྱསེསོ བྷུཏྟོ སམྨཱ པརིཎཱམཾ གཙྪེཡྻ, ཨཉྙཏྲ, བྲཱཧྨཎ, ཏཐཱགཏསྶ ཝཱ ཏཐཱགཏསཱཝཀསྶ ཝཱ། ཏེན ཧི ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, ཏཾ ཧབྱསེསཾ ཨཔྤཧརིཏེ ཝཱ ཚཌྜེཧི ཨཔྤཱཎཀེ ཝཱ ཨུདཀེ ཨོཔིལཱཔེཧཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ སུནྡརིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ ཏཾ ཧབྱསེསཾ ཨཔྤཱཎཀེ ཨུདཀེ ཨོཔིལཱཔེསི། ཨཐ ཁོ སོ ཧབྱསེསོ ཨུདཀེ པཀྑིཏྟོ ཙིཙྩིཊཱཡཏི ཙིཊིཙིཊཱཡཏི སནྡྷཱུཔཱཡཏི སམྤདྷཱུཔཱཡཏི ། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ ཕཱལོ [ཕཱལེ (ཀ.)] དིཝསཾསནྟཏྟོ [དིཝསསནྟཏྟོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཨུདཀེ པཀྑིཏྟོ ཙིཙྩིཊཱཡཏི ཙིཊིཙིཊཱཡཏི སནྡྷཱུཔཱཡཏི སམྤདྷཱུཔཱཡཏི; ཨེཝམེཝ སོ ཧབྱསེསོ ཨུདཀེ པཀྑིཏྟོ ཙིཙྩིཊཱཡཏི ཙིཊིཙིཊཱཡཏི སནྡྷཱུཔཱཡཏི སམྤདྷཱུཔཱཡཏི།

ཨཐ ཁོ སུནྡརིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ སཾཝིགྒོ ལོམཧཊྛཛཱཏོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཾ ཁོ སུནྡརིཀབྷཱརདྭཱཛཾ བྲཱཧྨཎཾ བྷགཝཱ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“མཱ བྲཱཧྨཎ དཱརུ སམཱདཧཱནོ,

སུདྡྷིཾ ཨམཉྙི བཧིདྡྷཱ ཧི ཨེཏཾ།

ན ཧི ཏེན སུདྡྷིཾ ཀུསལཱ ཝདནྟི,

ཡོ བཱཧིརེན པརིསུདྡྷིམིཙྪེ།།

“ཧིཏྭཱ ཨཧཾ བྲཱཧྨཎ དཱརུདཱཧཾ

ཨཛ྄ཛྷཏྟམེཝུཛ྄ཛལཡཱམི [ཨཛ྄ཛྷཏྟམེཝ ཛལཡཱམི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཛོཏིཾ།

ནིཙྩགྒིནཱི ནིཙྩསམཱཧིཏཏྟོ,

ཨརཧཾ ཨཧཾ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརཱམི།།

“མཱནོ ཧི ཏེ བྲཱཧྨཎ ཁཱརིབྷཱརོ,

ཀོདྷོ དྷུམོ བྷསྨནི མོསཝཛྫཾ།

ཛིཝ྄ཧཱ སུཛཱ ཧདཡཾ ཛོཏིཋཱནཾ,

ཨཏྟཱ སུདནྟོ པུརིསསྶ ཛོཏི།།

“དྷམྨོ རཧདོ བྲཱཧྨཎ སཱིལཏིཏྠོ,

ཨནཱཝིལོ སབྦྷི སཏཾ པསཏྠོ།

ཡཏྠ ཧཝེ ཝེདགུནོ སིནཱཏཱ,

ཨནལླགཏྟཱཝ [ཨནལླཱིནགཏྟཱ (སཱི. པཱི. ཀ.)] ཏརནྟི པཱརཾ།།

“སཙྩཾ དྷམྨོ སཾཡམོ བྲཧྨཙརིཡཾ,

མཛྫྷེ སིཏཱ བྲཱཧྨཎ བྲཧྨཔཏྟི།

ས ཏུཛྫུབྷཱུཏེསུ ནམོ ཀརོཧི,

ཏམཧཾ ནརཾ དྷམྨསཱརཱིཏི བྲཱུམཱི”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, སུནྡརིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ.... ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ བྷཱརདྭཱཛོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱི”ཏི།

༡༠. བཧུདྷཱིཏརསུཏྟཾ

༡༩༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརསྶ བྷཱརདྭཱཛགོཏྟསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ཙཏུདྡས བལཱིབདྡཱ ནཊྛཱ ཧོནྟི། ཨཐ ཁོ བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ བྲཱཧྨཎོ ཏེ བལཱིབདྡེ གཝེསནྟོ ཡེན སོ ཝནསཎྜོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨདྡས བྷགཝནྟཾ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པརིམུཁཾ སཏིཾ ཨུཔཊྛཔེཏྭཱ། དིསྭཱན ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ན ཧི ནཱུནིམསྶ [ནཧནཱུནིམསྶ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] སམཎསྶ, བལཱིབདྡཱ ཙཏུདྡས།

ཨཛྫསཊྛིཾ ན དིསྶནྟི, ཏེནཱཡཾ སམཎོ སུཁཱི།།

“ན ཧི ནཱུནིམསྶ སམཎསྶ, ཏིལཱཁེཏྟསྨིཾ པཱཔཀཱ།

ཨེཀཔཎྞཱ དུཔཎྞཱ [དྭིཔཎྞཱ (སཱི. པཱི.)] ཙ, ཏེནཱཡཾ སམཎོ སུཁཱི།།

“ན ཧི ནཱུནིམསྶ སམཎསྶ, ཏུཙྪཀོཊྛསྨིཾ མཱུསིཀཱ།

ཨུསྶོལྷིཀཱཡ ནཙྩནྟི, ཏེནཱཡཾ སམཎོ སུཁཱི།།

“ན ཧི ནཱུནིམསྶ སམཎསྶ, སནྠཱརོ སཏྟམཱསིཀོ།

ཨུཔྤཱཊཀེཧི སཉྪནྣོ, ཏེནཱཡཾ སམཎོ སུཁཱི།།

“ན ཧི ནཱུནིམསྶ སམཎསྶ, ཝིདྷཝཱ སཏྟ དྷཱིཏརོ།

ཨེཀཔུཏྟཱ དུཔུཏྟཱ [དྭིཔུཏྟཱ (སཱི. པཱི.)] ཙ, ཏེནཱཡཾ སམཎོ སུཁཱི།།

“ན ཧི ནཱུནིམསྶ སམཎསྶ, པིངྒལཱ ཏིལཀཱཧཏཱ།

སོཏྲྀ པཱུདེན པོཏྲྀཧི, ཧིནྣཡཾ སམཧོ སུཏྲི།།

"ན ཧི ཏུནིམསྣ སམཧསྣ, པཛྫུསསྨི ཨིཊྷཡིཀཱ།
དེཔ དེཔྣཧི ཙོདེཧི, ཧིནྣཡཾ སམཧོ སུཏྲི"ཧི།།

"ན ཧི མཡ྄ཀཾ བྲཧྨཱཧ, བལྀབཧྣ ཙཧུཧྣས།
ཨཧྣྲསབྲིཾ ན དེཀྵཧི, ཧིནྣཀཾ བྲཧྨཧྣ སུཏྲི།།

"ན ཧི མཡ྄ཀཾ བྲཧྨཱཧ, ཧིལྣཁེཧྣསྨི པླཔཀཱ།
ཨེཀཔཧྣ དུཔཧྣ ཙ, ཧིནྣཀཾ བྲཧྨཧྣ སུཏྲི།།

"ན ཧི མཡ྄ཀཾ བྲཧྨཱཧ, ཏུཀྐོཊྛསྨི སྨུསིཀཱ།
ཨུསྨོཡྷོཀཱཡ ནཀྐཧི, ཧིནྣཀཾ བྲཧྨཧྣ སུཏྲི།།

"ན ཧི མཡ྄ཀཾ བྲཧྨཱཧ, སཏྲཱུར སཧྣམླུསིཀོ།
ཨུཔྤྲཏཀེཧི སཉྪཀྵོ, ཧིནྣཀཾ བྲཧྨཧྣ སུཏྲི།།

"ན ཧི མཡ྄ཀཾ བྲཧྨཱཧ, ཕིཧྣཕླ སཧྣ ཀྵིཧརོ།
ཨེཀཕུཧྣ དུཕུཧྣ ཙ, ཧིནྣཀཾ བྲཧྨཧྣ སུཏྲི།།

"ན ཧི མཡ྄ཀཾ བྲཧྨཱཧ, པིཧྣལྣ ཧིལཀཱཧྣ།
སོཏྲྀ པཱུདེན པོཏྲྀཧི, ཧིནྣཀཾ བྲཧྨཧྣ སུཏྲི།།

"ན ཧི མཡ྄ཀཾ བྲཧྨཱཧ, པཛྫུསསྨི ཨིཊྷཡིཀཱ།
དེཔ དེཔྣཧི ཙོདེཧི, ཧིནྣཀཾ བྲཧྨཧྣ སུཏྲི"ཧི།།

ཨེཕཾ པུཧེ, བྲཧྨདཏྟགོཏྲོ བྲཧྨཧྨོ ཧྣཀཕཧྣོ ཨེདཔཙོཙ – "ཨཧྣིཀཧྣོ, ཧྣོ གོཧམ, ཨཧྣིཀཧྣོ, ཧྣོ གོཧམ! སེཡྻཐཱཔི, ཧྣོ གོཧམ, ནིཀྐུཛྫིཏཾ ཝཱ ཨུཀྐུཛྫེཡྻ, པཊིཙྪནྣཾ ཝཱ ཝིཝརེཡྻ, མཱུལ྄ཧསྶ ཝཱ མགྒཾ ཨཱཙིཀྑེཡྻ, ཨནྡྷཀཱརེ ཝཱ ཧེལཔཛྫོཏཾ དྷཱརེཡྻ – ཙཀྑུམནྟོ རཱུཔཱནི དཀྑནྟཱིཏི; ཨེཝམེཝ བྷོཏཱ གོཏམེན ཨནེཀཔརིཡཱཡེན དྷམྨོ པཀཱསིཏོ། ཨེསཱཧཾ བྷཝནྟཾ གོཏམཾ སརཎཾ གཙྪཱམི དྷམྨཉྩ བྷིཀྑུསངྒྷཉྩ། ལབྷེཡྻཱཧཾ བྷོཏོ གོཏམསྶ སནྟིཀེ པབྦཛྫཾ, ལབྷེཡྻཾ ཨུཔསམྤདནྟི།

ཨལཏྠ ཁོ བྲཧྨདཏྟགོཏྲོ བྲཧྨཧྨོ ཧྣཀཕཧྣོ སནྟིཀེ པབྦཛྫཾ, ཨལཏྠ ཨུཔསམྤདཾ། ཨཙིརཱུཔསམྤནྣོ པནཱཡསྨཱ བྲཧྨདཏྟོ ཨེཀོ ཝཱུཔཀཊྛོ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཕིཧརནྟོ ནཙིརསྶེཝ – ཡསྶཏྠཱཡ ཀུལཔུཏྟཱ སམྨདེཝ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛནྟི, ཏདནུཏྟརཾ – བྲཧྨཙརིཡཔརིཡོསཱནཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཕིཧཱསི། "ཁཱིཎཱ ཛཱཏི, ཝུསིཏཾ བྲཧྨཙརིཡཾ, ཀཏཾ ཀརཎཱིཡཾ, ནཱཔརཾ ཨིཏྠཏྟཱཡཱ"ཏི ཨབྦྷཉྙཱསི། ཨཉྙཏརོ ཙ པནཱཡསྨཱ བྲཧྨདཏྟོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསཱིཏི།

ཨརདཏྟཝགྒོ པཆམོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

དྷནཉྫཱནཱི ཙ ཨཀྐོསཾ, ཨསུརིནྡཾ བིལངྒིཀཾ།
ཨཧིཾསཀཾ ཛཊཱ ཙེཝ, སུདྡྷིཀཉྩེཝ ཨགྒིཀཱ།
སུནྡརིཀཾ བཧུདྷཱིཏརེན ཙ ཏེ དསཱཏི།།

༢. ཨུཔཱསཀཝགྒོ

༡. ཀསིབྷཱརདྭཱཛསུཏྟཾ

༡༩༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ མགདྷེསུ ཝིཧརཏི དཀྑིཎཱགིརིསྨིཾ ཨེཀནཱལཱཡཾ བྲཱཧྨཎགཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཀསིབྷཱརདྭཱཛསྶ [ཀསིཀབྷཱརདྭཱཛསྶ (ཀ॰)] བྲཱཧྨཎསྶ པཉྩམཏྟཱནི ནངྒལསཏཱནི པཡུཏྟཱནི ཧོནྟི ཝཔྤཀཱལེ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཡེན ཀསིབྷཱརདྭཱཛསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ཀམྨནྟོ ཏེནུཔསངྐམི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཀསིབྷཱརདྭཱཛསྶ བྲཱཧྨཎསྶ པརིཝེསནཱ ཝཏྟཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཡེན པརིཝེསནཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨདྡསཱ ཁོ ཀསིབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ པིཎྜཱཡ ཋིཏཾ། དིསྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཧཾ ཁོ, སམཎ, ཀསཱམི ཙ ཝཔཱམི ཙ, ཀསིཏྭཱ ཙ ཝཔིཏྭཱ ཙ བྷུཉྫཱམི། ཏྭམྤི, སམཎ, ཀསསྶུ ཙ ཝཔསྶུ ཙ, ཀསིཏྭཱ ཙ ཝཔིཏྭཱ ཙ བྷུཉྫསྶཱུ”ཏི། “ཨཧམྤི ཁོ, བྲཱཧྨཎ, ཀསཱམི ཙ ཝཔཱམི ཙ, ཀསིཏྭཱ ཙ ཝཔིཏྭཱ ཙ བྷུཉྫཱམཱི”ཏི། ན ཁོ མཡཾ པསྶཱམ བྷོཏོ གོཏམསྶ ཡུགཾ ཝཱ ནངྒལཾ ཝཱ ཕཱལཾ ཝཱ པཱཙནཾ ཝཱ བལཱིབདྡེ ཝཱ, ཨཐ ཙ པན བྷཝཾ གོཏམོ ཨེཝམཱཧ – “ཨཧམྤི ཁོ, བྲཱཧྨཎ, ཀསཱམི ཙ ཝཔཱམི ཙ, ཀསིཏྭཱ ཙ ཝཔིཏྭཱ ཙ བྷུཉྫཱམཱི”ཏི । ཨཐ ཁོ ཀསིབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀསྶཀོ པཊིཛཱནཱསི, ན ཙ པསྶཱམ ཏེ ཀསིཾ།
ཀསྶཀོ པུཙྪིཏོ བྲཱུཧི, ཀཐཾ ཛཱནེམུ ཏཾ ཀསི”ནྟི།།

“སདྡྷཱ བཱིཛཾ ཏཔོ ཝུཊྛི, པཉྙཱ མེ ཡུགནངྒལཾ།
ཧིརཱི ཨཱིསཱ མནོ ཡོཏྟཾ, སཏི མེ ཕཱལཔཱཙནཾ།།

“ཀཱཡགུཏྟོ ཝཙཱིགུཏྟོ, ཨཱཧཱརེ ཨུདརེ ཡཏོ།
སཙྩཾ ཀརོམི ནིདྡཱནཾ, སོརཙྩཾ མེ པམོཙནཾ།།

“ཝཱིརིཡཾ མེ དྷུརདྷོརཡ྄ཧཾ, ཡོགཀྑེམཱདྷིཝཱཧནཾ།
གཙྪཏི ཨནིཝཏྟནྟཾ, ཡཏྠ གནྟྭཱ ན སོཙཏི།།

“ཨེཝམེསཱ ཀསཱི ཀཊྛཱ, སཱ ཧོཏི ཨམཏཔྥལཱ།
ཨེཏཾ ཀསིཾ ཀསིཏྭཱན, སབྦདུཀྑཱ པམུཙྩཏཱི”ཏི།།

“བྷུཉྫཏུ བྷཝཾ གོཏམོ། ཀསྶཀོ བྷཝཾ། ཡཉྷི བྷཝཾ གོཏམོ ཨམཏཔྥལམྤི ཀསིཾ ཀསཏཱི”ཏི [ཀསསཱིཏི (ཀ॰)]།

“གཱཐཱབྷིགཱིཏཾ མེ ཨབྷོཛནེཡྻཾ,
སམྤསྶཏཾ བྲཱཧྨཎ ནེས དྷམྨོ།
གཱཐཱབྷིགཱིཏཾ པནུདནྟི བུདྡྷཱ,
དྷམྨེ སཏི བྲཱཧྨཎ ཝུཏྟིརེསཱ།།

“ཨཉྙེན ཙ ཀེཝལིནཾ མཧེསིཾ,
ཁཱིཎཱསཝཾ ཀུཀྐུཙྩཝཱུཔསནྟཾ།
ཨནྣེན པཱནེན ཨུཔཊྛཧསྶུ,
ཁེཏྟཉྷི ཏཾ པུཉྙཔེཀྑསྶ ཧོཏཱི”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཀསིབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ॰... ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༢. ཨུདཡསུཏྟཾ

༡༩༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཡེན ཨུདཡསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམི། ཨཐ ཁོ ཨུདཡོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝཏོ པཏྟཾ ཨོདནེན པཱུརེསི། དུཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཡེན ཨུདཡསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམི...པེ॰... ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨུདཡོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝཏོ པཏྟཾ ཨོདནེན པཱུརེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཀཊྛཀོཡཾ སམཎོ གོཏམོ པུནཔྤུནཾ ཨཱགཙྪཏཱི”ཏི།

“པུནཔྤུནཉྩེཝ ཝཔནྟི བཱིཛཾ, པུནཔྤུནཾ ཝསྶཏི དེཝརཱཛཱ།
པུནཔྤུནཾ ཁེཏྟཾ ཀསནྟི ཀསྶཀཱ, པུནཔྤུནཾ དྷཉྙམུཔེཏི རཊྛཾ།།

“པུནཔྤུནཾ ཡཱཙཀཱ ཡཱཙཡནྟི, པུནཔྤུནཾ དཱནཔཏཱི དདནྟི།
པུནཔྤུནཾ དཱནཔཏཱི དདིཏྭཱ, པུནཔྤུནཾ སགྒམུཔེནྟི ཋཱནཾ།།

“པུནཔྤུནཾ ཁཱིརཎིཀཱ དུཧནྟི, པུནཔྤུནཾ ཝཙྪོ ཨུཔེཏི མཱཏརཾ།
པུནཔྤུནཾ ཀིལམཏི ཕནྡཏི ཙ, པུནཔྤུནཾ གབྦྷམུཔེཏི མནྡོ།།

“པུནཔྤུནཾ ཛཱཡཏི མིཡྻཏི ཙ, པུནཔྤུནཾ སིཝཐིཀཾ [སཱིཝཐིཀཾ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] ཧརནྟི།
མགྒཉྩ ལདྡྷཱ ཨཔུནབྦྷཝཱཡ, ན པུནཔྤུནཾ ཛཱཡཏི བྷཱུརིཔཉྙོ”ཏི [པུནཔྤུནཾ ཛཱཡཏི བྷཱུརིཔཉྙོཏི (སྱཱ॰ ཀཾ॰ ཀ॰)]།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨུདཡོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ॰... ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷཝཾ གོཏམོ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༣. དེཝཧིཏསུཏྟཾ

༡༩༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ ཝཱཏེཧཱབཱདྷིཀོ ཧོཏི; ཨཱཡསྨཱ ཙ ཨུཔཝཱཎོ བྷགཝཏོ ཨུཔཊྛཱཀོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨུཔཝཱཎཾ ཨཱམནྟེསི – “ཨིངྒྷ མེ ཏྭཾ, ཨུཔཝཱཎ, ཨུཎྷོདཀཾ ཛཱནཱཧཱི”ཏི། “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨུཔཝཱཎོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཡེན དེཝཧིཏསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏུཎྷཱིབྷཱུཏོ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨདྡསཱ ཁོ དེཝཧིཏོ བྲཱཧྨཎོ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨུཔཝཱཎཾ ཏུཎྷཱིབྷཱུཏཾ ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཾ། དིསྭཱན ཨཱཡསྨནྟཾ ཨུཔཝཱཎཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“ཏུཎྷཱིབྷཱུཏོ བྷཝཾ ཏིཊྛཾ, མུཎྜོ སངྒྷཱཊིཔཱརུཏོ།
ཀིཾ པཏྠཡཱནོ ཀིཾ ཨེསཾ, ཀིཾ ནུ ཡཱཙིཏུམཱགཏོ”ཏི།།

“ཨརཧཾ སུགཏོ ལོཀེ, ཝཱཏེཧཱབཱདྷིཀོ མུནི།
སཙེ ཨུཎྷོདཀཾ ཨཏྠི, མུནིནོ དེཧི བྲཱཧྨཎ།།

“པཱུཛིཏོ པཱུཛནེཡྻཱནཾ, སཀྐརེཡྻཱན སཀྐཏོ།
ཨཔཙིཏོ ཨཔཙེཡྻཱནཾ [ཨཔཙིནེཡྻཱནཾ (སཱི° སྱཱ° ཀཾ°) ཊཱིཀཱ ཨོལོཀེཏབྦཱ], ཏསྶ ཨིཙྪཱམི ཧཱཏཝེ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ དེཝཧིཏོ བྲཱཧྨཎོ ཨུཎྷོདཀསྶ ཀཱཛཾ པུརིསེན གཱཧཱཔེཏྭཱ ཕཱཎིཏསྶ ཙ པུཊཾ ཨཱཡསྨཏོ ཨུཔཝཱཎསྶ པཱདཱསི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨུཔཝཱཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨུཎྷོདཀེན ནྷཱཔེཏྭཱ [ནཧཱཔེཏྭཱ (སཱི° པཱི°)] ཨུཎྷོདཀེན ཕཱཎིཏཾ ཨཱལོལེཏྭཱ བྷགཝཏོ པཱདཱསི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཏོ ཨཱབཱདྷོ པཊིཔྤསྶམྦྷི།

ཨཐ ཁོ དེཝཧིཏོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ དེཝཧིཏོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“ཀཏྠ དཛྫཱ དེཡྻདྷམྨཾ, ཀཏྠ དིནྣཾ མཧཔྥལཾ།
ཀཐཉྷི ཡཛམཱནསྶ, ཀཐཾ ཨིཛྫྷཏི དཀྑིཎཱ”ཏི།།

“པུབྦེནིཝཱསཾ ཡོ ཝེདི, སགྒཱཔཱཡཉྩ པསྶཏི།
ཨཐོ ཛཱཏིཀྑཡཾ པཏྟོ, ཨབྷིཉྙཱཝོསིཏོ མུནི།།

“ཨེཏྠ དཛྫཱ དེཡྻདྷམྨཾ, ཨེཏྠ དིནྣཾ མཧཔྥལཾ།
ཨེཝཉྷི ཡཛམཱནསྶ, ཨེཝཾ ཨིཛྫྷཏི དཀྑིཎཱ”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, དེཝཧིཏོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ བྷོ གོཏམ…པེ°… ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷཝཾ གོཏམོ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༩. མཧཱསཱལསུཏྟཾ

༢༠༠. སཱཔྦྷིཏིནྡཾ ། ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརོ བྲཱཧྨཎམཧཱསཱལོ ལཱུཁོ ལཱུཁཔཱཔུརཎོ [ལཱུཁཔཱཔུརཎོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཏཾ བྲཱཧྨཎམཧཱསཱལཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ — "ཀིནྣུ ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, ལཱུཁོ ལཱུཁཔཱཔུརཎོ"ཏི? "ཨིདྷ མེ, བྷོ གོཏམ, ཙཏྟཱརོ པུཏྟཱ། ཏེ མཾ དཱརེཧི སཾཔུཙྪ གྷརཱ ནིཀྐྷཱམེནྟཱི"ཏི། "ཏེན ཧི ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, ཨིམཱ གཱཐཱཡོ པརིཡཱཔུཎིཏྭཱ སབྷཱཡཾ མཧཱཛནཀཱཡེ སནྣིཔཏིཏེ པུཏྟེསུ ཙ སནྣིསིནྣེསུ བྷཱསསྶུ —

"ཡེཧི ཛཱཏེཧི ནནྡིསྶཾ, ཡེསཉྩ བྷཝམིཙྪིསཾ།
ཏེ མཾ དཱརེཧི སཾཔུཙྪ, སཱཝ ཝཱརེནྟི སཱུཀརཾ།།

"ཨསནྟཱ ཀིར མཾ ཛམྨཱ, ཏཱཏ ཏཱཏཱཏི བྷཱསརེ།
རཀྑསཱ པུཏྟརཱུཔེན, ཏེ ཛཧནྟི ཝཡོགཏཾ།།

"ཨསྶོཝ ཛིཎྞོ ནིབྦྷོགོ, ཁཱདནཱ ཨཔནཱིཡཏི།
བཱལཀཱནཾ པིཏཱ ཐེརོ, པརཱགཱརེསུ བྷིཀྑཏི།།

"དཎྜོཝ ཀིར མེ སེཡྻོ, ཡཉྩེ པུཏྟཱ ཨནསྶཝཱ།
ཙཎྜམྤི གོཎཾ ཝཱརེཏི, ཨཐོ ཙཎྜམྤི ཀུཀྐུརཾ།།

"ཨནྡྷཀཱརེ པུརེ ཧོཏི, གམྦྷཱིརེ གཱདྷམེདྷཏི།
དཎྜསྶ ཨཱནུབྷཱཝེན, ཁལིཏྭཱ པཏིཏིཊྛཏཱི"ཏི།།

ཨཐ ཁོ སོ བྲཱཧྨཎམཧཱསཱལོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ པརིཡཱཔུཎིཏྭཱ སབྷཱཡཾ མཧཱཛནཀཱཡེ སནྣིཔཏིཏེ པུཏྟེསུ ཙ སནྣིསིནྣེསུ ཨབྷཱསི —

"ཡེཧི ཛཱཏེཧི ནནྡིསྶཾ, ཡེསཉྩ བྷཝམིཙྪིསཾ།
ཏེ མཾ དཱརེཧི སཾཔུཙྪ, སཱཝ ཝཱརེནྟི སཱུཀརཾ།།

"ཨསནྟཱ ཀིར མཾ ཛམྨཱ, ཏཱཏ ཏཱཏཱཏི བྷཱསརེ།
རཀྑསཱ པུཏྟརཱུཔེན, ཏེ ཛཧནྟི ཝཡོགཏཾ།།

"ཨསྶོཝ ཛིཎྞོ ནིབྦྷོགོ, ཁཱདནཱ ཨཔནཱིཡཏི།
བཱལཀཱནཾ པིཏཱ ཐེརོ, པརཱགཱརེསུ བྷིཀྑཏི།།

"དཎྜོཝ ཀིར མེ སེཡྻོ, ཡཉྩེ པུཏྟཱ ཨནསྶཝཱ།
ཙཎྜམྤི གོཎཾ ཝཱརེཏི, ཨཐོ ཙཎྜམྤི ཀུཀྐུརཾ།།

"ཨནྡྷཀཱརེ པུརེ ཧོཏི, གམྦྷཱིརེ གཱདྷམེདྷཏི།
དཎྜསྶ ཨཱནུབྷཱཝེན, ཁལིཏྭཱ པཏིཏིཊྛཏཱི"ཏི།།

ཨཐ ཁོ ནཾ བྲཱཧྨཎམཱཎཝཾ པུཊྛཱ ཀཱཎཾ ནེཏྭཱ ཀཱཔེཏྭཱ པཏྟེཧི དུསྶཡུགེན ཨཙྪཱདེསུཾ། ཨཐ ཁོ སོ བྲཱཧྨཎམཱཎཝོ ཨེཀཾ དུསྶཡུགཾ ཨུཏྟརཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ བྲཱཧྨཎམཱཎཝོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “མཡཾ, བྷོ གོཏམ, བྲཱཧྨཎཱ ནཱམ ཨུཏྟརིཡཱནཱ ཨུཏྟརིཡཱབྷཱཾ པརིཡེསཱམ། པཊིགྒཎྷཏུ མེ བྷཝཾ གོཏམོ ཨུཏྟརིཡཱབྷཱཝ”ནྟི། པཊིགྒཎྷི བྷགཝཱ ཨནུཀམྤཾ ཨུཔཱདཱཡ།

ཨཐ ཁོ སོ བྲཱཧྨཎམཱཎཝོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ…པེ॰… ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷཝཾ གོཏམོ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༥. སཱནུཐྠེརཝཏྠུཾ

༢༠༧. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སཱནུཐྠེརོ ནཱམ བྲཱཧྨཎོ སཱཝཏྠིཡཾ པཊིཝསཏི། སོ ནེཝ མཱཏརཾ ཨབྷིཝཱདེཏི, ན པིཏརཾ ཨབྷིཝཱདེཏི, ན ཨཱཙརིཡཾ ཨབྷིཝཱདེཏི, ན ཛེཊྛབྷཱཏརཾ ཨབྷིཝཱདེཏི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ མཧཏིཡཱ པརིསཱཡ པརིཝུཏོ དྷམྨཾ དེསེཏི། ཨཐ ཁོ སཱནུཐྠེརསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཡཾ ཁོ སམཎོ གོཏམོ མཧཏིཡཱ པརིསཱཡ པརིཝུཏོ དྷམྨཾ དེསེཏི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཡེན སམཎོ གོཏམོ ཏེནུཔསངྐམེཡྻཾ། སཙེ མཾ སམཎོ གོཏམོ ཨཱལཔིསྶཏི, ཨཧམྤི ཏཾ ཨཱལཔིསྶཱམི། ནོ ཙེ མཾ སམཎོ གོཏམོ ཨཱལཔིསྶཏི, ཨཧམྤི ནཱལཔིསྶཱམཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ སཱནུཐྠེརོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏུཎྷཱིབྷཱུཏོ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏཾ ནཱལཔི། ཨཐ ཁོ སཱནུཐྠེརོ བྲཱཧྨཎོ – ‘ནཱཡཾ སམཎོ གོཏམོ ཀིཉྩི ཛཱནཱཏཱི’ཏི ཏཏོཝ པུན ནིཝཏྟིཏུཀཱམོ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སཱནུཐྠེརསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ སཱནུཐྠེརཾ བྲཱཧྨཎཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛ྄ྷབྷཱསི –

“ན མཱནཾ བྲཱཧྨཎ སཱདྷུ, ཨཏྠིཀསྶིདྷ བྲཱཧྨཎ།
ཡེན ཨཏྠེན ཨཱགཙྪི, ཏམེཝམནུབྲཱུཧཡེ”ཏི༎

ཨཐ ཁོ སཱནུཐྠེརོ བྲཱཧྨཎོ – “ཛཱནཱཏི མེ སམཎོ གོཏམོ ཙིཏྟ”ནྟི ཏཏྠེཝ བྷགཝཏོ པཱདེསུ སིརསཱ ནིཔཏིཏྭཱ བྷགཝཏོ པཱདཱནི མུཁེན ཙ པརིཙུམྦཏི པཱཎཱིཧི ཙ པརིསམྦཱཧཏི, ནཱམཉྩ སཱཝེཏི – “སཱནུཐྠེརོཧཾ, བྷོ གོཏམ, སཱནུཐྠེརོཧཾ, བྷོ གོཏམཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ སཱ པརིསཱ ཨབྦྷུཏཙིཏྟཛཱཏཱ [ཨབྦྷུཏཙིཏྟཛཱཏཱ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰), ཨཙྪརིཡབྦྷུཏཙིཏྟཛཱཏཱ (ཀ॰)] ཨཧོསི – ‘ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ བྷོ! ཨཡཉྷི སཱནུཐྠེརོ བྲཱཧྨཎོ ནེཝ མཱཏརཾ ཨབྷིཝཱདེཏི, ན པིཏརཾ ཨབྷིཝཱདེཏི, ན ཨཱཙརིཡཾ ཨབྷིཝཱདེཏི, ན ཛེཊྛབྷཱཏརཾ ཨབྷིཝཱདེཏི; ཨཐ ཙ པན སམཎེ གོཏམེ ཨེཝརཱུཔཾ པརམནིཔཙྩཀཱརཾ ཀརོཏཱི’ཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སཱནུཐྠེརཾ བྲཱཧྨཎཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨལཾ, བྲཱཧྨཎ , ཨུཊྛེཧི, སཀེ ཨཱསནེ ནིསཱིད། ཡཏོ ཏེ མཡི ཙིཏྟཾ པསནྣ”ནྟི། ཨཐ ཁོ སཱནུཐྠེརོ བྲཱཧྨཎོ སཀེ ཨཱསནེ ནིསཱིདིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛ྄ྷབྷཱསི –

“ཀེསུ ན མཱནཾ ཀཡིརཱཐ, ཀེསུ ཙསྶ སགཱརཝོ།
ཀྱསྶ ཨཔཙིཏཱ ཨསྶུ, ཀྱསྶུ སཱདྷུ སུཔཱུཛིཏཱ”ཏི༎

“མཱཏརི པིཏརི ཙཱཔི, ཨཐོ ཛེཊྛམྷི བྷཱཏརི།
ཨཱཙརིཡེ ཙཏུཏྠམྷི,
ཏེསུ ན མཱནཾ ཀཡིརཱཐ།
ཏེསུ ཨསྶ སགཱརཝོ,
ཏྱསྶ ཨཔཙིཏཱ ཨསྶུ།
ཏྱསྶུ སཱདྷུ སུཔཱུཛིཏཱ༎

“ཨརཧནྟེ སཱིཏིབྷཱུཏེ, ཀཏཀིཙྩེ ཨནཱསཝེ།
ནིཧཙྩ མཱནཾ ཨཐདྡྷོ, ཏེ ནམསྶེ ཨནུཏྟརེ”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, མཱནཏྠདྡྷོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ…པེ॰… ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷཝཾ གོཏམོ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༨. པཙྩནཱིཀསུཏྟཾ

༢༠༢. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ । ཏེན ཁོ པན སམཡེན པཙྩནཱིཀསཱཏོ ནཱམ བྲཱཧྨཎོ སཱཝཏྠིཡཾ པཊིཝསཏི། ཨཐ ཁོ པཙྩནཱིཀསཱཏསྶ བྲཱཧྨཎསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཡཾནཱུནཱཧཾ ཡེན སམཎོ གོཏམོ ཏེནུཔསངྐམེཡྻཾ། ཡཾ ཡདེཝ སམཎོ གོཏམོ བྷཱསིསྶཏི ཏཾ ཏདེཝསྶཱཧཾ [ཏདེཝསྶ (ཀ॰)] པཙྩནཱིཀསྶ”ནྟི [པཙྩནཱིཀཱསིནྟི (སྱཱ॰), པཙྩནཱིཀསྶནྟི (ཀ॰)]། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ ཨབྦྷོཀཱསེ ཙངྐམཏི། ཨཐ ཁོ པཙྩནཱིཀསཱཏོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཙངྐམནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘བྷཎ སམཎ དྷམྨ’ནྟི།

“ན པཙྩནཱིཀསཱཏེན, སུཝིཛཱནཾ སུབྷཱསིཏཾ།
ཨུཔཀྐིལིཊྛཙིཏྟེན, སཱརམྦྷབཧུལེན ཙ།།

“ཡོ ཙ ཝིནེཡྻ སཱརམྦྷཾ, ཨཔྤསཱདཉྩ ཙེཏསོ།
ཨཱགྷཱཏཾ པཊིནིསྶཛྫ, ས ཝེ [སཙེ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰)] ཛཉྙཱ སུབྷཱསིཏ”ནྟི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, པཙྩནཱིཀསཱཏོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ, ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ…པེ॰… ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷཝཾ གོཏམོ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༩. ནཝཀམྨིཀསུཏྟཾ

༢༠༣. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ । ཏེན ཁོ པན སམཡེན ནཝཀམྨིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཀམྨནྟཾ ཀཱརཱཔེཏི། ཨདྡསཱ ཁོ ནཝཀམྨིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨཉྙཏརསྨིཾ སཱལརུཀྑམཱུལེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པརིམུཁཾ སཏིཾ ཨུཔཊྛཔེཏྭཱ། དིསྭཱནསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཧཾ ཁོ ཨིམསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཀམྨནྟཾ ཀཱརཱཔེནྟོ རམཱམི། ཨཡཾ སམཎོ གོཏམོ ཀིཾ ཀཱརཱཔེནྟོ རམཏཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ ནཝཀམྨིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀེ ནུ ཀམྨནྟཱ ཀཱརཱིཡནྟི, བྷིཀྑུ སཱལཝནེ ཏཝ།
ཡདེཀཀོ ཨརཉྙསྨིཾ, རཏིཾ ཝིནྡཏི གོཏམོ”ཏི།།

“ན མེ ཝནསྨིཾ ཀརཎཱིཡམཏྠི,
ཨུཙྪིནྣམཱུལཾ མེ ཝནཾ ཝིསཱུཀཾ།
སྭཱཧཾ ཝནེ ནིབྦནཐོ ཝིསལློ,

ཨེཀོ རམེ ཨརཉྙེ ཕིཡྻརཱུཔྤེ”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ནཔཀཱསྨིཀབྷཱརདྭཱཛོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ…པེ.… ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷཝཾ གོཏམོ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༨. ཀཱཛྫཏྲཱསུཏྟཾ

༢༠༩. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསལེསུ ཕྱིནརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརསྶ བྷཱརདྭཱཛགོཏྟསྶ བྲཱཧྨཎསྶ སམྦཧུལཱ ཨནྟེཝཱསིཀཱ ཀཊྛཧཱརཀཱ མཱཎཝཀཱ ཡེན ཝནསཎྜོ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨདྡསཾསུ བྷགཝནྟཾ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པརིམུཁཾ སཏིཾ ཨུཔཊྛཔེཏྭཱ། དིསྭཱན ཡེན བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ བྲཱཧྨཎོ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷཱརདྭཱཛགོཏྟཾ བྲཱཧྨཎཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཡགྒྷེ, བྷཝཾ ཛཱནེཡྻཱསི! ཨསུཀསྨིཾ ཝནསཎྜེ སམཎོ ནིསིནྣོ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པརིམུཁཾ སཏིཾ ཨུཔཊྛཔེཏྭཱ”། ཨཐ ཁོ བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ བྲཱཧྨཎོ ཏེཧི མཱཎཝཀེཧི སདྡྷིཾ ཡེན སོ ཝནསཎྜོ ཏེནུཔསངྐམི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝནྟཾ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པརིམུཁཾ སཏིཾ ཨུཔཊྛཔེཏྭཱ། དིསྭཱན ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“གམྦྷཱིརརཱུཔེ བཧུབྷེརཝེ ཝནེ,
སུཉྙཾ ཨརཉྙཾ ཝིཛནཾ ཝིགཱཧིཡ།
ཨནིཉྫམཱནེན ཋིཏེན ཝགྒུནཱ,
སུཙཱརུརཱུཔཾ ཝཏ བྷིཀྑུ ཛྷཱཡསི།།

“ན ཡཏྠ གཱིཏཾ ནཔི ཡཏྠ ཝཱདིཏཾ,
ཨེཀོ ཨརཉྙེ ཝནཝསྶིཏོ མུནི།
ཨཙྪེརརཱུཔཾ པཊིབྷཱཏི མཾ ཨིདཾ,
ཡདེཀཀོ པཱིཏིམནོ ཝནེ ཝསེ།།

“མཉྙཱམཧཾ ལོཀཱདྷིཔཏིསཧབྱཏཾ,
ཨཱཀངྑམཱནོ ཏིདིཝཾ ཨནུཏྟརཾ།
ཀསྨཱ བྷཝཾ ཝིཛནམརཉྙམསྶིཏོ,
ཏཔོ ཨིདྷ ཀུབྦསི བྲཧྨཔཏྟིཡཱ”ཏི།།

“ཡཱ ཀཱཙི ཀངྑཱ ཨབྷིནནྡནཱ ཝཱ,
ཨནེཀདྷཱཏཱུསུ པུཐཱུ སདཱསིཏཱ།
ཨཉྙཱཎམཱུལཔྤབྷཝཱ པཛཔྤིཏཱ,
སབྦཱ མཡཱ བྱནྟིཀཏཱ སམཱུལིཀཱ།།

“སྭཱཧཾ ཨཀངྑོ ཨསིཏོ ཨནཱུཔཡོ,

སབྦེསུ དྷམྨེསུ ཝིསུདྡྷདསྶནོ།
པཔྤུཡྻ སམྦོདྷིམནུཏྟརཾ སིཝཾ,
ཛྷཱཡཱམཧཾ བྲཧྨ རཧོ ཝིསཱརདོ”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷཱརདྭཱཛགོཏྟོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ॰... ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༩. མཱཏུཔོསཀསུཏྟཾ

༢༠༥. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ མཱཏུཔོསཀོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ མཱཏུཔོསཀོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཧཉྷི, བྷོ གོཏམ, དྷམྨེན བྷིཀྑཾ པརིཡེསཱམི, དྷམྨེན བྷིཀྑཾ པརིཡེསིཏྭཱ མཱཏཱཔིཏརོ པོསེམི། ཀཙྩཱཧཾ, བྷོ གོཏམ, ཨེཝཾཀཱརཱི ཀིཙྩཀཱརཱི ཧོམཱི”ཏི? “ཏགྒྷ ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, ཨེཝཾཀཱརཱི ཀིཙྩཀཱརཱི ཧོསི། ཡོ ཁོ, བྲཱཧྨཎ, དྷམྨེན བྷིཀྑཾ པརིཡེསཏི, དྷམྨེན བྷིཀྑཾ པརིཡེསིཏྭཱ མཱཏཱཔིཏརོ པོསེཏི, བཧུཾ སོ པུཉྙཾ པསཝཏཱི”ཏི།

“ཡོ མཱཏརཾ པིཏརཾ ཝཱ, མཙྩོ དྷམྨེན པོསཏི།
ཏཱཡ ནཾ པཱརིཙརིཡཱཡ, མཱཏཱཔིཏཱུསུ པཎྜིཏཱ།
ཨིདྷེཝ ནཾ པསཾསནྟི, པེཙྩ སགྒེ པམོདཏཱི”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, མཱཏུཔོསཀོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ བྷོ གོཏམ, ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ॰... ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷཝཾ གོཏམོ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༡༠. བྷིཀྑཀསུཏྟཾ

༢༠༦. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ བྷིཀྑཀོ བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ བྷིཀྑཀོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཧམྤི ཁོ, བྷོ གོཏམ, བྷིཀྑཀོ, བྷཝམྤི བྷིཀྑཀོ, ཨིདྷ ནོ ཀིཾ ནཱནཱཀརཎ”ནྟི?

“ན ཏེན བྷིཀྑཀོ ཧོཏི, ཡཱཝཏཱ བྷིཀྑཏེ པརེ།
ཝིསྶཾ དྷམྨཾ སམཱདཱཡ, བྷིཀྑུ ཧོཏི ན ཏཱཝཏཱ།།

“ཡོདྷ པུཉྙཉྩ པཱཔཉྩ, བཱཧེཏྭཱ བྲཧྨཙརིཡཾ།
སངྑཱཡ ལོཀེ ཙརཏི, ས ཝེ བྷིཀྑཱུཏི ཝུཙྩཏཱི”ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷིཀྑཀོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ, ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ॰... ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷཝཾ གོཏམོ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༡༡. སངྒཱརཝསུཏྟཾ

༢༠༧. སྤཔཙྩིཀེདྡཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སཀྐཪཕོ ནྣམ བྲཧྨཎོ སྤཔཙྩིཡཾ པཏིཝསཏི ཨུདཀསུཏྟིཀོ, ཨུདཀེན པརིསུཏྟིཾ པཙྩེཏི, སུཔཡཾ སུཏཾ ཨུདཀོརོདནནྣཝུཡོཁམནྟུཡུཧྟོ ཕིདཪཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སྤཔཙྩིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། སྤཔཙྩིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, སཀྐཪཕོ ནྣམ བྲཧྨཎོ སྤཔཙྩིཡཾ པཏིཝསཏི ཨུདཀསུཏྟིཀོ , ཨུདཀེན སུདྡྷིཾ པཙྩེཏི, སུཔཡཾ སུཏཾ ཨུདཀོརོདནནྣཝུཡོཁམནྟུཡུཧྟོ ཕིདཪཏི། སཱདྷུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཡེན སཀྐཪཕསྶ བྲཧྨཎསྶ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམཏུ ཨནུཀམྤཾ ཨུཔཱདཱཡཱ”ཏི། ཨདྷིཝཱསེསི བྷགཝཱ ཏུཎྷཱིབྷཱཝེན།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཡེན སཀྐཪཕསྶ བྲཧྨཎསྶ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམི ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ སཀྐཪཕོ བྲཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ སཀྐཪཕཾ བྲཧྨཎཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – “སཙྩཾ ཀིར ཏྭཾ, བྲཧྨཎ, ཨུདཀསུཏྟིཀོ, ཨུདཀེན སུདྡྷིཾ པཙྩེསི, སུཔཡཾ སུཏཾ ཨུདཀོརོདནནྣཝུཡོཁམནྟུཡུཧྟོ ཕིདཪསཱི”ཏི? “ཨེཝཾ, བྷོ གོཏམ”། “ཀིཾ པན ཏྭཾ, བྲཧྨཎ, ཨཏྠཝསཾ སམྤསྶམཱནོ ཨུདཀསུཏྟིཀོ, ཨུདཀསུདྡྷིཾ པཙྩེསི, སུཔཡཾ སུཏཾ ཨུདཀོརོདནནྣཝུཡོཁམནྟུཡུཧྟོ ཕིདཪསཱི”ཏི? “ཨིདྷ མེ, བྷོ གོཏམ [ཨིདྷ མེ བྷོ གོཏམ ཨཧཾ (སྱཱི. ཀ.)], ཡཾ དིཝཱ པཱཔཀམྨཾ ཀཏཾ ཧོཏི, ཏཾ སཱཡཾ ནྷཱནེན [ནྷཱཡནེན (སྱཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] པཝཱཧེམི, ཡཾ རཏྟིཾ པཱཔཀམྨཾ ཀཏཾ ཧོཏི ཏཾ པཱཏཾ ནྷཱནེན པཝཱཧེམི། ཨིམཾ ཁྭཱཧཾ, བྷོ གོཏམ, ཨཏྠཝསཾ སམྤསྶམཱནོ ཨུདཀསུཏྟིཀོ, ཨུདཀེན སུདྡྷིཾ པཙྩེམི, སུཔཡཾ སུཏཾ ཨུདཀོརོདནནྣཝུཡོཁམནྟུཡུཧྟོ ཕིདཪཱམཱི”ཏི།

“དྷམྨོ རཧདོ བྲཧྨཎ སཱིལཏིཏྠོ,
ཨནཱཝིལོ སབྦྷི སཏཾ པསཏྠོ།
ཡཏྠ ཧཝེ ཝེདགུནོ སིནཱཏཱ,
ཨནལླཱིནགཏྟཱ [ཨནལླཱིནགཏྟཱ (ཀ.)] ཏརནྟི པཱར”ནྟི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, སཀྐཪཕོ བྲཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ, ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷོ གོཏམ...པེ.... ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷཝཾ གོཏམོ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

༧༢. ཁོམདུསྶསུཏྟཾ

༢༠༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཀྐེསུ ཝིཧརཏི ཁོམདུསྶཾ ནཱམ སཀྐཱནཾ ནིགམོ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཁོམདུསྶཾ ནིགམཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཁོམདུསྶཀཱ བྲཧྨཎགཧཔཏིཀཱ སབྷཱཡཾ སནྣིཔཏིཏཱ ཧོནྟི ཀེནཙིདེཝ ཀརཎཱིཡེན, དེཝོ ཙ ཨེཀམེཀཾ ཕུསཱཡཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཡེན སཱ སབྷཱ ཏེནུཔསངྐམི། ཨདྡསཾསུ ཁོམདུསྶཀཱ བྲཧྨཎགཧཔཏིཀཱ བྷགཝནྟཾ དཱུརཏོཝ ཨཱགཙྪནྟཾ། དིསྭཱན བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཀེ ཙ མུཎྜཀཱ སམཎཀཱ, ཀེ ཙ སབྷཱདྷམྨཾ ཛཱནིསྶནྟཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཁོམདུསྶཀེ བྲཧྨཎགཧཔཏིཀེ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ནེསཱ སབྷཱ ཡཏྠ ན སནྟི སནྟོ,
སནྟོ ན ཏེ ཡེ ན ཝདནྟི དྷམྨཾ།
རཱགཉྩ དོསཉྩ པཧཱཡ མོཧཾ,
དྷམྨཾ ཝདནྟཱ ཙ བྷཝནྟི སནྟོ”ཏི།།

ཨེཕཾ ཕྱུཏྟེ, ཁོམདྷྲུཀཱ བླྷཱཀྵགནཔཏིཀཱ ཐྭགཕཏྟཾ ཨེནདཕེཏྟུ – “ཨཐྲིཀཱཏྟཾ, ཐྲོ གོནམ, ཨཐྲིཀཱཏྟཾ, ཐྲོ གོནམ; སེཀྱཱཐྭཔི, ཐྲོ གོནམ, ནེཀཱུཇྫེཾནེ ཕྲ ཨུཀཱུཇྫེཀྱཱ, པཏེཏྟཏྟཾ ཕྲ ཕེཕཔརེཀྱཱ, མུཕྲཏྲ ཕྲ མཐྲཱཾ ཨཱུཙྪེཀྲེཀྱཱ, ཨཏྲཀཱརེ ཕྲ ནེལཔཇྫེཾནེ ཏྲརེཀྱཱ – ཙཀྲུམཏྟེ ཏྲུཕྲནེ དཀྲཏྟེནེ, ཨེཕམེཕཾ ཐྲོཏྲ གོནམེན ཨནེཀཔརེཡྟཡེན ཏྲཀྵོ པཀཱུསེནོ། ཨེནེ མཡཾ ཐྲཕཏྟཾ གོནམཾ སརཏྟཾ གཏྟམ ཏྲམཱུཏྲ ཐྲེཀྲུསཏྲུཏྲ། ཨུཕྲུསཀེ ནོ ཐྲཕཾ གོནམོ ཏྲརེཏུ ཨཇྫནཐྲེ ཕྲཏཔེནེ སརཏྟཾ གནེ”ནི།

ཨུཕྲུསཀཕཏྟཾ ཏྲནེཡོ།

ཏསྲྀཏྲཾ –

ཀསི ཨུདཡོ ནེཕཏེནོ, ཨཏྲྀནརམཏྲསྤཡཾ།
ཕྲནཕཏྟཾ པཏྟྲེཀཾ, ནཕཀསྐེཀཀཇྫཏྲརཾ།
ཕྲཏུཔོསཀཾ ཐྲེཀྲཀོ, སཏྲརཕོ ཙ ཁོམདྷྲུཀེན ཏྲདཕྲནེ།།

བླྷཱཀྵཙསེཡུཏྟཾ སམཏྟཾ།

༨. ཝངྒཱིསསཾཡུཏྟཾ

༡. ནིཀྑནྟསུཏྟཾ

༢༠༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཱལཝིཡཾ ཝིཧརཏི ཨགྒཱལཝེ ཙེཏིཡེ ཨཱཡསྨཏཱ ནིགྲོདྷཀཔྤེན ཨུཔཛ྄ཛྷཱཡེན སདྡྷིཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ནཝཀོ ཧོཏི ཨཙིརཔབྦཛིཏོ ཨོཧིཡྻཀོ ཝིཧཱརཔཱལོ། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ ཨིཏྠིཡོ སམལངྐརིཏྭཱ ཡེན ཨགྒཱལཝཀོ ཨཱརཱམོ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ ཝིཧཱརཔེཀྑིཀཱཡོ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཏཱ ཨིཏྠིཡོ དིསྭཱ ཨནབྷིརཏི ཨུཔྤཛྫི, རཱགོ ཙིཏྟཾ ཨནུདྡྷཾསེཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨེཏདཧོསི — “ཨལཱབྷཱ ཝཏ མེ, ན ཝཏ མེ ལཱབྷཱ; དུལླདྡྷཾ ཝཏ མེ, ན ཝཏ མེ སུལདྡྷཾ; ཡསྶ མེ ཨནབྷིརཏི ཨུཔྤནྣཱ, རཱགོ ཙིཏྟཾ ཨནུདྡྷཾསེཏི, ཏཾ ཀུཏེཏྠ ལབྦྷཱ, ཡཾ མེ པརོ ཨནབྷིརཏིཾ ཝིནོདེཏྭཱ ཨབྷིརཏིཾ ཨུཔྤཱདེཡྻ། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཨཏྟནཱཝ ཨཏྟནོ ཨནབྷིརཏིཾ ཝིནོདེཏྭཱ ཨབྷིརཏིཾ ཨུཔྤཱདེཡྻ”ནྟི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཏྟནཱཝ ཨཏྟནོ ཨནབྷིརཏིཾ ཝིནོདེཏྭཱ ཨབྷིརཏིཾ ཨུཔྤཱདེཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི —

“ནིཀྑནྟཾ ཝཏ མཾ སནྟཾ, ཨགཱརསྨཱནགཱརིཡཾ།
ཝིཏཀྐཱ ཨུཔདྷཱཝནྟི, པགབྦྷཱ ཀཎྷཏོ ཨིམེ།།

“ཨུགྒཔུཏྟཱ མཧིསྶཱསཱ, སིཀྑིཏཱ དལ྄ཧདྷམྨིནོ།
སམནྟཱ པརིཀིརེཡྻུཾ, སཧསྶཾ ཨཔལཱཡིནཾ།།

“སཙེཔི ཨེཏཏོ [ཨེཧིཏི (སཱི॰ པཱི॰ ཀ॰), ཨེཏྟཀཱ (སྱཱ॰ ཀཾ॰)] བྷིཡྻོ, ཨཱགམིསྶནྟི ཨིཏྠིཡོ།
ནེཝ མཾ བྱཱདྷཡིསྶནྟི [བྱཱཔཱདཡིསྶནྟི (?)], དྷམྨེ སམྷི པཏིཊྛིཏཾ།།

“སཀྑཱི ཧི མེ སུཏཾ ཨེཏཾ, བུདྡྷསྶཱདིཙྩབནྡྷུནོ།
ནིབྦཱནགམནཾ མགྒཾ, ཏཏྠ མེ ནིརཏོ མནོ།།

“ཨེཝཉྩེ མཾ ཝིཧརནྟཾ, པཱཔིམ ཨུཔགཙྪསི།
ཏཐཱ མཙྩུ ཀརིསྶཱམི, ན མེ མགྒམྤི དཀྑསཱི”ཏི།།

༢. ཨརཏིསུཏྟཾ

༢༡༠. ཨེཀཾ སམཡཾ...པེ॰... ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཱལཝིཡཾ ཝིཧརཏི ཨགྒཱལཝེ ཙེཏིཡེ ཨཱཡསྨཏཱ ནིགྲོདྷཀཔྤེན ཨུཔཛ྄ཛྷཱཡེན སདྡྷིཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ནིགྲོདྷཀཔྤོ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟོ ཝིཧཱརཾ པཝིསཏི, སཱཡཾ ཝཱ ནིཀྑམཏི ཨཔརཛྫུ ཝཱ ཀཱལེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨནབྷིརཏི ཨུཔྤནྣཱ ཧོཏི, རཱགོ ཙིཏྟཾ ཨནུདྡྷཾསེཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨེཏདཧོསི — “ཨལཱབྷཱ ཝཏ མེ, ན ཝཏ མེ ལཱབྷཱ; དུལླདྡྷཾ ཝཏ མེ, ན ཝཏ མེ སུལདྡྷཾ; ཡསྶ མེ ཨནབྷིརཏི ཨུཔྤནྣཱ, རཱགོ ཙིཏྟཾ ཨནུདྡྷཾསེཏི; ཏཾ ཀུཏེཏྠ ལབྦྷཱ, ཡཾ མེ པརོ ཨནབྷིརཏིཾ ཝིནོདེཏྭཱ ཨབྷིརཏིཾ ཨུཔྤཱདེཡྻ། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཨཏྟནཱཝ ཨཏྟནོ ཨནབྷིརཏིཾ ཝིནོདེཏྭཱ ཨབྷིརཏིཾ ཨུཔྤཱདེཡྻ”ནྟི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཏྟནཱཝ ཨཏྟནོ ཨནབྷིརཏིཾ ཝིནོདེཏྭཱ ཨབྷིརཏིཾ ཨུཔྤཱདེཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི

—

“ཨརཏིཉྩ རཏིཉྩ པཧཱཡ, སབྦསོ གེཧསིཏཉྩ ཝིཏཀྐཾ།
ཝནཐཾ ན ཀརེཡྻ ཀུཧིཉྩི, ནིབྦནཐོ ཨརཏོ ས ཧི བྷིཀྑུ [ས བྷིཀྑུ (ཀ.)]།།

“ཡམིདྷ པཐཝིཉྩ ཝེཧཱསཾ, རཱུཔགཏཉྩ ཛགཏོགདྷཾ།
ཀིཉྩི པརིཛཱིཡཏི སབྦམནིཙྩཾ, ཨེཝཾ སམེཙྩ ཙརནྟི མུཏཏྟཱ།།

“ཨུཔདྷཱིསུ ཛནཱ གདྷིཏཱསེ [གཐིཏཱསེ (སྱཱ.)], དིཊྛསུཏེ པཊིགྷེ ཙ མུཏེ ཙ།
ཨེཏྠ ཝིནོདཡ ཚནྡམནེཛོ, ཡོ ཨེཏྠ ན ལིམྤཏི ཏཾ མུནིམཱཧུ།།

“ཨཐ སཊྛིནིསྶིཏཱ སཝིཏཀྐཱ, པུཐཱུ ཛནཏཱཡ ཨདྷམྨཱ ནིཝིཊྛཱ།
ན ཙ ཝགྒགཏསྶ ཀུཧིཉྩི, ནོ པན དུཊྛུལླབྷཱཎཱི ས བྷིཀྑུ།།

“དབྦོ ཙིརརཏྟསམཱཧིཏོ, ཨཀུཧཀོ ནིཔཀོ ཨཔིཧཱལུ།
སནྟཾ པདཾ ཨཛྫྷགམཱ མུནི པཊིཙྩ, པརིནིབྦུཏོ ཀངྑཏི ཀཱལ”ནྟི།།

༣. པེསལསུཏྟཾ

༢༡༡. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཱལཝིཡཾ ཝིཧརཏི ཨགྒཱལཝེ ཙེཏིཡེ ཨཱཡསྨཏཱ ནིགྲོདྷཀཔྤེན ཨུཔཛ྄ཛྷཱཡེན སདྡྷིཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཏྟནོ པཊིབྷཱནེན ཨཉྙེ པེསལེ བྷིཀྑཱུ ཨཏིམཉྙཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨལཱབྷཱ ཝཏ མེ, ན ཝཏ མེ ལཱབྷཱ; དུལླདྡྷཾ ཝཏ མེ, ན ཝཏ མེ སུལདྡྷཾ; ཡྭཱཧཾ ཨཏྟནོ པཊིབྷཱནེན ཨཉྙེ པེསལེ བྷིཀྑཱུ ཨཏིམཉྙཱམཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཏྟནཱཝ ཨཏྟནོ ཝིཔྤཊིསཱརཾ ཨུཔྤཱདེཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“མཱནཾ པཛཧསྶུ གོཏམ, མཱནཔཐཉྩ པཛཧསྶུ།
ཨསེསཾ མཱནཔཐསྨིཾ, སམུཙྪིཏོ ཝིཔྤཊིསཱརཱིཧུཝཱ ཙིརརཏྟཾ།།

“མཀྑེན མཀྑིཏཱ པཛཱ, མཱནཧཏཱ ནིརཡཾ པཔཏནྟི།
སོཙནྟི ཛནཱ ཙིརརཏྟཾ, མཱནཧཏཱ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ།།

“ན ཧི སོཙཏི བྷིཀྑུ ཀདཱཙི, མགྒཛིནོ སམྨཱཔཊིཔནྣོ།
ཀིཏྟིཉྩ སུཁཉྩ ཨནུབྷོཏི, དྷམྨདསོཏི ཏམཱཧུ པཧིཏཏྟཾ།།

“ཏསྨཱ ཨཁིལོདྷ པདྷཱནཝཱ, ནཱིཝརཎཱནི པཧཱཡ ཝིསུདྡྷོ།
མཱནཉྩ པཧཱཡ ཨསེསཾ, ཝིཛྫཱཡནྟཀརོ སམིཏཱཝཱི”ཏི།།

༤. ཨཱནནྡསུཏྟཾ

༢༩༢. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི ཨཱཡསྨཏཱ ཝངྒཱིསེན པཙྪཱསམཎེན། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨནབྷིརཏི ཨུཔྤནྣཱ ཧོཏི, རཱགོ ཙིཏྟཾ ཨནུདྡྷཾསེཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“ཀཱམརཱགེན ཌཡ྄ཧཱམི, ཙིཏྟཾ མེ པརིཌཡ྄ཧཏི།
སཱདྷུ ནིབྦཱཔནཾ བྲཱུཧི, ཨནུཀམྤཱཡ གོཏམཱ”ཏི།།

“སཉྙཱཡ ཝིཔརིཡེསཱ, ཙིཏྟཾ ཏེ པརིཌཡ྄ཧཏི།
ནིམིཏྟཾ པརིཝཛྫེཧི, སུབྷཾ རཱགཱུཔསཾཧིཏཾ།།

“སངྑཱརེ པརཏོ པསྶ, དུཀྑཏོ མཱ ཙ ཨཏྟཏོ།
ནིབྦཱཔེཧི མཧཱརཱགཾ, མཱ ཌཡ྄ཧིཏྠོ པུནཔྤུནཾ།།

“ཨསུབྷཱཡ ཙིཏྟཾ བྷཱཝེཧི, ཨེཀགྒཾ སུསམཱཧིཏཾ།
སཏི ཀཱཡགཏཱ ཏྱཏྠུ, ནིབྦིདཱབཧུལོ བྷཝ།།

“ཨནིམིཏྟཉྩ བྷཱཝེཧི, མཱནཱནུསཡམུཛྫཧ།
ཏཏོ མཱནཱབྷིསམཡཱ, ཨུཔསནྟོ ཙརིསྶསཱི”ཏི།།

༥. སུབྷཱསིཏསུཏྟཾ

༢༩༣. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “བྷིཀྑཝོ”ཏི། “བྷདནྟེ”ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“ཙཏཱུཧི, བྷིཀྑཝེ, ཨངྒེཧི སམནྣཱགཏཱ ཝཱཙཱ སུབྷཱསིཏཱ ཧོཏི, ནོ དུབྦྷཱསིཏཱ; ཨནཝཛྫཱ ཙ ཨནནུཝཛྫཱ ཙ ཝིཉྙཱུནཾ། ཀཏམེཧི ཙཏཱུཧི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ སུབྷཱསིཏཾཡེཝ བྷཱསཏི ནོ དུབྦྷཱསིཏཾ, དྷམྨཾཡེཝ བྷཱསཏི ནོ ཨདྷམྨཾ, པིཡཾཡེཝ བྷཱསཏི ནོ ཨཔྤིཡཾ, སཙྩཾཡེཝ བྷཱསཏི ནོ ཨལིཀཾ། ཨིམེཧི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཙཏཱུཧི ཨངྒེཧི སམནྣཱགཏཱ ཝཱཙཱ སུབྷཱསིཏཱ ཧོཏི, ནོ དུབྦྷཱསིཏཱ, ཨནཝཛྫཱ ཙ ཨནནུཝཛྫཱ ཙ ཝིཉྙཱུན”ནྟི། ཨིདམཝོཙ བྷགཝཱ, ཨིདཾ ཝཏྭཱན སུགཏོ ཨཐཱཔརཾ ཨེཏདཝོཙ སཏྠཱ –

“སུབྷཱསིཏཾ ཨུཏྟམམཱཧུ སནྟོ,
དྷམྨཾ བྷཎེ ནཱདྷམྨཾ ཏཾ དུཏིཡཾ།
པིཡཾ བྷཎེ ནཱཔྤིཡཾ ཏཾ ཏཏིཡཾ,
སཙྩཾ བྷཎེ ནཱལིཀཾ ཏཾ ཙཏུཏྠ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཊིབྷཱཏི མཾ བྷགཝཱ, པཊིབྷཱཏི མཾ སུགཏཱ”ཏི། “པཊིབྷཱཏུ ཏཾ ཝངྒཱིསཱ”ཏི བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ བྷགཝནྟཾ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝི –

“ཏམེཝ ཝཱཙཾ བྷཱསེཡྻ, ཡཱཡཏྟཱནཾ ན ཏཱཔཡེ།

པརེ ཙ ན ཝིཧིཾསེཡྻ, སཱ ཝེ ཝཱཙཱ སུབྷཱསིཏཱ།།

“པིཡཝཱཙམེཝ བྷཱསེཡྻ, ཡཱ ཝཱཙཱ པཊིནནྡིཏཱ།
ཡཾ ཨནཱདཱཡ པཱཔཱནི, པརེསཾ བྷཱསཏེ པིཡཾ།།

“སཙྩཾ ཝེ ཨམཏཱ ཝཱཙཱ, ཨེས དྷམྨོ སནནྟནོ།
སཙྩེ ཨཏྠེ ཙ དྷམྨེ ཙ, ཨཱཧུ སནྟོ པཏིཊྛིཏཱ།།

“ཡཾ བུདྡྷོ བྷཱསཏེ ཝཱཙཾ, ཁེམཾ ནིབྦཱནཔཏྟིཡཱ།
དུཀྑསྶནྟཀིརིཡཱཡ, སཱ ཝེ ཝཱཙཱནམུཏྟམཱ”ཏི།།

༦. སཱརིཔུཏྟསུཏྟཾ

༢༡༨. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ བྷིཀྑཱུ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི པོརིཡཱ ཝཱཙཱཡ ཝིསྶཊྛཱཡ ཨནེལགལཱཡ [ཨནེལ༹གལཱཡ (སཱི॰ ཀ॰), ཨནེལགལཱ༹ཡ (སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] ཨཏྠསྶ ཝིཉྙཱཔནིཡཱ། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨེཏདཧོསི — “ཨཡཾ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ བྷིཀྑཱུ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི པོརིཡཱ ཝཱཙཱཡ ཝིསྶཊྛཱཡ ཨནེལགལཱཡ ཨཏྠསྶ ཝིཉྙཱཔནིཡཱ། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝེཡྻ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེནཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “པཊིབྷཱཏི མཾ, ཨཱཝུསོ སཱརིཔུཏྟ, པཊིབྷཱཏི མཾ, ཨཱཝུསོ སཱརིཔུཏྟཱ”ཏི། “པཊིབྷཱཏུ ཏཾ, ཨཱཝུསོ ཝངྒཱིསཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝི —

“གམྦྷཱིརཔཉྙོ མེདྷཱཝཱི, མགྒཱམགྒསྶ ཀོཝིདོ།
སཱརིཔུཏྟོ མཧཱཔཉྙོ, དྷམྨཾ དེསེཏི བྷིཀྑུནཾ།།

“སཾཁིཏྟེནཔི དེསེཏི, ཝིཏྠཱརེནཔི བྷཱསཏི།
སཱལིཀཱཡིཝ ནིགྒྷོསོ, པཊིབྷཱནཾ ཨུདཱིརཡི [ཨུདཱིརཡཱི (སྱཱ॰ ཀཾ॰) ཨུདཱིརཡཏི (སཱམཉྙཕལསུཏྟཊཱིཀཱཡཾ)]།།

“ཏསྶ ཏཾ དེསཡནྟསྶ, སུཎནྟི མདྷུརཾ གིརཾ།
སརེན རཛནཱིཡེན, སཝནཱིཡེན ཝགྒུནཱ།
ཨུདགྒཙིཏྟཱ མུདིཏཱ, སོཏཾ ཨོདྷེནྟི བྷིཀྑཝོ”ཏི།།

༧. པཝཱརཎཱསུཏྟཾ

༢༡༥. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི པུབྦཱརཱམེ མིགཱརམཱཏུཔཱསཱདེ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ པཉྩམཏྟེཧི བྷིཀྑུསཏེཧི སབྦེཧེཝ ཨརཧནྟེཧི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ ཏདཧུཔོསཐེ པཝཱརཎཱཡ བྷིཀྑུསངྒྷཔརིཝུཏོ ཨཛྫྷོཀཱསེ ནིསིནྣོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏུཎྷཱིབྷཱུཏཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ ཨནུཝིལོཀེཏྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – "ཧནྡ དཱནི, བྷིཀྑཝེ, པཝཱརེམི ཝོ། ན ཙ མེ ཀིཉྩི གརཧཐ ཀཱཡིཀཾ ཝཱ ཝཱཙསིཀཾ ཝཱ"ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ན ཁོ མཡཾ, བྷནྟེ, བྷགཝནྟཾ ཀིཉྩི གརཧཱམ ཀཱཡིཀཾ ཝཱ ཝཱཙསིཀཾ ཝཱ། བྷགཝཱ ཧི , བྷནྟེ, ཨནུཔྤནྣསྶ མགྒསྶ ཨུཔྤཱདེཏཱ, ཨསཉྫཱཏསྶ མགྒསྶ སཉྫནེཏཱ, ཨནཀྑཱཏསྶ མགྒསྶ ཨཀྑཱཏཱ, མགྒཉྙཱུ མགྒཝིདཱུ མགྒཀོཝིདོ། མགྒཱནུགཱ ཙ, བྷནྟེ, ཨེཏརཧི སཱཝཀཱ ཝིཧརནྟི པཙྪཱ སམནྣཱགཏཱ; ཨཧཉྩ ཁོ, བྷནྟེ, བྷགཝནྟཾ པཝཱརེམི། ན ཙ མེ བྷགཝཱ ཀིཉྩི གརཧཏི ཀཱཡིཀཾ ཝཱ ཝཱཙསིཀཾ ཝཱ"ཏི།

"ན ཁྭཱཧཾ ཏེ, སཱརིཔུཏྟ, ཀིཉྩི གརཧཱམི ཀཱཡིཀཾ ཝཱ ཝཱཙསིཀཾ ཝཱ། པཎྜིཏོ ཏྭཾ, སཱརིཔུཏྟ, མཧཱཔཉྙོ ཏྭཾ, སཱརིཔུཏྟ , པུཐུཔཉྙོ ཏྭཾ, སཱརིཔུཏྟ, ཧཱསཔཉྙོ ཏྭཾ, སཱརིཔུཏྟ, ཛཝནཔཉྙོ ཏྭཾ, སཱརིཔུཏྟ, ཏིཀྑཔཉྙོ ཏྭཾ, སཱརིཔུཏྟ, ནིབྦེདྷིཀཔཉྙོ ཏྭཾ, སཱརིཔུཏྟ། སེཡྻཐཱཔི, སཱརིཔུཏྟ, རཉྙོ ཙཀྐཝཏྟིསྶ ཛེཊྛཔུཏྟོ པིཏརཱ པཝཏྟིཏཾ ཙཀྐཾ སམྨདེཝ ཨནུཔྤཝཏྟེཏི; ཨེཝམེཝ ཁོ ཏྭཾ, སཱརིཔུཏྟ, མཡཱ ཨནུཏྟརཾ དྷམྨཙཀྐཾ པཝཏྟིཏཾ སམྨདེཝ ཨནུཔྤཝཏྟེསཱི"ཏི།

"ནོ ཙེ ཀིར མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཀིཉྩི གརཧཏི ཀཱཡིཀཾ ཝཱ ཝཱཙསིཀཾ ཝཱ། ཨིམེསཾ པན, བྷནྟེ, བྷགཝཱ པཉྩནྣཾ བྷིཀྑུསཏཱནཾ ན ཀིཉྩི གརཧཏི ཀཱཡིཀཾ ཝཱ ཝཱཙསིཀཾ ཝཱ"ཏི། "ཨིམེསམྤི ཁྭཱཧཾ, སཱརིཔུཏྟ, པཉྩནྣཾ བྷིཀྑུསཏཱནཾ ན ཀིཉྩི གརཧཱམི ཀཱཡིཀཾ ཝཱ ཝཱཙསིཀཾ ཝཱ། ཨིམེསཉྷི, སཱརིཔུཏྟ, པཉྩནྣཾ བྷིཀྑུསཏཱནཾ སཊྛི བྷིཀྑཱུ ཏེཝིཛྫཱ, སཊྛི བྷིཀྑཱུ ཚལབྷིཉྙཱ, སཊྛི བྷིཀྑཱུ ཨུབྷཏོབྷཱགཝིམུཏྟཱ, ཨཐ ཨིཏརེ པཉྙཱཝིམུཏྟཱ"ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "པཊིབྷཱཏི མཾ བྷགཝཱ, པཊིབྷཱཏི མཾ སུགཏཱ"ཏི། "པཊིབྷཱཏུ ཏཾ, ཝངྒཱིསཱ"ཏི བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ བྷགཝནྟཾ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝི –

"ཨཛྫ པནྣརསེ ཝིསུདྡྷིཡཱ, བྷིཀྑཱུ པཉྩསཏཱ སམཱགཏཱ།
སཾཡོཛནབནྡྷནཙྪིདཱ , ཨནཱིགྷཱ ཁཱིཎཔུནབྦྷཝཱ ཨིསཱི॥

"ཙཀྐཝཏྟཱི ཡཐཱ རཱཛཱ, ཨམཙྩཔརིཝཱརིཏོ།
སམནྟཱ ཨནུཔརིཡེཏི, སཱགརནྟཾ མཧིཾ ཨིམཾ॥

"ཨེཝཾ ཝིཛིཏསངྒཱམཾ, སཏྠཝཱཧཾ ཨནུཏྟརཾ།
སཱཝཀཱ པཡིརུཔཱསནྟི, ཏེཝིཛྫཱ མཙྩུཧཱཡིནོ॥

"སབྦེ བྷགཝཏོ པུཏྟཱ, པལཱཔེཏྠ ན ཝིཛྫཏི།
ཏཎྷཱསལླསྶ ཧནྟཱརཾ, ཝནྡེ ཨཱདིཙྩབནྡྷུན"ནྟི॥

༨. པཝཱརཎཱསུཏྟཾ

༢༧༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ ཨཌྜྷཏེལསེཧི བྷིཀྑུསཏེཧི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟཱཡ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཡཾ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟཱཡ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི། ཡཾནཱུནཱཧཾ བྷགཝནྟཾ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝེཡྻ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཊིབྷཱཏི མཾ བྷགཝཱ, པཊིབྷཱཏི མཾ སུགཏཱ”ཏི། “པཊིབྷཱཏུ ཏཾ, ཝངྒཱིསཱ”ཏི བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ བྷགཝནྟཾ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝི –

“པརོསཧསྶཾ བྷིཀྑཱུནཾ, སུགཏཾ པཡིརུཔཱསཏི།
དེསེནྟཾ ཝིརཛཾ དྷམྨཾ, ནིབྦཱནཾ ཨཀུཏོབྷཡཾ།།

“སུཎནྟི དྷམྨཾ ཝིམལཾ, སམྨཱསམྦུདྡྷདེསིཏཾ།
སོབྷཏི ཝཏ སམྦུདྡྷོ, བྷིཀྑུསངྒྷཔུརཀྑཏོ།།

“ནཱགནཱམོསི བྷགཝཱ, ཨིསཱིནཾ ཨིསིསཏྟམོ།
མཧཱམེགྷོཝ ཧུཏྭཱན, སཱཝཀེ ཨབྷིཝསྶསི།།

“དིཝཱ ཝིཧཱརཱ ནིཀྑམྨ, སཏྠུདསྶནཀམྱཏཱ [སཏྠུདསྶནཀཱམཏཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)]།
སཱཝཀོ ཏེ མཧཱཝཱིར, པཱདེ ཝནྡཏི ཝངྒཱིསོ”ཏི།།

“ཀིཾ ནུ ཏེ, ཝངྒཱིས, ཨིམཱ གཱཐཱཡོ པུབྦེ པརིཝིཏཀྐིཏཱ, ཨུདཱཧུ ཋཱནསོ ཏཾ པཊིབྷནྟཱི”ཏི? ‘ན ཁོ མེ, བྷནྟེ, ཨིམཱ གཱཐཱཡོ པུབྦེ པརིཝིཏཀྐིཏཱ, ཨཐ ཁོ ཋཱནསོ མཾ པཊིབྷནྟཱི’ཏི། ‘ཏེན ཧི ཏཾ, ཝངྒཱིས, བྷིཡྻོསོམཏྟཱཡ པུབྦེ ཨཔརིཝིཏཀྐིཏཱ གཱཐཱཡོ པཊིབྷནྟཱུ’ཏི། ‘ཨེཝཾ, བྷནྟེ’ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ བྷིཡྻོསོམཏྟཱཡ བྷགཝནྟཾ པུབྦེ ཨཔརིཝིཏཀྐིཏཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝི –

“ཨུམྨགྒཔཐཾ [ཨུམྨགྒསཏཾ (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)] མཱརསྶ ཨབྷིབྷུཡྻ, ཙརཏི པབྷིཛྫ ཁིལཱནི།
ཏཾ པསྶཐ བནྡྷཔམུཉྩཀརཾ, ཨསིཏཾ བྷཱགསོ པཝིབྷཛཾ།།

“ཨོགྷསྶ ནིཏྠརཎཏྠཾ, ཨནེཀཝིཧིཏཾ མགྒཾ ཨཀྑཱསི།
ཏསྨིཉྩེ ཨམཏེ ཨཀྑཱཏེ, དྷམྨདྡསཱ ཋིཏཱ ཨསཾཧཱིརཱ།།

“པཛྫོཏཀརོ ཨཏིཝིཛ྄ཛ [ཨཏིཝིཛ྄ཛ དྷམྨཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)], སབྦཊྛིཏཱིནཾ ཨཏིཀྐམམདྡས།
ཉཏྭཱ ཙ སཙྪིཀཏྭཱ ཙ, ཨགྒཾ སོ དེསཡི དསདྡྷཱནཾ།།

“ཨེཝཾ སུདེསིཏེ དྷམྨེ,
ཀོ པམཱདོ ཝིཛཱནཏཾ དྷམྨཾ [ཀོ པམཱདོ ཝིཛཱནཏཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)]།

ཏསྨཱ ཧི ཏསྶ བྷགཝཏོ སཱསནེ།
ཨཔྤམཏྟོ སདཱ ནམསྶམནུསིཀྑེ”ཏི།།

༩. ཀོཎྜཉྙསུཏྟཾ

༢༡༧. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཉྙཱསིཀོཎྜཉྙོ [ཨཉྙཱཀོཎྜཉྙོ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰)] སུཙིརསྶེཝ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ པཱདེསུ སིརསཱ ནིཔཏིཏྭཱ བྷགཝཏོ པཱདཱནི མུཁེན ཙ པརིཙུམྦཏི, པཱཎཱིཧི ཙ པརིསམྦཱཧཏི, ནཱམཉྩ སཱཝེཏི – “ཀོཎྜཉྙོཧཾ, བྷགཝཱ, ཀོཎྜཉྙོཧཾ, སུགཏཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཡཾ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཉྙཱསིཀོཎྜཉྙོ སུཙིརསྶེཝ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ པཱདེསུ སིརསཱ ནིཔཏིཏྭཱ བྷགཝཏོ པཱདཱནི མུཁེན ཙ པརིཙུམྦཏི, པཱཎཱིཧི ཙ པརིསམྦཱཧཏི, ནཱམཉྩ སཱཝེཏི – ཀོཎྜཉྙོཧཾ, བྷགཝཱ, ཀོཎྜཉྙོཧཾ, སུགཏཱཏི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཉྙཱསིཀོཎྜཉྙཾ བྷགཝཏོ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝེཡྻ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཊིབྷཱཏི མཾ, བྷགཝཱ, པཊིབྷཱཏི མཾ, སུགཏཱ”ཏི། “པཊིབྷཱཏུ ཏཾ, ཝངྒཱིསཱ”ཏི བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཉྙཱསིཀོཎྜཉྙཾ བྷགཝཏོ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝི –

“བུདྡྷཱནུབུདྡྷོ སོ ཐེརོ, ཀོཎྜཉྙོ ཏིབྦནིཀྐམོ།
ལཱབྷཱི སུཁཝིཧཱརཱནཾ, ཝིཝེཀཱནཾ ཨབྷིཎྷསོ།།

“ཡཾ སཱཝཀེན པཏྟབྦཾ, སཏྠུསཱསནཀཱརིནཱ།
སབྦསྶ ཏཾ ཨནུཔྤཏྟཾ, ཨཔྤམཏྟསྶ སིཀྑཏོ།།

“མཧཱནུབྷཱཝོ ཏེཝིཛྫོ, ཙེཏོཔརིཡཀོཝིདོ།
ཀོཎྜཉྙོ བུདྡྷདཱཡཱདོ [བུདྡྷསཱཝཀོ (སཱི॰)], པཱདེ ཝནྡཏི སཏྠུནོ”ཏི།།

༡༠. མོགྒལླཱནསུཏྟཾ

༢༡༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཨིསིགིལིཔསྶེ ཀཱལསིལཱཡཾ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ པཉྩམཏྟེཧི བྷིཀྑུསཏེཧི སབྦེཧེཝ ཨརཧནྟེཧི། ཏེསུ སུདཾ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཙེཏསཱ ཙིཏྟཾ སམནྭེསཏི [སམནྣེསཏི (སྱཱ॰ ཨཊྛ॰)] ཝིཔྤམུཏྟཾ ནིརུཔདྷིཾ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཡཾ ཁོ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཨིསིགིལིཔསྶེ ཀཱལསིལཱཡཾ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ པཉྩམཏྟེཧི བྷིཀྑུསཏེཧི སབྦེཧེཝ ཨརཧནྟེཧི། ཏེསུ སུདཾ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཙེཏསཱ ཙིཏྟཾ སམནྭེསཏི ཝིཔྤམུཏྟཾ ནིརུཔདྷིཾ། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱམོགྒལླཱནཾ བྷགཝཏོ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝེཡྻ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཊིབྷཱཏི མཾ, བྷགཝཱ, པཊིབྷཱཏི མཾ, སུགཏཱ”ཏི། “པཊིབྷཱཏུ ཏཾ, ཝངྒཱིསཱ”ཏི བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱམོགྒལླཱནཾ བྷགཝཏོ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཧི གཱཐཱཧི ཨབྷིཏྠཝི –

“ནགསྶ པསྶེ ཨཱསཱིནཾ, མུནིཾ དུཀྑསྶ པཱརགུཾ།
སཱཝཀཱ པཡིརུཔཱསནྟི, ཏེཝིཛྫཱ མཙྩུཧཱཡིནོ།།

“ཧེ ཙེཏསཱ ཨནུཔརིཡེཧི [ཨནུཔརིཡེསཧི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)], མོགྒལླཱནོ མཧིདྡྷིཀོ།
ཙིཏྟཾ ནེསཾ སམནྣེསཾ [སམནྭེསཾ (སྱཱ. ཨཊྛ.)], ཝིཔྤམུཏྟཾ ནིརཱུཔདྷིཾ།།

“ཨེཝཾ སབྦངྒསམྤནྣཾ, མུནིཾ དུཀྑསྶ པཱརགུཾ།
ཨནེཀཱཀཱརསམྤནྣཾ, པཡིརུཔཱསནྟི གོཏམ”ནྟི།།

༡༡. གགྒརཱསུཏྟཾ

༢༡༩. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཙམྤཱཡཾ ཝིཧརཏི གགྒརཱཡ པོཀྑརཎིཡཱ ཏཱིརེ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ པཉྩམཏྟེཧི བྷིཀྑུསཏེཧི སཏྟཧི ཙ ཨུཔཱསཀསཏེཧི སཏྟཧི ཙ ཨུཔཱསིཀཱསཏེཧི ཨནེཀེཧི ཙ དེཝཏཱསཧསྶེཧི། ཏྱཱསུདཾ བྷགཝཱ ཨཏིརོཙཏི [ཨཏིཝིརོཙཏི (ཀ.)] ཝཎྞེན ཙེཝ ཡསསཱ ཙ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཝངྒཱིསསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཡཾ ཁོ བྷགཝཱ ཙམྤཱཡཾ ཝིཧརཏི གགྒརཱཡ པོཀྑརཎིཡཱ ཏཱིརེ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ པཉྩམཏྟེཧི བྷིཀྑུསཏེཧི སཏྟཧི ཙ ཨུཔཱསཀསཏེཧི སཏྟཧི ཙ ཨུཔཱསིཀཱསཏེཧི ཨནེཀེཧི ཙ དེཝཏཱསཧསྶེཧི། ཏྱཱསུདཾ བྷགཝཱ ཨཏིརོཙཏི ཝཎྞེན ཙེཝ ཡསསཱ ཙ། ཡཾནཱུནཱཧཾ བྷགཝནྟཾ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཡ གཱཐཱཡ ཨབྷིཏྠཝེཡྻ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཊིབྷཱཏི མཾ, བྷགཝཱ, པཊིབྷཱཏི མཾ, སུགཏཱ”ཏི། “པཊིབྷཱཏུ ཏཾ, ཝངྒཱིསཱ”ཏི བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ བྷགཝནྟཾ སམྨུཁཱ སཱརུཔྤཱཡ གཱཐཱཡ ཨབྷིཏྠཝི –

“ཙནྡོ ཡཐཱ ཝིགཏཝལཱཧཀེ ནབྷེ,
ཝིརོཙཏི ཝིགཏམལོཝ བྷཱཎུམཱ།
ཨེཝམྤི ཨངྒཱིརས ཏྭཾ མཧཱམུནི,
ཨཏིརོཙསི ཡསསཱ སབྦལོཀ”ནྟི།།

༡༢. ཝངྒཱིསསུཏྟཾ

༢༢༠. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཝངྒཱིསོ ཨཙིརཨརཧཏྟཔྤཏྟོ ཧུཏྭཱ [ཧོཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] ཝིམུཏྟིསུཁཾ པཊིསཾཝེདཱི [ཝིམུཏྟིསུཁཔཊིསཾཝེདཱི (སཱི. པཱི.)] ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཀཱཝེཡྻམཏྟཱ ཝིཙརིམྷ པུབྦེ, གཱམཱ གཱམཾ པུརཱ པུརཾ།
ཨཐདྡསཱམ སམྦུདྡྷཾ, སདྡྷཱ ནོ ཨུཔཔཛྫཐ།།

“སོ མེ དྷམྨམདེསེསི, ཁནྡྷཱཡཏནདྷཱཏུཡོ [ཁནྡྷེ ཨཱཡཏནཱནི དྷཱཏུཡོ (སྱཱ. ཀཾ. པཱི. ཀ.)]།
ཏསྶཱཧཾ དྷམྨཾ སུཏྭཱན, པབྦཛིཾ ཨནགཱརིཡཾ།།

“བཧུནྣཾ ཝཏ ཨཏྠཱཡ, བོདྷིཾ ཨཛ྄ཛྷགམཱ མུནི།
བྷིཀྑཱུནཾ བྷིཀྑུནཱིནཉྩ, ཡེ ནིཡཱམགཏདྡསཱ།།

“སྭཱགཏཾ ཝཏ མེ ཨཱསི, མམ བུདྡྷསྶ སནྟིཀེ།

ཏསྨཻ པིཏྲེ ཨནུཔྲཏྲ, ཀཏཾ བྲཧྨ སྣཱཧཾ།།

“པུབྲེཎིཔྲཱསཾ ཛྙཱནམི, ཏིབྲཙཀྲཾ པྲིསོཏྲིཀཾ།
ཏཔིཏྲཱ ཨིཏྲིཔཏྲོཀྲི, ཙེཏཔརིཡཱཡཀོཔིརེ”ཏི།།

པཏྲིསསཾཡུཏྲཾ སམཏྲཾ།

ཏསྶུཏྲཱནཾ –

ནིཀྲཏྲཾ ཨརཏི ཙེཔ, པེསལྱཱ ཨཏིམཇྙཱན།
ཨཱནཏྲེན སུབྲཱསིཏྲ, སཱརིཔུཏྲཔཔྲཱརཏྲ།
པརོསཏསྶཾ ཀོཏྲཛྙོ, མོགྒལླཱནེན གགྒཏྲ།
པཏྲིསེན ཏྲཱརསཱཏི།།

༩. ཝནསཾཡུཏྟཾ

༡. ཝིཝེཀསུཏྟཾ

༢༢༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སོ བྷིཀྑུ དིཝཱཝིཧཱརགཏོ པཱཔཀེ ཨཀུསལེ ཝིཏཀྐེ ཝིཏཀྐེཏི གེཧནིསྶིཏེ། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ ཨནུཀམྤིཀཱ ཨཏྠཀཱམཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ སཾཝེཛེཏུཀཱམཱ ཡེན སོ བྷིཀྑུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཝིཝེཀཀཱམོསི ཝནཾ པཝིཊྛོ,
ཨཐ ཏེ མནོ ནིཙྪརཏི བཧིདྡྷཱ།
ཛནོ ཛནསྨིཾ ཝིནཡསྶུ ཚནྡཾ,
ཏཏོ སུཁཱི ཧོཧིསི ཝཱིཏརཱགོ།།

“ཨརཏིཾ པཛཧཱསི སཏོ, བྷཝཱསི སཏཾ ཏཾ སཱརཡཱམསེ།
པཱཏཱལརཛོ ཧི དུཏྟརོ, མཱ ཏཾ ཀཱམརཛོ ཨཝཱཧརི།།

“སཀུཎོ ཡཐཱ པཾསུཀུནྠིཏོ [པཾསུཀུཎྜིཏོ (ཀ.), པཾསུཀུཎྛིཏོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)], ཝིདྷུནཾ པཱཏཡཏི སིཏཾ རཛཾ།
ཨེཝཾ བྷིཀྑུ པདྷཱནཝཱ སཏིམཱ, ཝིདྷུནཾ པཱཏཡཏི སིཏཾ རཛ”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ སོ བྷིཀྑུ ཏཱཡ དེཝཏཱཡ སཾཝེཛིཏོ སཾཝེགམཱཔཱདཱིཏི།

༢. ཨུཔཊྛཱནསུཏྟཾ

༢༢༢. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སོ བྷིཀྑུ དིཝཱཝིཧཱརགཏོ སུཔཏི། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ ཨནུཀམྤིཀཱ ཨཏྠཀཱམཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ སཾཝེཛེཏུཀཱམཱ ཡེན སོ བྷིཀྑུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨུཊྛེཧི བྷིཀྑུ ཀིཾ སེསི, ཀོ ཨཏྠོ སུཔིཏེན [སུཔིནེན (སཱི.)] ཏེ།
ཨཱཏུརསྶ ཧི ཀཱ ནིདྡཱ, སལླཝིདྡྷསྶ རུཔྤཏོ།།

“ཡཱཡ སདྡྷཱཡ པབྦཛིཏོ [ཡཱཡ སདྡྷཱཔབྦཛིཏོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)], ཨགཱརསྨཱནགཱརིཡཾ།
ཏམེཝ སདྡྷཾ བྲཱུཧེཧི, མཱ ནིདྡཱཡ ཝསཾ གམཱི”ཏི།།

“ཨནིཙྩཱ ཨདྡྷུཝཱ ཀཱམཱ, ཡེསུ མནྡོཝ མུཙྪིཏོ།
བདྡྷེསུ [ཁནྡྷེསུ (སཱི.)] མུཏྟཾ ཨསིཏཾ, ཀསྨཱ པབྦཛིཏཾ ཏཔེ།།

“ཚནྡརཱགསྶ ཝིནཡཱ, ཨཝིཛྫཱསམཏིཀྐམཱ།

ཏཾ ཉཏྭཱ པརམོདཱཏཾ [པརིཡོདཱཏཾ (སཱི. པཱི.), པརམོདཱཏཾ (སྱཱ. ཀཾ.), པརམཔྤོདཱཏཾ (སཱི. ཨཊྛ.)], ཀསྨཱ པབྦཛིཏཾ ཏཔེ།།

"ཚེནྡ [ཚིནྡ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཨཔིཙྪེ པིཙྪཡ, ཨཱསཝཱཏཾ པརིཀྑཡཱ།
ཨསོཀཾ ཨནུཔཱཡཱསཾ, ཀསྨཱ པབྦཛིཏཾ ཏཔེ།།

"ཨཱརདྡྷཝིརིཡཾ པཧིཏཏྟཾ, ནིཙྩཾ དལ྄ཧཔརཀྐམཾ།
ནིབྦཱནཾ ཨབྷིཀངྑནྟཾ, ཀསྨཱ པབྦཛིཏཾ ཏཔེ"ཏི།།

༣. ཀསྶཔགོཏྟསུཏྟཾ

༢༢༣. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ ཀསྶཔགོཏྟོ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཀསྶཔགོཏྟོ དིཝཱཝིཧཱརགཏོ ཨཉྙཏརཾ ཚེཏཾ ཨོཝདཏི། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཀསྶཔགོཏྟཾ སཾཝེཛེཏུཀཱམཱ ཡེནཱཡསྨཱ ཀསྶཔགོཏྟོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཀསྶཔགོཏྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

"གིརིདུགྒཙརཾ ཚེཏཾ, ཨཔྤཔཉྙཾ ཨཙེཏསཾ།
ཨཀཱལེ ཨོཝདཾ བྷིཀྑུ, མནྡོཝ པཊིབྷཱཏི མཾ།།

"སུཎཱཏི ན ཝིཛཱནཱཏི, ཨཱལོཀེཏི ན པསྶཏི།
དྷམྨསྨིཾ བྷཉྙམཱནསྨིཾ, ཨཏྠཾ བཱལོ ན བུཛ྄ཛྷཏི།།

"སཙེཔི དས པཛྫོཏེ, དྷཱརཡིསྶསི ཀསྶཔ།
ནེཝ དཀྑཏི རཱུཔཱནི, ཙཀྑུ ཧིསྶ ན ཝིཛྫཏཱི"ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཀསྶཔགོཏྟོ ཏཱཡ དེཝཏཱཡ སཾཝེཛིཏོ སཾཝེགམཱཔཱདཱིཏི།

༤. སམྦཧུལསུཏྟཾ

༢༢༤. ཨེཀཾ སམཡཾ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཀོསལེསུ ཝིཧརནྟི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཨཐ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཝསྶཾཝུཊྛཱ [ཝསྶཾཝུཏྠཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཏེམཱསཙྩཡེན ཙཱརིཀཾ པཀྐམིཾསུ། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཨཔསྶནྟཱི པརིདེཝམཱནཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

"ཨརཏི ཝིཡ མེཛྫ ཁཱཡཏི,
བཧུཀེ དིསྭཱན ཝིཝིཏྟེ ཨཱསནེ།
ཏེ ཙིཏྟཀཐཱ བཧུསྶུཏཱ,
ཀོམེ གོཏམསཱཝཀཱ གཏཱ"ཏི།།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཉྙཏརཱ དེཝཏཱ ཏཾ དེཝཏཾ གཱཐཱཡ པཙྩབྷཱསི –

“མགདྷཾ གཏཱ ཀོསལཾ གཏཱ, ཨེཀཙྩིཡཱ པན ཝཛྫིབྷཱུམིཡཱ།
མགཱ ཝིཡ ཨསངྒཙཱརིནོ, ཨནིཀེཏཱ ཝིཧརནྟི བྷིཀྑཝོ”ཏི།།

༥. ཨཱནནྡསུཏྟཾ

༢༢༥. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཨཏིབཱལྷཾ གིཧིསཉྙཏྟིབཧུལོ ཝིཧརཏི། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཨཱཡསྨཏོ ཨཱནནྡསྶ ཨནུཀམྤིཀཱ ཨཏྠཀཱམཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ སཾཝེཛེཏུཀཱམཱ ཡེནཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“རུཀྑམཱུལགཧནཾ པསཀྐིཡ, ནིབྦཱནཾ ཧདཡསྨིཾ ཨོཔིཡ།
ཛྷཱཡ གོཏམ མཱ པམཱདོ [མཱ ཙ པམཱདོ (སཱི. པཱི.)], ཀིཾ ཏེ བིལིབིལིཀཱ ཀརིསྶཏཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཏཱཡ དེཝཏཱཡ སཾཝེཛིཏོ སཾཝེགམཱཔཱདཱིཏི།

༦. ཨནུརུདྡྷསུཏྟཾ

༢༢༦. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ ཨནུརུདྡྷོ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརཱ ཏཱཝཏིཾསཀཱཡིཀཱ དེཝཏཱ ཛཱལིནཱི ནཱམ ཨཱཡསྨཏོ ཨནུརུདྡྷསྶ པུརཱཎདུཏིཡིཀཱ ཡེནཱཡསྨཱ ཨནུརུདྡྷོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨནུརུདྡྷཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“ཏཏྠ ཙིཏྟཾ པཎིདྷེཧི, ཡཏྠ ཏེ ཝུསིཏཾ པུརེ།
ཏཱཝཏིཾསེསུ དེཝེསུ, སབྦཀཱམསམིདྡྷིསུ།
པུརཀྑཏོ པརིཝུཏོ, དེཝཀཉྙཱཧི སོབྷསཱི”ཏི།།

“དུགྒཏཱ དེཝཀཉྙཱཡོ, སཀྐཱཡསྨིཾ པཏིཊྛིཏཱ།
ཏེ ཙཱཔི དུགྒཏཱ སཏྟཱ, དེཝཀཉྙཱཧི པཏྠིཏཱ”ཏི།།

“ན ཏེ སུཁཾ པཛཱནནྟི, ཡེ ན པསྶནྟི ནནྡནཾ།
ཨཱཝཱསཾ ནརདེཝཱནཾ, ཏིདསཱནཾ ཡསསྶིན”ནྟི།།

“ན ཏྭཾ བཱལེ ཝིཛཱནཱསི, ཡཐཱ ཨརཧཏཾ ཝཙོ།
ཨནིཙྩཱ སབྦསངྑཱརཱ, ཨུཔྤཱདཝཡདྷམྨིནོ།
ཨུཔྤཛྫིཏྭཱ ནིརུཛ྄ཛྷནྟི, ཏེསཾ ཝཱུཔསམོ སུཁོ།།

“ནཏྠི དཱནི པུནཱཝཱསོ, དེཝཀཱཡསྨི ཛཱལིནི།
ཝིཀྑཱིཎོ ཛཱཏིསཾསཱརོ, ནཏྠི དཱནི པུནབྦྷཝོ”ཏི།།

༧. ནཱགདཏྟསུཏྟཾ

༢༢༧. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ ནཱགདཏྟོ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ནཱགདཏྟོ ཨཏིཀཱལེན གཱམཾ པཝིསཏི, ཨཏིདིཝཱ པཊིཀྐམཏི། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཨཱཡསྨཏོ ནཱགདཏྟསྶ ཨནུཀམྤིཀཱ ཨཏྠཀཱམཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ནཱགདཏྟཾ སཾཝེཇེཏུཀཱམཱ ཡེནཱཡསྨཱ ནཱགདཏྟོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ནཱགདཏྟཾ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀཱལེ པཝིས ནཱགདཏྟ, དིཝཱ ཙ ཨཱགནྟྭཱ ཨཏིཝེལཙཱརཱི།
སཾསཊྛོ གཧཊྛེཧི, སམཱནསུཁདུཀྑོ༎

“བྷཱཡཱམི ནཱགདཏྟཾ སུཔྤགབྦྷཾ, ཀུལེསུ ཝིནིབདྡྷཾ།
མཱ ཧེཝ མཙྩུརཉྙོ བལཝཏོ, ཨནྟཀསྶ ཝསཾ ཨུཔེསཱི”ཏི [ཝསམེསྶཱཏི (སཱི. པཱི.), ཝསམེསཱིཏི (སྱཱ. ཀཾ.)]༎

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནཱགདཏྟོ ཏཱཡ དེཝཏཱཡ སཾཝེཇིཏོ སཾཝེགམཱཔཱདཱིཏི།

༨. ཀུལགྷརཎཱིསུཏྟཾ

༢༢༨. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སོ བྷིཀྑུ ཨཉྙཏརསྨིཾ ཀུལེ ཨཏིཝེལཾ ཨཛ྄ཛྷོགཱལ྄ཧཔྤཏྟོ ཝིཧརཏི། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ ཨནུཀམྤིཀཱ ཨཏྠཀཱམཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ སཾཝེཇེཏུཀཱམཱ ཡཱ ཏསྨིཾ ཀུལེ ཀུལགྷརཎཱི, ཏསྶཱ ཝཎྞཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཡེན སོ བྷིཀྑུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ནདཱིཏཱིརེསུ སཎྛཱནེ, སབྷཱསུ རཐིཡཱསུ ཙ།
ཛནཱ སངྒམྨ མནྟེནྟི, མཉྩ ཏཉྩ [ཏྭཉྩ (ཀ.)] ཀིམནྟར”ནྟི༎

“བཧཱུཧི སདྡཱ པཙྩཱུཧཱ, ཁམིཏབྦཱ ཏཔསྶིནཱ།
ན ཏེན མངྐུ ཧོཏབྦཾ, ན ཧི ཏེན ཀིལིསྶཏི༎

“ཡོ ཙ སདྡཔརིཏྟཱསཱི, ཝནེ ཝཱཏམིགོ ཡཐཱ།
ལཧུཙིཏྟོཏི ཏཾ ཨཱཧུ, ནཱསྶ སམྤཛྫཏེ ཝཏ”ནྟི༎

༩. ཝཛྫིཔུཏྟསུཏྟཾ

༢༢༩. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཉྙཏརོ ཝཛྫིཔུཏྟཀོ བྷིཀྑུ ཝེསཱལིཡཾ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཝེསཱལིཡཾ ཝཛྫིཔུཏྟཀོ སབྦརཏྟིཙཱརོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ སོ བྷིཀྑུ ཝེསཱལིཡཱ ཏཱུརིཡ-ཏཱལིཏ-ཝཱདིཏ-ནིགྒྷོསསདྡཾ སུཏྭཱ པརིདེཝམཱནོ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨེཀཀཱ མཡཾ ཨརཉྙེ ཝིཧརཱམ,
ཨཔཝིདྡྷཾཝ [ཨཔཝིཊྛཾཝ (སྱཱ. ཀཾ.)] ཝནསྨིཾ དཱརུཀཾ།

ཨེཏཱདིསིཀཱཡ རཏྟིཡཱ,

ཀོ སུ ནཱམམྷེཧི [ནཱམ ཨམྷེཧི (སཱི॰ པཱི॰)] པཱཔིཡོ”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ ཨནུཀམྤིཀཱ ཨཏྠཀཱམཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ སཾཝེཛེཏུཀཱམཱ ཡེན སོ བྷིཀྑུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨེཀཀོ ཏྭཾ ཨརཉྙེ ཝིཧརསི, ཨཔཝིདྡྷཾཝ ཝནསྨིཾ དཱརུཀཾ།

ཏསྶ ཏེ བཧུཀཱ པིཧཡནྟི, ནེརཡིཀཱ ཝིཡ སགྒགཱམིན”ྟི།།

ཨཐ ཁོ སོ བྷིཀྑུ ཏཱཡ དེཝཏཱཡ སཾཝེཛིཏོ སཾཝེགམཱཔཱདཱིཏི།

༡༠. སཛ྄ཛྷཱཡསུཏྟཾ

༢༣༠. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སོ བྷིཀྑུ ཡཾ སུདཾ པུབྦེ ཨཏིབེལཾ སཛ྄ཛྷཱཡབཧུལོ ཝིཧརཏི སོ ཨཔརེན སམཡེན ཨཔྤོསྶུཀྐོ ཏུཎྷཱིབྷཱུཏོ སངྐསཱཡཏི། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ དྷམྨཾ ཨསུཎནྟཱི ཡེན སོ བྷིཀྑུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀསྨཱ ཏུཝཾ དྷམྨཔདཱནི བྷིཀྑུ, ནཱདྷཱིཡསི བྷིཀྑཱུཧི སཾཝསནྟོ།

སུཏྭཱན དྷམྨཾ ལབྷཏིཔྤསཱདཾ, དིཊྛེཝ དྷམྨེ ལབྷཏིཔྤསཾསན”ྟི།།

“ཨཧུ པུརེ དྷམྨཔདེསུ ཚནྡོ, ཡཱཝ ཝིརཱགེན སམཱགམིམྷ།

ཡཏོ ཝིརཱགེན སམཱགམིམྷ, ཡཾ ཀིཉྩི དིཊྛཾཝ སུཏཾ མུཏཾ ཝཱ།

ཨཉྙཱཡ ནིཀྑེཔནམཱཧུ སནྟོ”ཏི།།

༡༡. ཨཀུསལཝིཏཀྐསུཏྟཾ

༢༣༡. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སོ བྷིཀྑུ དིཝཱཝིཧཱརགཏོ པཱཔཀེ ཨཀུསལེ ཝིཏཀྐེ ཝིཏཀྐེཏི, སེཡྻཐིདཾ – ཀཱམཝིཏཀྐཾ, བྱཱཔཱདཝིཏཀྐཾ, ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐཾ། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ ཨནུཀམྤིཀཱ ཨཏྠཀཱམཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ སཾཝེཛེཏུཀཱམཱ ཡེན སོ བྷིཀྑུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨཡོནིསོ མནསིཀཱརཱ, སོ ཝིཏཀྐེཧི ཁཛྫསི།

ཨཡོནིསོ [ཨཡོནིསཾ (པཱི॰ ཀ॰)] པཊིནིསྶཛྫ, ཡོནིསོ ཨནུཝིཙིནྟཡ།།

“སཏྠཱརཾ དྷམྨམཱརབྦྷ, སངྒྷཾ སཱིལཱནི ཨཏྟནོ།

ཨདྷིགཙྪསི པཱམོཛྫཾ, པཱིཏིསུཁམསཾསཡཾ།

ཏཏོ པཱམོཛྫབཧུལོ, དུཀྑསྶནྟཾ ཀརིསྶསཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ སོ བྷིཀྑུ ཏཱཡ དེཝཏཱཡ སཾཝེཇིཏོ སཾཝེགམཱཔཱདཱིཏི།

༡༢. མཛ྄ཛྷནྟིཀསུཏྟཾ

༢༣༢. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཀོསལེསུ ཝིཧརཏི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ། ཨཐ ཁོ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཡེན སོ བྷིཀྑུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཋིཏེ མཛ྄ཛྷནྟིཀེ ཀཱལེ, སནྣིསིནྣེསུ [སནྣིསཱིཝེསུ (སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] པཀྑིསུ།
སཎཏེཝ བྲཧཱརཉྙཾ, ཏཾ བྷཡཾ པཊིབྷཱཏི མཾ༎

“ཋིཏེ མཛ྄ཛྷནྟིཀེ ཀཱལེ, སནྣིསིནྣེསུ པཀྑིསུ།
སཎཏེཝ བྲཧཱརཉྙཾ, སཱ རཏི པཊིབྷཱཏི མ”ནྟི༎

༡༣. པཱཀཏིནྡྲིཡསུཏྟཾ

༢༣༣. ཨེཀཾ སམཡཾ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཀོསལེསུ ཝིཧརནྟི ཨཉྙཏརསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨུདྡྷཏཱ ཨུནྣལཱ ཙཔལཱ མུཁརཱ ཝིཀིཎྞཝཱཙཱ མུཊྛསྶཏཱི ཨསམྤཛཱནཱ ཨསམཱཧིཏཱ ཝིབྦྷནྟཙིཏྟཱ པཱཀཏིནྡྲིཡཱ། ཨཐ ཁོ ཡཱ ཏསྨིཾ ཝནསཎྜེ ཨདྷིཝཏྠཱ དེཝཏཱ ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཨནུཀམྤིཀཱ ཨཏྠཀཱམཱ ཏེ བྷིཀྑཱུ སཾཝེཇེཏུཀཱམཱ ཡེན ཏེ བྷིཀྑཱུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏེ བྷིཀྑཱུ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“སུཁཇཱིཝིནོ པུརེ ཨཱསུཾ, བྷིཀྑཱུ གོཏམསཱཝཀཱ།
ཨནིཙྪཱ པིཎྜམེསནཱ, ཨནིཙྪཱ སཡནཱསནཾ།
ལོཀེ ཨནིཙྩཏཾ ཉཏྭཱ, དུཀྑསྶནྟཾ ཨཀཾསུ ཏེ༎

“དུཔྤོསཾ ཀཏྭཱ ཨཏྟཱནཾ, གཱམེ གཱམཎིཀཱ ཝིཡ།
བྷུཏྭཱ བྷུཏྭཱ ནིཔཛྫཐ, པརཱགཱརེསུ མུཙྪིཏཱ༎

“སངྒྷསྶ ཨཉྫལིཾ ཀཏྭཱ, ཨིདྷེཀཙྩེ ཝདཱམཧཾ།
ཨཔཝིདྡྷཱ [ཨཔཝིཊྛཱ (སྱཱ. ཀཾ.)] ཨནཱཐཱ ཏེ, ཡཐཱ པེཏཱ ཏཐེཝ ཏེ༎

“ཡེ ཁོ པམཏྟཱ ཝིཧརནྟི, ཏེ མེ སནྡྷཱཡ བྷཱསིཏཾ།
ཡེ ཨཔྤམཏྟཱ ཝིཧརནྟི, ནམོ ཏེསཾ ཀརོམཧ”ནྟི༎

ཨཐ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཏཱཡ དེཝཏཱཡ སཾཝེཇིཏཱ སཾཝེགམཱཔཱདུནྟི།

༡༤. གནྡྷཏྠེནསུཏྟཾ

༢༣༨. ཨེ་ཀཾ་ སམཡཾ་ ཨཉྙཏརོ་ བྷིཀྑུ་ ཀོསལེསུ་ ཝིཧརཏི་ ཨཉྙཏརསྨིཾ་ ཝནསཎྜེ། ཏེན་ ཁོ་ པན་ སམཡེན་ སོ་ བྷིཀྑུ་ པཙྪཱབྷཏྟཾ་ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟོ་ པོཀྑརཎིཾ་ ཨོགཱཧེཏྭཱ་ པདུམཾ་ ཨུཔསིངྒྷཏི། ཨཐ་ ཁོ་ ཡཱ་ ཏསྨིཾ་ ཝནསཎྜེ་ ཨདྷིཝཏྠཱ་ དེཝཏཱ་ ཏསྶ་ བྷིཀྑུནོ་ ཨནུཀམྤིཀཱ་ ཨཏྠཀཱམཱ་ ཏཾ་ བྷིཀྑུཾ་ སཾཝེཛེཏུཀཱམཱ་ ཡེན་ སོ་ བྷིཀྑུ་ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ་ ཏཾ་ བྷིཀྑུཾ་ གཱཐཱཡ་ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“ཡམེཏཾ ཝཱརིཛཾ པུཔྥཾ, ཨདིནྣཾ ཨུཔསིངྒྷསི།
ཨེཀངྒམེཏཾ ཐེཡྻཱནཾ, གནྡྷཏྠེནོསི མཱརིསཱ”ཏི།།

“ན ཧརཱམི ན བྷཉྫཱམི, ཨཱརཱ སིངྒྷཱམི ཝཱརིཛཾ།
ཨཐ ཀེན ནུ ཝཎྞེན, གནྡྷཏྠེནོཏི ཝུཙྩཏི།།

“ཡྭཱཡཾ བྷིསཱནི ཁནཏི, པུཎྜརཱིཀཱནི བྷཉྫཏི།
ཨེཝཾ ཨཱཀིཎྞཀམྨནྟོ, ཀསྨཱ ཨེསོ ན ཝུཙྩཏི”ཏི།།

“ཨཱཀིཎྞལུདྡོ པུརིསོ, དྷཱཏིཙེལཾཝ མཀྑིཏོ།
ཏསྨིཾ མེ ཝཙནཾ ནཏྠི, ཏྭཉྩཱརཧཱམི ཝཏྟཝེ།།

“ཨནངྒཎསྶ པོསསྶ, ནིཙྩཾ སུཙིགཝེསིནོ།
ཝཱལགྒམཏྟཾ པཱཔསྶ, ཨབྦྷཱམཏྟཾཝ ཁཱཡཏི”ཏི།།

“ཨདྡྷཱ མཾ ཡཀྑ ཛཱནཱསི, ཨཐོ མེ ཨནུཀམྤསི།
པུནཔི ཡཀྑ ཝཛྫཱསི, ཡདཱ པསྶསི ཨེདིས”ནྟི།།

“ནེཝ ཏཾ ཨུཔཛཱིཝཱམ, ནཔི ཏེ བྷཏཀཱམྷསེ།
ཏྭམེཝ བྷིཀྑུ ཛཱནེཡྻ, ཡེན གཙྪེཡྻ སུགྒཏི”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ སོ བྷིཀྑུ ཏཱཡ དེཝཏཱཡ སཾཝེཛིཏོ སཾཝེགམཱཔཱདཱིཏི།

ཝནསཾཡུཏྟཾ སམཏྟཾ།

ཏསྶུདྡཱནཾ —

ཝིཝེཀཾ ཨུཔཊྛཱནཉྩ, ཀསྶཔགོཏྟེན སམྦཧུལཱ།
ཨཱནནྡོ ཨནུརུདྡྷོ ཙ, ནཱགདཏྟཉྩ ཀུལགྷརཎཱི།།

ཝཛྫིཔུཏྟོ ཙ ཝེསཱལཱི, སཛ྄ཛྷཱཡེན ཨཡོནིསོ།
མཛ྄ཛྷནྷིཀཱལམྷི པཱཀཏིནྡྲིཡ, པདུམཔུཔྥེན ཙུདྡས ཧོནྟི།།

༡༠. ཡཀྑསཾཡུཏྟཾ

༡. ཨིནྡཀསུཏྟཾ

༢༣༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཨིནྡཀཱུཊེ པབྦཏེ, ཨིནྡཀསྶ ཡཀྑསྶ བྷཝནེ། ཨཐ ཁོ ཨིནྡཀོ ཡཀྑོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“རཱུཔཾ ན ཛཱིཝནྟི ཝདནྟི བུདྡྷཱ, ཀཐཾ ནྭཡཾ ཝིནྡཏིམཾ སརཱིརཾ།
ཀུཏསྶ ཨཊྛཱིཡཀཔིཎྜམེཏི, ཀཐཾ ནྭཡཾ སཛྫཏི གབྦྷརསྨི”ནྟི།།

“པཋམཾ ཀལལཾ ཧོཏི, ཀལལཱ ཧོཏི ཨབྦུདཾ།
ཨབྦུདཱ ཛཱཡཏེ པེསི, པེསི ནིབྦཏྟཏི གྷནོ།
གྷནཱ པསཱཁཱ ཛཱཡནྟི, ཀེསཱ ལོམཱ ནཁཱཔི ཙ།།

“ཡཉྩསྶ བྷུཉྫཏི མཱཏཱ, ཨནྣཾ པཱནཉྩ བྷོཛནཾ།
ཏེན སོ ཏཏྠ ཡཱཔེཏི, མཱཏུཀུཙྪིགཏོ ནརོ”ཏི།།

༢. སཀྐནཱམསུཏྟཾ

༢༣༦. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི གིཛ྄ཛྷཀཱུཊེ པབྦཏེ། ཨཐ ཁོ སཀྐནཱམཀོ ཡཀྑོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི —

“སབྦགནྠཔྤཧཱིནསྶ , ཝིཔྤམུཏྟསྶ ཏེ སཏོ།
སམཎསྶ ན ཏཾ སཱདྷུ, ཡདཉྙམནུསཱསསཱི”ཏི [ཡདཉྙམནུསཱསཏཱིཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]།།

“ཡེན ཀེནཙི ཝཎྞེན, སཾཝཱསོ སཀྐ ཛཱཡཏི།
ན ཏཾ ཨརཧཏི སཔྤཉྙོ, མནསཱ ཨནུཀམྤིཏུཾ།།

“མནསཱ ཙེ པསནྣེན, ཡདཉྙམནུསཱསཏི།
ན ཏེན ཧོཏི སཾཡུཏྟོ, ཡཱནུཀམྤཱ [སཱནུཀམྤཱ (སཱི. པཱི.)] ཨནུདྡཡཱ”ཏི།།

༣. སཱུཙིལོམསུཏྟཾ

༢༣༧. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ གཡཱཡཾ ཝིཧརཏི ཊངྐིཏམཉྩེ སཱུཙིལོམསྶ ཡཀྑསྶ བྷཝནེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཁརོ ཙ ཡཀྑོ སཱུཙིལོམོ ཙ ཡཀྑོ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨཏིཀྐམནྟི། ཨཐ ཁོ ཁརོ ཡཀྑོ སཱུཙིལོམཾ ཡཀྑཾ ཨེཏདཝོཙ — “ཨེསོ སམཎོ”ཏི། “ནེསོ སམཎོ, སམཎཀོ ཨེསོ”། “ཡཱཝ ཛཱནཱམི ཡདི ཝཱ སོ སམཎོ ཡདི ཝཱ པན སོ སམཎཀོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ སཱུཙིལོམོ ཡཀྑོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ ཀཱཡཾ ཨུཔནཱམེསི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཀཱཡཾ ཨཔནཱམེསི། ཨཐ ཁོ སཱུཙིལོམོ ཡཀྑོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “བྷཱཡསི མཾ སམཎཱ”ཏི? “ན ཁྭཱཧཾ ཏཾ, ཨཱཝུསོ, བྷཱཡཱམི; ཨཔི ཙ ཏེ སམྥསྶོ པཱཔཀོ”ཏི། “པཉྷཾ ཏཾ, སམཎ, པུཙྪིསྶཱམི། སཙེ མེ ན བྱཱཀརིསྶསི, ཙིཏྟཾ ཝཱ ཏེ ཁིཔིསྶཱམི, ཧདཡཾ ཝཱ ཏེ ཕཱལེསྶཱམི, པཱདེསུ ཝཱ གཧེཏྭཱ པཱརགངྒཱཡ [པཱརཾ གངྒཱཡ (ཀ.)] ཁིཔིསྶཱམཱི”ཏི། “ན ཁྭཱཧཾ ཏཾ, ཨཱཝུསོ, པསྶཱམི སདེཝཀེ ལོཀེ སམཱརཀེ སབྲཧྨཀེ སསྶམཎབྲཱཧྨཎིཡཱ པཛཱཡ སདེཝམནུསྶཱཡ, ཡོ མེ ཙིཏྟཾ ཝཱ ཁིཔེཡྻ ཧདཡཾ ཝཱ ཕཱལེཡྻ པཱདེསུ ཝཱ གཧེཏྭཱ པཱརགངྒཱཡ ཁིཔེཡྻ; ཨཔི ཙ ཏྭཾ, ཨཱཝུསོ, པུཙྪ ཡདཱཀངྑསཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ སཱུཙིལོམོ ཡཀྑོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི – ( ) [(ཨཐ ཁོ སཱུཙིལོམོ ཡཀྑོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི།) (སྱཱ.)]

“རཱགོ ཙ དོསོ ཙ ཀུཏོནིདཱནཱ,
ཨརཏཱི རཏཱི ལོམཧཾསོ ཀུཏོཛཱ།
ཀུཏོ སམུཊྛཱཡ མནོཝིཏཀྐཱ,
ཀུམཱརཀཱ དྷངྐམིཝོསྶཛནྟཱི”ཏི།།

“རཱགོ ཙ དོསོ ཙ ཨིཏོནིདཱནཱ,
ཨརཏཱི རཏཱི ལོམཧཾསོ ཨིཏོཛཱ།
ཨིཏོ སམུཊྛཱཡ མནོཝིཏཀྐཱ,
ཀུམཱརཀཱ དྷངྐམིཝོསྶཛནྟི།།

“སྣེཧཛཱ ཨཏྟསམྦྷཱུཏཱ, ནིགྲོདྷསྶེཝ ཁནྡྷཛཱ།
པུཐཱུ ཝིསཏྟཱ ཀཱམེསུ, མཱལུཝཱཝ ཝིཏཏཱ [ཝིཏྠཏཱ (སྱཱ. ཀཾ.)] ཝནེ།།

“ཡེ ནཾ པཛཱནནྟི ཡཏོནིདཱནཾ,
ཏེ ནཾ ཝིནོདེནྟི སུཎོཧི ཡཀྑ།
ཏེ དུཏྟརཾ ཨོགྷམིམཾ ཏརནྟི,
ཨཏིཎྞཔུབྦཾ ཨཔུནབྦྷཝཱཡཱ”ཏི།།

༩. མཎིབྷདྡསུཏྟཾ

༢༣༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ མགདྷེསུ ཝིཧརཏི མཎིམཱལིཀེ ཙེཏིཡེ མཎིབྷདྡསྶ ཡཀྑསྶ བྷཝནེ། ཨཐ ཁོ མཎིབྷདྡོ ཡཀྑོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“སཏིམཏོ སདཱ བྷདྡཾ, སཏིམཱ སུཁམེདྷཏི།
སཏིམཏོ སུཝེ སེཡྻོ, ཝེརཱ ཙ པརིམུཙྩཏཱི”ཏི།།

“སཏིམཏོ སདཱ བྷདྡཾ, སཏིམཱ སུཁམེདྷཏི།
སཏིམཏོ སུཝེ སེཡྻོ, ཝེརཱ ན པརིམུཙྩཏི།།

"ཡསྶ སབྦམཧོརཏྟཾ [རཏྟིཾ (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)], ཨཧིཾསཱཡ རཏོ མནོ།
མེཏྟཾ སོ སབྦབྷཱུཏེསུ, ཝེརཾ ཏསྶ ན ཀེནཅཱི"ཏི།།

༥. སཱནུསུཏྟཾ

༢༣༨. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརིསྶཱ ཨུཔཱསིཀཱཡ སཱནུ ནཱམ པུཏྟོ ཡཀྑེན གཧིཏོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ སཱ ཨུཔཱསིཀཱ པརིདེཝམཱནཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

"ཙཱཏུདྡསིཾ པཉྩདསིཾ, ཡཱ ཙ པཀྑསྶ ཨཊྛམཱི།
པཱཊིཧཱརིཡཔཀྑཉྩ, ཨཊྛངྒསུསམཱགཏཾ།།

"ཨུཔོསཐཾ ཨུཔཝསནྟི, བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརནྟི ཡེ།
ན ཏེཧི ཡཀྑཱ ཀཱིལནྟི, ཨིཏི མེ ཨརཧཏཾ སུཏཾ།
སཱ དཱནི ཨཛྫ པསྶཱམི, ཡཀྑཱ ཀཱིལནྟི སཱནུནཱ"ཏི།།

"ཙཱཏུདྡསིཾ པཉྩདསིཾ, ཡཱ ཙ པཀྑསྶ ཨཊྛམཱི།
པཱཊིཧཱརིཡཔཀྑཉྩ, ཨཊྛངྒསུསམཱགཏཾ།
ཨུཔོསཐཾ ཨུཔཝསནྟི, བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརནྟི ཡེ།།

"ན ཏེཧི ཡཀྑཱ ཀཱིལནྟི, སཱདྷུ ཏེ ཨརཧཏཾ སུཏཾ།
སཱནུཾ པབུདྡྷཾ ཝཛྫཱསི, ཡཀྑཱནཾ ཝཙནཾ ཨིདཾ།
མཱཀཱསི པཱཔཀཾ ཀམྨཾ, ཨཱཝི ཝཱ ཡདི ཝཱ རཧོ།།

"སཙེ ཙ [སཙེཝ (སྱཱ. ཀཾ. པཱི. ཀ.), ཡཙྩེཝ (སཱི.)] པཱཔཀཾ ཀམྨཾ, ཀརིསྶསི ཀརོསི ཝཱ།
ན ཏེ དུཀྑཱ པམུཏྱཏྠི, ཨུཔྤཙྩཱཔི པལཱཡཏོ"ཏི།།

"མཏཾ ཝཱ ཨམྨ རོདནྟི, ཡོ ཝཱ ཛཱིཝཾ ན དིསྶཏི།
ཛཱིཝནྟཾ ཨམྨ པསྶནྟཱི, ཀསྨཱ མཾ ཨམྨ རོདསཱི"ཏི།།

"མཏཾ ཝཱ པུཏྟ རོདནྟི, ཡོ ཝཱ ཛཱིཝཾ ན དིསྶཏི།
ཡོ ཙ ཀཱམེ ཙཛིཏྭཱན, པུནརཱགཙྪཏེ ཨིདྷ།
ཏཾ ཝཱཔི པུཏྟ རོདནྟི, པུན ཛཱིཝཾ མཏོ ཧི སོ།།

"ཀུཀྐུལཱ ཨུབྦྷཏོ ཏཱཏ, ཀུཀྐུལཾ [ཀུཀྐུལེ (སཱི.)] པཏིཏུམིཙྪསི།
ནརཀཱ ཨུབྦྷཏོ ཏཱཏ, ནརཀཾ པཏིཏུམིཙྪསི།།

“ཨབྷིདྷཱཝཐ བྷདྡནྟེ, ཀསྶ ཨུཛྫྷཱཔཡཱམསེ།
ཨཱདིཏྟཱ ནཱིཧཏཾ [ནཱིཧཊཾ (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.), ནཱིཧརཾ (པཱི. ཀ.)] བྷཎྜཾ, པུན ཌཡ྄ཧིཏུམིཙྪསཱི”ཏི།།

༦. པིཡངྐརསུཏྟཾ

༢༤༠. ཨེཀཾ སམཡཾ ཨཱཡསྨཱ ཨནུརུདྡྷོ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཨནུརུདྡྷོ རཏྟིཡཱ པཙྩཱུསསམཡཾ པཙྩཱུཊྛཱཡ དྷམྨཔདཱནི བྷཱསཏི། ཨཐ ཁོ པིཡངྐརམཱཏཱ ཡཀྑིནཱི པུཏྟཀཾ ཨེཝཾ ཏོསེསི –

“མཱ སདྡཾ ཀརི པིཡངྐར, བྷིཀྑུ དྷམྨཔདཱནི བྷཱསཏི།
ཨཔི [ཨཔི (སྱཱ.)] ཙ དྷམྨཔདཾ ཝིཛཱནིཡ, པཊིཔཛྫེམ ཧིཏཱཡ ནོ སིཡཱ།།

“པཱཎེསུ ཙ སཾཡམཱམསེ, སམྤཛཱནམུསཱ ན བྷཎཱམསེ།
སིཀྑེམ སུསཱིལྱམཏྟནོ [སུསཱིལམཏྟནོ (སྱཱ. ཀ.)], ཨཔི མུཙྩེམ པིསཱཙཡོནིཡཱ”ཏི།།

༧. པུནབྦསུསུཏྟཾ

༢༤༡. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟཱཡ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཙེཏསཱ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི། ཨཐ ཁོ པུནབྦསུམཱཏཱ ཡཀྑིནཱི པུཏྟཀཾ ཨེཝཾ ཏོསེསི –

“ཏུཎྷཱི ཨུཏྟརིཀེ ཧོཧི, ཏུཎྷཱི ཧོཧི པུནབྦསུ།
ཡཱཝཱཧཾ བུདྡྷསེཊྛསྶ, དྷམྨཾ སོསྶཱམི སཏྠུནོ།།

“ནིབྦཱནཾ བྷགཝཱ ཨཱཧ, སབྦགནྠཔྤམོཙནཾ།
ཨཏིཝེལཱ ཙ མེ ཧོཏི, ཨསྨིཾ དྷམྨེ པིཡཱཡནཱ།།

“པིཡོ ལོཀེ སཀོ པུཏྟོ, པིཡོ ལོཀེ སཀོ པཏི།
ཏཏོ པིཡཏརཱ མཡ྄ཧཾ, ཨསྶ དྷམྨསྶ མགྒནཱ།།

“ན ཧི པུཏྟོ པཏི ཝཱཔི, པིཡོ དུཀྑཱ པམོཙཡེ།
ཡཐཱ སདྡྷམྨསྶཝནཾ, དུཀྑཱ མོཙེཏི པཱཎིནཾ།།

“ལོཀེ དུཀྑཔརེཏསྨིཾ, ཛརཱམརཎསཾཡུཏེ།
ཛརཱམརཎམོཀྑཱཡ, ཡཾ དྷམྨཾ ཨབྷིསམྦུདྷཾ།
ཏཾ དྷམྨཾ སོཏུམིཙྪཱམི, ཏུཎྷཱི ཧོཧི པུནབྦསཱུ”ཏི།།

“ཨཧམྤི ན པྤཝཀྑཱམི, ཏུཎྷཱིབྷཱུཏཱཡམུཏྟརཱ།
དྷམྨམེཝ ནིསཱམེཧི, སདྡྷམྨསྶཝནཾ སུཁཾ།
སདྡྷམྨསྶ ཨནཉྙཱཡ, ཨམྨེ དུཀྑཾ ཙརཱམསེ།།

“ཨེས དེཝམནུསྶཱནཾ, སམྨཱུལ༹ྷཱནཾ པབྷངྐརོ།
བུདྡྷོ ཨནྟིམསཱརཱིརོ, དྷམྨཾ དེསེཏི ཙཀྑུམཱ”ཏི།།

“སཱདྷུ ཁོ པཎྜིཏོ ནཱམ, པུཏྟོ ཛཱཏོ ཨུརེསཡོ།
པུཏྟོ མེ བུདྡྷསེཊྛསྶ, དྷམྨཾ སུདྡྷཾ པིཡཱཡཏི།།

“པུནབྦསུ སུཁཱི ཧོཧི, ཨཛྫཱཧམྷི སམུགྒཏཱ།
དིཊྛཱནི ཨརིཡསཙྩཱནི, ཨུཏྟརཱཔི སུཎཱཏུ མེ”ཏི།།

༨. སུདཏྟསུཏྟཾ

༢༤༢. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི སཱིཏཝནེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ གཧཔཏི རཱཛགཧཾ ཨནུཔྤཏྟོ ཧོཏི ཀེནཙིདེཝ ཀརཎཱིཡེན། ཨསྶོསི ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ གཧཔཏི – “བུདྡྷོ ཀིར ལོཀེ ཨུཔྤནྣོ”ཏི། ཏཱཝདེཝ ཙ པན བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ ཨུཔསངྐམིཏུཀཱམོ ཧོཏི། ཨཐསྶ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ གཧཔཏིསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཀཱལོ ཁོ ཨཛྫ བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ ཨུཔསངྐམིཏུཾ། སྭེ དཱནཱཧཾ ཀཱལེན བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ གམིསྶཱམཱི”ཏི བུདྡྷགཏཱཡ སཏིཡཱ ནིཔཛྫི། རཏྟིཡཱ སུདཾ ཏིཀྑཏྟུཾ ཝུཊྛཱསི པབྷཱཏནྟི མཉྙམཱནོ། ཨཐ ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ གཧཔཏི ཡེན སིཝཐིཀདྭཱརཾ [སཱིཝཐིཀདྭཱརཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཏེནུཔསངྐམི། ཨམནུསྶཱ དྭཱརཾ ཝིཝརིཾསུ། ཨཐ ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ གཧཔཏིསྶ ནགརམྷཱ ནིཀྑནྟསྶ ཨཱལོཀོ ཨནྟརདྷཱཡི, ཨནྡྷཀཱརོ པཱཏུརཧོསི, བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསོ ཨུདཔཱདི, ཏཏོ པུན ནིཝཏྟིཏུཀཱམོ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ སིཝཀོ [སཱིཝཀོ (སཱི. པཱི.)] ཡཀྑོ ཨནྟརཧིཏོ སདྡམནུསྶཱཝེསི –

“སཏཾ ཧཏྠཱི སཏཾ ཨསྶཱ, སཏཾ ཨསྶཏརཱིརཐཱ།
སཏཾ ཀཉྙཱསཧསྶཱནི, ཨཱམུཀྐམཎིཀུཎྜལཱ།
ཨེཀསྶ པདཝཱིཏིཧཱརསྶ, ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལ༹སིཾ།།

“ཨབྷིཀྐམ གཧཔཏི, ཨབྷིཀྐམ གཧཔཏི།
ཨབྷིཀྐམནཾ ཏེ སེཡྻོ, ནོ པཊིཀྐམན”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ གཧཔཏིསྶ ཨནྡྷཀཱརོ ཨནྟརདྷཱཡི, ཨཱལོཀོ པཱཏུརཧོསི, ཡཾ ཨཧོསི བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསོ, སོ པཊིཔྤསྶམྦྷི། དུཏིཡམྤི ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ གཧཔཏིསྶ ཨཱལོཀོ ཨནྟརདྷཱཡི, ཨནྡྷཀཱརོ པཱཏུརཧོསི, བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསོ ཨུདཔཱདི། དུཏིཡམྤི ཁོ སིཝཀོ ཡཀྑོ ཨནྟརཧིཏོ སདྡམནུསྶཱཝེསི –

“སཏཾ ཧཏྠཱི སཏཾ ཨསྶཱ…པེ.…
ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལ༹སིཾ།།

“ཨབྷིཀྐམ གཧཔཏི, ཨབྷིཀྐམ གཧཔཏི།
ཨབྷིཀྐམནཾ ཏེ སེཡྻོ, མཱ པཊིཀྐམན”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ གཧཔཏིསྶ ཨནྡྷཀཱརོ ཨནྟརདྷཱཡི , ཨཱལོཀོ པཱཏུརཧོསི, ཡཾ ཨཧོསི བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསོ, སོ པཊིཔྤསྶམྦྷི། ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ གཧཔཏིསྶ ཨཱལོཀོ ཨནྟརདྷཱཡི, ཨནྡྷཀཱརོ པཱཏུརཧོསི, བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསོ ཨུདཔཱདི, ཏཏིཡམྤི ཁོ སཱིཝཀོ ཡཀྑོ ཨནྟརཧིཏོ སདྡམནུསྶཱཝེསི –

“སཏཾ ཧཏྠཱི སཏཾ ཨསྶཱ...པེ....
ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལསིཾ།།

“ཨབྷིཀྐམ གཧཔཏི, ཨབྷིཀྐམ གཧཔཏི།
ཨབྷིཀྐམནཾ ཏེ སེཡྻོ, མཱ པཊིཀྐམན”ནྟི།།

ཨཐ ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ གཧཔཏིསྶ ཨནྡྷཀཱརོ ཨནྟརདྷཱཡི, ཨཱལོཀོ པཱཏུརཧོསི, ཡཾ ཨཧོསི བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསོ, སོ པཊིཔྤསྶམྦྷི། ཨཐ ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ གཧཔཏི ཡེན སཱིཏཝནཾ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ རཏྟིཡཱ པཙྩཱུསསམཡཾ པཙྩུཊྛཱཡ ཨབྦྷོཀཱསེ ཙངྐམཏི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨནཱཐཔིཎྜིཀཾ གཧཔཏིཾ དཱུརཏོཝ ཨཱགཙྪནྟཾ། དིསྭཱན ཙངྐམཱ ཨོརོཧིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ནིསཛྫ ཁོ བྷགཝཱ ཨནཱཐཔིཎྜིཀཾ གཧཔཏིཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨེཧི སུདཏྟཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ ཨནཱཐཔིཎྜིཀོ གཧཔཏི, ནཱམེན མཾ བྷགཝཱ ཨཱལཔཏཱིཏི, ཧཊྛོ ཨུདགྒོ ཏཏྠེཝ བྷགཝཏོ པཱདེསུ སིརསཱ ནིཔཏིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཙྩི, བྷནྟེ, བྷགཝཱ སུཁམསཡིཏྠཱ”ཏི?

“སབྦདཱ ཝེ སུཁཾ སེཏི, བྲཱཧྨཎོ པརིནིབྦུཏོ།
ཡོ ན ལིམྤཏི ཀཱམེསུ, སཱིཏིབྷཱུཏོ ནིརཱུཔདྷི།།

“སབྦཱ ཨཱསཏྟིཡོ ཚེཏྭཱ, ཝིནེཡྻ ཧདཡེ དརཾ།
ཨུཔསནྟོ སུཁཾ སེཏི, སནྟིཾ པཔྤུཡྻ ཙེཏསཱ”ཏི [ཙེཏསོཏི (སཱི.)]།།

༩. པཋམསུཀྐཱསུཏྟཾ

༢༤༣. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སུཀྐཱ བྷིཀྑུནཱི མཧཏིཡཱ པརིསཱཡ པརིཝུཏཱ དྷམྨཾ དེསེཏི། ཨཐ ཁོ སུཀྐཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨབྷིཔྤསནྣོ ཡཀྑོ རཱཛགཧེ རཐིཀཱཡ རཐིཀཾ སིངྒྷཱཊཀེན སིངྒྷཱཊཀཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཀིཾ མེ ཀཏཱ རཱཛགཧེ མནུསྶཱ, མདྷུཔཱིཏཱཝ སེཡརེ།
ཡེ སུཀྐཾ ན པཡིརུཔཱསནྟི, དེསེནྟིཾ ཨམཏཾ པདཾ།།

“ཏཉྩ པན ཨཔྤཊིཝཱནཱིཡཾ, ཨསེཙནཀམོཛཝཾ།
པིཝནྟི མཉྙེ སཔྤཉྙཱ, ཝལཱཧཀམིཝ པནྠགཱུ”ཏི [ཝལཱཧཀམིཝནྠགཱུཏི (སཱི.)]།།

༧༠. དུཏིཡསུཀྐཱསུཏྟཾ

༢༤༤. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརོ ཨུཔཱསཀོ སུཀྐཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ བྷོཛནཾ ཨདཱསི། ཨཐ ཁོ སུཀྐཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨབྷིཔྤསནྣོ ཡཀྑོ རཱཛགཧེ རཐིཀཱཡ རཐིཀཾ སིངྒྷཱཊཀེན སིངྒྷཱཊཀཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“པུཉྙཾ ཝཏ པསཝི བཧུཾ, སཔྤཉྙོ ཝཏཱཡཾ ཨུཔཱསཀོ།
ཡོ སུཀྐཱཡ ཨདཱསི བྷོཛནཾ, སབྦགནྠེཧི ཝིཔྤམུཏྟིཡཱ”ཏི [ཝིཔྤམུཏྟིཡཱཏི (སྱཱ° ཀཾ°)]།།

༧༡. ཙཱིརཱསུཏྟཾ

༢༤༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརོ ཨུཔཱསཀོ ཙཱིརཱཡ [ཝཱིརཱཡ (ཀ°)] བྷིཀྑུནིཡཱ ཙཱིཝརཾ ཨདཱསི། ཨཐ ཁོ ཙཱིརཱཡ བྷིཀྑུནིཡཱ ཨབྷིཔྤསནྣོ ཡཀྑོ རཱཛགཧེ རཐིཀཱཡ རཐིཀཾ སིངྒྷཱཊཀེན སིངྒྷཱཊཀཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“པུཉྙཾ ཝཏ པསཝི བཧུཾ, སཔྤཉྙོ ཝཏཱཡཾ ཨུཔཱསཀོ།
ཡོ ཙཱིརཱཡ ཨདཱསི ཙཱིཝརཾ, སབྦཡོགེཧི ཝིཔྤམུཏྟིཡཱ”ཏི [ཝིཔྤམུཏྟིཡཱཏི (སྱཱ° ཀཾ°)]།།

༧༢. ཨཱལཝཀསུཏྟཾ

༢༤༦. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨཱལཝིཡཾ ཝིཧརཏི ཨཱལཝཀསྶ ཡཀྑསྶ བྷཝནེ། ཨཐ ཁོ ཨཱལཝཀོ ཡཀྑོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “ནིཀྑམ, སམཎཱ”ཏི། “སཱདྷཱཝུསོ”ཏི བྷགཝཱ ནིཀྑམི། “པཝིས, སམཎཱ”ཏི། “སཱདྷཱཝུསོ”ཏི བྷགཝཱ པཱཝིསི། དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱལཝཀོ ཡཀྑོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “ནིཀྑམ, སམཎཱ”ཏི། “སཱདྷཱཝུསོ”ཏི བྷགཝཱ ནིཀྑམི། “པཝིས, སམཎཱ”ཏི། “སཱདྷཱཝུསོ”ཏི བྷགཝཱ པཱཝིསི། ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨཱལཝཀོ ཡཀྑོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “ནིཀྑམ, སམཎཱ”ཏི། “སཱདྷཱཝུསོ”ཏི བྷགཝཱ ནིཀྑམི། “པཝིས, སམཎཱ”ཏི། “སཱདྷཱཝུསོ”ཏི བྷགཝཱ པཱཝིསི། ཙཏུཏྠམྤི ཁོ ཨཱལཝཀོ ཡཀྑོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “ནིཀྑམ, སམཎཱ”ཏི། “ན ཁྭཱཧཾ ཏཾ, ཨཱཝུསོ, ནིཀྑམིསྶཱམི། ཡཾ ཏེ ཀརཎཱིཡཾ ཏཾ ཀརོཧཱི”ཏི། “པཉྷཾ ཏཾ, སམཎ, པུཙྪིསྶཱམི། སཙེ མེ ན བྱཱཀརིསྶསི, ཙིཏྟཾ ཝཱ ཏེ ཁིཔིསྶཱམི, ཧདཡཾ ཝཱ ཏེ ཕཱལེསྶཱམི, པཱདེསུ ཝཱ གཧེཏྭཱ པཱརགངྒཱཡ ཁིཔིསྶཱམཱི”ཏི། “ན ཁྭཱཧཾ ཏཾ, ཨཱཝུསོ, པསྶཱམི སདེཝཀེ ལོཀེ སམཱརཀེ སབྲཧྨཀེ སསྶམཎབྲཱཧྨཎིཡཱ པཛཱཡ སདེཝམནུསྶཱཡ, ཡོ མེ ཙིཏྟཾ ཝཱ ཁིཔེཡྻ ཧདཡཾ ཝཱ ཕཱལེཡྻ, པཱདེསུ ཝཱ གཧེཏྭཱ པཱརགངྒཱཡ ཁིཔེཡྻ། ཨཔི ཙ ཏྭཾ, ཨཱཝུསོ, པུཙྪ ཡདཱཀངྑསཱི”ཏི [(ཨཐ ཁོ ཨཱལཝཀོ ཡཀྑོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི།) (སྱཱི°)]།

“ཀིཾསཱུདྷ ཝིཏྟཾ པུརིསསྶ སེཊྛཾ, ཀིཾསུ སུཙིཎྞོ སུཁམཱཝཧཏི།
ཀིཾསུ ཧཝེ སཱདུཏརཾ རསཱནཾ, ཀཐཾཛཱིཝིཾ ཛཱིཝིཏམཱཧུ སེཊྛ”ནྟི།།

“སདྡྷཱིདྷ ཝིཏྟཾ པུརིསསྶ སེཊྛཾ, དྷམྨོ སུཙིཎྞོ སུཁམཱཝཧཏི།
སཙྩཾ ཧཝེ སཱདུཏརཾ རསཱནཾ, པཉྙཱཛཱིཝིཾ ཛཱིཝིཏམཱཧུ སེཊྛ”ནྟི།།

“ཀཐཾསུ ཏརཏི ཨོགྷཾ, ཀཐཾསུ ཏརཏི ཨཎྞཝཾ།

ཀཐཾསུ དུཀྑམཙྩེཏི, ཀཐཾསུ པརིསུཛྫྷཏཱི”ཏི།།

“སདྡྷཱཡ ཏརཏི ཨོགྷཾ, ཨཔྤམཱདེན ཨཎྞཝཾ།
ཝཱིརིཡེན དུཀྑམཙྩེཏི, པཉྙཱཡ པརིསུཛྫྷཏཱི”ཏི།།

“ཀཐཾསུ ལབྷཏེ པཉྙཾ, ཀཐཾསུ ཝིནྡཏེ དྷནཾ།
ཀཐཾསུ ཀིཏྟིཾ པཔྤོཏི, ཀཐཾ མིཏྟཱནི གནྠཏི།
ཨསྨཱ ལོཀཱ པརཾ ལོཀཾ, ཀཐཾ པེཙྩ ན སོཙཏཱི”ཏི།།

“སདྡཧཱནོ ཨརཧཏཾ, དྷམྨཾ ནིབྦཱནཔཏྟིཡཱ།
སུསྶཱུསཾ [སུསྶཱུསཱ (སཱི॰ པཱི॰)] ལབྷཏེ པཉྙཾ, ཨཔྤམཏྟོ ཝིཙཀྑཎོ།།

“པཏིརཱུཔཀཱརཱི དྷུརཝཱ, ཨུཊྛཱཏཱ ཝིནྡཏེ དྷནཾ།
སཙྩེན ཀིཏྟིཾ པཔྤོཏི, དདཾ མིཏྟཱནི གནྠཏི།
ཨསྨཱ ལོཀཱ པརཾ ལོཀཾ, ཨེཝཾ པེཙྩ ན སོཙཏི།།

“ཡསྶེཏེ ཙཏུརོ དྷམྨཱ, སདྡྷསྶ གྷརམེསིནོ།
སཙྩཾ དྷམྨོ དྷིཏི ཙཱགོ, ས ཝེ པེཙྩ ན སོཙཏི།།

“ཨིངྒྷ ཨཉྙེཔི པུཙྪསྶུ, པུཐཱུ སམཎབྲཱཧྨཎེ།
ཡདི སཙྩཱ དམཱ ཙཱགཱ, ཁནྟྱཱ བྷིཡྻོདྷ ཝིཛྫཏཱི”ཏི།།

“ཀཐཾ ནུ དཱནི པུཙྪེཡྻཾ, པུཐཱུ སམཎབྲཱཧྨཎེ།
ཡོཧཾ [སོཧཾ (སཱི॰), སྭཱཧཾ (ཀ॰)] ཨཛྫ པཛཱནཱམི, ཡོ ཨཏྠོ སམྤརཱཡིཀོ།།

“ཨཏྠཱཡ ཝཏ མེ བུདྡྷོ, ཝཱསཱཡཱལཝིམཱགམཱ [ཝཱགཏོ (པཱི॰ ཀ॰)]།
ཡོཧཾ [སོཧཾ (སཱི॰)] ཨཛྫ པཛཱནཱམི, ཡཏྠ དིནྣཾ མཧཔྥལཾ།།

“སོ ཨཧཾ ཝིཙརིསྶཱམི, གཱམཱ གཱམཾ པུརཱ པུརཾ།
ནམསྶམཱནོ སམྦུདྡྷཾ, དྷམྨསྶ ཙ སུདྷམྨཏ”ནྟི།།

ཡཀྑསཾཡུཏྟཾ སམཏྟཾ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཨིནྡཀོ སཀྐ སཱུཙི ཙ, མཎིབྷདྡོ ཙ སཱནུ ཙ།

པིཡདྐར པུནབྷསུ སུདརྐོ ཙ, དེ སུཀྲ ཙྱོརཨུལཔླིཏི དྷདས།།

༡༡. སཀྐསཾཡུཏྟཾ

༡. པཋམཝགྒོ

༡. སུཝཱིརསུཏྟཾ

༢༤༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “བྷིཀྑཝོ”ཏི། “བྷདནྟེ”ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨསུརཱ དེཝེ ཨབྷིཡཾསུ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུཝཱིརཾ དེཝཔུཏྟཾ ཨཱམནྟེསི – ‘ཨེཏེ, ཏཱཏ སུཝཱིར, ཨསུརཱ དེཝེ ཨབྷིཡནྟི། གཙྪ, ཏཱཏ སུཝཱིར, ཨསུརེ པཙྩུཡྻཱཧཱི’ཏི། ‘ཨེཝཾ བྷདྡནྟཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སུཝཱིརོ དེཝཔུཏྟོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ པམཱདཾ ཨཱཔཱདེསི [ཨཱཧརེསི (ཀཏྠཙི) ནཝངྒུཏྟརེ སཱིཧནཱདསུཏྟེཔི]། དུཏིཡམྤི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུཝཱིརཾ དེཝཔུཏྟཾ ཨཱམནྟེསི – ‘ཨེཏེ, ཏཱཏ སུཝཱིར, ཨསུརཱ དེཝེ ཨབྷིཡནྟི། གཙྪ, ཏཱཏ སུཝཱིར, ཨསུརེ པཙྩུཡྻཱཧཱི’ཏི། ‘ཨེཝཾ བྷདྡནྟཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སུཝཱིརོ དེཝཔུཏྟོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ དུཏིཡམྤི པམཱདཾ ཨཱཔཱདེསི། ཏཏིཡམྤི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུཝཱིརཾ དེཝཔུཏྟཾ ཨཱམནྟེསི – ‘ཨེཏེ, ཏཱཏ སུཝཱིར, ཨསུརཱ དེཝེ ཨབྷིཡནྟི། གཙྪ, ཏཱཏ སུཝཱིར, ཨསུརེ པཙྩུཡྻཱཧཱི’ཏི ། ‘ཨེཝཾ བྷདྡནྟཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སུཝཱིརོ དེཝཔུཏྟོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ ཏཏིཡམྤི པམཱདཾ ཨཱཔཱདེསི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུཝཱིརཾ དེཝཔུཏྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨནུཊྛཧཾ ཨཝཱཡཱམཾ, སུཁཾ ཡཏྲཱདྷིགཙྪཏི།
སུཝཱིར ཏཏྠ གཙྪཱཧི, མཉྩ ཏཏྠེཝ པཱཔཡཱ”ཏི།།

“ཨལསྭསྶ [ཨལསསྶ (སཱི॰ པཱི॰), ཨལསྭཱཡཾ (སྱཱ॰ ཀཾ॰)] ཨནུཊྛཱཏཱ, ན ཙ ཀིཙྩཱནི ཀཱརཡེ།
སབྦཀཱམསམིདྡྷསྶ, ཏཾ མེ སཀྐ ཝརཾ དིསཱ”ཏི།།

“ཡཏྠཱལསོ ཨནུཊྛཱཏཱ, ཨཙྩནྟཾ སུཁམེདྷཏི།
སུཝཱིར ཏཏྠ གཙྪཱཧི, མཉྩ ཏཏྠེཝ པཱཔཡཱ”ཏི།།

“ཨཀམྨུནཱ [ཨཀམྨནཱ (སཱི॰ པཱི॰)] དེཝསེཊྛ, སཀྐ ཝིནྡེམུ ཡཾ སུཁཾ།
ཨསོཀཾ ཨནུཔཱཡཱསཾ, ཏཾ མེ སཀྐ ཝརཾ དིསཱ”ཏི།།

“སཙེ ཨཏྠི ཨཀམྨེན, ཀོཙི ཀྭཙི ན ཛཱིཝཏི།
ནིབྦཱནསྶ ཧི སོ མགྒོ, སུཝཱིར ཏཏྠ གཙྪཱཧི།
མཉྩ ཏཏྠེཝ པཱཔཡཱ”ཏི།།

“སོ ཧི ནཱམ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སཀཾ པུཉྙཕལཾ ཨུཔཛཱིཝམཱནོ དེཝཱནཾ ཏཱཝཏིཾསཱནཾ ཨིསྶརིཡཱདྷིཔཙྩཾ རཛྫཾ ཀཱརེནྟོ ཨུཊྛཱནཝཱིརིཡསྶ ཝཎྞཝཱདཱི བྷཝིསྶཏི། ཨིདྷ ཁོ ཏཾ, བྷིཀྑཝེ, སོབྷེཐ, ཡཾ ཏུམྷེ ཨེཝཾ སྭཱཀྑཱཏེ དྷམྨཝིནཡེ པབྦཛིཏཱ སམཱནཱ ཨུཊྛཧེཡྻཱཐ གྷཊེཡྻཱཐ ཝཱཡམེཡྻཱཐ ཨཔྤཏྟསྶ པཏྟིཡཱ ཨནདྷིགཏསྶ ཨདྷིགམཱཡ,

ཨསཙྪིཀཏསྶ སཙྪིཀིརིཡཱཡཱ”ཏི།

༢. སུསིམསུཏྟཾ

༢༤༨. སཱཝཏྠིཡཾ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “བྷིཀྑཝོ”ཏི། “བྷདནྟེ”ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨསུརཱ དེཝེ ཨབྷིཡཾསུ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུསིམཾ [སུསཱིམཾ (སྱཱ॰ ཀཾ॰ ཀ॰)] དེཝཔུཏྟཾ ཨཱམནྟེསི – ‘ཨེཏེ, ཏཱཏ སུསིམ, ཨསུརཱ དེཝེ ཨབྷིཡནྟི། གཙྪ, ཏཱཏ སུསིམ, ཨསུརེ པཙྩུཡྻཱཧཱི’ཏི། ‘ཨེཝཾ བྷདྡནྟཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སུསིམོ དེཝཔུཏྟོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ པམཱདཾ ཨཱཔཱདེསི། དུཏིཡམྤི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུསིམཾ དེཝཔུཏྟཾ ཨཱམནྟེསི…པེ॰… དུཏིཡམྤི པམཱདཾ ཨཱཔཱདེསི། ཏཏིཡམྤི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུསིམཾ དེཝཔུཏྟཾ ཨཱམནྟེསི…པེ॰… ཏཏིཡམྤི པམཱདཾ ཨཱཔཱདེསི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུསིམཾ དེཝཔུཏྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཨནུཊྛཧཾ ཨཝཱཡཱམཾ, སུཁཾ ཡཏྲཱདྷིགཙྪཏི།
སུསིམ ཏཏྠ གཙྪཱཧི, མཉྩ ཏཏྠེཝ པཱཔཡཱ”ཏི༎

“ཨལསྭསྶ ཨནུཊྛཱཏཱ, ན ཙ ཀིཙྩཱནི ཀཱརཡེ།
སབྦཀཱམསམིདྡྷསྶ, ཏཾ མེ སཀྐ ཝརཾ དིསཱ”ཏི༎

“ཡཏྠཱལསོ ཨནུཊྛཱཏཱ, ཨཙྩནྟཾ སུཁམེདྷཏི།
སུསིམ ཏཏྠ གཙྪཱཧི, མཉྩ ཏཏྠེཝ པཱཔཡཱ”ཏི༎

“ཨཀམྨུནཱ དེཝསེཊྛ, སཀྐ ཝིནྡེམུ ཡཾ སུཁཾ།
ཨསོཀཾ ཨནུཔཱཡཱསཾ, ཏཾ མེ སཀྐ ཝརཾ དིསཱ”ཏི༎

“སཙེ ཨཏྠི ཨཀམྨེན, ཀོཙི ཀྭཙི ན ཛཱིཡཏི།
ནིབྦཱནསྶ ཧི སོ མགྒོ, སུསིམ ཏཏྠ གཙྪཱཧི།
མཉྩ ཏཏྠེཝ པཱཔཡཱ”ཏི༎

“སོ ཧི ནཱམ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སཀཾ པུཉྙཕལཾ ཨུཔཛཱིཝམཱནོ དེཝཱནཾ ཏཱཝཏིཾསཱནཾ ཨིསྶརིཡཱདྷིཔཙྩཾ རཛྫཾ ཀཱརེནྟོ ཨུཊྛཱནཝཱིརིཡསྶ ཝཎྞཝཱདཱི བྷཝིསྶཏི། ཨིདྷ ཁོ ཏཾ, བྷིཀྑཝེ, སོབྷེཐ, ཡཾ ཏུམྷེ ཨེཝཾ སྭཱཀྑཱཏེ དྷམྨཝིནཡེ པབྦཛིཏཱ སམཱནཱ ཨུཊྛཧེཡྻཱཐ གྷཊེཡྻཱཐ ཝཱཡམེཡྻཱཐ ཨཔྤཏྟསྶ པཏྟིཡཱ, ཨནདྷིགཏསྶ ཨདྷིགམཱཡ, ཨསཙྪིཀཏསྶ སཙྪིཀིརིཡཱཡཱ”ཏི།

༣. དྷཛགྒསུཏྟཾ

༢༤༩. སཱཝཏྠིཡཾ ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “བྷིཀྑཝོ”ཏི ། “བྷདནྟེ”ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱསུརསངྒཱམོ སམུཔབྱཱུལ༹ྷོ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ དེཝེ ཏཱཝཏིཾསེ ཨཱམནྟེསི –

‘སཙྪེ, སྨྲིསྨྲ, དེཔྨྣཾ སདྒྷམཱདྣཾ ཨུཥྞཱིཥྐ ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, མམེཕ དཀྵཱིཾ སམཡེ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀིཥྞཱཕ། མམཙྪི ཕོ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀཱཡཏཾ ཡཾ ཧྲཔིསྨྲཏི ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, སོ པཀྲིཡིསྨྲཏི’།

‘ནོ ཙེ མེ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀིཥྞཱཕ, ཨཔ པཛྙཔཏིསྨ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀིཥྞཱཕ། པཛྙཔཏིསྨ ཏི ཕོ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀཱཡཏཾ ཡཾ ཧྲཔིསྨྲཏི ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, སོ པཀྲིཡིསྨྲཏི’།

‘ནོ ཙེ པཛྙཔཏིསྨ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀིཥྞཱཕ, ཨཔ ཕཏྟཀྵསྨ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀིཥྞཱཕ། ཕཏྟཀྵསྨ ཏི ཕོ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀཱཡཏཾ ཡཾ ཧྲཔིསྨྲཏི ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, སོ པཀྲིཡིསྨྲཏི’།

‘ནོ ཙེ ཕཏྟཀྵསྨ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀིཥྞཱཕ, ཨཔ ཨིསྨནསྨ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀིཥྞཱཕ། ཨིསྨནསྨ ཏི ཕོ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀཱཡཏཾ ཡཾ ཧྲཔིསྨྲཏི ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, སོ པཀྲིཡིསྨྲཏི’’ཏི།

“ཏི ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, སཀྐསྨ ཡཱ དེཔྨནམིཙྪསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀཱཡཏཾ, པཛྙཔཏིསྨ ཡཱ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀཱཡཏཾ, ཕཏྟཀྵསྨ ཡཱ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀཱཡཏཾ, ཨིསྨནསྨ ཡཱ དེཕཏྟཛྫཱསྨ ཛྙཛྷཱ ཨུཤྐྲོཀཱཡཏཾ ཡཾ ཧྲཔིསྨྲཏི ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, སོ པཀྲིཡིསྨཔི ནོཔི པཀྲིཡེཡ [ནོ པཀྲིཡེཡ (ཀ。)]།

“ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? སཀྐོ ཏི, བྷིཀྑཝེ, དེཔྨནམིནྡོ ཨཝཱིཏརཱགོ ཨཝཱིཏདོསོ ཨཝཱིཏམོཧོ བྷཱིརུ ཚམྦྷཱི ཨུཏྲཱསཱི པལཱཡཱིཏི།

“ཨཧཉྩ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཝཾ ཝདཱམི – ‘སཙེ ཏུམྷཱཀཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨརཉྙགཏཱནཾ ཡཱ རུཀྑམཱུལགཏཱནཾ ཡཱ སུཉྙཱགཱརགཏཱནཾ ཡཱ ཨུཔྤཛྫེཡྻ ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, མམེཕ དཀྵཱིཾ སམཡེ ཨནུསྶརེཡྻཱཐ – ཨིཏིཔི སོ བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཝིཛྫཱཙརཎསམྤནྣོ སུགཏོ ལོཀཝིདཱུ ཨནུཏྟརོ པུརིསདམྨསཱརཐི སཏྠཱ དེཝམནུསྶཱནཾ བུདྡྷོ བྷགཝཱ’ཏི། མམཉྷི ཝོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནུསྶརཏཾ ཡཾ ཧྲཔིསྨྲཏི ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, སོ པཀྲིཡིསྨྲཏི།

“ནོ ཙེ མཾ ཨནུསྶརེཡྻཱཐ, ཨཐ དྷམྨཾ ཨནུསྶརེཡྻཱཐ – ‘སྭཱཀྑཱཏོ བྷགཝཏཱ དྷམྨོ སནྡིཊྛིཀོ ཨཀཱལིཀོ ཨེཧིཔསྶིཀོ ཨོཔནེཡྻིཀོ པཙྩཏྟཾ ཝེདིཏབྦོ ཝིཉྙཱུཧཱི’ཏི། དྷམྨཉྷི ཝོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནུསྶརཏཾ ཡཾ ཧྲཔིསྨྲཏི ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, སོ པཀྲིཡིསྨྲཏི།

“ནོ ཙེ དྷམྨཾ ཨནུསྶརེཡྻཱཐ, ཨཐ སངྒྷཾ ཨནུསྶརེཡྻཱཐ – ‘སུཔྤཊིཔནྣོ བྷགཝཏོ སཱཝཀསངྒྷོ, ཨུཛུཔྤཊིཔནྣོ བྷགཝཏོ སཱཝཀསངྒྷོ, ཉཱཡཔྤཊིཔནྣོ བྷགཝཏོ སཱཝཀསངྒྷོ, སཱམཱིཙིཔྤཊིཔནྣོ བྷགཝཏོ སཱཝཀསངྒྷོ, ཡདིདཾ ཙཏྟཱརི པུརིསཡུགཱནི ཨཊྛ པུརིསཔུགྒལཱ ཨེས བྷགཝཏོ སཱཝཀསངྒྷོ, ཨཱཧུནེཡྻོ པཱཧུནེཡྻོ དཀྑིཎེཡྻོ ཨཉྫལིཀརཎཱིཡོ ཨནུཏྟརཾ པུཉྙཀྑེཏྟཾ ལོཀསྶཱ’ཏི། སངྒྷཉྷི ཝོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནུསྶརཏཾ ཡཾ ཧྲཔིསྨྲཏི ཧྲཡཾ ཡཱ ཙཀྲིདཉྩཾ ཡཱ ཡོམཏཾསོ ཡཱ, སོ པཀྲིཡིསྨྲཏི།

“ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཏཐཱགཏོ ཧི, བྷིཀྑཝེ, ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཝཱིཏརཱགོ ཝཱིཏདོསོ ཝཱིཏམོཧོ ཨབྷཱིརུ ཨཚམྦྷཱི ཨནུཏྲཱསཱི ཨཔལཱཡཱི’’ཏི། ཨིདམཝོཙ བྷགཝཱ། ཨིདཾ ཝཏྭཱན སུགཏོ ཨཐཱཔརཾ ཨེཏདཝོཙ སཏྠཱ –

“ཨརཉྙེ རུཀྑམཱུལེ ཡཱ, སུཉྙཱགཱརེཝ བྷིཀྑཝོ།
ཨནུསྶརེཐ [ཨནུསྶརེཡྻཱཐ (ཀ。) པདསིདྡྷི པན ཙིནྟེཏབྦཱ] སམྦུདྡྷཾ, ཧྲཡཾ ཏུམྷཱཀ ནོ སིཡཱ།།

“ནོ ཙེ བུདྡྷཾ སརེཡྻཱཐ, ལོཀཇེཊྛཾ ནརཱསབྷཾ།
ཨཐ དྷམྨཾ སརེཡྻཱཐ, ནིཡྻཱནིཀཾ སུདེསིཏཾ།།

“ནོ ཙེ ཏུམྷེ སརེཡྻཱཐ, ནིཡྻཱནིཀཾ སུདེསིཏཾ།
ཨཐ སངྒྷཾ སརེཡྻཱཐ, པུཉྙཀྑེཏྟཾ ཨནུཏྟརཾ།།

“ཨེཝཾ བུདྡྷཾ སརནྟཱནཾ, དྷམྨཾ སངྒྷཉྩ བྷིཀྑཝོ།
བྷཡཾ ཝཱ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ཝཱ, ལོམཧཾསོ ན ཧེསྶཏཱི”ཏི།།

༩. ཝེཔཙིཏྟིསུཏྟཾ

༢༥༠. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། “བྷཱུཏཔུབྦཾ , བྷིཀྑཝེ, དེཝཱསུརསངྒཱམོ སམུཔབྱཱུལ༹ྷོ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ ཨསུརེ ཨཱམནྟེསི – ‘སཙེ, མཱརིསཱ, དེཝཱནཾ ཨསུརསངྒཱམེ སམུཔབྱཱུལ༹ྷེ ཨསུརཱ ཛིནེཡྻུཾ དེཝཱ པརཱཛིནེཡྻུཾ [པརཱཛིཡེཡྻུཾ (སཱི॰ པཱི॰)], ཡེན ནཾ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ ཀཎྛཔཉྩམེཧི བནྡྷནེཧི བནྡྷིཏྭཱ མམ སནྟིཀེ ཨཱནེཡྻཱཐ ཨསུརཔུར’ནྟི། སཀྐོཔི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡོ དེཝེ ཏཱཝཏིཾསེ ཨཱམནྟེསི – ‘སཙེ, མཱརིསཱ, དེཝཱནཾ ཨསུརསངྒཱམེ སམུཔབྱཱུལ༹ྷེ དེཝཱ ཛིནེཡྻུཾ ཨསུརཱ པརཱཛིནེཡྻུཾ, ཡེན ནཾ ཝེཔཙིཏྟིཾ ཨསུརིནྡཾ ཀཎྛཔཉྩམེཧི བནྡྷནེཧི བནྡྷིཏྭཱ མམ སནྟིཀེ ཨཱནེཡྻཱཐ སུདྷམྨསབྷ’’ནྟི། ཏསྨིཾ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, སངྒཱམེ དེཝཱ ཛིནིཾསུ, ཨསུརཱ པརཱཛིནིཾསུ [པརཱཛིཡིཾསུ (སཱི॰ པཱི॰)]། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱ ཏཱཝཏིཾསཱ ཝེཔཙིཏྟིཾ ཨསུརིནྡཾ ཀཎྛཔཉྩམེཧི བནྡྷནེཧི བནྡྷིཏྭཱ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ སནྟིཀེ ཨཱནེསུཾ སུདྷམྨསབྷཾ། ཏཏྲ སུདཾ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ ཀཎྛཔཉྩམེཧི བནྡྷནེཧི བདྡྷོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ སུདྷམྨསབྷཾ པཝིསནྟཉྩ ནིཀྑམནྟཉྩ ཨསབྦྷཱཧི ཕརུསཱཧི ཝཱཙཱཧི ཨཀྐོསཏི པརིབྷཱསཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, མཱཏལི སངྒཱཧཀོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ གཱཐཱཧི ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“བྷཡཱ ནུ མགྷཝཱ སཀྐ, དུབྦལྱཱ ནོ ཏིཏིཀྑསི།
སུཎནྟོ ཕརུསཾ ཝཱཙཾ, སམྨུཁཱ ཝེཔཙིཏྟིནོ”ཏི།།

“ནཱཧཾ བྷཡཱ ན དུབྦལྱཱ, ཁམཱམི ཝེཔཙིཏྟིནོ།
ཀཐཉྷི མཱདིསོ ཝིཉྙཱུ, བཱལེན པཊིསཾཡུཛེ”ཏི།།

“བྷིཡྻོ བཱལཱ པབྷིཛྫེཡྻུཾ, ནོ ཙསྶ པཊིསེདྷཀོ།
ཏསྨཱ བྷུསེན དཎྜེན, དྷཱིརོ བཱལཾ ནིསེདྷཡེ”ཏི།།

“ཨེཏདེཝ ཨཧཾ མཉྙེ, བཱལསྶ པཊིསེདྷནཾ།
པརཾ སངྐུཔིཏཾ ཉཏྭཱ, ཡོ སཏོ ཨུཔསམྨཏཱི”ཏི།།

“ཨེཏདེཝ ཏིཏིཀྑཱཡ, ཝཛྫཾ པསྶཱམི ཝཱསཝ།
ཡདཱ ནཾ མཉྙཏི བཱལོ, བྷཡཱ མྱཱཡཾ ཏིཏིཀྑཏི།
ཨཛ྄ཛྷཱརཱུཧཏི དུམྨེདྷོ, གོཝ བྷིཡྻོ པལཱཡིན”ནྟི།།

“ཀཱམཾ མཉྙཏུ ཝཱ མཱ ཝཱ, བྷཡཱ མྱཱཡཾ ཏིཏིཀྑཏི།
སདཏྠཔརམཱ ཨཏྠཱ, ཁནྟྱཱ བྷིཡྻོ ན ཝིཛྫཏི།།

“ཡོ ཧཝེ བལཝཱ སནྟོ, དུབྦལསྶ ཏིཏིཀྑཏི།
ཏམཱཧུ པརམཾ ཁནྟིཾ, ནིཙྩཾ ཁམཏི དུབྦལོ།།

“ཨབལཾ ཏཾ བལཾ ཨཱཧུ, ཡསྶ བཱལབལཾ བལཾ།
བལསྶ དྷམྨགུཏྟསྶ, པཊིཝཏྟཱ ན ཝིཛྫཏི།།

“ཏསྶེཝ ཏེན པཱཔིཡོ, ཡོ ཀུདྡྷཾ པཊིཀུཛ྄ཛྷཏི།
ཀུདྡྷཾ ཨཔྤཊིཀུཛ྄ཛྷནྟོ, སངྒཱམཾ ཛེཏི དུཛྫཡཾ།།

“ཨུབྷིནྣམཏྠཾ ཙརཏི, ཨཏྟནོ ཙ པརསྶ ཙ།
པརཾ སངྐུཔིཏཾ ཉཏྭཱ, ཡོ སཏོ ཨུཔསམྨཏི།།

“ཨུབྷིནྣཾ ཏིཀིཙྪནྟཱནཾ, ཨཏྟནོ ཙ པརསྶ ཙ།
ཛནཱ མཉྙནྟི བཱལོཏི, ཡེ དྷམྨསྶ ཨཀོཝིདཱ”ཏི།།

“སོ ཧི ནཱམ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སཀཾ པུཉྙཕལཾ ཨུཔཛཱིཝམཱནོ དེཝཱནཾ ཏཱཝཏིཾསཱནཾ ཨིསྶརིཡཱདྷིཔཙྩཾ རཛྫཾ ཀཱརེནྟོ ཁནྟིསོརཙྩསྶ ཝཎྞཝཱདཱི བྷཝིསྶཏི། ཨིདྷ ཁོ ཏཾ, བྷིཀྑཝེ, སོབྷེཐ ཡཾ ཏུམྷེ ཨེཝཾ སྭཱཀྑཱཏེ དྷམྨཝིནཡེ པབྦཛིཏཱ སམཱནཱ ཁམཱ ཙ བྷཝེཡྻཱཐ སོརཏཱ ཙཱ”ཏི།

༥. སུབྷཱསིཏཛཡསུཏྟཾ

༢༥༡. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱསུརསངྒཱམོ སམུཔབྱཱུལ྄ཧོ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ཧོཏུ, དེཝཱནམིནྡ, སུབྷཱསིཏེན ཛཡོ’ཏི། ‘ཧོཏུ, ཝེཔཙིཏྟི, སུབྷཱསིཏེན ཛཡོ’ཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱ ཙ ཨསུརཱ ཙ པཱརིསཛྫེ ཋཔེསུཾ – ‘ཨིམེ ནོ སུབྷཱསིཏདུབྦྷཱསིཏཾ ཨཱཛཱནིསྶནྟཱི’ཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘བྷཎ, དེཝཱནམིནྡ, གཱཐ’ནྟི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཝེཔཙིཏྟིཾ ཨསུརིནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ཏུམྷེ ཁྭེཏྠ, ཝེཔཙིཏྟི, པུབྦདེཝཱ། བྷཎ, ཝེཔཙིཏྟི, གཱཐ’ནྟི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“བྷིཡྻོ བཱལཱ པབྷིཛྫེཡྻུཾ, ནོ ཙསྶ པཊིསེདྷཀོ།
ཏསྨཱ བྷུསེན དཎྜེན, དྷཱིརོ བཱལཾ ནིསེདྷཡེ”ཏི།།

“བྷཱསིཏཱཡ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟིནཱ ཨསུརིནྡེན གཱཐཱཡ ཨསུརཱ ཨནུམོདིཾསུ, དེཝཱ ཏུཎྷཱི ཨཧེསུཾ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘བྷཎ, དེཝཱནམིནྡ, གཱཐ’ནྟི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨེཏདེཝ ཨཧཾ མཉྙེ, བཱལསྶ པཊིསེདྷནཾ།
པརཾ སངྐུཔིཏཾ ཉཏྭཱ, ཡོ སཏོ ཨུཔསམྨཏཱི”ཏི།།

“བྷཱསིཏཱཡ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, སཀྐེན དེཝཱནམིནྡེན གཱཐཱཡ, དེཝཱ ཨནུམོདིཾསུ, ཨསུརཱ ཏུཎྷཱི ཨཧེསུཾ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཝེཔཙིཏྟིཾ ཨསུརིནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘བྷཎ, ཝེཔཙིཏྟི, གཱཐ’ནྟི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨེདཱིཝ ཏིཏིཀྑཱཡ, ཕཊྛཱཾ པསྶཱམི ཕུསཱཕ།
ཡནྟཱ ནཾ མཙྩུཏི བྲཱུལོ, ཛནྱཱ སུཡཱཾ ཏིཏིཀྑཏི།
ཨཛྫྷཏྟརཏཏི ཏཱུཎྷིཀོ, གོཔ སྨིཡྻོ པཝུཡིན”ནྟི།།

“བྷཱུཏིནཱཡ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, ཕེཔཙིཏྟཱ ཨསུརིཏྟེན གཱུཝུཡ ཨསུཏྟཱ ཨནུམོདིཾསུ, ཏཱེུ ཏུཊྛཱ ཨཏེསུཾ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཕེཔཙིཏྟི ཨསུརིཏྟོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘བྷཎ, དེཝཱནམིནྡ, གཱཐ’ནྟི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཀཱམཾ མཙྩུཏུ ཝཱ མཱ ཝཱ, ཛནྱཱ སུཡཾ ཏིཏིཀྑཏི།
སདཏྠཔརམཱ ཨཏྠཱ, ཁནྟྱཱ བྷིཡྻོ ན ཝིཛྫཏི།།

“ཡོ ཧཝེ བལཝཱ སནྟོ, དུབྦལསྶ ཏིཏིཀྑཏི།
ཏམཱཧུ པརམཾ ཁནྟིཾ, ནིཙྩཾ ཁམཏི དུབྦལོ།།

“ཨབལཾ ཏཾ བལཾ ཨཱཧུ, ཡསྶ བཱལབལཾ བལཾ།
བལསྶ དྷམྨགུཏྟསྶ, པཊིཝཏྟཱ ན ཝིཛྫཏི།།

“ཏསྶེཝ ཏེན པཱཔིཡོ, ཡོ ཀུདྡྷཾ པཊིཀུཛ྄ཛྷཏི།
ཀུདྡྷཾ ཨཔྤཊིཀུཛ྄ཛྷནྟོ, སངྒཱམཾ ཛེཏི དུཛྫཡཾ།།

“ཨུབྷིནྣམཏྠཾ ཙརཏི, ཨཏྟནོ ཙ པརསྶ ཙ།
པརཾ སངྐུཔིཏཾ ཉཏྭཱ, ཡོ སཏོ ཨུཔསམྨཏི།།

“ཨུབྷིནྣཾ ཏིཀིཙྪནྟཱནཾ, ཨཏྟནོ ཙ པརསྶ ཙ།
ཛནཱ མཉྙནྟི བཱལོཏི, ཡེ དྷམྨསྶ ཨཀོཝིདཱ”ཏི།།

“བྷཱུཏིནཱཡ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, སཀྐེན དེཝཱནམིནྡེན གཱུཝུསུ, དེཝཱ ཨནུམོདིཾསུ, ཨསུཏྟཱ ཏུཊྛཱ ཨཏེསུཾ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནཉྩ ཨསུཏྟཱནཉྩ ཕུཏིསཱཏྟུ ཨེཏདཝོཙུཾ – ‘བྷཱུཏིནཱ ཁོ ཕེཔཙིཏྟིནཱ ཨསུརིཏྟེན གཱུཝཱུ། ཏཱ ཙ ཁོ སདཎྜཱཝཙརཱ སསཏྠཱཝཙརཱ, ཨིཏི བྷཎྜནཾ ཨིཏི ཝིགྒཧོ ཨིཏི ཀལཧོ། བྷཱུཏིནཱ ཁོ [བྷཱུཏིནཱ ཁོ པན (སྱཱི.)] སཀྐེན དེཝཱནམིནྡེན གཱུཝཱུ། ཏཱ ཙ ཁོ ཨདཎྜཱཝཙརཱ ཨསཏྠཱཝཙརཱ, ཨིཏི ཨབྷཎྜནཾ ཨིཏི ཨཝིགྒཧོ ཨིཏི ཨཀལཧོ། སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ སུབྷཱུཏིཏེན ཛཡོ’ཏི། ཨིཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ སུབྷཱུཏིཏེན ཛཡོ ཨཧོསཱི”ཏི།

༦. ཀུལཱཝཀསུཏྟཾ

༢༥༢. སཱཝཏྠིཡཾ། “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱསུརསངྒཱམོ སམུཔབྱཱུལ྄ཧོ ཨཧོསི། ཏསྨིཾ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, སངྒཱམེ ཨསུརཱ ཛིནིཾསུ , དེཝཱ པརཱཛིནིཾསུ། པརཱཛིཏཱ ཙ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱ ཨཔཡཾསྭེཝ ཨུཏྟརེནམུཁཱ, ཨབྷིཡཾསྭེཝ ནེ ཨསུརཱ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ མཱཏལིཾ སངྒཱཧཀཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀུལཱཝཀཱ མཱཏལི སིམྦལིསྨིཾ,

ཨཱིསཱམུཁེན པརིཝཛྫཡསྶུ།
ཀཱམཾ ཙཛཱམ ཨསུརེསུ པཱཎཾ,
མཱཡིམེ དིཛཱ ཝིཀུལཱཝཀཱ [ཝིཀུལཱཝཱ (སྱཱ. ཀཾ. ཀ.)] ཨཧེསུ”ནྟི॥

“‘ཨེཝཾ བྷདྡནྟཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, མཱཏལི སངྒཱཧཀོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ སཧསྶཡུཏྟཾ ཨཱཛཉྙརཐཾ པཙྩུདཱཝཏྟེསི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨསུརཱནཾ ཨེཏདཧོསི – ‘པཙྩུདཱཝཏྟོ ཁོ དཱནི སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ སཧསྶཡུཏྟོ ཨཱཛཉྙརཐོ། དུཏིཡམྤི ཁོ དེཝཱ ཨསུརེཧི སངྒཱམེསྶནྟཱི’ཏི བྷཱིཏཱ ཨསུརཔུརམེཝ པཱཝིསིཾསུ། ཨིཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ དྷམྨེནེཝ ཛཡོ ཨཧོསཱི’”ཏི།

༧. ནདུབྦྷིཡསུཏྟཾ

༢༥༣. སཱཝཏྠིཡཾ། “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – ‘ཡོཔི མེ ཨསྶ པཙྩཏྠིཀོ ཏསྶཔཱཧཾ ན དུབྦྷེཡྻ’ནྟི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ ཡེན སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཏེནུཔསངྐམི། ཨདྡསཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཝེཔཙིཏྟིཾ ཨསུརིནྡཾ དཱུརཏོཝ ཨཱགཙྪནྟཾ། དིསྭཱན ཝེཔཙིཏྟིཾ ཨསུརིནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ཏིཊྛ, ཝེཔཙིཏྟི, གཧིཏོསཱི’”ཏི།

“ཡདེཝ ཏེ, མཱརིས, པུབྦེ ཙིཏྟཾ, ཏདེཝ ཏྭཾ མཱ པཛཧཱསཱི”ཏི [ཏདེཝ ཏྭཾ མཱརིས པཛཧཱསཱིཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)]།

“སཔསྶུ ཙ མེ, ཝེཔཙིཏྟི, ཨདུབྦྷཱཡཱ”ཏི [ཨདུབྦྷཱཡ (ཀ.)]།

“ཡཾ མུསཱ བྷཎཏོ པཱཔཾ, ཡཾ པཱཔཾ ཨརིཡཱུཔཝཱདིནོ།
མིཏྟདྡུནོ ཙ ཡཾ པཱཔཾ, ཡཾ པཱཔཾ ཨཀཏཉྙུནོ།
ཏམེཝ པཱཔཾ ཕུསཏུ [ཕུསཏི (སཱི. པཱི.)], ཡོ ཏེ དུབྦྷེ སུཛམྤཏཱི”ཏི॥

༨. ཝེརོཙནཨསུརིནྡསུཏྟཾ

༢༥༤. སཱཝཏྠིཡཾ ཛེཏཝནེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ དིཝཱཝིཧཱརགཏོ ཧོཏི པཊིསལླཱིནོ། ཨཐ ཁོ སཀྐོ ཙ དེཝཱནམིནྡོ ཝེརོཙནོ ཙ ཨསུརིནྡོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཙྩེཀཾ དྭཱརབཱཧཾ ནིསྶཱཡ ཨཊྛཾསུ། ཨཐ ཁོ ཝེརོཙནོ ཨསུརིནྡོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཝཱཡམེཐེཝ པུརིསོ, ཡཱཝ ཨཏྠསྶ ནིཔྤདཱ།
ནིཔྥནྣསོབྷནོ [སོབྷིནོ (སཱི.), སོབྷཎོ (པཱི. ཀ.)] ཨཏྠོ [ཨཏྠཱ (སཱི.)], ཝེརོཙནཝཙོ ཨིདཾ”ཏི॥

“ཝཱཡམེཐེཝ པུརིསོ, ཡཱཝ ཨཏྠསྶ ནིཔྤདཱ།
ནིཔྥནྣསོབྷནོ ཨཏྠོ [ནིཔྥནྣསོབྷིནོ ཨཏྠཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)], ཁནྟྱཱ བྷིཡྻོ ན ཝིཛྫཏཱི”ཏི॥

“སབྦེ སཏྟཱ ཨཏྠཛཱཏཱ, ཏཏྠ ཏཏྠ ཡཐཱརཧཾ།
སཾཡོགཔརམཱ ཏྭེཝ, སམྦྷོགཱ སབྦཔཱཎིནཾ།
ནིཔྥནྣསོབྷནོ ཨཏྠོ, ཝེརོཙནཝཙོ ཨིདཾ”ཏི॥

“སབྦེ སཏྟཱ ཨཏྠཛཱཏཱ, ཏཏྠ ཏཏྠ ཡཐཱརཧཾ།
སཾཡོགཔརམཱ ཏྭེཝ, སམྦྷོགཱ སབྦཔཱཎིནཾ།
ནིཔྥནྣསོབྷནོ ཨཏྠོ, ཁནྟྱཱ བྷིཡྻོ ན ཝིཛྫཏཱི”ཏི།།

༩. ཨརཉྙཱཡཏནཨིསིསུཏྟཾ

༢༥༥. སཱཝཏྠིཡཾ ། “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, སམྦཧུལཱ ཨིསཡོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ ཨརཉྙཱཡཏནེ པཎྞཀུཊཱིསུ སམྨནྟི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ ཙ དེཝཱནམིནྡོ ཝེཔཙིཏྟི ཙ ཨསུརིནྡོ ཡེན ཏེ ཨིསཡོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ པཊལིཡོ [ཨཊལིཡོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.), ཨཱུཊལིཡོ (ཀ.) མ. ནི. ༢.༤༧༠] ཨུཔཱཧནཱ ཨཱརཱུཧིཏྭཱ ཁགྒཾ ཨོལགྒེཏྭཱ ཚཏྟེན དྷཱརིཡམཱནེན ཨགྒདྭཱརེན ཨསྶམཾ པཝིསིཏྭཱ ཏེ ཨིསཡོ སཱིལཝནྟེ ཀལྱཱཎདྷམྨེ ཨཔབྱཱམཏོ ཀརིཏྭཱ ཨཏིཀྐམི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ པཊལིཡོ ཨུཔཱཧནཱ ཨོརོཧིཏྭཱ ཁགྒཾ ཨཉྙེསཾ དཏྭཱ ཚཏྟཾ ཨཔནཱམེཏྭཱ དྭཱརེནེཝ ཨསྶམཾ པཝིསིཏྭཱ ཏེ ཨིསཡོ སཱིལཝནྟེ ཀལྱཱཎདྷམྨེ ཨནུཝཱཏཾ པཉྫལིཀོ ནམསྶམཱནོ ཨཊྛཱསི”། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏེ ཨིསཡོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསིཾསུ –

“གནྡྷོ ཨིསཱིནཾ ཙིརདིཀྑིཏཱནཾ,
ཀཱཡཱ ཙུཏོ གཙྪཏི མཱལུཏེན།
ཨིཏོ པཊིཀྐམྨ སཧསྶནེཏྟ,
གནྡྷོ ཨིསཱིནཾ ཨསུཙི དེཝརཱཛཱ”ཏི།།

“གནྡྷོ ཨིསཱིནཾ ཙིརདིཀྑིཏཱནཾ,
ཀཱཡཱ ཙུཏོ གཙྪཏུ [གཙྪཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] མཱལུཏེན,
སུཙིཏྲཔུཔྥཾ སིརསྨིཾ མཱལཾ།
གནྡྷཾ ཨེཏཾ པཊིཀངྑཱམ བྷནྟེ,
ན ཧེཏྠ དེཝཱ པཊིཀཱུལསཉྙིནོ”ཏི།།

༡༠. སམུདྡཀསུཏྟཾ

༢༥༦. སཱཝཏྠིཡཾ། “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, སམྦཧུལཱ ཨིསཡོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ སམུདྡཏཱིརེ པཎྞཀུཊཱིསུ སམྨནྟི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན དེཝཱསུརསངྒཱམོ སམུཔབྱཱུལ༹ྷོ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏེསཾ ཨིསཱིནཾ སཱིལཝནྟཱནཾ ཀལྱཱཎདྷམྨཱནཾ ཨེཏདཧོསི – ‘དྷམྨིཀཱ ཁོ དེཝཱ, ཨདྷམྨིཀཱ ཨསུརཱ། སིཡཱཔི ནོ ཨསུརཏོ བྷཡཾ། ཡཾནཱུན མཡཾ སམྦརཾ ཨསུརིནྡཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨབྷཡདཀྑིཎཾ ཡཱཙེཡྻཱམཱ’”ཏི། “ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏེ ཨིསཡོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ ཨེཝམེཝ – སམུདྡཏཱིརེ པཎྞཀུཊཱིསུ ཨནྟརཧིཏཱ སམྦརསྶ ཨསུརིནྡསྶ སམྨུཁེ པཱཏུརཧེསུཾ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏེ ཨིསཡོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ སམྦརཾ ཨསུརིནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསིཾསུ –

“ཨིསཡོ སམྦརཾ པཏྟཱ, ཡཱཙནྟི ཨབྷཡདཀྑིཎཾ།
ཀཱམཾཀརོ ཧི ཏེ དཱཏུཾ, བྷཡསྶ ཨབྷཡསྶ ཝཱ”ཏི།།

“ཨིསཱིནཾ ཨབྷཡཾ ནཏྠི, དུཊྛཱནཾ སཀྐསེཝིནཾ།
ཨབྷཡཾ ཡཱཙམཱནཱནཾ, བྷཡམེཝ དདཱསི ནོ”ཏི།།

“ཨབྷཡཾ ཡཱཙམཱནཱནཾ, བྷཡམེཝ དདཱསི ནོ།
པཊིགྒཎྷཱམ ཏེ ཨེཏཾ, ཨཀྑཡཾ ཧོཏུ ཏེ བྷཡཾ།།

“ཡཱདིསཾ ཝཔཏེ བཱིཛཾ, ཏཱདིསཾ ཧརཏེ ཕལཾ།
ཀལྱཱཎཀཱརཱི ཀལྱཱཎཾ, པཱཔཀཱརཱི ཙ པཱཔཀཾ།
པཝུཏྟཾ ཏཱཏ ཏེ བཱིཛཾ, ཕལཾ པཙྩནུབྷོསྶསཱི”ཏི།།

“ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏེ ཨིསཡོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ སམྦརཾ ཨསུརིནྡཾ ཨབྷིསཔིཏྭཱ – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ ཨེཝམེཝ – སམྦརསྶ ཨསུརིནྡསྶ སམྨུཁེ ཨནྟརཧིཏཱ སམུདྡཏཱིརེ པཎྞཀུཊཱིསུ པཱཏུརཧེསུཾ། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སམྦརོ ཨསུརིནྡོ ཏེཧི ཨིསཱིཧི སཱིལཝནྟེཧི ཀལྱཱཎདྷམྨེཧི ཨབྷིསཔིཏོ རཏྟིཡཱ སུདཾ ཏིཀྑཏྟུཾ ཨུབྦིཛྫཱི”ཏི།

པཋམོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

སུཝཱིརཾ སུསཱིམཉྩེཝ, དྷཛགྒཾ ཝེཔཙིཏྟིནོ།
སུབྷཱསིཏཾ ཛཡཉྩེཝ, ཀུལཱཝཀཾ ནདུབྦྷིཡཾ།
ཝེརོཙན ཨསུརིནྡོ, ཨིསཡོ ཨརཉྙཀཉྩེཝ།
ཨིསཡོ ཙ སམུདྡཀཱཏི།།

༢. དུཏིཡཝགྒོ

༡. ཝཏཔདསུཏྟཾ

༢༥༧. སཱཝཏྠིཡཾ ། “སཀྐསྶ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡསྶ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏསྶ སཏྟ ཝཏཔདཱནི [ཝཏྟཔདཱནི (ཀ॰)] སམཏྟཱནི སམཱདིནྣཱནི ཨཧེསུཾ, ཡེསཾ སམཱདིནྣཏྟཱ སཀྐོ སཀྐཏྟཾ ཨཛ྄ཛྷགཱ། ཀཏམཱནི སཏྟ ཝཏཔདཱནི? ཡཱཝཛཱིཝཾ མཱཏཱཔེཏྟིབྷརོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཀུལེ ཛེཊྛཱཔཙཱཡཱི ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ སཎྷཝཱཙོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཨཔིསུཎཝཱཙོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཝིགཏམལམཙྪེརེན ཙེཏསཱ ཨགཱརཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསེཡྻཾ མུཏྟཙཱགོ པཡཏཔཱཎི ཝོསྶགྒརཏོ ཡཱཙཡོགོ དཱནསཾཝིབྷཱགརཏོ, ཡཱཝཛཱིཝཾ སཙྩཝཱཙོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཨཀྐོདྷནོ ཨསྶཾ – སཙེཔི མེ ཀོདྷོ ཨུཔྤཛྫེཡྻ, ཁིཔྤམེཝ ནཾ པཊིཝིནེཡྻ”ནྟི། “སཀྐསྶ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡསྶ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏསྶ ཨིམཱནི སཏྟ ཝཏཔདཱནི སམཏྟཱནི སམཱདིནྣཱནི ཨཧེསུཾ, ཡེསཾ སམཱདིནྣཏྟཱ སཀྐོ སཀྐཏྟཾ ཨཛ྄ཛྷགཱ”ཏི།

“མཱཏཱཔེཏྟིབྷརཾ ཛནྟུཾ, ཀུལེ ཛེཊྛཱཔཙཱཡིནཾ།
སཎྷཾ སཁིལསམྨཱསཾ, པེསུཎེཡྻཔྤཧཱཡིནཾ།།

“མཙྪེརཝིནཡེ ཡུཏྟཾ, སཙྩཾ ཀོདྷཱབྷིབྷུཾ ནརཾ།
ཏཾ ཝེ དེཝཱ ཏཱཝཏིཾསཱ, ཨཱཧུ སཔྤུརིསོ ཨིཏཱི”ཏི།།

༢. སཀྐནཱམསུཏྟཾ

༢༥༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨེཏདཝོཙ – “སཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ མགྷོ ནཱམ མཱཎཝོ ཨཧོསི, ཏསྨཱ མགྷཝཱཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ པུརེ [པུརེ པུརེ (སཱི. པཱི.)] དཱནཾ ཨདཱསི, ཏསྨཱ པུརིནྡདོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ སཀྐཙྩཾ དཱནཾ ཨདཱསི, ཏསྨཱ སཀྐོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ , བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ ཨཱཝསཐཾ ཨདཱསི, ཏསྨཱ ཝཱསཝོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡོ སཧསྶམྤི ཨཏྠཱནཾ མུཧུཏྟེན ཙིནྟེཏི, ཏསྨཱ སཧསྶཀྑོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐསྶ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡསྶ སུཛཱ ནཱམ ཨསུརཀཉྙཱ པཛཱཔཏི, ཏསྨཱ སུཛམྤཏཱིཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡོ དེཝཱནཾ ཏཱཝཏིཾསཱནཾ ཨིསྶརིཡཱདྷིཔཙྩཾ རཛྫཾ ཀཱརེཏི, ཏསྨཱ དེཝཱནམིནྡོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐསྶ , བྷིཀྑཝེ དེཝཱནམིནྡསྶ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏསྶ སཏྟ ཝཏཔདཱནི སམཏྟཱནི སམཱདིནྣཱནི ཨཧེསུཾ, ཡེསཾ སམཱདིནྣཏྟཱ སཀྐོ སཀྐཏྟཾ ཨཛ྄ཛྷགཱ། ཀཏམཱནི སཏྟ ཝཏཔདཱནི? ཡཱཝཛཱིཝཾ མཱཏཱཔེཏྟིབྷརོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཀུལེ ཛེཊྛཱཔཙཱཡཱི ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ སཎྷཝཱཙོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཨཔིསུཎཝཱཙོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཝིགཏམལམཙྪེརེན ཙེཏསཱ ཨགཱརཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསེཡྻཾ མུཏྟཙཱགོ པཡཏཔཱཎི ཝོསྶགྒརཏོ ཡཱཙཡོགོ དཱནསཾཝིབྷཱགརཏོ, ཡཱཝཛཱིཝཾ སཙྩཝཱཙོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཨཀྐོདྷནོ ཨསྶཾ – སཙེཔི མེ ཀོདྷོ ཨུཔྤཛྫེཡྻ, ཁིཔྤམེཝ ནཾ པཊིཝིནེཡྻནྟི། “སཀྐསྶ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱནམིནྡསྶ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏསྶ ཨིམཱནི སཏྟ ཝཏཔདཱནི སམཏྟཱནི སམཱདིནྣཱནི ཨཧེསུཾ, ཡེསཾ སམཱདིནྣཏྟཱ སཀྐོ སཀྐཏྟཾ ཨཛ྄ཛྷགཱ”ཏི།

“མཱཏཱཔེཏྟིབྷརཾ ཛནྟུཾ, ཀུལེ ཛེཊྛཱཔཙཱཡིནཾ།
སཎྷཾ སཁིལསམྦྷཱསཾ, པེསུཎེཡྻཔྤཧཱཡིནཾ།།

“མཙྪེརཝིནཡེ ཡུཏྟཾ, སཙྩཾ ཀོདྷཱབྷིབྷུཾ ནརཾ།
ཏཾ ཝེ དེཝཱ ཏཱཝཏིཾསཱ, ཨཱཧུ སཔྤུརིསོ ཨིཏཱི”ཏི།།

༣. མཧཱལིསུཏྟཾ

༢༥༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཝེསཱལིཡཾ ཝིཧརཏི མཧཱཝནེ ཀཱུཊཱགཱརསཱལཱཡཾ། ཨཐ ཁོ མཧཱལི ལིཙྪཝི ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ མཧཱལི ལིཙྪཝི བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“དིཊྛོ ཁོ , བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ”ཏི?

“དིཊྛོ ཁོ མེ, མཧཱལི, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ”ཏི།

“སོ ཧི ནཱུན, བྷནྟེ, སཀྐཔཏིརཱུཔཀོ བྷཝིསྶཏི། དུདྡསོ ཧི, བྷནྟེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ”ཏི།

“སཀྐཉྩ ཁྭཱཧཾ, མཧཱལི, པཛཱནཱམི སཀྐཀརཎེ ཙ དྷམྨེ, ཡེསཾ དྷམྨཱནཾ སམཱདིནྣཏྟཱ སཀྐོ སཀྐཏྟཾ ཨཛ྄ཛྷགཱ, ཏཉྩ པཛཱནཱམི།

“སཀྐོ, མཧཱལི, དེཝཱནམིནྡོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ མགྷོ ནཱམ མཱཎཝོ ཨཧོསི, ཏསྨཱ མགྷཝཱཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ, མཧཱལི, དེཝཱནམིནྡོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ སཀྐཙྩཾ དཱནཾ ཨདཱསི, ཏསྨཱ སཀྐོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ, མཧཱལི, དེཝཱནམིནྡོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ པུརེ དཱནཾ ཨདཱསི, ཏསྨཱ པུརིནྡདོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ, མཧཱལི, དེཝཱནམིནྡོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ ཨཱཝསཐཾ ཨདཱསི, ཏསྨཱ ཝཱསཝོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ, མཧཱལི, དེཝཱནམིནྡོ སཧསྶམྤི ཨཏྠཱནཾ མུཧུཏྟེན ཙིནྟེཏི, ཏསྨཱ སཧསྶཀྑོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐསྶ , མཧཱལི, དེཝཱནམིནྡསྶ སུཛཱ ནཱམ ཨསུརཀཉྙཱ པཛཱཔཏི, ཏསྨཱ སུཛམྤཏཱིཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐོ, མཧཱལི, དེཝཱནམིནྡོ དེཝཱནཾ ཏཱཝཏིཾསཱནཾ ཨིསྶརིཡཱདྷིཔཙྩཾ རཛྫཾ ཀཱརེཏི, ཏསྨཱ དེཝཱནམིནྡོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཀྐསྶ, མཧཱལི, དེཝཱནམིནྡསྶ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏསྶ སཏྟ ཝཏཔདཱནི སམཏྟཱནི སམཱདིནྣཱནི ཨཧེསུཾ, ཡེསཾ སམཱདིནྣཏྟཱ སཀྐོ སཀྐཏྟཾ ཨཛ྄ཛྷགཱ། ཀཏམཱནི སཏྟ ཝཏཔདཱནི? ཡཱཝཛཱིཝཾ མཱཏཱཔེཏྟིབྷརོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཀུལེ ཛེཊྛཱཔཙཱཡཱི ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ སཎྷཝཱཙོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཨཔིསུཎཝཱཙོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཝིགཏམལམཙྪེརེན ཙེཏསཱ ཨགཱརཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསེཡྻཾ མུཏྟཙཱགོ པཡཏཔཱཎི ཝོསྶགྒརཏོ ཡཱཙཡོགོ དཱནསཾཝིབྷཱགརཏོ, ཡཱཝཛཱིཝཾ སཙྩཝཱཙོ ཨསྶཾ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཨཀྐོདྷནོ ཨསྶཾ – སཙེཔི མེ ཀོདྷོ ཨུཔྤཛ྄ཛེཡྻ, ཁིཔྤམེཝ ནཾ པཊིཝིནེཡྻ”ནྟི། “སཀྐསྶ, མཧཱལི, དེཝཱནམིནྡསྶ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏསྶ ཨིམཱནི སཏྟ ཝཏཔདཱནི སམཏྟཱནི སམཱདིནྣཱནི ཨཧེསུཾ, ཡེསཾ སམཱདིནྣཏྟཱ སཀྐོ སཀྐཏྟཾ ཨཛ྄ཛྷགཱ”ཏི།

“མཱཏཱཔེཏྟིབྷརཾ ཛནྟུཾ, ཀུལེ ཛེཊྛཱཔཙཱཡིནཾ།
སཎྷཾ སཁིལསམྦྷཱསཾ, པེསུཎེཡྻཔྤཧཱཡིནཾ॥

“མཙྪེརཝིནཡེ ཡུཏྟཾ, སཙྩཾ ཀོདྷཱབྷིབྷུཾ ནརཾ།
ཏཾ ཝེ དེཝཱ ཏཱཝཏིཾསཱ, ཨཱཧུ སཔྤུརིསོ ཨིཏཱི”ཏི॥

༩. དལིདྡསུཏྟཾ

༢༦༠. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “བྷིཀྑཝོ”ཏི། “བྷདནྟེ”ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨཉྙཏརོ པུརིསོ ཨིམསྨིཾཡེཝ རཱཇགཧེ མནུསྶདལིདྡོ [མནུསྶདལིདྡོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)] ཨཧོསི མནུསྶཀཔཎོ མནུསྶཝརཱཀོ། སོ ཏཐཱགཏཔྤཝེདིཏེ དྷམྨཝིནཡེ སདྡྷཾ སམཱདིཡི, སཱིལཾ སམཱདིཡི, སུཏཾ སམཱདིཡི, ཙཱགཾ སམཱདིཡི, པཉྙཾ སམཱདིཡི། སོ ཏཐཱགཏཔྤཝེདིཏེ དྷམྨཝིནཡེ སདྡྷཾ སམཱདིཡིཏྭཱ སཱིལཾ སམཱདིཡིཏྭཱ སུཏཾ སམཱདིཡིཏྭཱ ཙཱགཾ སམཱདིཡིཏྭཱ པཉྙཾ སམཱདིཡིཏྭཱ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔཛྫི དེཝཱནཾ ཏཱཝཏིཾསཱནཾ སཧབྱཏཾ། སོ ཨཉྙེ དེཝེ ཨཏིརོཙཏི ཝཎྞེན ཙེཝ ཡསསཱ ཙ། ཏཏྲ སུདཾ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱ ཏཱཝཏིཾསཱ ཨུཛ྄ཛྷཱཡནྟི ཁིཡྻནྟི ཝིཔཱཙེནྟི – ‘ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ བྷོ! ཨཡཉྷི དེཝཔུཏྟོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ མནུསྶདལིདྡོ ཨཧོསི མནུསྶཀཔཎོ མནུསྶཝརཱཀོ; སོ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔནྣོ དེཝཱནཾ ཏཱཝཏིཾསཱནཾ སཧབྱཏཾ། སོ ཨཉྙེ དེཝེ ཨཏིརོཙཏི ཝཎྞེན ཙེཝ ཡསསཱ ཙཱ’’ཏི།

“ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ དེཝེ ཏཱཝཏིཾསེ ཨཱམནྟེསི – ‘མཱ ཁོ, མཱརིསཱ, ཨེཏསྶ དེཝཔུཏྟསྶ ཨུཛ྄ཛྷཱཡིཏྠ། ཨེསོ ཁོ, མཱརིསཱ, དེཝཔུཏྟོ པུབྦེ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ ཏཐཱགཏཔྤཝེདིཏེ དྷམྨཝིནཡེ སདྡྷཾ སམཱདིཡི, སཱིལཾ སམཱདིཡི, སུཏཾ སམཱདིཡི, ཙཱགཾ སམཱདིཡི, པཉྙཾ སམཱདིཡི། སོ ཏཐཱགཏཔྤཝེདིཏེ དྷམྨཝིནཡེ སདྡྷཾ སམཱདིཡིཏྭཱ སཱིལཾ སམཱདིཡིཏྭཱ སུཏཾ སམཱདིཡིཏྭཱ ཙཱགཾ སམཱདིཡིཏྭཱ པཉྙཾ སམཱདིཡིཏྭཱ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔནྣོ དེཝཱནཾ ཏཱཝཏིཾསཱནཾ སཧབྱཏཾ ། སོ ཨཉྙེ དེཝེ ཨཏིརོཙཏི ཝཎྞེན ཙེཝ ཡསསཱ ཙཱ’’ཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ དེཝེ ཏཱཝཏིཾསེ ཨནུནཡམཱནོ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ཡསྶ སདྡྷཱ ཏཐཱགཏེ, ཨཙལཱ སུཔྤཏིཊྛིཏཱ།
སཱིལཉྩ ཡསྶ ཀལྱཱཎཾ, ཨརིཡཀནྟཾ པསཾསིཏཾ།།

“སངྒྷེ པསཱདོ ཡསྶཏྠི, ཨུཛུབྷཱུཏཉྩ དསྶནཾ།
ཨདལིདྡོཏི ཏཾ ཨཱཧུ, ཨམོགྷཾ ཏསྶ ཛཱིཝིཏཾ།།

“ཏསྨཱ སདྡྷཉྩ སཱིལཉྩ, པསཱདཾ དྷམྨདསྶནཾ།
ཨནུཡུཉྫེཐ མེདྷཱཝཱི, སརཾ བུདྡྷཱན སཱསན’’ནྟི།།

༤. རཱམཎེཡྻཀསུཏྟཾ

༢༦༤. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀིཾ ནུ ཁོ, བྷནྟེ, བྷཱུམིརཱམཎེཡྻཀ”ནྟི?

“ཨཱརཱམཙེཏྱཱ ཝནཙེཏྱཱ, པོཀྑརཉྙོ སུནིམྨིཏཱ།
མནུསྶརཱམཎེཡྻསྶ, ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལསིཾ།།

“གཱམེ ཝཱ ཡདི ཝཱརཉྙེ, ནིནྣེ ཝཱ ཡདི ཝཱ ཐལེ།
ཡཏྠ ཨརཧནྟོ ཝིཧརནྟི, ཏཾ བྷཱུམིརཱམཎེཡྻཀ”ནྟི།།

༥. ཡཛམཱནསུཏྟཾ

༢༦༢. ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི གིཛ྄ཛྷཀཱུཊེ པབྦཏེ། ཨཐ ཁོ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཡཛམཱནཱནཾ མནུསྶཱནཾ, པུཉྙཔེཀྑཱན པཱཎིནཾ།
ཀརོཏཾ ཨོཔདྷིཀཾ པུཉྙཾ, ཀཏྠ དིནྣཾ མཧཔྥལ”ནྟི༎

“ཙཏྟཱརོ ཙ པཊིཔནྣཱ, ཙཏྟཱརོ ཙ ཕལེ ཋིཏཱ།
ཨེས སངྒྷོ ཨུཛུབྷཱུཏོ, པཉྙཱསཱིལསམཱཧིཏོ༎

“ཡཛམཱནཱནཾ མནུསྶཱནཾ, པུཉྙཔེཀྑཱན པཱཎིནཾ།
ཀརོཏཾ ཨོཔདྷིཀཾ པུཉྙཾ, སངྒྷེ དིནྣཾ མཧཔྥལ”ནྟི༎

༧. བུདྡྷཝནྡནཱསུཏྟཾ

༢༦༣. སཱཝཏྠིཡཾ ཛེཏཝནེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ དིཝཱཝིཧཱརགཏོ ཧོཏི པཊིསལླཱིནོ། ཨཐ ཁོ སཀྐོ ཙ དེཝཱནམིནྡོ བྲཧྨཱ ཙ སཧམྤཏི ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཙྩེཀཾ དྭཱརབཱཧཾ ནིསྶཱཡ ཨཊྛཾསུ། ཨཐ ཁོ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི –

“ཨུཊྛེཧི ཝཱིར ཝིཛིཏསངྒཱམ,
པནྣབྷཱར ཨནཎ ཝིཙར ལོཀེ།
ཙིཏྟཉྩ ཏེ སུཝིམུཏྟཾ,
ཙནྡོ ཡཐཱ པནྣརསཱཡ རཏྟིནྟི”ཏི༎

“ན ཁོ, དེཝཱནམིནྡ, ཏཐཱགཏཱ ཨེཝཾ ཝནྡིཏབྦཱ། ཨེཝཉྩ ཁོ, དེཝཱནམིནྡ, ཏཐཱགཏཱ ཝནྡིཏབྦཱ –

“ཨུཊྛེཧི ཝཱིར ཝིཛིཏསངྒཱམ,
སཏྠཝཱཧ ཨནཎ ཝིཙར ལོཀེ།
དེསསྶུ བྷགཝཱ དྷམྨཾ,
ཨཉྙཱཏཱརོ བྷཝིསྶནྟཱི”ཏི༎

༨. གཧཊྛཝནྡནཱསུཏྟཾ

༢༦༤. སཱཝཏྠིཡཾ། ཏཏྲ…པེ॰… ཨེཏདཝོཙ – “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ མཱཏལིཾ སངྒཱཧཀཾ ཨཱམནྟེསི – ‘ཡོཛེཧི, སམྨ མཱཏལི, སཧསྶཡུཏྟཾ ཨཱཛཉྙརཐཾ། ཨུཡྻཱནབྷཱུམིཾ གཙྪཱམ སུབྷཱུམིཾ དསྶནཱཡཱ’ཏི། ‘ཨེཝཾ བྷདྡནྟཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, མཱཏལི སངྒཱཧཀོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ སཧསྶཡུཏྟཾ ཨཱཛཉྙརཐཾ ཡོཛེཏྭཱ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིཝེདེསི – ‘ཡུཏྟོ ཁོ ཏེ, མཱརིས, སཧསྶཡུཏྟོ ཨཱཛཉྙརཐོ། ཡསྶ དཱནི ཀཱལཾ མཉྙསཱི’’’ཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ

ཝེཛཡནྟཔཱསཱདཱ ཨོརོཧནྟོ ཨཉྫལིཾ ཀཏྭཱ [པཉྫལིཀོ (སཱི॰), པཉྫལིཾ ཀཏྭཱ (ཀ॰)] སུདཾ པུཐུདྡིསཱ ནམསྶཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, མཱཏལི སངྒཱཧཀོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“ཏཾ ནམསྶནྟི ཏེཝིཛྫཱ, སབྦེ བྷུམྨཱ ཙ ཁཏྟིཡཱ།
ཙཏྟཱརོ ཙ མཧཱརཱཛཱ, ཏིདསཱ ཙ ཡསསྶིནོ།
ཨཐ ཀོ ནཱམ སོ ཡཀྑོ, ཡཾ ཏྭཾ སཀྐ ནམསྶསཱི”ཏི།།

“མཾ ནམསྶནྟི ཏེཝིཛྫཱ, སབྦེ བྷུམྨཱ ཙ ཁཏྟིཡཱ།
ཙཏྟཱརོ ཙ མཧཱརཱཛཱ, ཏིདསཱ ཙ ཡསསྶིནོ།།

“ཨཧཉྩ སཱིལསམྤནྣེ, ཙིརརཏྟསམཱཧིཏེ།
སམྨཱཔབྦཛིཏེ ཝནྡེ, བྲཧྨཙརིཡཔརཱཡཎེ།།

“ཡེ གཧཊྛཱ པུཉྙཀརཱ, སཱིལཝནྟོ ཨུཔཱསཀཱ།
དྷམྨེན དཱརཾ པོསེནྟི, ཏེ ནམསྶཱམི མཱཏལཱི”ཏི།།

“སེཊྛཱ ཧི ཀིར ལོཀསྨིཾ, ཡེ ཏྭཾ སཀྐ ནམསྶསི།
ཨཧམྤི ཏེ ནམསྶཱམི, ཡེ ནམསྶསི ཝཱསཝཱ”ཏི།།

“ཨིདཾ ཝཏྭཱན མགྷཝཱ, དེཝརཱཛཱ སུཛམྤཏི།
པུཐུདྡིསཱ ནམསྶིཏྭཱ, པམུཁོ རཐམཱརུཧཱི”ཏི།།

༩. སཏྠཱརཝནྡནཱསུཏྟཾ

༢༦༥. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ མཱཏལིཾ སངྒཱཧཀཾ ཨཱམནྟེསི – ‘ཡོཛེཧི, སམྨ མཱཏལི, སཧསྶཡུཏྟཾ ཨཱཛཉྙརཐཾ, ཨུཡྻཱནབྷཱུམིཾ གཙྪཱམ སུབྷཱུམིཾ དསྶནཱཡཱ’ཏི། ‘ཨེཝཾ བྷདྡནྟཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, མཱཏལི སངྒཱཧཀོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ སཧསྶཡུཏྟཾ ཨཱཛཉྙརཐཾ ཡོཛེཏྭཱ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིཝེདེསི – ‘ཡུཏྟོ ཁོ ཏེ, མཱརིས, སཧསྶཡུཏྟོ ཨཱཛཉྙརཐོ། ཡསྶ དཱནི ཀཱལཾ མཉྙསཱི’”ཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཝེཛཡནྟཔཱསཱདཱ ཨོརོཧནྟོ ཨཉྫལིཾ ཀཏྭཱ སུདཾ བྷགཝནྟཾ ནམསྶཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, མཱཏལི སངྒཱཧཀོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛྫྷབྷཱསི –

“ཡཉྷི དེཝཱ མནུསྶཱ ཙ, ཏཾ ནམསྶནྟི མཱརིས།
ཨཐ ཀོ ནཱམ སོ ཡཀྑོ, ཡཾ ཏྭཾ སཀྐ ནམསྶསཱི”ཏི།།

“ཡོ ཨིདྷ སམྨཱསམྦུདྡྷོ, ཨསྨིཾ ལོཀེ སདེཝཀེ།
ཨནོམནཱམཾ སཏྠཱརཾ, ཏཾ ནམསྶཱམི མཱཏལི།།

“ཡེསཾ རཱགོ ཙ དོསོ ཙ, ཨཝིཛྫཱ ཙ ཝིརཱཛིཏཱ།

ཁཱིཎཱསཝཱ ཨརཧནྟོ, ཏེ ནམསྶཱམི མཱཏལི།།

“ཡེ རཱགདོསཝིནཡཱ, ཨཝིཛྫཱསམཏིཀྐམཱ།
སེཀྑཱ ཨཔཙཡཱརཱམཱ, ཨཔྤམཏྟཱནུསིཀྑརེ།
ཏེ ནམསྶཱམི མཱཏལཱི”ཏི།།

“སེཊྛཱ ཧི ཀིར ལོཀསྨིཾ, ཡེ ཏྭཾ སཀྐ ནམསྶསི།
ཨཧམྤི ཏེ ནམསྶཱམི, ཡེ ནམསྶསི ཝཱསཝཱ”ཏི།།

“ཨིདཾ ཝཏྭཱན མགྷཝཱ, དེཝརཱཛཱ སུཛམྤཏི།
བྷིཀྑུསངྒྷཾ ནམསྶིཏྭཱ, པམུཁོ རཐམཱརུཧཱི”ཏི།།

༡༠. སངྒྷཝནྡནཱསུཏྟཾ

༢༦༨. སཱཝཏྠིཡཾ ཛེཏཝནེ། ཏཏྲ ཁོ…པེ。… ཨེཏདཝོཙ – “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ མཱཏལིཾ སངྒཱཧཀཾ ཨཱམནྟེསི – ‘ཡོཛེཧི, སམྨ མཱཏལི, སཧསྶཡུཏྟཾ ཨཱཛཉྙརཐཾ , ཨུཡྻཱནབྷཱུམིཾ གཙྪཱམ སུབྷཱུམིཾ དསྶནཱཡཱ’ཏི། ‘ཨེཝཾ བྷདྡནྟཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, མཱཏལི སངྒཱཧཀོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ, སཧསྶཡུཏྟཾ ཨཱཛཉྙརཐཾ ཡོཛེཏྭཱ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ པཊིཝེདེསི – ‘ཡུཏྟོ ཁོ ཏེ, མཱརིས, སཧསྶཡུཏྟོ ཨཱཛཉྙརཐོ, ཡསྶ དཱནི ཀཱལཾ མཉྙསཱི’”ཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཝེཛཡནྟཔཱསཱདཱ ཨོརོཧནྟོ ཨཉྫལིཾ ཀཏྭཱ སུདཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ ནམསྶཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, མཱཏལི སངྒཱཧཀོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཏཉྷི ཨེཏེ ནམསྶེཡྻུཾ, པཱུཏིདེཧསཡཱ ནརཱ།
ནིམུགྒཱ ཀུཎཔམྷེཏེ, ཁུཔྤིཔཱསསམཔྤིཏཱ།།

“ཀིཾ ནུ ཏེསཾ པིཧཡསི, ཨནཱགཱརཱན ཝཱསཝ།
ཨཱཙཱརཾ ཨིསིནཾ བྲཱུཧི, ཏཾ སུཎོམ ཝཙོ ཏཝཱ”ཏི།།

“ཨེཏཾ ཏེསཾ པིཧཡཱམི, ཨནཱགཱརཱན མཱཏལི།
ཡམྷཱ གཱམཱ པཀྐམནྟི, ཨནཔེཀྑཱ ཝཛནྟི ཏེ།།

“ན ཏེསཾ ཀོཊྛེ ཨོཔེནྟི, ན ཀུམྦྷི [ན ཀུམྦྷཱ (སྱཱ。 ཀཾ。 པཱི。 ཀ。)] ན ཀལོཔིཡཾ [ཁལོཔིཡཾ (སྱཱ。)]།
པརནིཊྛིཏམེསཱནཱ [པརནིཊྛིཏམེསནཱ (སྱཱ。 ཀཾ。 ཀ。)], ཏེན ཡཱཔེནྟི སུབྦཏཱ།།

“སུམནྟམནྟིནོ དྷཱིརཱ, ཏུཎྷཱིབྷཱུཏཱ སམཉྩརཱ།
དེཝཱ ཝིརུདྡྷཱ ཨསུརེཧི, པུཐུ མཙྩཱ ཙ མཱཏལི།།

“ཨཝིརུདྡྷཱ ཝིརུདྡྷེསུ, ཨཏྟདཎྜེསུ ནིབྦུཏཱ།
སཱདཱནེསུ ཨནཱདཱནཱ, ཏེ ནམསྶཱམི མཱཏལཱི”ཏི།།

“སེཊྛཱ ཧི ཀིར ལོཀསྨིཾ, ཡེ ཏྭཾ སཀྐ ནམསྶསི།
ཨཧམྤི ཏེ ནམསྶཱམི, ཡེ ནམསྶསི ཝཱསཝཱ”ཏི།།

“ཨིདཾ ཝཏྭཱན མགྷཝཱ, དེཝརཱཛཱ སུཛམྤཏི།
བྷིཀྑུསངྒྷཾ ནམསྶིཏྭཱ, པམུཁོ རཐམཱརུཧཱི”ཏི།།

ཏཏིཡོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

དེཝཱ པན [ཝཱ ཏཔདེན (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰)] ཏཡོ ཝུཏྟཱ, དལིདྡཉྩ རཱམཎེཡྻཀཾ།
ཡཛམཱནཉྩ ཝནྡནཱ, ཏཡོ སཀྐནམསྶནཱཏི།།

༣. ཏཏིཡཝགྒོ

༡. ཚེཏྭཱསུཏྟཾ

༢༦༧. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཨཐ ཁོ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ བྷགཝནྟཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“ཀིཾསུ ཚེཏྭཱ སུཁཾ སེཏི, ཀིཾསུ ཚེཏྭཱ ན སོཙཏི།
ཀིསྶསྶུ ཨེཀདྷམྨསྶ, ཝདྷཾ རོཙེསི གོཏམཱ”ཏི།།

“ཀོདྷཾ ཚེཏྭཱ སུཁཾ སེཏི, ཀོདྷཾ ཚེཏྭཱ ན སོཙཏི།
ཀོདྷསྶ ཝིསམཱུལསྶ, མདྷུརགྒསྶ ཝཱསཝ།
ཝདྷཾ ཨརིཡཱ པསཾསནྟི, ཏཉྷི ཚེཏྭཱ ན སོཙཏཱི”ཏི།།

༢. དུབྦཎྞིཡསུཏྟཾ

༢༦༨. སཱཝཏྠིནིདཱནཾ། ཏཏྲ ཁོ...པེ॰... ཨེཏདཝོཙ – “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨཉྙཏརོ ཡཀྑོ དུབྦཎྞོ ཨོཀོཊིམཀོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ཏཏྲ སུདཾ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱ ཏཱཝཏིཾསཱ ཨུཛ྄ཛྷཱཡནྟི ཁཱིཡནྟི ཝིཔཱཙེནྟི – ‘ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ, བྷོ! ཨཡཾ ཡཀྑོ དུབྦཎྞོ ཨོཀོཊིམཀོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ ཨཱསནེ ནིསིནྣོ’ཏི! ཡཐཱ ཡཐཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱ ཏཱཝཏིཾསཱ ཨུཛ྄ཛྷཱཡནྟི ཁཱིཡནྟི ཝིཔཱཙེནྟི, ཏཐཱ ཏཐཱ སོ ཡཀྑོ ཨབྷིརཱུཔཏརོ ཙེཝ ཧོཏི དསྶནཱིཡཏརོ ཙ པཱསཱདིཀཏརོ ཙ།

“ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱ ཏཱཝཏིཾསཱ ཡེན སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – ‘ཨིདྷ ཏེ, མཱརིས, ཨཉྙཏརོ ཡཀྑོ དུབྦཎྞོ ཨོཀོཊིམཀོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ ཨཱསནེ ནིསིནྣོ། ཏཏྲ སུདཾ, མཱརིས, དེཝཱ ཏཱཝཏིཾསཱ ཨུཛ྄ཛྷཱཡནྟི ཁཱིཡནྟི ཝིཔཱཙེནྟི – ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ, བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ

ཕད, བྷོ! ཨཡཾ ཡཀྑོ དུབྦཎྞོ ཨོཀོཊིམཀོ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ ཨཱསནེ ནིསིནྣོཏི། ཡཐཱ ཡཐཱ ཁོ, མཱརིས, ཏེ དེཝཱ ཨུཛ྄ཛྷཱཡནྟི ཁིཡྻནྟི ཝིཔཱཙེནྟི, ཏཐཱ ཏཐཱ སོ ཡཀྑོ ཨབྷིརཱུཔཏརོ ཙེཝ ཧོཏི དསྶནཱིཡཏརོ ཙ པཱསཱདིཀཏརོ ཙ། སོ ཧི ནཱུན, མཱརིས, ཀོདྷབྷཀྑོ ཡཀྑོ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི།

“ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཡེན སོ ཀོདྷབྷཀྑོ ཡཀྑོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ དཀྑིཎཛཱཎུམཎྜལཾ པཐཝིཡཾ ནིཧནྟྭཱ ཡེན སོ ཀོདྷབྷཀྑོ ཡཀྑོ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ ཏིཀྑཏྟུཾ ནཱམཾ སཱཝེཏི – ‘སཀྐོཧཾ, མཱརིས, དེཝཱནམིནྡོ, སཀྐོཧཾ, མཱརིས, དེཝཱནམིནྡོ’ཏི། ཡཐཱ ཡཐཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ནཱམཾ སཱཝེསི, ཏཐཱ ཏཐཱ སོ ཡཀྑོ དུབྦཎྞཏརོ ཙེཝ ཨཧོསི ཨོཀོཊིམཀཏརོ ཙ། དུབྦཎྞཏརོ ཙེཝ ཧུཏྭཱ ཨོཀོཊིམཀཏརོ ཙ ཏཏྠེཝནྟརདྷཱཡཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སཀེ ཨཱསནེ ནིསཱིདིཏྭཱ དེཝེ ཏཱཝཏིཾསེ ཨནུནཡམཱནོ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཱ གཱཐཱཡོ ཨབྷཱསི –

“ན སཱུཔཧཏཙིཏྟོམྷི, ནཱཝཏྟེན སུཝཱནཡོ།
ན ཝོ ཙིརཱཧཾ ཀུཛ྄ཛྷཱམི, ཀོདྷོ མཡི ནཱཝཏིཊྛཏི།།

“ཀུདྡྷཱཧཾ ན ཕརུསཾ བྲཱུམི, ན ཙ དྷམྨཱནི ཀིཏྟཡེ།
སནྣིགྒཎྷཱམི ཨཏྟཱནཾ, སམྤསྶཾ ཨཏྠམཏྟནོ”ཏི།།

༣. སམྦརིམཱཡཱསུཏྟཾ

༢༦༩. སཱཝཏྠིཡཾ...པེ॰... ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ ཨཱབཱདྷིཀོ ཨཧོསི དུཀྑིཏོ བཱལ྄ཧགིལཱནོ། ཨཐ ཁོ བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཡེན ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ ཏེནུཔསངྐམི གིལཱནཔུཙྪཀོ། ཨདྡསཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ དཱུརཏོཝ ཨཱགཙྪནྟཾ། དིསྭཱན སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ཏིཀིཙྪ མཾ དེཝཱནམིནྡཱ’ཏི། ‘ཝཱཙེཧི མཾ, ཝེཔཙིཏྟི, སམྦརིམཱཡ’ནྟི། ‘ན ཏཱཝཱཧཾ ཝཱཙེམི, ཡཱཝཱཧཾ, མཱརིས, ཨསུརེ པཊིཔུཙྪཱམཱི’’’ཏི། “ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ ཨསུརེ པཊིཔུཙྪི – ‘ཝཱཙེམཧཾ, མཱརིསཱ, སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ སམྦརིམཱཡ’ནྟི? ‘མཱ ཁོ ཏྭཾ, མཱརིས, ཝཱཙེསི སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ སམྦརིམཱཡ’’’ནྟི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝེཔཙིཏྟི ཨསུརིནྡོ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ གཱཐཱཡ ཨཛ྄ཛྷབྷཱསི –

“མཱཡཱཝཱི མགྷཝཱ སཀྐ, དེཝརཱཛ སུཛམྤཏི།
ཨུཔེཏི ནིརཡཾ གྷོརཾ, སམྦརོཝ སཏཾ སམ”ནྟི།།

༤. ཨཙྩཡསུཏྟཾ

༢༧༠. སཱཝཏྠིཡཾ...པེ॰... ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན དྭེ བྷིཀྑཱུ སམྤཡོཛེསུཾ། ཏཏྲེཀོ བྷིཀྑུ ཨཙྩསརཱ། ཨཐ ཁོ སོ བྷིཀྑུ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ སནྟིཀེ ཨཙྩཡཾ ཨཙྩཡཏོ དེསེཏི; སོ བྷིཀྑུ ནཔྤཊིགྒཎྷཱཏི། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཨིདྷ, བྷནྟེ, དྭེ བྷིཀྑཱུ སམྤཡོཛེསུཾ, ཏཏྲེཀོ བྷིཀྑུ ཨཙྩསརཱ । ཨཐ ཁོ སོ, བྷནྟེ, བྷིཀྑུ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ སནྟིཀེ ཨཙྩཡཾ ཨཙྩཡཏོ དེསེཏི, སོ བྷིཀྑུ ནཔྤཊིགྒཎྷཱཏཱི”ཏི།

“དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, བཱལཱ། ཡོ ཙ ཨཙྩཡཾ ཨཙྩཡཏོ ན པསྶཏི, ཡོ ཙ ཨཙྩཡཾ དེསེནྟསྶ ཡཐཱདྷམྨཾ ནཔྤཊིགྒཎྷཱཏི”ཏི – ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭེ བཱལཱ། “དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, པཎྜིཏཱ། ཡོ ཙ ཨཙྩཡཾ ཨཙྩཡཏོ པསྶཏི, ཡོ ཙ ཨཙྩཡཾ དེསེནྟསྶ ཡཐཱདྷམྨཾ པཊིགྒཎྷཱཏི”ཏི – ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭེ པཎྜིཏཱ།

“བྷཱུཏཔུབྦཾ , བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུདྷམྨཱཡཾ སབྷཱཡཾ དེཝེ ཏཱཝཏིཾསེ ཨནུནཡམཱནོ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“ཀོདྷོ ཝོ ཝསམཱཡཱཏུ, མཱ ཙ མིཏྟེཧི ཝོ ཛརཱ།
ཨགརཧིཡཾ མཱ གརཧིཏྠ, མཱ ཙ བྷཱསིཏྠ པེསུཎཾ།
ཨཐ པཱཔཛནཾ ཀོདྷོ, པབྦཏོཝཱབྷིམདྡཏཱི”ཏི།།

༥. ཨཀྐོདྷསུཏྟཾ

༢༧༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ...པེ.... བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ — “བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ སུདྷམྨཱཡཾ སབྷཱཡཾ དེཝེ ཏཱཝཏིཾསེ ཨནུནཡམཱནོ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ གཱཐཾ ཨབྷཱསི —

“མཱ ཝོ ཀོདྷོ ཨཛྫྷབྷཝི, མཱ ཙ ཀུཛྫྷིཏྠ ཀུཛྫྷཏཾ།
ཨཀྐོདྷོ ཨཝིཧིཾསཱ ཙ, ཨརིཡེསུ ཙ པཊིཝསཏུ [ཝསཏཱི སདཱ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)]།
ཨཐ པཱཔཛནཾ ཀོདྷོ, པབྦཏོཝཱབྷིམདྡཏཱི”ཏི།།

ཏཏིཡོ ཝགྒོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ —

ཚེཏྭཱ དུབྦཎྞིཡམཱཡཱ, ཨཙྩཡེན ཨཀོདྷནོ།
དེསིཏཾ བུདྡྷསེཊྛེན, ཨིདཉྷི སཀྐཔཉྩཀནྟི།།

སཀྐསཾཡུཏྟཾ སམཏྟཾ།

སགཱཐཱཝགྒོ པཋམོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ —

དེཝཏཱ དེཝཔུཏྟོ ཙ, རཱཛཱ མཱརོ ཙ བྷིཀྑུནཱི།
བྲཧྨཱ བྲཱཧྨཎ ཝངྒཱིསོ, ཝནཡཀྑེན ཝཱསཝོཏི།།

སགཱཐཱཝགྒསཾཡུཏྟཔཱལི ནིཊྛིཏཱ།